

# ఆంధ్రపత్రిక

సంపుటి : 83 విజయవాడ వెల: రు.4/-

శక సం. 1912 పుష్య మాసం 21వ తేదీ

సంచిక : 21 11-1-1991 పేజీలు: 76

## విషయాను క్రమణిక

### సీరియల్స్: కథలు

నేత్రధనుస్సు	.. శాతవాహన	.. 10
మోహినీతాండవం	.. కొత్త రవింద్రబాబు	.. 24
భారత మహాకవిత్వము	.. భాగవతుల సుబ్రహ్మణ్యం	.. 40
సాహిత్యవల్లరి	.. యర్రగుంట్ల వరభక్త్యదేవి	.. 50
సాగనమండనం	.. అడివి సూర్యకుమారి	.. 62
మణికంఠుడు	.. ప్రయోగ రామకృష్ణ	.. 72
అకటేచీర(కథలకాణాది)	.. వేలూరి శివరామశాస్త్రి	.. 20
ఉరిపాసుకున్న భార్య	.. డెవిల్	.. 66

### శీర్షికలు

సంపాదకీయం(సంక్షోభం-దాని మరో పేరు-1990)	... 4
మహారాష్ట్రాంతి సంబరాలు	.. 8
ఉంటల్ హత్ క్విట్	.. 14
పేగుల్ నే కలదు పెద్దిది	.. 18
మహాపురుషులు కళ్ళకి గుడి	.. 27
మీకు తెలుసా?	.. 29
దాదాబాయ్ ఫాత్సే	.. 31
ఈ వారంలో మీయోగం	.. 34
సంక్రాంతికి మరో పేరు ముగ్గులే	.. 35
సావిత్రిని మరిచిపోలేము	.. 36
సినిమా సినిమా	.. 38
పోల్ డాక్టర్ నేనే చెయ్యాలి	.. 47
ఆర్థోడాంటిక్స్ చేస్తున్న సేవ	.. 48
యువతా కవితా	.. 57
ఎన్.టి.ఆర్ తో ఇంటర్వ్యూ	.. 58
శ్రీ లంకామీద భారత్ గెలుపు	.. 61
వీక్లీ పోస్ట్	.. 68
న్యూజ్ లీట్	.. 70
అవీ - యివీ - అన్నీ	.. 71

### సంక్రాంతి శోభ

(ముఖచిత్రం కాశీ)

Chairman S RADHAKRISHNA, Editor VLERAJI,

Printed and Published by S NAGESWARA RAO for Nageswararao Estates Ltd,

at the Andhra Patrika Press, Goudhinar, VIJAYAWADA 520 003,

Phones Editorial 7667 Business 61247 61248

## సంపాదకీయం

మన దేశానికి యెన్నెన్నో చేదు అనుభవాలు - మానసి గాయాలు మిగిల్చిపోయిన 1990 - కేంద్రంలో రెండు మైనారిటీ ప్రభుత్వాలను - రాష్ట్రాలలో అవి ఏర్పడ్డ కారణంగా తలయెత్తిన అన్యవ్యస్త పరిస్థితులను కల్పించింది. ఈ 1990 భారతావనిలో ఒక సంక్షోభ సంవత్సరం - అందరినీ యేదో వొక రకంగా అది క్షోభకి, ఆవేదనకి గురిచేసింది - అయితే 1990 ప్రపంచంలో గొప్ప గొప్ప మార్పులు తీసుకు వచ్చింది. 1989లో పగిలిన బెర్లిన్ గోడ మచ్చ కూడా లేకుండాపోయింది. తూర్పు పశ్చిమ జర్మనీలు భూగోళ వాసులందరూ హర్షించేవిధంగా ఏకమై పటిష్టమైన దేశంగా - మళ్ళీ ఐరోపా నాయకత్వానికి సిద్ధమైన జర్మనీదేశం అవతరించింది - ప్రపంచంలో ప్రాక్ పశ్చిమదేశాలు ఐరోపా దేశాలు మరింత సన్నిహితంగా వచ్చాయి! ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ మేఘాలు తొలగిపోయాయి జార్జి బుష్, మిఖాయిల్ గోర్బచేవ్లు ఆయుధాల గిడ్డంగులను ఖాళీచేయవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించి చేతులు కలిపారు. సోవియట్ యూనియన్ లో ప్రజలు కమ్యూనిజంమీద మోజు పోయి క్రిస్టియన్ మతంవేపు మొగ్గు చూపుతున్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వీచిన ప్రజాస్వామ్య ప్రభంజనాలు - జాత్యహంకార క్రూర విన్యాసాలు అజర్ బైజాన్, కజకిస్తాన్, లాత్వియా, ఇస్టోనియా లాంటి సోవియట్ రిపబ్లిక్ లలో కూడా తీవ్రంగా వీచాయి. రష్యాలో "నియంత్రితం" వస్తున్నదన్న పాపురికచేస్తూ మిఖాయిల్ గోర్బచేవ్ చిరకాల చెలికాడు - అతి సమర్థుడైన విదేశాంగమంత్రి - మారణాయుధాలకు మంగళారతి పాడగల "ప్లైట్" ప్రణాళికామోధుడు శ్రీ పెవర్లెనాడ్జ్ పదవీసన్యాసం స్వీకరించాడు - నలభై సంవత్సరాల కాలంలో కనీవినీ ఎరుగని తిండితోటుని సోవియట్ యూనియన్ లో ప్రజలు అనుభవిస్తున్నారు. చివరికి ధక్షిణ అమెరికా దేశాలలో కూడా ప్రజా స్వామ్యంకోసం ప్రజలు నెత్తురు చిందిస్తూవుండగా - భారత దేశంలో మన పాలకులు మాత్రం స్పష్టమైన, ఆదర్శ ప్రాయమైన పార్లమెంటరీ డెమోక్రసీని వెక్కిరించే స్వార్థ, కుట్ర, కుళ్ళు కుతంత్రాలలో నిరంతరం మునిగి తేలుతున్నారు. చివరికి మన ఉపఖండంలోని నేపాల్ దేశంలో జేగీయమానంగా ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ - నూతన

### అందరికీ శుభాకాంక్షలు

సంక్రాంతి పర్వదిన సందర్భంగా మా పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు, రచయితలకు మా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు! సంక్రాంతి సంచిక కనుక యిందులో మామూలు శీర్షికలు కొన్ని చోటు చాలకపోవడంవల్ల పడలేదు. పై వారం సంచి యిది యధా ప్రకారం కొనసాగుతాయి

- ఎడిటర్

ఒరులేయవి యొనరించిన సరవర యస్రియము తన మనయన కను దా  
హారులకు నని సేయకునికి పరాయణము పరమ ధర్మపథములకెల్లన్!

వ్యవస్థాపకులు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు సంపాదకులు శివలెంక శంభుప్రసాద్ (1938-1972)

ఛేయర్మేన్: శివలెంక రాధాకృష్ణ ఎడిటర్: వీరాజీ ప్రింటర్ & పబ్లిషర్: శివలెంక నాగేశ్వరరావు

## సంక్షోభం - దాని మరోపేరు-1990

రాజ్యాంగం - ప్రజాపాలన అవతరించింది - బంగ్లాదేశ్ లో ప్రతిష్ఠలకు నాయకత్వం వహించిన యిరువురు వనితలు - విద్యార్థులు కలసి నియంత ఇరాన్ ను గద్దెదించారు - జియో ఉల్ హక్ గారి పాకిస్తాన్ లోకూడా ఎన్నికలు జరిగి మంత్రి వర్గం ఏర్పడి - ఆ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను చక్కదిద్దే ప్రయత్నాలు జరుగుతూవుండగా, భారతదేశంలో 1990 ధరల నిటారు పెరుగుదలతో ప్రారంభమైంది - పోస్టల్ రేట్లు, రవాణా ఛార్జీలు మొదలు పాల ధరలదాకా అన్నీ పొంగిపోయాయి! "పుల్లమీద పుల్ల" అన్నట్లుగా "గల్ఫ్ సంక్షోభం" వచ్చి అన్ని రేల్వేమీద స్ట్రోమీ పెరిచిపోయింది - శ్రీ వి. పి. సింగ్ గారి మైనారిటీ గివర్నీ మెంటు వేకమేడలా ఒక వంక పూగుతున్నా ఆయన మాత్రం "రానున్న ఎన్నికలలో పూర్తి మెజిలిటీ" తనకు లభించి అవకాశాన్ని వాడుకోవాలన్న దురుద్దేశంతో మొదటించి ప్రవర్తించి - మండల్ కమిషన్ నివేదికను అమలుచేస్తానంటూ దేశ వ్యాప్తంగా మనిషికి మనిషికి మధ్య మంటలు చెలరేగేలాగ చేసి, ఆధునికయుగంలో కనీవని ఎరుగని విధంగా విద్యార్థులు అత్యాచారి వరంవరకు కారణభూతుడైనాడు. 1990లో సంక్షోభానికి వి. పి. సింగ్ తరువాత కారణభూతుడైన మరొక వ్యక్తి లాల్ కిషన్ అద్వానీగారు ఆయన "రామ రథం" ఒక మైనార్టీ ప్రభుత్వాన్ని మట్టేసిందికాని దేశవ్యాప్తంగా మత కలహాలకు ఒక సాకు అయింది. ఉత్తరప్రదేశ్, గుజరాత్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని నగరాలలో - వైశాచిక పౌత్యా కాండలకు, కత్తిపోట్ల మాతుకాలకు, దుష్ట రాజకీయ కుతంత్రాలే కారణం - కేంద్రంలో మైనారిటీ ప్రభుత్వం పడిపోగా అసమర్థ పాలనని "మచ్చు"గా కొనసాగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో "మెజిలిటీ పాలన" కూడా ప్రజల నెత్తుటి మడుగులో తడిసి కూలిపోయింది.

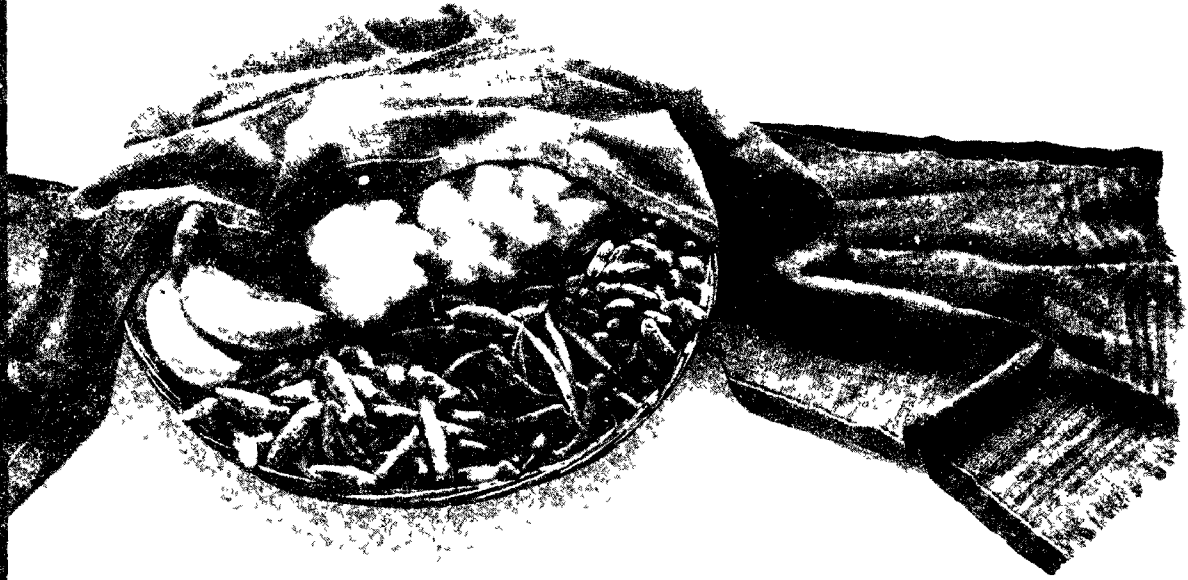
"మైనారిటీగా సంయుమనలేదు. మెజిలిటీగా సంతృప్తి లేదు ఛీ! యీ రాజకీయ వాదులకి" - అంటూ ఆచార గోపాలం యివాళ భారత రాజకీయ పార్టీలను చీదరించుకుంటున్నారు ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్ని విధాల ఆనంద వాయకమైన రాష్ట్రం. నైసర్గికంగా చక్కని ప్రాంతం - కాని యిక్కడ నక్కలెట్ల కిడ్నాప్లు - దహనకాండలు - హత్యలు - అల్లర్లు - అసమ్మతి వర్గాలు వెట్రేగిపోయి 1990 సంవ

త్సరం ఒక మరపురాని గాయమైపోయింది!

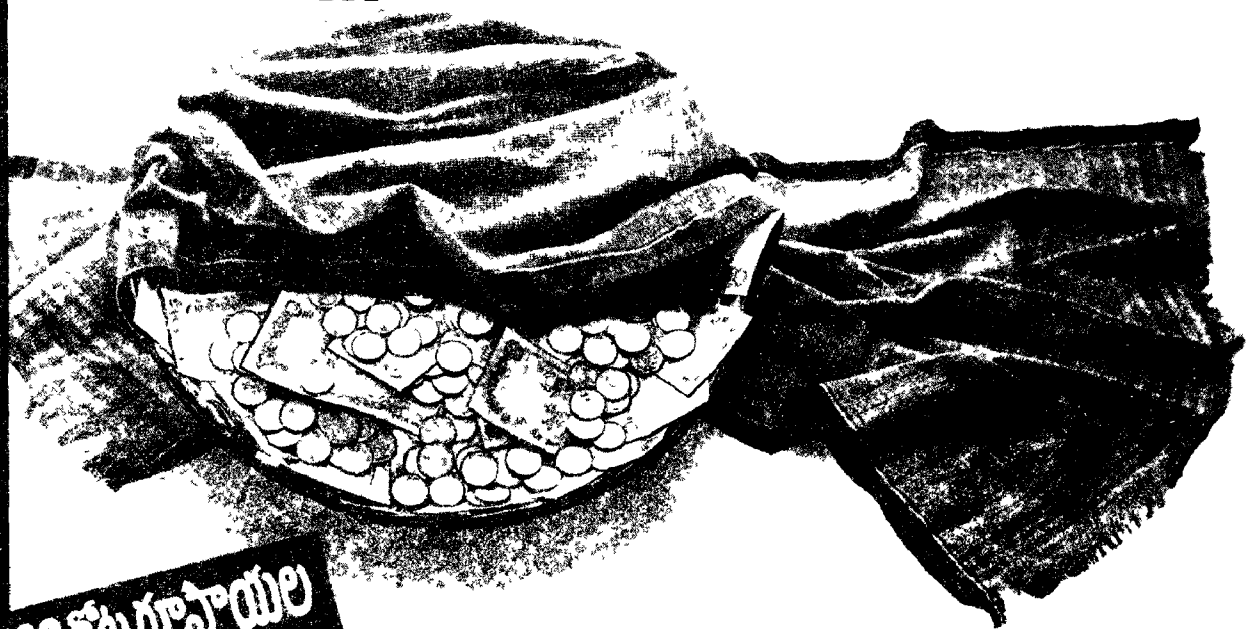
అయోధ్యలో రగిలిన బాబ్రి మసీదు - రామమందిరం తగాదా దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాలమీద ప్రభావాన్ని చూపింది. వంజాబ్ లో దుండగీండ్లు అగని అగడాలు - మాఘణహోమాన్ని కొనసాగిస్తూనే వున్నాయి. రాజకీయాలలో నీతి నియమాలు అంతరించి, సద్ధాంతాలు అడుగంటి రాష్ట్రాలలో కూడా నిత్యన్యూనత కలిగించే రకరకాల గవర్న మెంటులు-అసమ్మతివర్గాలను తృప్తిపరిచే పుష్పక విమాన మంత్రివర్గాలు తల ఎత్తాయి-వంజాబ్ లో టెర్రరిస్టుల ప్రచ్ఛన్న పరిపాలనకు ఫిబ్బుల "పంథ్" కమిటీ పరోక్ష దుష్టపాలన తోడై అక్కడ వ్యతికల మనుగడ దినదినగండంగా వున్నది-సమస్యల జ్వాలాతోరణం ధరించి కుల, మత ద్వేష విషధారలను కక్కిన 1990 సంవత్సరం మనదేశానికి ఇంత పీసరు మేలు చేయలేదు- ప్రపంచానికి కూడా మరో ప్రపంచ యుద్ధ భయాన్ని వెల్లడి పోయింది. ఇరాన్ మీద సప్తవర్ష సుదీర్ఘపోరాటం సాగించిన-విప్రవీగుతున్న గర్వంతో వున్న-ఇరాక్-చిన్నారి చమురు సంపన్న రాజ్యం "కువైత్"ను గ్రద్దలాగ తన్నుకుపోయింది. ఇరాక్ అధినేత సద్దాం హుస్సెయిన్ నాలుగు మాసాలుగా ప్రపంచ నేతలన్నీ కలిసి వెట్టుకుంటున్న "మొర" అలకించనంటున్నాడు. "సమితి" ద్వారా సద్దామ్ హుస్సెయిన్ లొంగిరాకపోతే బలప్రయోగం చేస్తానంటూ అమెరికా తొందరపడుతున్నది-ఇరాక్ మీదికి జనవరి 15-1991 తరువాత ఏ క్షణాన్నైనా దాడి చేయగల సర్వశక్తి సమన్వితమైన ఐదులక్షల సైన్యం మోహరించివున్నది. సద్దామ్ హుస్సెయిన్ తెచ్చిన పెట్రోలు సంక్షోభం అన్ని దేశాల మీద ధరల భారమై పడివున్నది- 1990కి వీడ్కోలు పలికి 1991కి స్వాగతం చెప్తున్న ప్రపంచానికి కొత్త సంవత్సరం విసిపిస్తున్న గంటలు-జనవరి 15కి "కాంట్ డౌన్"గా వినపడుతున్నాయి- ఈ సంక్షోభం నుంచి ప్రపంచాన్ని గట్టెక్కించే శక్తి ఎవరికున్నది- కాలానికి తప్ప? కాలం నిత్యం, కాలం సత్యం, అది అగని వేగం-కొత్త క్యాలండర్లు కొత్త చైరీలు గ్రేటింగు కాళ్లులు వంచే ఆంగ్ల సంవత్సరానికి సద్దామ్ హుస్సెయిన్ జనవరి 15న ప్రపంచానికి ఏమి కానుక ఇవ్వనున్నాడో-లేదా ఆయనకి ప్రపంచం ఏమి ఇవ్వవేయనున్నదో...??!

29-12-'90

**నాణ్యమైన నగదు పంటలకోసం**



**నమ్మకమైన మీ భవిష్యత్తుకోసం  
మా షేర్లు.**



**108 కేటరూపాయల  
ఈక్విటీ షేర్ ఇస్తూ**

**ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గర్వకారణమైన**

సాంబశివరావు & సోన్లెన్లోగ్ వివరాలకు ఇదివి వెబ్సైట్ నిర్ణయాలను తీసుకోవాలని కోరుచున్నాం

# మా యూరియ.

పంట మేలుగా పెరిగేందుకు మీరెల్లప్పుడూ నాగార్జున యూరియనే నమ్ముకున్నారు ఇప్పుడు ఆ నాగార్జున వారే దానికి మించిన పెరుగుదలకు దోహదం చేసే ఒక అవకాశాన్ని మీకిస్తున్నారు కేవలం పంట కాదు నాగార్జున ధనసాగర్ మీకోసమే ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడుతున్న భారీ ఎరువుల కర్మాగారానికి సాంఠదారులయే అవకాశం నాగార్జున షేర్లలో పెట్టుబడి పెట్టండి మీరు పండించే నగదు వైద్యకన్న ఎంతో ఆనక్తికరంగా ఉండబోయే దిగుబడి కోసం

ఇంకా వివరాలకోసం మీకు దగ్గరలోగల బ్యాంక్ లేదా నాగార్జున యూరియ డిస్ట్రిబ్యూటర్ తో సంప్రదించండి



నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ కెమికల్స్ రిమిటెడ్.

ఇస్కూకి ముఖ్యమైన సంస్థలు :



**SBI Capital Markets Ltd.**  
Bombay



**CANBANK FINANCIAL SERVICES LTD**  
Hyderabad



**Indbank**  
Merchant Banking Services Ltd  
Madras



**J. M. Financial & Investment Consultancy Services Ltd**  
Merchant Banking Division  
Bombay

## నాగార్జునలో పెట్టుబడి పెట్టండి

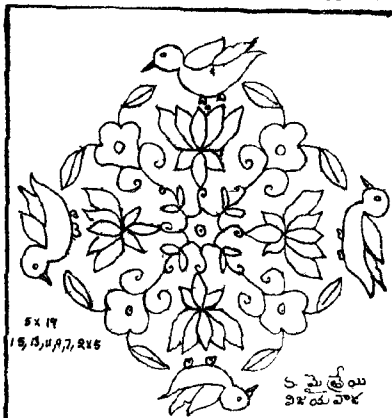


# పాకరసంక్రాంతిసంబంధాలు

త్రిపాల గోపాలాస్థి అవ్వడవరేచే మన పండుగల్లో 'సంక్రాంతి' ఒకటి హిందువుల అన్ని పండుగలలాగే ఇదీ ప్రత్యేకమే. మానవునికి సంబంధించిన పండుగ ఖగోళ శాస్త్ర విజ్ఞానంతో ముడిపెట్టబడిన పండుగ కూడా. నవగ్రహాలలో కేంద్ర బిందువు హిందువులకు ప్రత్యేక ఆరాధ్యదైవం అయిన సూర్యుడు సంక్రాంతి నాటినుంచి ద్వారా రాసుల్లోని మకరంలో ప్రవేశించి ఉత్తర ముఖంగా తన రథయాత్రను మరల ఆరు నెలల వరకు కొనసాగిస్తాడు ఈ కారణంచేతనే "సంక్రాంతి"ని కొందరు మకర సంక్రాంతి అని కూడా అంటారు ఇక్కడ నుంచి ఉత్తరాయణం ప్రారంభమవుతుంది

సంక్రాంతికిముందు నెల రోజులు నెల పట్టుగా కొన్ని ప్రాంతాలలో బాపించి, ఇంటిముందు ముగ్గులుపెట్టి, గొబ్బెమ్మలుపెట్టారు

సామాన్యంగా సంక్రాంతి జనవరి 14వ తారీఖు ప్రాంతంలో వస్తూ వుంటుంది ఆనాటికి పంటలు పండటం అవుతుంది రైతు పండిన పంటను ఇంటికి చేర్చుకొని కొంత విక్రాంతిగా శ్రమపలం చేతికందిన ఉత్సాహంతో ఉంటారు అందుచేత



కx 19  
1977, 1978, 1979

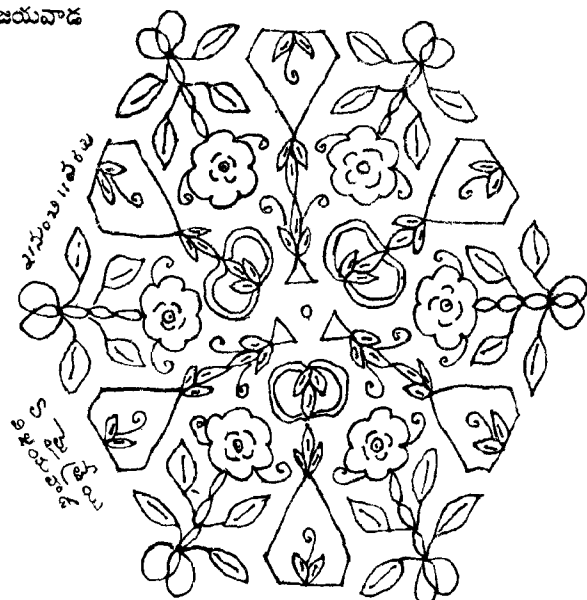
స. ప్రత్యేక  
విజయవాడ

దీనిని కొంతల పండుగగా బాపించినప్పటికీ ప్రధానంగా ఇది సూర్యుని ప్రయాణాన్ని తద్వారా ఖగోళ విజ్ఞానాన్ని తెలిపే పండుగ

## సూర్యుని గమనం!

బారతీయ బో తిష శాస్త్ర పద్ధతులు ద్వారానే రాసులతో కూడిన మార్పుల మార్గాన్ని ఉత్తరాయణం అని పేర్కొంటారు. ఇందుగా వివరించారు సంక్రాంతితో ఉత్తరాయణం ప్రారంభమవుతుంది అయిన కర్కాటక మార్గము అర్ధం వాయిపులకు ఉత్తరము చవతుల దిక్కు చక్రణము యిమని పక్కగా పోయి ఉత్తరమునము చేరినందు బక్షణమునము బక్షి యానము సూర్యుని ప్రయాణాన్ని మకరం పంట కర్కాటకం వరకూ ఉత్తరాయణ ప్రాణ కాలంగా బాపిస్తారు సమస్త కుబకర్కాటక ఉత్తరాయణం ఉత్తరమున కాలంగా వరు బాపిస్తారు ఈ ఉత్తరాయణ ప్రాణకాలాన్ని నిరక్షమున పీమ్మడు అంపశియ్యై ఇంటినిలసకం ప్రాణ ప్రసద్యమైన అంశం అందరకు తెలిసినదే!

ఎస్. మైత్రయి, విజయవాడ



## ప్రధానంగా మూడు రోజులు!

ఆంధ్రులు సంక్రాంతి పండుగను మూడు రోజులు బోగి, సంక్రాంతి, కనుమగా పరుపుకుంటారు బోగి అనే బృంద సమృద్ధిని ఆనందానుభవాన్ని చెల్లడి చేస్తాంది పంట ఇంటికి వస్తుంది గనుక అంతా ఆనందమే బోగినాటికి పూర్వకాలం రాక్షస కాలం అది బోగి నాటితో అంతమవుతుంది బోగి రోజు తెల్లవారకముందే సెవనేది అంతా బోగి ఎంటులు వెనుకొని కలంట్లపొసుకుంటారు బోగినాటి సాయంత్రం పల్లెలచేత బొమ్మలు పెట్టినారు

## బొమ్మలనోము!

కొన్ని ప్రాంతాల్లో బోగినాడే స్త్రీలు గర్భరమ్మను పెట్టి ఎంటులు చేసుకుంటారు గౌరవ్యపూజ మూడు రోజులు చేసి సమస్తాను సాయంత్రం నడుల్లోన కాలపల్లినో అమెని పులరాస్తారు బోగినాటి సాయంత్రం పంటిచ్చలకు రేగిపండ్లు వాసి ముత్యపులకు వాళ్ళచేత తాయారా తిన్నాది వారి దివెనిలు ఇప్పుడచేసే బంటలో ఒక లచారం అంతుచేస్తోంది మరికొన్ని ప్రాంతాల్లో కనుమ కనుమగనాడు మూడు పడుపులు బొమ్మల కొలుపు పెట్టి సాపెత గౌరవం బొమ్మల రోజుల గొములదితారు తొమ్మిది రోజు మట్టితో చూసే ఆ రోజు లను కాలపల్లినో మట్టిలో నిమిజనం చేస్తారు

## పెద్దల పండుగ

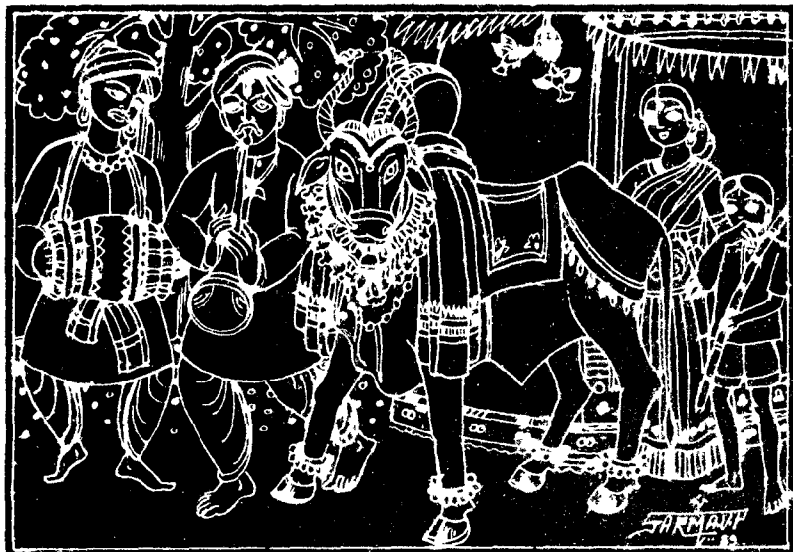
సంక్రాంతిని పట్టి పిరింగా దాదిస్తారు అనాడు పూర్వ ధార్మిక విధిపతతాయని అర్చిస్తూ ముగ్ధుల తీరాల్లో పంట తీరాల్లో పంట ముత్యాలలో గుంపులుగా చేరి స్నానం సుద్ధాప్యనుష్ఠానం తర్వాత పట్టి చేతులకు పువ్వులొకప్రాంతం కేరె తర్వాతాదులు వడపడంపక సంపదాయిం

## పశువుల పండుగ

సంక్రాంతి ముగిసాడే కనుమ యాపద్యారతి వారిమిపులా ఆరే గొప్పాచ చేస్తారు ఇది పశువుల పండుగ ఎంటులు వాగా ఎంటులైన తోడ్పడనే పశువులను పూజించి రైతు తన కుతజితలు తిలుపుకొనడం సమస్తం పశువులకు స్నానం చేయించి ముగ్ధుల కుంకుమతో అలంకరించి చొరుతుంది చియ్యం పచ్చి వెల్లంతో పులగం ఎంటి పశువులకు కైవెదాళు పెడతారు

## రజకుల పండుగ

కనుమ వెళ్ళిన మరునాడు ముక్కునుమనుంది రజకుల బల్లల పూజ చేసుకుంటారు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నెల రోజులుపాటు రజకులు ఎట్టాలు తీసుకుపోవడంకానీ తీసుకురావడంకానీ చేయరు ఆ



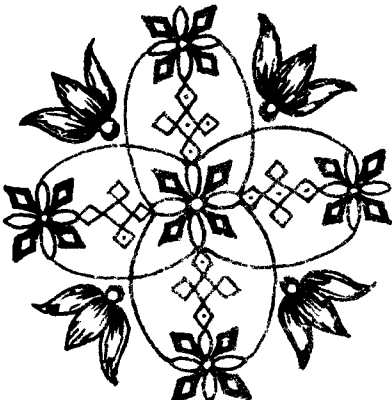
“గడప గడపకి- గంగిరెడ్డు”

చిత్రం: వెల్లూరి పూర్ణానంద శర్మ, వెల్లూరు:

నెల రోజులు వారు చాకి రేపు బల్లల పూజ చేసుకుంటారు ఇది కొన్ని ప్రాంతాల్లో 15 లేదా 20 రోజులపాటు అయితే ప్రాంతాల అచారాలపట్టి జరుపుకుంటారు పట్టణాల్లో సిటీలో ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితుల పుష్కర మూడు లేక వారం రోజులపాటు ఈ పండుగ జరపడం ఆచారంగా వుంటు ఉంటు మూడు రోజుల పూజ పిక్చర్ ఉన్న రజకులకు చియ్యం ఉప్పు పగిరా ఆవార పులిసి కూడా గ్రామాల్లో సమస్త రజకులకు పండుగ

పక్కత పన్నె రోజులు జరుపుతారంటే పక్క కడు కానీ ఇది వారి వృత్తిని గౌరవించి ఆరాధించే సాంస దాయిం కుల వృత్తుల పట్టి ఆ కులాలవారెగాక గలం కులాలవారు సవాతం గౌరవించి డక్కని ఆచారానికంటే పడతారానం

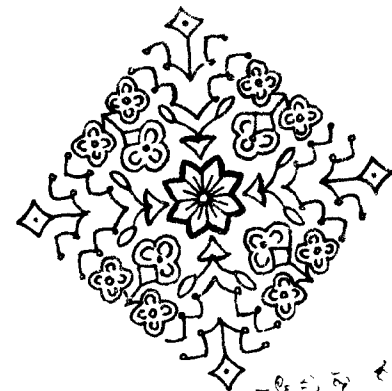
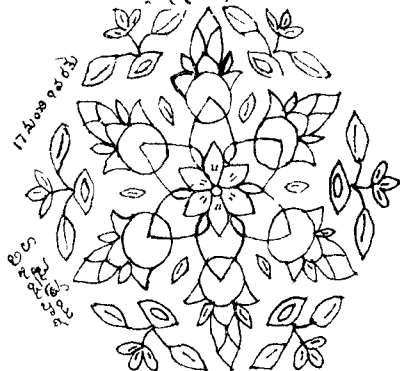
అందరినీ ఆనందం తొలికలలో ఆలరించే పండుగ సంక్రాంతి పండుగ



అన్నపూర్ణ, చిత్తూరు

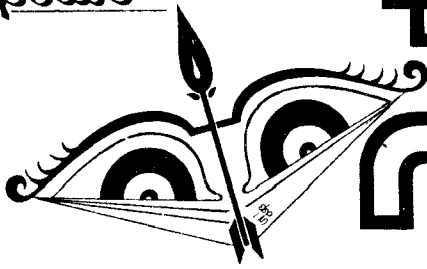
## ప్రమీల

ఎస్. మెత్తేయ, విజయవాడ



అన్నపూర్ణ, చిత్తూరు

స్వీరియల్



# నేతరపు

## సాక్షివాహనం

**ఇంతవరకూ సాగినకథ-9:** డేగర్ మురా సి.బి.ఐ. ఆఫీసర్ యశ్వంతకుమార్ కూతురు మనోజనుకాల్పించి అతన్ని కిడ్నాప్ చేస్తుంది. ఈ సంఘటనపై ఇన్ స్పెక్టర్ కార్తి కేయ దర్బాపు ప్రారంభిస్తాడు గతంలోని సి.బి.ఐ. ఆఫీసర్ల ఆచూకీపై దర్బాపు చేస్తున్న పైలును అందజేయమని మురా నాయకుడు చిదానంద యశ్వంతను బలవంత పెడతాడు. బాధల్లో వున్న నయనతారకు ధైర్యం చెప్పించుకు పూర్ణా మేడమ్ రాగా అనాధశరణాలయంలో తాను గడిపిన రోజుల్లో చిదానందం కొడుకు ముద్దుచేసిన అగడాలు గుర్తొస్తాయి.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆ రోజు జరుగుతున్న శరణాలయ వార్షికోత్సవానికి ఓ ప్రత్యేకత వుంది. ఓ ప్రముఖ మాజీ సైనికాధికారి రిటైర్డ్ ఆర్మీ ఆఫీసర్స్ అసోసియేషన్ తరపున శరణాలయానికి ఆ రోజు అయిదు లక్షల రూపాయల పర్స్ అందజేయబోతున్నాడు.

ఆ మాజీ సైనికాధికారి మరెవరో కాదు- పరమవీర చక్ర గ్రహీత మేజర్ చక్రవర్తి.

ప్రతి ఏడాది ఆ అసోసియేషన్ తమకు నచ్చిన ఓ సేవా సంస్థకు అయిదు లక్షల రూపాయల పర్సు అందజేస్తుంది. సైన్యానికి విశిష్ట సేవ చేసిన ఓ సైనికాధికారి ఆ పర్సును ప్రైజెంట్ చేస్తాడు ఈసారి మేజర్ చక్రవర్తి చేతి మీదుగా పర్సు అందజేయడం జరుగుతోంది

సభ ప్రారంభం కావడానికి ముందు మాజీ సైనికాధికారులు ఫుల్ యూనిఫాంలో ఒక్కొక్కరే వచ్చి డయాన్ ఎదుట ముందు వరసలో ఏర్పాటు చేసిన కుర్చిల్లో వచ్చి కూర్చున్నారు వాళ్లలో మేజర్ చక్రవర్తి కూడా వున్నాడు. అప్పటికే ఆహూతులతో శరణాలయం అవరణ పూర్తిగా నిండిపోయింది. మేజర్ చక్రవర్తి చక్ర నే ఆయన కొడుకు యశ్వంత్ కూడా వున్నాడు

కొద్ది సేపట్లో చిదానందం డయాన్ మీదికొచ్చాడు

“వణక్కం అందరికీదా స్వాగతం”, అన్నాడతను.

తర్వాత ప్రముఖులందరినీ వేదిక మీదికి రావల్సిందిగా ఆహ్వానించడం జరిగింది. మేజర్ చక్రవర్తి వేదిక మీదికి వెళ్తూనే చప్పట్లు మార్మోగిపోయాయి. పరమవీర చక్ర గ్రహీతగా చాలా పాపులర్ వ్యక్తి ఆయన. వేదిక మీదికొచ్చిన ప్రముఖుల్లో కొందరు ముఖ్యమైన రాజకీయ

నాయకులు కూడా వున్నారు

ఒక్కొక్కరే వచ్చి వేదిక మీది ప్రముఖులకు దండలు వేస్తున్నారు

చివర్లో తలకు గాంధీ బోపి పెట్టుకున్న ఓ వ్యక్తి చేతిలో దండ పట్టుకుని వేదిక మీదికొచ్చాడు.

“సభకు నమస్కారం. నా తరపు నుంచి ఈ దండ స్త్రీ స్త్రీ చావుబేరం... కాదు కాదు, చిల్లర బేరం. చ చ, దీనబంధువు చిదానందం గారికి సమర్పించుకుంటున్నాను”, అన్నాడతను.

అతని తడబాటుకు జనంలోంచి నవ్వులు వినిపించాయి అంతలోకే అందరూ చప్పట్లు కొట్ట నారంబించారు

అతని చేత దండ వేయించుకుంటున్న వాడల్లా చిదానందం పురిమి చూశాడు

“చావు బేరమూ, చిల్లర బేరందా వెబుతూ యేమిదా వాగుచుంటివి?” అతనికి మాత్రమే వినిపించేలా అన్నాడు

“క్షమించాలి బాబూ, క్షమించాలి. నోరు జారిపోయింది”, గొణిగాడతను.

“పూ దండదా సరిగ్గావేయుమి”

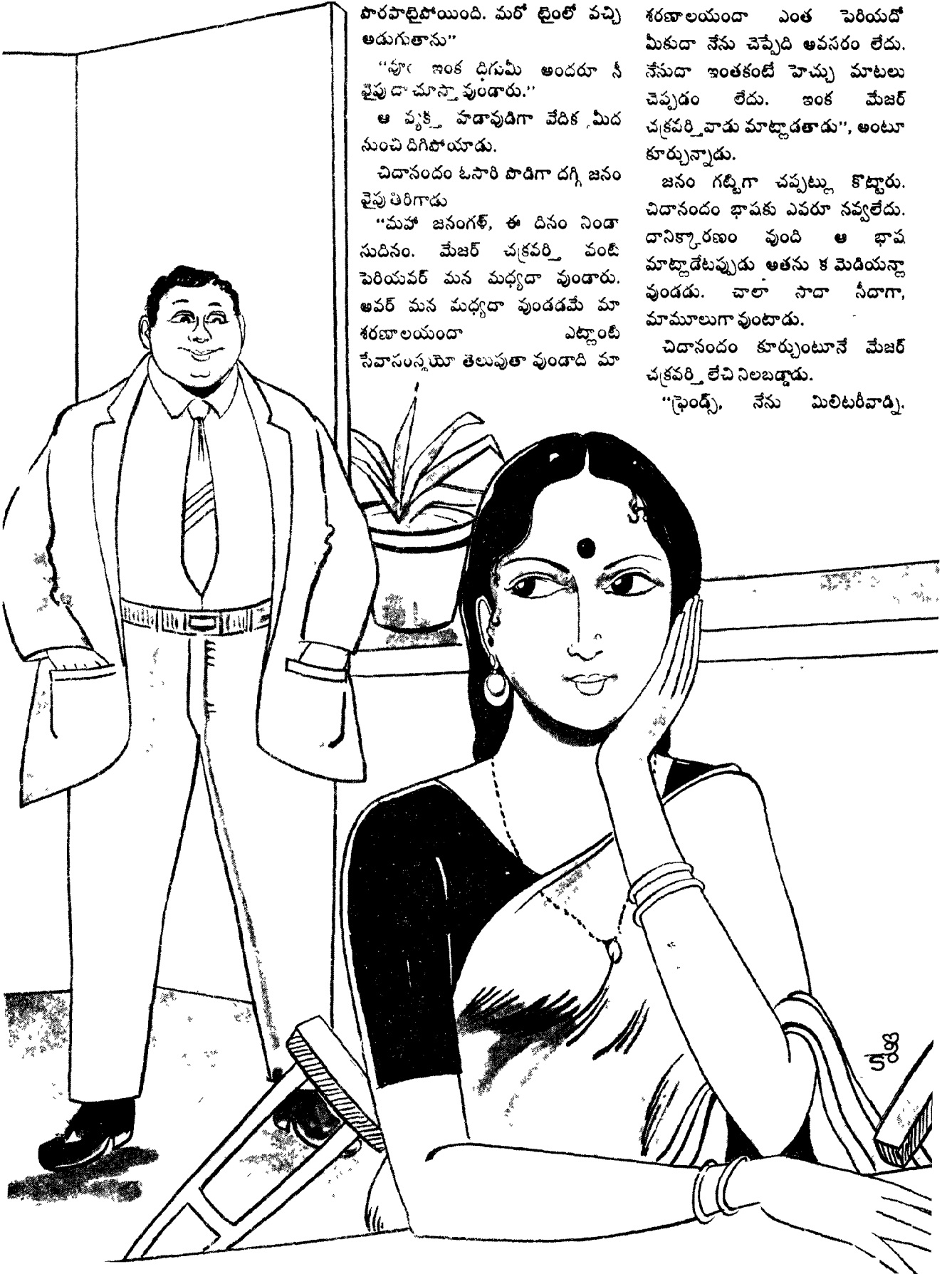
“చిత్తం బాబూ! నా సారా కాంట్రాక్టు విషయం మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడారా?”

“ఆ విషయందా అడగడానికి ఇదియేనా నేరం?” మళ్లీ పురిమి చూశాడు చిదానందం.

“నేరమా?” అయోమయంగా చూశాడతను

“టైమయ్యా టైము”.

“పొరపాటై పోయింది బాబూ,



వారపాటిపోయింది. మరో టైంలో వచ్చి అడుగుతాను”

“ఘో! ఇంక దిగుమీ అందరూ నీ టైపుదా చూస్తూ వుండారు.”

ఆ వ్యక్తి హడావుడిగా వేదిక మీద నుంచి దిగిపోయాడు.

చిదానందం ఓసారి పొడిగా దగ్గి జనం టైపు తిరిగాడు

“మహా జనంగళ్, ఈ దినం నిండా సుదినం. మేజర్ చక్రవర్తి వంశీ పెరియవర్ మన మధ్యదా వుండారు. అవర్ మన మధ్యదా వుండడమే మా శరణాలయండా ఎట్లాంటి సేవాసంస్థయో తెలుపుతా వుండాది మా

శరణాలయండా ఎంత పెరియదో మీకుదా నేను చెప్పేది అవసరం లేదు. నేనుదా ఇంతకంటే హెచ్చు మాటలు చెప్పడం లేదు. ఇంక మేజర్ చక్రవర్తివాడు మాట్లాడతాడు”, అంటూ కూర్చున్నాడు.

జనం గట్టిగా చప్పట్లు కొట్టారు. చిదానందం భాషకు ఎవరూ నవ్వలేదు. దానిక్కారణం వుంది ఆ భాష మాట్లాడేటప్పుడు అతను క మెడియన్లా వుండడు. చాలా సారా సీదాగా, మామూలుగా వుంటాడు.

చిదానందం కూర్చుంటూనే మేజర్ చక్రవర్తి లేచి నిలబడ్డాడు.

“ఫ్రెండ్స్, నేను మిలిటరీవాడ్చి.

# నేతృధనులు

నాకెక్కువగా వుపన్యాసాలిచ్చే అలవాటు లేదు. అయితే వుపన్యాసాలు మాత్రం చాలా పన్నాను. కొన్ని వుపన్యాసాలెలా వుంటాయంటే ఒకసారి నేకో వుపన్యాసం వినడానికి వెళ్ళాను. ఒక పెద్దమనిషి సరిగ్గా రెండు గంటలు మాట్లాడాడు. ఇంతకీ వుపన్యాసం కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారం కోసం కాదు, ఓ ఎలిమెంటరీ స్కూలు సాధించిన ప్రగతి గురించి వుపన్యాసం పంతున్న వారిలో తొంభై శాతం పసిపిల్లలే!"

జనంలో నవ్వులు వెల్లివిరిగాయి. మేజర్ చక్రవర్తి కాసేపాగి మళ్ళీ చెప్పినారంభించాడు-  
"ఒకసారి ఓ పెద్దమనిషి మైకు పట్టుకుని వుపన్యాసం ప్రారంభించాడు ఆయనగారి వుపన్యాసం అయిపోతూనే జనంలోంచి మరో పెద్ద మనిషి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఆయనకు దండ వేశాడు.

ఒహో నా వుపన్యాసం ఎంత గొప్పగా వుందో కదా అని మురిసి పోతూ ఆ పెద్దమనిషి అడిగాడు గదా- 'అయ్యా, అందరూ వుపన్యాసం మొదలెట్టబోయే ముందు దండ వేస్తారు. కానీ మీరు వుపన్యాసం పూర్తయ్యాక దండవేశారు. నా వుపన్యాసం అంత బావుందా?"

"దానికా దండ వేసిన పెద్దమనిషి ఇలా సమాధానం చెప్పాడు-  
'మహానుభావా, మీరు వుపన్యాసం ప్రారంభించబోయే ముందు నేనో కోడిపెట్టును తీసుకొని ఇక్కడి కొచ్చి కూర్చున్నాను మీరు వుపన్యాసం ప్రారంభిస్తుండగా నా కోడిపెట్టు గుడ్డు పెట్టింది మీరు వుపన్యాసం పూర్తి చేసే వేళకు గుడ్డు పొదిగి కోడిపిల్ల కూడా బయటికొచ్చేసింది అందుకే మీకు దండ వేశాను", అన్నాడు".

ఈసారి జనం పగలబడి నవ్వినారంభించారు

"కాబట్టి, మీలో ఎవరైనా పొరపాటున కోడిపెట్టు వెంట తెచ్చి వుంటే అది గుడ్డు పెట్టి పిల్లలయ్యేంత వరకూ నేను

మాట్లాడదల్చుకోలేదు".

జనం మళ్ళీ నవ్వారు.

మేజర్ చక్రవర్తి మొహం సీరియస్ గా మారింది.

"అయినా ఈ శరణాలయం గురించి ఒక్క మాట చెప్పదల్చుకున్నాను. నేనో పైనికుడ్చి, ప్రభుత్వం నాకు పరమవీరచక్ర పతకం కూడా ఇచ్చింది. అయితే ఫ్రెండ్స్, ఈ పతకం నాకు యుద్ధంలో ఎన్నో దయనీయమైన దృశ్యాలు గుర్తుకు తెస్తుంది. శత్రువుల దాడిలో కాళ్ళు పోగొట్టుకున్న వారు, కళ్ళు పోగొట్టుకున్న వారు, చేతులు పోగొట్టుకున్న వారు- ఇలాంటి క్షతగాత్రులెందరినో ఈ భుజాల మీద మోసుకుని ఎన్నోసార్లు నేను మిలిటరీ హాస్పిటల్ కు చేర్చాను.

"అలాంటి ఏకలాంగుల శారీరక

మానసిక పరిస్థితులేమిటో నాకు బాగా తెలుసు. ఏకలాంగులు కావడం ఒక కావం మైడియర్ ఫ్రెండ్స్. అయితే ఆ కావం మనిషిని కృంగడియకూడదు. వారిలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించే స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఇంకా ముందుకు రాలి. వారి అంగవైకల్యం మానసిక వైకల్యానికి దారితీయకుండా కాపాడాలి. అలాంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలకు అందరూ ఇతోధికంగా సానువదాలి.

"ఈ దేశంలో అడవిల్లాగా పుట్టడం ఒక కావం. అడవిల్లాగా పుట్టడమే కాక, తనకు అంగ వైకల్యం కూడా సంప్రాప్తించడం అంతకన్నా పెద్ద కావం. ఈ శరణాలయం అలాంటి అడవిల్లలకు ఆశ్రయమిచ్చి వారిలో మానసిక స్పృహని కలిగించడానికి పూనుకోవడం చాలా గొప్ప విషయం. అందుకే మారిటైర్స్ అరీ ఆఫీసర్స్ అసోసియేషన్ ఈ శరణాలయానికి అయిదు లక్షల రూపాయల పర్పు ఇవ్వడానికి ముందుకొచ్చింది. ఈ అయిదు లక్షల రూపాయలు ఈ అడవిల్లలకు మనోబలం కల్పించడంలో ఖర్చవుతాయి.

"ఏకలాంగులైనంత మాత్రాన ఎవరూ నిస్సహవాలు కావడానికి వీల్లేదు ఏకలాంగులు కూడా పైకి రావడానికి సమాజం తగిన సహాయ సహకారాలు అందించాలి. అప్పుడే వీళ్ళు తమ అంగవైకల్యాన్ని మర్చిపోయి దేశ ప్రగతిలో తామూ పాలుపంచుకుంటారు. ఈ దేశాన్ని తప్పకుండా పైకి తెస్తారు."

జనం హోరుమంటూ చప్పట్లు కొట్టినారంభించారు.

చప్పట్లు మధ్య మేజర్ చక్రవర్తి అయిదు లక్షల రూపాయల పర్పు చిదానందానికందించి పేకేపొందిచ్చాడు.

ఆ తర్వాత వినోద కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి.

"సభాసదులారా! మా కార్యక్రమాన్ని మొట్టమొదట ఓ లలిత గీతంతో ప్రారంభిస్తున్నాం.

పాడుతున్నవారు కుమారి నయనతార", ఎనోన్స్ మెంట్ వినిపించింది. నయనతార!

## అనురాగం

నీ మనోమైక్రోస్కోప్ తో-  
నా గుండెలోకి తొంగిచూడు .  
రక్త కణాల్లోపాలు  
ప్రేమ వెల్లువలా-  
ప్రవహిస్తోంది కదూ!  
సిరల్లో నీ స్పృకులు...  
ధమనుల్లో నీ దర్శనం!  
అణవణువులో-  
నీ అనురాగం...  
ఎడ్డల్ మనే శబ్దంలో  
"ఎవ్ మీ" అనేరాగం  
వైతస్కోప్ లేకుండానే-  
నీ చెవినాడుల్లోకి  
నాదమై మోగుతోందికదూ!  
నీ గుండె సౌండ్ వ్రాఫ్ గా  
మారకముందే-  
అలవై ఎగిసి-  
లయవై వాదిగి-  
తరింగమై నాలో-  
"లీనం" చెందుతావుకదూ!!

- కె. అంజయ్య

ఆ పేరు వింటూనే ప్రేమకుల్లో కూర్చున్న యశ్వంతి పులిక్కిపడి ఆతంంగా వేదిక వైపు చూశాడు.

నయనతార నెమ్మదిగా వేదిక మీదికొచ్చింది.

మైక్ వైపు సమస్తంబే ఆమె తేజస్సు వేదికవంతా ప్రకాశింపజేస్తోంది ఆమె అందుకాలని ప్రేమకుల్లో ఏ ఒక్కరికి అనుమానం కూడా రాలేదు.

నయనతార పాట ప్రారంభించింది.

మొదట సన్నని గాగంతో ప్రారంభమైన ఆమె పాట క్రమంగా మహాభూత స్థాయి నందుకుంది.

ప్రేమకులందరి మీదా సంగీతజాలమేదో కప్పేసినట్టుగా అనిపిస్తోంది. ప్రతి ఒక్కరూ ఆనందపారవళ్ళంతో నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నారు.

పుట్టుకతో ఏకలాంగుడు మానవుడు- నడవలేడు, పడకలేడు, కళ్ళు విప్పి చూడలేడు.

మనిషి ఓ మనిషి, సాటి మనిషికి సాయపడు-

నడవగలడు, పడకగలడు, కళ్ళు విప్పి చూడగలడు.

- నయనతార పాడుతుంటే యశ్వంతి హృదయం పూర్తిగా రాగ రంజితమైపోయింది ఆమె పాట పూర్తి చేస్తూనే అందరికంటే ముందు అతనే గట్టిగా చప్పుట్టు కొట్టినారంభించాడు. అతని వెనకే మిగతా వాళ్ళందరూ కొట్టిన చప్పుట్లతో ఆ ఆనందం మొత్తం హోరెత్తిపోయింది.

చప్పుట్టు కొడుతున్న వాళ్ళలో ముద్దు కూడా వున్నాడు. అతని కళ్ళు నయనతారను తినేసేలా చూస్తున్నాయి.

చప్పుట్ల మధ్య నయనతార వేదిక మీంచి దిగేస్తూనే అతను నిరుత్సాహంగా అటూ ఇటూ చూశాడు. అకస్మాత్తుగా అతని కళ్ళు వసంతని చూస్తూనే అగిపోయాయి.

చేతి కర్రల సాయంతో ఓ మూలగా నిలబడి వుంది వసంత.

ముద్దు తన వైపు చూస్తుంటే ఆమె ఎలకరింపుగా నవ్వించి ఆ నవ్వు చూస్తూనే ఒక్క సారిగా విసుపోయాడు.



## సల్మాన్ తలబిరుసు

'మైనే ప్యాక్ కియా' పీరో సల్మాన్ ఖాన్ చాలా తలబిరుసుగా వ్యవహరిస్తున్నాడట. కారణం ఆ చిత్రం విజయవంతం కావడమే అది హిట్ అయినప్పట్నుంచి సల్మాన్ నిర్మాతల్ని లెక్కచెయ్యటం లేదు సరికదా బచ్చన్ లాగా పలయి పోతున్నాడు స్త్రీ లోలుడైన ప్రస్తుతం సంగీతా బిజ్లానీ లైన్లో వుండటం సల్మాన్ పట్ల నిర్మాత లెవ్వరూ అంత శ్రద్ధ చూపటం లేదు ఒక్క చిత్రం హిట్ అయినంత మాత్రాన సూపర్ స్టార్ అయిపోయానని అనుకోవటం అంత మంచిది కాదని పెచ్చలు సలహా ఇచ్చారు కాని ఆ సలహా పాటించాలిగా.

ముద్దు ఆమె కళ్ళలో అహ్వనం కనిపిస్తూనే పూర్తిగా తలకించులై పోయాడతను.

వసంత అలా నవ్వుతూనే వెనక్కి తిరిగి లైబ్రరీ వున్న వైపు వెళ్ళసాగింది.

ఆ వైపు ఎవరూ లేకపోవడం అక్కర్లేలేదే గమనించాడు ముద్దు. వెంటనే ఒకసారి కాలర్ సర్క్యుని ఆ వైపు కదిలాడు. అతన్నో ఎక్కడలేని పుత్రాహం వచ్చేసింది.

ముందుకు వెళ్తున్నదల్లా వసంత ఒకసారి అగి వెనక్కి తిరిగి చూసింది.

ఆమె పెదవుల మీద అదే నవ్వు. ఐస్కే పోయాడు ముద్దు.

ఆమె తల అవతలికి తిప్పేసుకుని చేతి కర్రల సాయంతో తిన్నగా లైబ్రరీలోకి వెళ్ళిపోయింది.

ముద్దు ఒకసారి దొంగచూపుల్లో అటూ ఇటూ చూసి చటుక్కున ఆమె వెనకే లైబ్రరీలో దూరిపోయాడు.

అక్కడెవరూ లేరు. వసంత మాత్రం ఒంటరిగా ఓ పుస్తకాల ర్యాక్ దగ్గర

అవతలికి తిరిగి నిలబడి వుంది.

ఆమెను చూస్తూనే స్పెల్ గా ఓ నవ్వు పారేశాడు ముద్దు.

"అహ్, నాకు తెలుసు- నువ్వొప్పుకుంటావ్. మొత్తానికి భలే ప్లానేశావ్ మైడియర్ వసంతా. అందరూ అక్కడ ప్రోగ్రామ్ లో వుండగా నువ్వు గ వీచి వేగా ఇక్కడ ప్రోగ్రామ్ సెటప్ చేసేశావ్. నీ తెలివే తెలివి", అంటూ సంబరంగా ఆమె భుజం మీద చెయ్యేసి తన వైపు తిప్పుకున్నాడు.

తన వైపు తిరుగుతూనే ఆమె మొహంలో కనిపించిన భావాలు చూసి అప్రయత్నంగా ఒకడుగు వెనక్కి వేశాడతను. ఆమె మొహంలో అతనికి కక్క క్రోధం, అవేశం అన్నీ ఒక్కసారి ముప్పిరిగి న్నట్టునిపించాయి.

వసంత హఠాత్తుగా అరవ నారంభించింది.

"కాపాడండి కాపాడండి".

ముద్దు అదిరిపోయాడు.

కంగారుగా వెనక్కి తిరిగి గుమ్మం వైపు పరిగెత్తబోతూ కాళ్ళు నేలకంటుకు పోయినట్టుగా అగిపోయాడు.

ఎదురుగా పదిమంది అమ్మాయిలు అపర కాళికాదేవి అవతార మెత్తినట్టుగా నిలబడి వున్నారు. వాళ్ళందరి చేతుల్లోనూ లావాటీ పుస్తకాలున్నాయి. ఆ పుస్తకాలని వాళ్ళు ఒక్కసారిగా అతని మీదికి విసిరికొట్టేశారు.

ముద్దు తప్పించుకోబోయాడు. అయితే ఈలోపలే హార్డ్ బైండింగ్ చేసిన ఆ పుస్తకాలు బండరాళ్ళలావచ్చి అతని నెత్తిమీద పడిపోయాయి ఆ మరుక్షణం వాళ్ళందరూ ఒకసారి ముందు కొచ్చేసినలు వైపుల్నుంచీ అతన్ని చుట్టేశారు.

ఒకమ్మాయి అతని జాట్టు పట్టుకుని గుంజింది. మరో అమ్మాయి అతని కాలర్ పుచ్చుకుని లాగింది ఇంకో అమ్మాయి అతని చొక్కా పట్టుకుని పరపరా చింపేసింది.

ఇద్దరమ్మాయిలు అతని మొహాన్ని చిరత పులుల్లా మీదపడి రక్కేశారు.

"వదలండి వదలండి... వదలండి నా మీద పడలండి" అరుస్తున్నాడు

# డెంటల్ హెల్త్ క్వీజ్ - (12)

1. మండుతున్న నాలుకను యిలా పిలుస్తారు.  
(ఎ) బర్నింగ్ టంగ్ (బి) పెయిన్ ఫుల్ టంగ్ (సి) గ్లాస్ డైనియా.
2. సిఫిలిస్ వ్యాధి, మూడవస్థాయితో, అంగుటికి రబ్బరు మాదిరిగా ఏర్పడే కంటిని యిలా పిలుస్తారు..  
(ఎ) అంగుటి కంటి (బి) గమ్మా (సి) అంగుటి కురుపు.
3. పెదవిచుట్టూరా పొక్కులను (కోర్డ్ సోర్) కలిగించే వైరస్ -  
(ఎ) హెర్పెస్ సింప్లెక్స్ (బి) హెర్పెస్ షోష్టర్ (సి) హెర్పెస్ లేడియాలిస్.
4. చిన్న పిల్లల దవ్వుడల్లో అనేక చీము రిత్తులు యేర్పడి, ముఖం వెడల్పుగా కన్పించే వ్యాధిని యిలా పిలుస్తారు.  
(ఎ) చెరుబిజం (బి) మంప్స్ (సి) ఇడీమా.
5. నోటిలోని వల్లనన్నింటిని తీసివేయడాన్ని యిలా పిలుస్తారు.  
(ఎ) టోటల్ ఎక్స్ట్రాక్షన్ (బి) క్లియరెన్స్ (సి) ఎక్స్ట్రాక్షన్.
6. దంత వైద్యవరంగా, నేర పరిశోధన విజ్ఞానాన్ని యిలా పిలుస్తారు.  
(ఎ) క్రిమినల్ డెంటిస్ట్రీ (బి) ఫారెన్సిక్ ఓడంటాలజీ (సి) ఫారెన్సిక్ మెడిసిన్.
7. వైదవుడ-వల్లకు, చిగుళ్లకు సరఫరా అయ్యే నరాలు -  
(ఎ) ట్రీయిజిమినల్ నరంలో 'మాక్సిలరీశాఖ' (బి) ట్రీయిజిమినల్ నరంలో 'మాండిబులరీశాఖ' (సి) ఫేషియల్ నరం.
8. విపరీత ఆలోచన, మానసిక అందోళనలవల్ల వచ్చే నోటి వ్యాధి. ఇది చర్మం మీద కూడా వస్తుంది.  
(ఎ) లీకోఫ్లేకియా (బి) ఫెయిబ్రోసిస్ (సి) లైకన్ ప్లానస్.
9. ఈ వ్యాధిగ్రస్తులకు వల్ల తీసే విషయంలో కొన్ని ప్రత్యేక జాగ్రత్తలు అవసరం అవుతాయి.  
(ఎ) హిమోఫీలియా (బి) వైరెక్సియా (జ్వరం) (సి) లెప్టసి (కుష్టు).
10. అతుక్కునే గుణంగల అహార వదార్థాలు -  
(ఎ) వంటి వ్యాధిని కలిగిస్తాయి (బి) అరోగ్యాన్ని కలిగిస్తాయి (సి) రుచిగా వుంటాయి.

-డా. కె.ఎల్.వి. ప్రసాద్

౯	౯	౪	౯	౪	౪	౯	౪	౪	౪
01	6	8	4	9	౪	౪	౪	౪	1

గణాంకం

ము.పె.

సంగ్గా అదే సమయంలో నయనతార పూర్ణా మేడమ్ ని వెంటబెట్టుకుని అక్కడి కొచ్చేసింది.

అంతకుముందు తన పాట అయి పోతూనే నేరుగా పూర్ణామేడమ్ దగ్గరి కెళ్ళిపోయిందామె.

“మేడమ్, మీరొకసారి నా వెంట ఉండి”

“ఎందుకమ్మా? ఇక్కడ నాకింకా పనులున్నాయి” అంది పూర్ణామేడమ్.

“లేదు మేడమ్, అంతకంటే ముఖ్యమైన పని మీకు మరొకటుంది. నా వెంట రండి” అంటూ ఆవిడ చెయ్యి పట్టుకుని టైబ్రీ వైపు లాక్కెళ్ళిపోయిందామె.

పూర్ణామేడమ్ విస్మయంగా అమె వెనకే టైబ్రీలో కెళ్ళింది. ఎదురుగా కనిపించిన దృశ్యం చూస్తూనే అమె నోరు తెరిచేసింది.

పదిమంది ఆడపిల్లల మధ్యన ముద్దు చింపిరి బట్టలే. చెదిరిపోయిన జాట్టుతో, మొహంమీద రక్కుల్తో అదుక్కుతినేవారిలా వున్నాడు. ఓ కన్ను అప్పటికే వాళ్ళు కొట్టిన దెబ్బలవల్ల నల్లబడిపోయింది.

“అవంది, ఏమిటది? ఏమైంది?” కంగారుగా ముందు కొచ్చేస్తూ అతన్ని వాళ్ళ మధ్యనుంచి పక్కకు లాగేసింది పూర్ణామేడమ్.

“అ విషయం నన్నడగండి. నేను చెబుతాను” అంటూ ముందు కొచ్చింది నయనతార.

పూర్ణామేడమ్ అశ్రురంగా అమె వైపు తిరిగింది.

నయనతార ఆవిడకు ముద్దు వసంతను అవమానించడం దగ్గర్నుంచీ ఇప్పటిదాకా ఏం జరిగిందో వర్ణన చెప్పుకొచ్చింది. అంతా విన్న పూర్ణామేడమ్ శ్రోధంగా ముద్దు ఫైపు చూసింది.

“నయనతార చెప్పేది నిజమేనా?” తీవ్రంగా ప్రశ్నించింది.

ముద్దు ఆ ప్రశ్న ఖాతరు చెయ్యలేదు. నిర్లక్ష్యంగా తలగరేసి మొహం మరోవైపు తిప్పుకున్నాడు.

నయనతార జబ్బు పట్టుకులాగి ఫెడీమని అతన్ని చెంపదెబ్బ కొట్టింది. అప్పటికే అమ్మాయిలు కొట్టిన చెంప దెబ్బల్తో వాతలు తేలిపోయన్న అతని మొహం నయనతార కొట్టిన దెబ్బతో మరింతగా అదిరిపోయింది.

“వసంతకు కమావణ చెప్పు” గర్జించిందామె.

ముద్దు అమె వైపు వురిమి చూశాడు తప్పిస్తే, ఆ మాటకు సమాధానం చెప్పలేదు.

“సరే, నువ్విలా మర్యాదగా అడిగితే, దారికి రావు” అంటూ అమె వసంతవైపు తిరిగింది.

“వసంతా, ఈ రొస్కెల్ నీ పెద్దిలో పెట్టాడే పోర్నోగ్రఫీ వున్నకం - అవున్నకం

పట్రా."

వసంత క్రచెన్ నాయంతో అక్కర్చించి తన గదిలో కెళ్ళిపోయి ఆ పుస్తకంతో తెరిగిచ్చింది

ఆ పుస్తకం వైపు చూస్తూనే అక్కర్చుకున్న మిగతా అమ్మాయిల్లో సహా పూర్ణా మేడమ్ మొహం కూడా అసహ్యంతో వికృతంగా మారింది.

నయనతార ముద్దుని పుడ్డేశించి మరోసారి తీవ్రంగా అంది.

"ఘౌరెంతో అమాయకుడిగా నటించే నీ నిజ స్వరూపం ఏమిటో నలుగురికి తెలియాలని నేనే వసంతచేత ఈ నాటకం ఆడించాను. ఒక ఆడపిల్ల పెద్దిలో బోర్నోగ్రఫీ పుస్తకం పెట్టి పిలిస్తే ఆ ఆడపిల్ల కామంతో వళ్ళు మర్చి పోయి నీ దగ్గరి కొస్తుందనుకున్నావు కదూ! ఆ ఆడపిల్ల అవమానంతో ఎలా కుమిలిపోతుందో నీకూ తెలియాలి" అంటూ మరోసారి వసంత వైపు తెరిగింది.

"వసంతా ఆ పుస్తకాన్ని ఈ రొన్కుల్ మేడలో వేలాడదీయ్యి. పూరేగిస్తూ వేదిక మీదికి తీసుకెళ్ళి" అంది.

ముద్దు అమె వైపు కంకారుగా చూశాడు.

కొద్ది క్షణాల తర్వాత...

వేదికమీద జరుగుతున్న ప్రోగ్రాం అకస్మాత్తుగా ఆగిపోవడంతో ప్రేక్షకులందరూ ఒకరిమొహం ఒకరు చూసు కున్నారు.

ఇంతలో నయనతార చరచరా వేదిక మీదికొచ్చేసింది.

"అహాతులు మమ్మల్ని క్షమించాలి. తలవని తలంపుగా ఈ ప్రోగ్రాం మధ్యలో ఆపేయవలసి వచ్చింది. అంతకంటే ముఖ్యమైన ప్రోగ్రాం మరొకటి మీకు చూపించబోతున్నాను. దయతో కొద్ది క్షణాలు మీరంతా ఓపిక పట్టవలసిందిగా కోరుకున్నాను..." అంటూ పక్కకు తెరిగి వసంత గట్టిగా పిలిచింది.

"వసంతా, అతన్ని తీసుకురా!"

ప్రేక్షకులందరూ విచిత్రంగా వేదికవైపు చూస్తున్నారు.

వసంతతో పాటు మిగతా అమ్మాయి

# నేతరదనము

లందరూ ముద్దుని వేదికమీదికి తీసుకువచ్చారు.

కొడుకు అవతారం చూస్తూనే ప్రేక్షకుల్లో కూర్చున్న చిదానందం పక్కర్చుకున్న బాంబు పేలినట్టుగా అదిరిపడ్డాడు. ఆ నయనతార మైక్ పట్టుకున్న చెప్పి నాగింది-

"ఈ రోజు మీరంతా ఈ శరణాలయం వార్షికోత్సవానికి విచ్చేశారు. ఈ శరణాలయం చాలా గొప్పదనీ, ఇక్కడ అనాథలూ, వికలాంగులూ అయిన ఆడపిల్లలకు ఆశ్రయం దొరుకుతోందనీ, ప్రశంసించి మేజర్ చక్రవర్తిగారు ఇందాకే ఈ శరణాలయానికి అయిదు లక్షల పర్సు అందజేశారు. అయితే ఒక వ్యక్తి మూలంగా ఈ శరణాలయంలోని ప్రశాంతమైన వాతావరణం పూర్తిగా కలుషితమై పోయింది. ఇతనే ఆ వ్యక్తి."

"ఇతను మరెవరో కాదు - ఈ శరణాలయ ధర్మకర్తలు దీనబంధు చిదానందంగా రజ్జాయి. చిదానందంగారి కొడుకుననే అహంబావంతో ఇతను శరణాలయంలో ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవర్తిస్తున్నాడు. ఆడపిల్లల్ని రాగింగ్ చేస్తూ పెడిపెస్తున్నాడు. అయినా సహించాం."

"కానీ, ఇతని అగడాలు రోజు రోజుకూ మితిమీరిపోయాయి. ఈ ప్రోగ్రాం ప్రారంభం కావడానికి కొద్దిసేపటిముందు ఇతను వికలాంగురాలైన ఓ అమ్మాయి పెద్దిలో బోర్నోగ్రఫీ పుస్తకం పెట్టాడు. ఆ బోర్నోగ్రఫీ పుస్తకాన్ని మీరిప్పుడు ఈ ప్రభుద్దుడి మేడలో చూస్తున్నారు. ఈ అసహ్యకరమైన పుస్తకాన్ని ఆ అమాయకురాలి పెద్దిలో వుంచడమేకాదు, ఆ అమ్మాయిని బలవంతం కూడా చేయబోయాడు. అదృష్టవశాత్తూ ఆ అమ్మాయి వీడి చేతుల్లోంచి తప్పించుకోగలిగింది. వీడి వికృతమైన ఆలోచనలు ఎలా వుంటాయో మీకు మరో వుదాహరణ చూపిస్తాను".

అమె చకచకా ముద్దు నిలబడివున్న వైపు నడిచి అతని జేబులోంచి కొన్ని బ్రాసరీలూ, అందర్వేర్లూ బయటికి లాగింది. ముద్దు అమెను అడ్డుకోబోయాడు. అయితే తక్కిన అమ్మాయిలందరూ అతన్ని కదలకుండా పట్టుకోవడంతో ఏమీ చేయలేక పోయాడు

నయనతార అతని జేబులోంచి అవన్నీ బయటికి లాగడం చూస్తూనే ప్రేక్షకులందరిలో గుసగుసలు ప్రారంభమైపోయాయి ఇంతలో మరో అమ్మాయి శరణాలయంలోంచి అలాంటివే మరికొన్ని బ్రాసరీలూ, అందర్వేర్లూ వేదికమీదికి పట్టుకొచ్చి

సో ముగ్గుల పిచ్చి మంచి పోను.... సో త్రతాపం  
సో 'షక్ట్' మొద చూపిస్తావా?



శ్రీకృష్ణ  
SAGAR



# మానవతా సంక్రాంతి

ఉదయాబ్ధి తరంగాలపై  
ఉత్తరాయన తరహి నెక్కి  
ఉగుతూ వస్తోంది  
క్రొత్త కోడలి బిడియం పులుముకొని  
కొంగ్రొత్త సంక్రాంతి

తట్టిల్ల తలా మెరుసు తాను కదలి  
వస్తోందే  
తగు సందడి లేదేమని దిగులామెకు  
తలిగింది

దినగండం నూరేళ్ళుగ జనం బ్రతుకు  
తున్న వేళ  
మెలుగును మింగే చీకటి పెచ్చు  
పెరుగుతున్న వేళ  
భాగ్యనగర ప్రఖ్యాతి కభాగ్యోదయమైన  
వేళ  
తట్టిల్లతా ప్రభలు ప్రజల తల్లిడిల్ల  
జేస్తోందే  
సంక్రాంతిల సంబరాన్ని స్వాగతించు  
వారెవరు?  
క్షణం క్షణం బయం నీడ కాలం గడిపే  
ప్రజలకు  
నరదాలు సంబరాలు స్వాంతన  
సమకూర్చలేవు

విహ్వల ప్రజాహృదయ మోష



వీధులప్రతి శబ్దమైందే  
సన్నాయి గంగిరెద్ద  
సందడి కిక్ చీటుందా?  
ఉన్నాదుల కత్తి పోట్ల  
ఉగ్రవాదుల సిద్ధావుల  
బరువెక్కిన పౌదయాలను  
బంతివుల తోరణాలు  
బలు ముగ్గుల గొడ్డెమ్మల  
బంతులు అలరిస్తాయా?

సైతానులు రాక్షసులు  
చలి వెన్నున పుట్టిస్తోందే

కావలేని చలి మంటలు  
కల్పనల్ని తడువేగా.

సిగూరాకుల పూగుతుల చెన్నోందే  
చెట్టు, లతలు  
అగ్ని బుగ్గి అవుతుంటే అమని  
రోదించినట్లు

పొదుగు గుడ్డు పసిమాడను బెదిరిస్తూ  
కత్తి చూపి  
కటికవాళ్ళు కాటేస్తే కన్న ఆవరచినట్లు  
శోకించింది మా నవతా సంక్రాంతి లక్ష్మి  
చిన్నబోయిన వవనంతో చితికిన  
హృదయంతో!

అతివాదుల ఆయుధాలు అమాయకుల  
కపచాల్చి  
మతతత్వం మానవతా మహిత  
పక్ష్యఫలరసమై  
బ్రతుకులోని అనుభవాలు మెతిమీరని  
షడ్రుచుల్చి

రెప్పు మాపు కడుతుంది  
ఆ పర్వ సమయమే జగతికి  
మానవతా సంక్రాంతి

మచ్చ చెరి ఆరుకాలె  
అప్పుడు సంక్రాంతిలక్ష్మి  
ఆ స్త్రీల అహోదరశ్శ

- సూర్యదేవర రవికుమార్

ప్రేక్షకులముందు కుప్పగా పోసింది  
నయనతార మళ్ళీ మైక్ ముంచు  
నిలబడి చెప్పసాగింది  
"ఇవన్నీ వీడి ఎళ్ళత మనస్తత్వానికి  
నిదర్శనాలు వీటిమీద అసహ్యకరమైన  
రాతలన్నీ రాసి వీడు ఆపివెళ్ళాలి గదుల్లో  
పడేస్తుందాడు ఇలాంటివాడెవరి  
చేయాలి మీరే నిర్ణయించండి"  
"చెప్పుతో కొట్టండి" ప్రేక్షకులు ఆవేశం  
పట్టలేక గట్టిగా అరిచారు  
"గుండు కొట్టించి, సున్నబొట్టు  
పెట్టి, గాడిదమీద పూరేగించండి"  
"వీపురుకట్టులు మెడలో వెయ్యండి"  
శరణాలయం ఆవరణ అంతా హడావిడి  
ధ్వనుల్లో నిండిపోయింది

మేజర్ చక్రవర్తి దిగ్గనలేచి నిలబడి  
చిదానందం వైపు పురిమి చూశాడు  
"చిదానందంగారు, మీ శరణాలయం  
గొప్పగా నడుస్తోందని పొరపాటు  
పట్టాను ఏమిటిది?" గర్జించాడు.  
చిదానందానికి హఠాత్తుగా తన  
పరిస్థితి అర్థమైపోయింది  
ఇంతలో ప్రేక్షకుల్లోంచి చాలామంది  
అవేశంతో లేచి నిలబడ్డం కనిపించింది  
"అగండి" అకస్మాత్తుగా గొంతు  
చిలమకుంటూ అరిచాడు చిదానందం  
అందరూ ఎక్కడి వాళ్ళక్కడె  
ఆగిపోయారు  
చిదానందం చురచురా వేదిక మీదికి  
వెళ్ళిపోయి ఒక్క క్షణం కొడుకు కళ్ళలోకి

సూటిగా చూశాడు ఆ చూపుకు కంగారు  
పడిపోయి ముద్దు బొంగరంలా గిరున  
వెనక్కి తిరిగి తండ్రి కన్న వీపు తిప్పి  
నిలబడ్డాడు  
చిదానందం అతనిజచ్చి పట్టుకుని  
బలవంతంగా అనకొనే తిప్పెసుకుంటూ  
కాల్చించి చెప్పు బయటికి తీశాడు.  
అందరూ విభ్రాంతులై పోయి  
చూస్తున్నారు.  
చిదానందం ఆ చెప్పుతో లాగిపెట్టి  
కొడుకు మొహం మీద కొట్టాడు ఒకటి  
కాదు, రెండు కాదు, ఆ చెప్పుతో  
లేక్క చెప్పి దెబ్బలు అలా కొడుకునా  
పున్నాడు ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక  
ముద్దు కీడుకుంటూ అరిచాడు

చిదానందం అలా కొడుతున్న వాడలా చటుక్కున చెప్పు కింద పారేసి మైక్ ముందు కొచ్చేస్తూ ఆహూతులందరికీ చేతులు జోడించాడు.

“మహాజనంగళే, పీడు నిండా యిష్టమి నా కడుపులో దా చెదపుట్టినాడు వాడుదా చేసిన పనికి నేనుదా క్షమాపణ చెప్తావుండాను,” అంటూ నయనతార వైపు తిరిగాడు.

“అమ్మా, నయనతారా! మీ అందరుదా నా కూతుండల్ల వంటి వారు మీకు కూడా నేనుదా క్షమాపణలు చెప్తావుండాను. నన్ను క్షమించుమో!” దేలిరిస్తున్నట్టుగా అన్నాడు

“ఎంత మాట సార్! అతను చేస్తున్న అగడాలు ఎలాగైనానరే ఆపాలనే వుద్దేశంతోనే ఇలా నలుగురి ముందుకు తెచ్చి బుద్ధి చెప్పాల్సి వచ్చింది అంతేగానీ, మిమ్మల్ని అవమాన పర్చాలన్న వుద్దేశంతో మాత్రం కాదు” చెప్పింది నయనతార.

చిదానందం గబగబా వేదిక మీంచి దిగిచ్చి మేజర్ చక్రవర్తి చేతులు పట్టుకున్నాడు.

“మేజర్ సార్ ఇవి చేతులు కావు, కాండ్లు! మీ పంటి గొప్పవార్నిదా పిల్లని ఆ ప్రాగ్రాం ఇబ్బందా అగునని నేనుదా అనుకోలేదు ఏకలాంగుల మీంద నాకుదా నిండా ప్రేమ మేజర్ సార్. మొన్నదా గవర్నర్ గారి చేతుల మీంద రాజస్థాన్లో ఏకలాంగులకుదా పనికి వచ్చే ఫర్మిచర్ అయిదు లారీలుదా పంపి వుంటిని. అటు మొన్నదా ముఖ్యమంత్రి చేతుల మీద గుజరాత్కుదా ఆరు లారీలు పంపి వుంటిని. ఇప్పుడుదా మీ చేతుల మీంద పంజాబ్కుదా పది లారీలుదా పంపిస్తున్నా,” అంటూ, “మణీ,” అని కేశాడు.

నల్లగా తుమ్మ మొద్దులా వున్న ఓ వ్యక్తి ముందుకొచ్చాడు

“మణీ, నీవుదా పది లారీలు సామానుదా నిచ్చం చెయ్యమో,” అంటూ అర్ధరేసి మళ్ళీ చక్రవర్తి వైపు తిరిగాడు చిదానందం. అక్కడున్న వాళ్ళంతా అతన్ని పశంసాపూర్వకంగా

# నేతధమ్మ

చూస్తున్నారు.

“మేజర్ సార్, ఇప్పుడుదా నా బుద్ధి మీంద మీకు నిండా నమ్మకందా కుదిరినావీతానె?” అడిగాడు.

“చిదానందంగారు, మాకు మీ నిజాయితీ పట్ల ఎలాంటి అపనమ్మకమూ లేదు. మీ అబ్బాయి చేసిన తప్పుకు సరైన శిక్ష విధించారు. ఇక మీదట ఈ శరణాలయంలో ఇలాంటి అనాంఛనీయమైన సంఘటనలు జరక్కుండా చూడండి,” గంభీరంగా అన్నాడు మేజర్ చక్రవర్తి.

వాతావరణం పూర్తిగా తేలికైపోయింది.

ఇంతలో యశ్వంత్ నెమ్మదిగా నయనతార పక్కకొచ్చి నిలబడ్డాడు నయనతార అప్పటికే వేదిక దిగిచ్చింది.

యశ్వంత్ తన పక్కకొచ్చి నిలబడగానే నయనతార అతని వైపు తిరిగింది.

“మిస్టర్ యశ్వంత్?”

యశ్వంత్ నిర్భాంతపోయాడు

“మైగాడ్! నేనని మీకెలా తెలుసు?”

“ఒక్కసారి ఎవరి అడుగుల చప్పుడు వింటే లకమందిలో వున్నా ఆ అడుగుల చప్పుడు మళ్ళీ గుర్తు పట్టగలను

మిస్టర్ యశ్వంత్ ”

“మీరు క్షణక్షణానికి నన్ను ఆశ్చర్యంలో ముంచితోతున్నారు. ఈ రోజు మీరు సాధించిన పనికి మీ మీద నాకు గౌరవం రెట్టింపైంది నయనతారగారూ వేదిక మీద నిలబడి మీరు మాట్లాడుతుంటే మీలో నాకు రూస్సెలక్సీబాయి, దుద్రమదేవి వంటి వీరనారీమణులు కనిపించారు ఎందుకో తెలీదు. ఏదో ఒకరోజు వాళ్ళలాగే మీరు కూడా ఈ దేశాన్ని కాపాడగలరని నాకనిపిస్తోంది,” అన్నాడతను.

“మీరు మరి అమితంగా పొగడేస్తున్నారు”

“కాదు నయనతార గారూ, నిజం చెబుతున్నాను,” అంటూ జెబులోంచి అబ్బో గ్రాఫ్ ఫునక్టరీకాడతను.

“యువర్ అబ్బో గ్రాఫ్ ‘ప్లైజ్,”

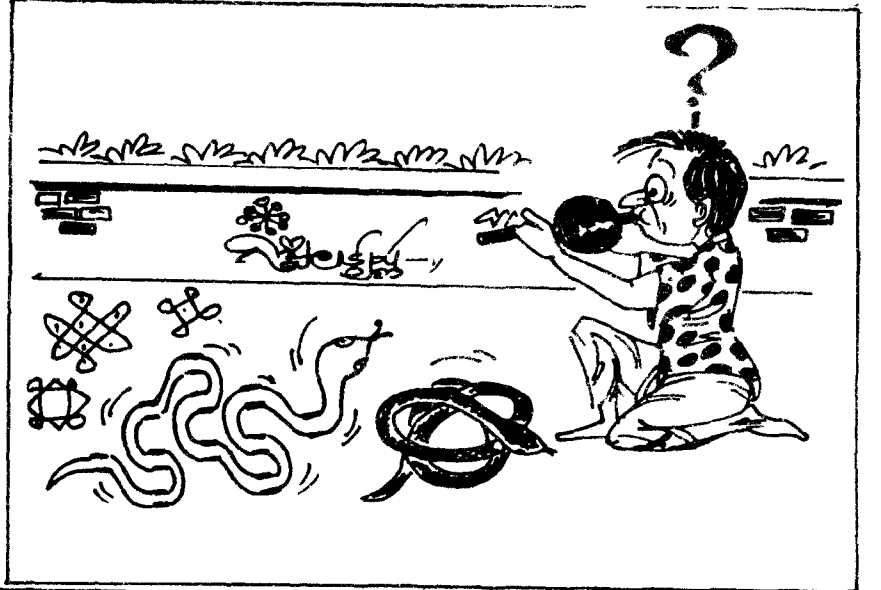
అబ్బోర్నిస్తున్న వాడిలా అన్నాడు.

“ఓహో, అబ్బో గ్రాఫ్ కోసమన్న మాట ఈ పొగడల్లనీ!”

అతను చిన్నబోయి చూస్తుండగా అమె లోలోపలే మునిముసిగా నవ్వుకుంటూ అక్కడ్నించి అవతలికెళ్ళి పోయింది

అప్పటికి వేదిక వనక్కి వెళ్ళిపోయిన ముద్దు చాటుగా నిలబడి అమె వైపు కూరంగా చూస్తున్నాడు

(తంకావుంది)



# “పేరుతోకలదు పెన్నిధి!”

సుప్రసిద్ధ రచయిత, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక వారఫలాలు అందించిన శ్రీ మహేష్ ఒకరే. స్వర్ణీయ శ్రీ మహేష్ న్యాయమాలజీలోగూడా దిట్ట. వారు 1964 సెప్టెంబర్ 11 సంచికలో అందించిన యీ న్యాయమాలజీ వ్యాసం యీ శ్రం పాఠకులకోసం మళ్ళీ అందిస్తున్నాం

- ఎడిటర్

“నామధేయం న సార్వకం” అంటూ సంస్కృత భాష, పేరుమీద విశ్వాస గాహిత్య తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించగా ‘పేరు గొప్ప ఊరు దిబ్బ’ అంటూ తెలుగు భాష నడచు తీర్మానాన్ని బలపరుస్తుంది

కానీ సంఖ్యా శాస్త్రం మాత్రం ‘పేరు మంచి పేర్లకు అనేక విధాలుగా మార్పులు తీసే కలదు పెన్నిధి’ లంటుంది.

ఏ వ్యక్తి అయినా అతని పేరుకు యే సంఖ్య వస్తుందో ఆ సంఖ్య యొక్క మంచి చెడ్డలమీద ఆ వ్యక్తి జీవితం ఆధారపడి ఉంటుందని సంఖ్యాశాస్త్రం చెబుతుంది.

ఒక్కొక్క ఆక్షరాలనుకీ ఒక్కొక్క సంఖ్యను శాస్త్రం నిర్ణయించింది మనదేశ భాషలకు సంబంధించిన ఆక్షరాలకు దీర్ఘం, ద్విత్వం మొదలైన మార్పులు వస్తూవుంటాయి. కాబట్టి ఈ విషయంలో ఇంగ్లీషు ఆక్షరాలను వాడడం సులభంగా ఉంటుంది. ఇంగ్లీషు ఆక్షరాలను నిర్ణయింపబడిన

మంచి పేర్లకు అనేక విధాలుగా మార్పులు వస్తూ ఉంటాయి. కొంతమంది పేర్లలో కొంత భాగానికి పొడి అక్షరాలతో ప్రసిద్ధులు అవుతూ ఉంటారు.

ఉదా: పూర్తి పేరు - పూనపాటి విజయ రామ గజపతిరాజు వాడుకలోని పేరు - పి.వి.జి.రాజు. మరికొంతమంది పూర్తిగా పేరులోని పొడి అక్షరాలతోనే వ్యవహరింపబడుతూ ఉంటారు.

ఉదా: పూర్తి పేరు:- శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు.

వాడుకలోని పేరు:- శ్రీశ్రీ. మరికొంతమంది తమ పేరులో కొంత భాగంతోనే గుర్తింపబడుతూ ఉంటారు.

ఉదా: పూర్తి పేరు - సుబ్బడెంకటేశ్వర

సంఖ్యలు [బలాయి]

- |               |   |
|---------------|---|
| A, I, J, Q, Y | 1 |
| B, K, R       | 2 |
| C, G, L, S    | 3 |
| D, M, T       | 4 |
| E, H, N, X    | 5 |
| U, V, W       | 6 |
| O, Z          | 7 |
| F, P          | 8 |

మా సేవిధానం:

K A M A R A J

2 1 4 1 2 1 1

12 [= 3]

పేరుకు సంఖ్య నిర్ణయించేటప్పుడు ఒక

విషయాన్ని ముఖ్యంగా గమనించాలి. ఏ పేరుతో ఒక వ్యక్తి అధిక సంఖ్యలకు చేత పిలవబడుతూ ఉంటాడో ఆ పేరునే తీసుకోవాలిగాని, భారసాలనాడు పెట్టిన పేరుగాని, దస్తావేజుల్లో మాత్రం ఉండే పేరునుగాని తీసుకొనకూడదు. కొంత



రావు

వాడుకలోని పేరు:- సుబ్బడి మరికొంతమంది అసలు పేరుతో నిమిత్తం లేకుండా కలంపేరుతోనో మరొక పేరుతోనో వ్యవహరింపబడుతూ ఉంటారు.

ఉదా:- అసలుపేరు:- పిల్లా కృష్ణమూర్తి వీరాజీ

వాడుకలోని పేరు:- వీరాజీ పేరులో మార్పు యే కారణంచేత వచ్చినా మారిన పేరులోనే ఒక వ్యక్తిని అత్యధిక సంఖ్యలకుగా, ప్రజలు గుర్తిస్తూఉంటే ఆ పేరునే తీసుకోవాలిగాని అసలు పేరునుగాని, పూర్తి పేరునుగాని తీసుకొనకూడదు అంటే వాడుకలోని పేరును మాత్రమే తీసుకోవాలి.

సంఖ్యలకు ఫలితాలు:

1. మిక్కిలి మంచిది, 2. మంచిది, 3. చాలా మంచిది, 4. సామాన్యం, 5. మిక్కిలి మంచిది, 6. చాల మంచిది, 7. మంచిది, 8. చెడ్డది, 9. చాలా మంచిది, 10. చాలా మంచిది, 11. మంచిది కాదు, 12. మంచిది, 13. సామాన్యం, 14. సామాన్యం, 15. మంచిది, 16. మంచిది కాదు, 17. శుభా శుభమిత్రమం, 18. మంచిది, 19. మిక్కిలి మంచిది, 20. అంతమంచిది కాదు, 21. చాల మంచిది, 22. అంత మంచిది కాదు, 23. మిక్కిలి మంచిది, 24. చాల మంచిది, 25. మంచిది, 26. చెడ్డది, 27. చాల మంచిది, 28. మంచిది కాదు, 29. మంచిది కాదు, 30. చాల మంచిది, 31. సాధారణం, 32. చాల మంచిది, 33. చాల మంచిది, 34. మంచిది, 35. చెడ్డది, 36. చాల మంచిది, 37. చాలా మంచిది, 38. మంచిది కాదు, 39. చాలమంచిది, 40. సాధారణం, 41. చాల మంచిది, 42. చాలా మంచిది, 43. మంచిది కాదు, 44. చెడ్డది, 45. చాల మంచిది, 46. చాలమంచిది, 47. మంచిది కాదు, 48. చాలమంచిది, 49. సాధారణం,

## 50. చాల మంచిది

ముందు చెప్పబడిన విధంగా ఒక వ్యక్తి పేరులోగల ఆక్షరాలనుబట్టి యే సంఖ్య వచ్చిందో ఆ సంఖ్యకు గల ఫలితంమీద ఆ వ్యక్తి జీవితం ఆధారపడి ఉంటుంది. కొంతమంది ప్రముఖ వ్యక్తుల పేర్లకు వచ్చిన సంఖ్యలకు యే ఫలితాలు చెప్పబడినవో పరిశీలించిన యెడల సంఖ్యల స్వభావాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకొనవచ్చును.

ఉదా:-

GANDHI

315451 = 19 = [1]

NEHRU

55526 = 23 = [5]

LENIN

35515 = 19 = [1]

LINCOLN

3153735 = 27 [9]

KENNEDY

2555541 = 27

ROOSEVELT

277356534 = 42

NASSER

513352 = 19

[లింకన్, కెనెడీలకు గల పోలికలలో

ఇది కూడా ఒకటి]

పేరులో రెండు మూడు స్వతంత్రములైన భాగాలుగాని పొడి ఆక్షరాలుగాని ఉన్నట్లయితే వాటికి విడిగా సంఖ్యలను సాధించి ఆ సంఖ్యలను కలపాలిగాని మొత్తం ఒకే సంఖ్యగా కలవకూడదు.

ఉదా:- (1) నీలం సంజీవరెడ్డి

NEELAM

555314 - 23 - 2 + 3 = 5

SANJ EEVAREDDY

3151556125441 = 43 = 4+3=7

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య 12

ఉదా:- (2) సుచేతా కృపలానీ

SUCHETA

3635541 = 27 = 2 + 7 = 9

KRIPALANI

221813151 = 24 = 2 + 4 = 6

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య 15

ఉదా - (3) ఎల్. వి ప్రసాద్

L = 3 = 3

V = 6 = 6

PRASAD

821314 = 19 = 1 + 9 = 10 = 1

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య 10

విడిగా పేరులోని భాగాలకు వచ్చిన

అనసూయమ్మల్లా 'అన్నమ్మ' అని మాట్లాడుకున్నావేం?



సంఖ్యలు మొత్తంగా పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య కూడా మంచివై ఉండుట ఉత్తమం కనీసం మొత్తం సంఖ్య అయినా మంచిదై ఉండాలి. పేరును బట్టి వచ్చిన సంఖ్య పుట్టిన తేది ఒకటై ఉండడం చాల మంచిది

ఉదా:- నెహ్రూ పుట్టిన తేది 14 = 1 + 4 = 5

పేరు:- NEHRU

55526 = 23 = 2 + 3 = 5

పుట్టిన తేది పేరునుబట్టి వచ్చిన సంఖ్య పేరు పేరు అయితే అటువంటి వ్యక్తి జీవితములో ఒడుదుడుకులు, అభివృద్ధికి అటంకాలు మొదలైనవి రావచ్చును కాని పుట్టిన తేది పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య మిత్రత్వము కలవి అయినా బాగా ఉంటుంది.

పుట్టిన తేది సంఖ్య 8 (తేదీలు 8, 17, 26) అయినట్లయితే పేరు సంఖ్య కూడా 8 రావడం మంచిదికాదు. పుట్టిన తేదీని యెలాగునా మార్చలేము. కాబట్టి వై తేదీలలో పుట్టిన వారు తమ పేర్లకు ఒక మంచి సంఖ్య వచ్చేటట్లు మొత్తం పేరుగాని, పేరులో ఆక్షరాలుగాని మార్పు కోవడం మంచిది.

ఏ వ్యక్తి అయినా, తను యే రంగంలో కృషి చెయ్యదలచుకున్నాడో దానికి సంబంధించిన సంఖ్యను యెంచుకోవడంకూడా మంచిది.

ఉదా - రాజకీయాలకు

1

వ్యాపారానికి

5

సైనిక వ్యవహారాలకు

9

కళలకు

2, 6

మత వ్యవహారాలకు

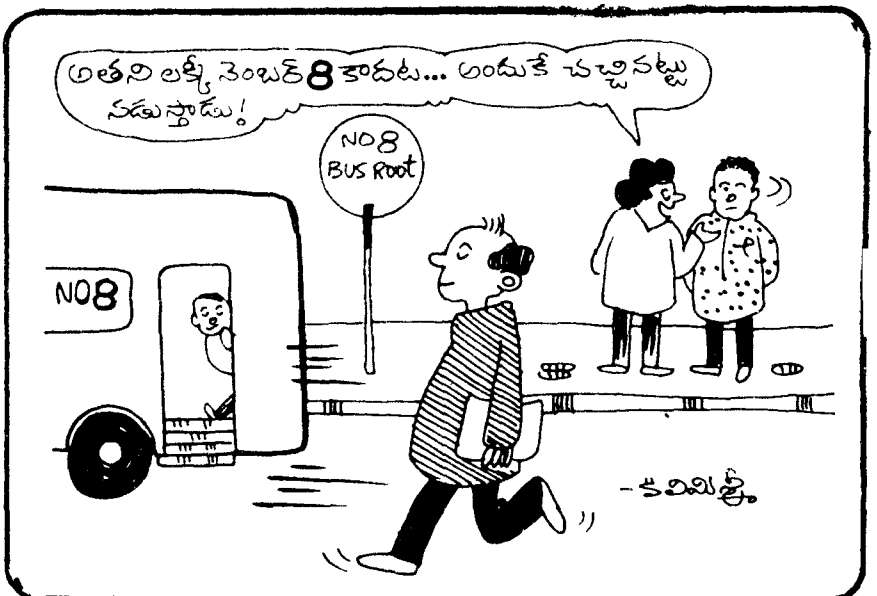
3

ఇటువంటివి అన్నీ ఆయా సంఖ్యలకు అధిపతులైన గ్రహాలమీద ఆధారపడి ఉంటాయి. సంఖ్యాధిపతులైన గ్రహాల స్వభావం మిత్రత్వము గల సంఖ్యలు సంఖ్యల యొక్క ప్రత్యేక ఫలితం కొంత మంది ప్రముఖ వ్యక్తుల జీవితాల్లో సంఖ్యా శాస్త్రం నిర్వహించిన పాత్ర మొదలైన వాటిని గూర్చి మరొకసారి వివరిస్తాము.

ఈ పైన చెప్పిన విషయాలు అన్నీ వ్యర్థాల పేర్లకే కాకుండా, సంస్థల పేర్లకు వస్తువుల పేర్లకు కూడా వర్తిస్తాయి

మ హేష్

[11-9-1964-ఆంధ్రనవిత్ర వారపత్రిక నుంచి]



# ఒకతేజస్వి

“నీవు తిని వచ్చిన తరువాత నే బోయి తినివత్తునుగాని, ముందు నీవేగి తినిరా, చీకటి పడిపోయినను నాకు భయంలేదు” అని అత్త యనెను.

అప్పురవయినను పిశాచముగా జేసి వైచు కోక కట్టుకొని కూర్చున్న కోడలొక్క నిమిషమాలోచించి “కాదు, కాదు. మీరే ముందు వెళ్లవలయును. మీరు వచ్చిన తరువాతనే నేను” అనెను.

“మానమును మర్యాదయు ఎక్కువ వారికికాని మనబోటితక్కువవారికికావమ్మా. కాబట్టి ఆ సంగతి వదిలిపెట్టు! నీకు మర్యాదాముకూడా కూడులేదు. వైగా

చిన్నదానవు. చీకటిలో ఆ గుంపులో, త్రోమ కుని వచ్చుటయు ప్రమాదము” అని అత్త అనెను.

“మానమును మరియూదయు, గాలియు నీళ్ల వంటి వత్తా! తండ్రియును, కొ కును తిని పదకొండు గంటలకే నాగరాజు గారి యింటకి వెళ్లిరి కదా! మీకుమాత్రం మధ్యాహ్నం కూడేది? కాబట్టి ముందర మీరే వెళ్లి రెండు, తరువాతనే నేను వెళ్లు దును. చీకటియనియు, గుంపనియు నా కొక దయ్యము చూపితిరి, దయ్యములు నన్నుచూచి పారిపోవును” అని కోడలనెను.

“కాదమ్మా! నీవు వచ్చవనువుపోసి నటులు, మెఱపులముద్ద వేసినటులుం దువు. నీకు దృష్టి తగులునమ్మా మరి చెప్పెను.”

“మీ మాటయే నిజమగుగాక! మెఱు పుల ముట్టినచో షాక్ తగులునత్తా! దాని కేమిగాని ముందు మీదే వంతు.”

కోడలు మిగుల వినయ విధేయతలు కలది. అత్తమాట కెన్నడూ నెదురాడి యెఱుగదు. ఆడుచో మరి వింద్యవర్చ తమే! ఈ సంగతి ఆ యత్నకు తెలియను కాబట్టి యిక లాభంలేదనుకొని అత్త తన అతుకుల బొంత విడిచి అటకమీద చీర తీసి కట్టుకొని నాగరాజుగారి సత్తమునకు వెళ్లెను.

ఆ బస్తీలో నెటుచూచినను నాగ రాజు వేరే. నాగరాజు అనువతి! నాగ రాజు అనాధ శరణాలయం! నాగరాజు దేవాలయం! నాగరాజు కాలేజీ! నాగరాజు సత్తం! నాగరాజు కులాలు! నాగరాజు వీధి! - వీధి, వీధి విమకర్మము? ఇక ఆ బస్తీబస్తీ నాగరాజు పురమైపోవునని అనుకొందును.

నాగరాజువుడు పేదవారికి జాప పోయుట కొక సత్తమారంభించెను. ప్రతిదినం సాయంకాల మారుగంటలకు ఆరంభం, పది గంటలకు భరతవాక్యం. కష్టపడి సంపా దించుకొనువారు కూడ నిట తినమరిగి సోమరులయి పోదురను సదుద్దేశముతోడనే యిప్పుడతడు నూకల జాప పోయుట కేర్పా టొనరించెను. కష్టపడి సంపాదించువారికి

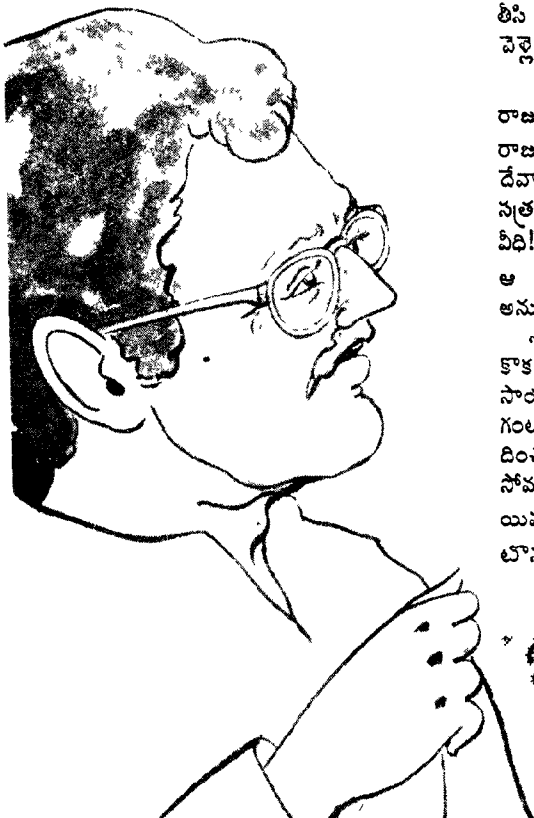


శ్రీ వేలూరి శివరామశాస్త్రి  
(కళావధాని)

నూకల జాప తినుట అవమానమని అతని పుద్గేశ్యం. సోమరితనమును లోమానమను అన్నదమ్ములని యతడెఱుగకపోవచ్చును.

రోడ్డుల కిచ్చుకుల నున్న ముఱికి కాలువల నీరు చీగలకుండ జనులు కడు జాగరూకతతో గూర్చుండిరి దుమ్ములేద కుండా రోడ్లమీద నీరు కొట్టిరి నాగ రాజు అండ్ సెన్సెవారి బియ్యపు మరి యుండును, పిండిమరయుండును, స్నానె మరయుండును, వంచదార మరయుండును వనిచేయువారెందరో వచ్చి చిప్తిట్లు వేయ దొడగిం నాగరాజును, అతని కొడుకు గంగరాజును బంతులపెంట దిరుగును అజ మాయిషి చేయుచుండిరి కొందరు వచ్చ డియు మఱికొందరు కూరియు వేసికొ నుచు చీపుచుండిరి, తరువాత నూకల జాప వచ్చెను. అది కేరుగకే జాప కాని తినుటకు ముద్దకట్టుకనే యుండెను.

దరిద్రనారాయణులందరును, దంత యంత్రములు విప్పిరి. ఇక ఒక విధాది వరకు తిండిలేక చావమును ధైర్యము వారి మొగములలో గనబడుచుండెను. గ్రుడ్డిగా వారందరును నాగరాజును చూడవలయు ననియు, కుంటవాండ్రందరును నాగరాజు ముంగిలికి వరువెత్తి జేపెట్టవలయుననియు దలచుచుండిరి అంగదైకల్యములేని వారం దరును నాగరాజును, అతని కుమారు డును తమ నడుమనుండి పోవుచుండగా



కథలకాళి

తలలు వంచుకొనుచుండిరి.

తన యింటిచుట్టును నలువైపుఁ నున్న రోడ్ల నడుమ నడుచుచు, ఈ దరిద్రనారాయణుల జూచుచున్న నాగరాజ పృథయుం బరువెక్కెను. శిల్పసంపదతో, రసపురుషుని దెలుపు తన పాలరాతి మేడ చుట్టును కూర్చున్న ఈ జీవచ్ఛవములను జూచుచున్న నాగరాజునకు, స్పష్టచేయు బ్రహ్మ కీ విశ్వమునిండా శవములు కని పించుచో నెటులుండునో యటులుండెను. అతడు వడివడిగా ఆ రోడ్డు దాటి యెడ మవైపు రోడ్డుమీదికి దిరిగెను.

అచట బంతులన్నియు పూలమొక్కలు పాతిన చందముగా నుండెను. అతని కంటికి కొంచెము శాంతి దొరకెను. నడచుచు నడచుచున్నవాడచట నాగి యచట కూర్చున్న వారందరిని సరికించెను. వలుపురు తన మిల్లులలో పనిచాగులవారే. “వీరుగూడ నిచట కేల వచ్చిరి?” అని యతడనుకొనెను. ఇక నిలిచి నవో బాగుండదు, వారందరూడువాండ్రు! అతడు మెలమెల్లగా వదడుగులు నడిచెను. అచట వింతతోడను వెగటుతోడను అతడాగిపోయెను - మాతరమ్మ! ప్రతిది నము తన యింటికి పాలుతెచ్చి యిచ్చును, బియ్యపు మరలో కూలిది!

మాతరమ్మ జాన ముద్ద తినుచు న్నది! అతడాగి చూచెను. మాతరమ్మయు జూచెను. ఆమెలో నెక్కడని ఏమాత్రమేని సంధియములేదు. తన హక్కును తాను వృధాచేయకుండా వినియోగించుకొనుచున్న చందముగా తినుచు లోలోపల నాగరాజునకు మ్రొక్కుచున్నది నాగరాజు కొడుకును బిలిచి సరిగా వినియోగము చేయింపుమని చెప్పి మేడలోనికి పెల్లిపోయెను.

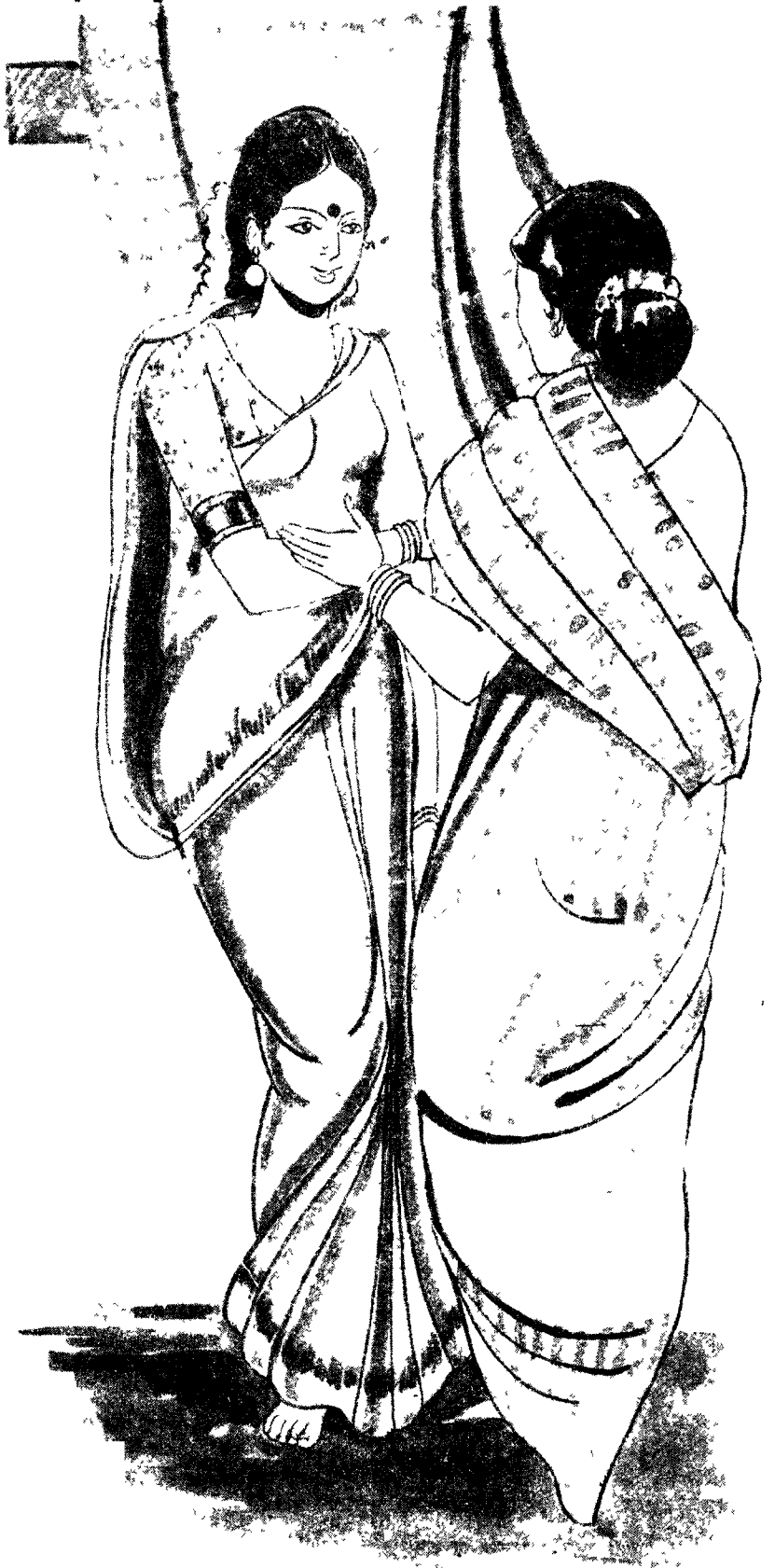
“అవ్వడే వచ్చితిరేమి? దరిద్రనారాయణ సేవ సమాప్తమా?” యని అతని భార్య యోగమాయ ప్రశ్నించెను.

“ఇది సేవ కాదు, పరీక్ష.”

“నారాయణునికి పరీక్షయ్యా?”

“అ, దరిద్రనారాయణ పరీక్ష. ఈ గుంపులో మన మిల్లుల పనివొండ్రుకూడ వలుపురు దూరిరి. వారికేమి రోగము? నొక్కొక్క యాడు దెలువంటి యెటువంటి చిరకట్టుకొని వచ్చినదో యొకవరి చూడు! వైస్రాయి విందుకు వచ్చినట్లు! మాతరమ్మయు వచ్చినది! నీవుకూడ అంత గిలువగల కోక కట్టువు. నీ వెప్పుడో అట్టి కోక కట్టినటుల గుర్తు!”

యోగమాయ కొంచెం సిగ్గుపడి యిటులనెను - “సరిసరి మాతరమ్మయు



కళా

## గాయకుల సంగతులు

అమర గాయకుడు మహమ్మద్ రఫీకి గాలిపటాలు ఎగరెయ్యడ మంటే మహా సరదా. పాటల రికార్డింగ్ ల మధ్యలో గంట సమయం దొరికినా ఇంటికి తిరిగి వచ్చి మేడపైకి వెళ్ళి గాలిపటాలు ఎగరేస్తూ ఉండేవారు. ఈ అలవాటును ఆయన చివర వరకు పోగొట్టుకోలేక పోయారు. అలాగే జ్యూట్టింటన్ ఆటని కూడా ఆయన ఇష్టపడేవారు.

\*\*\*\*\*

శ్రీమతి ఉషా ఖన్నా ప్రోత్సాహంతో చలన చిత్ర గాయకుడుగా రంగ ప్రవేశం చేసి, మహమ్మద్ రఫీ తర్వాత ఆ స్థానాన్ని భర్తీ చేస్తున్న నేటి ప్రముఖ హిందీ గాయకుడు శ్రీ షర్మిష్ఠ కుమార్ కు అసలు శాస్త్రీయ సంగీతమే రాదట. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా తను శాస్త్రీయ సంగీతం అభ్యసిస్తున్నప్పటికీ, తమకున్న బిజీ పల్ల ఎక్కువ సమయాన్ని సంగీత సాధన కోసం కేటాయించలేక పోతున్నాడట

\*\*\*\*\*

“జీవితంలో అనుకున్న వన్నీ జరగవు, అనుకోని వెన్నో జరుగుతాయి” అన్న నానుడి ఉంది. కానీ తన జీవితంలో అనుకున్నది సాధించింది నేటి ప్రముఖ హిందీ గాయని అల్లా యగ్నిక్. బాల్యం నుండి ఆమెకు ఒక కోరిక ఉండేది- అది గొప్ప ప్లే-బ్యాక్ సింగర్ అవ్వాలని. లక్ష్మీకాంత్- వ్యాలెరాల్ గారి ఆదరణ, ప్రోత్సాహంతో ‘లావారిస్’ చిత్రంలో ‘మేరె అంగనెమె’ అను పాట ద్వారా ప్రేక్షకులకు పరిచయం అయి నేడు ప్రముఖ గాయనిగా వెలుగొందు తుంది. ‘తేజాబ్’, ‘ఖయామత్ సే ఖయామత్ తక్’ చిత్రాలు ఇందుకు ఉదాహరణ. తన జీవితంలో అనుకున్నది సాధించినందుకు ఆమె సంతోషం వ్యక్తపరుస్తుంది.

- యం. సంజయ్

నాగరాజు కొంచెము బిడియవడి వే మీదికి పోదోయి గదిలోనికి మరలెను.

“కొడలిని తీసికొనిరాకుండా నీ వొక్క తినే వచ్చితివేమి?” అని యోగమాయ అడిగెను.

“చీరర్ -” అని అగిపోయి కొంచెము సిగ్గువడి వేదన ననుభవించి మాతరమ్మ మరల వందుకొని - “మీ మిరుపురమ్మును వచ్చుచో నింటికా వెనరు? నేను వెళ్లు చునే వంపెదను. దానికి నుద్యాహ్వానము కూడ కూడులేదమ్మా” అని అనెను.

“సరి. నాకు గనపడిపోయిన చెప్ప.”

“నేను చెప్పనక్కరలేదు, దానికి తెలియును” అనుచు మాతరమ్మ వడివడిగా వెళ్లిపోయెను.

మాతరమ్మ వెల్లిన గంట తరువాత కోడలు జయ వి రోడ్డుమూలనో కూర్చుండి అకలి పోగొట్టుకొని కలకలలాడుచు యోగ మాయ యెదుటికి వచ్చి దండముపెట్టి నిలువబడెను.

“గదిలో మీ బాబుగారున్నాయి. ముందు వారికి దణ్ణముపెట్టవలెను” అని యోగ మాయ అనెను.

జయ నోరు కరచుకొని, తెరచిన గుమ్మము ముందు వంగి నమస్కరించు చుండగా నాగరాజు వచ్చి చూచెను. మరలనదే చీర! మాతరమ్మ కట్టుకొన్నదే!

అతని నోటినుండి గబగబ ఈ మాటలు దొరలెను.

“ఇట్టి చీరలు మీ యింట నెన్ని కలవు?”

జయ భయపడెను. అత్తగారు చావన యిన చచ్చునుగాని దొంగతనము చేయదని జయకును తెలియును. అంతనామె భయము తొలగెను. పిదప యిటులనెను - “అమ్మగారు పదిరోజులు క్రింద మా అత్తగారి కీ కోక యిచ్చిరి. అదే ఆక్షయ ముగా నున్నది.”

“మీ రిరువురును గలిసిరాక నీవు వెనుక వచ్చితివేమి?”

జయకు నవ్వును దుఃఖమును వచ్చెను. “అయ్యా, నే నీవుడు తమ సన్నిధాన ములో మనవి చేసికొనినదదే. అందుల కనియే మేమిరువురమును మిల్లవనిలోనికి రాజాలకున్నాము. ఆమె యొకరోజునను, నేనాక రోజునను వచ్చుచుందుము! అందు వల్ల మా కొకవూటనే తిండి. మా యిరువురకును కలసి యిదొకటే చీర!”

(ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక 1947, నెప్టెంబర్ 17 వ తేది)

## ఒకటే చీర

నామె కొడలు జయయు, ప్రతి దినము మిల్లుకు వచ్చుచు దగ్గరవుండి పాలు పిండించి మనకు దెత్తురు. ఒకనాడు నేనే పాలుగిన్నె తీసుకోవలసి వచ్చెను. ఆమెను జూతుముకదా గుడ్డలమ్మ! బీరువా తీయ గానే ఒక చీర కనపడెను. అది కట్టించి ఆమె నవుడు మిల్లుకి వంపితిని. వాండ్రు చాలా మంచివాళ్లు!”

“మంచివాండ్రగుచో నిక్కడికేల వత్తురు? పెదలకు సత్రముగాని వీరికా? వీరికి మనము జీతములిచ్చుటలేదా?”

“ఏమిచ్చుచున్నార?”

“నాకు గురుతా? గుమాస్తానడుగు.”

“మీరిచ్చునది తమకు జాలినచో మాత రమ్మ చచ్చినను, సత్రమునకు రాదు.”

“అడువాండ్రమీద నీకభిమానము.”

“ఒకవేళ నున్నచో అది మీరనుకొని నటులు తప్పకాదుగాని, మీరిచ్చు జీతము వారి కుటుంబమునకు జాలదు. అది యటులుండుగాక. నాకుకూడ మీ సత్ర రువున వారితోపాటు తిని రావలయునని

సంకల్పము కలుగుచున్నది.”

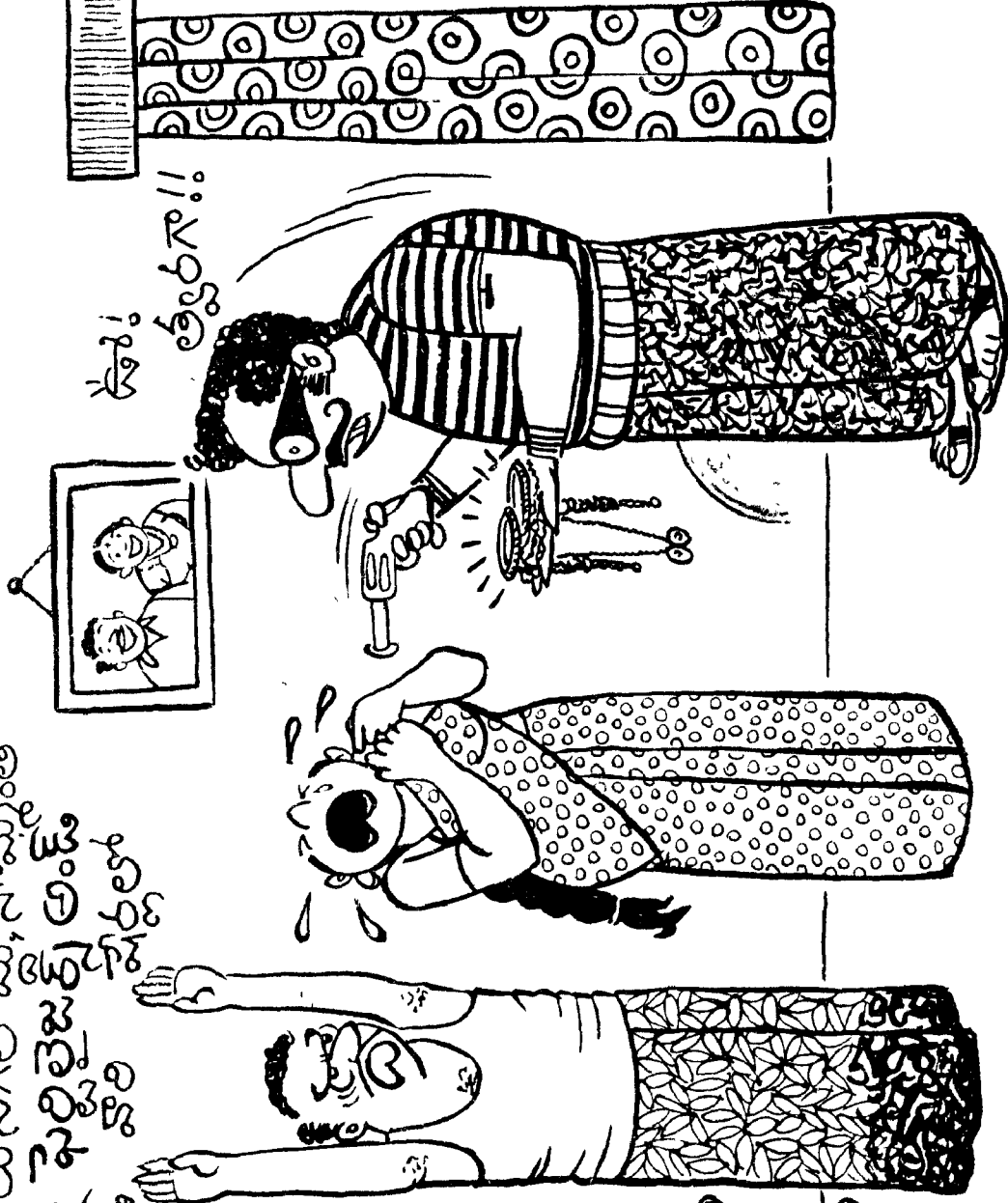
“ఏమేమి?”

“ఇప్పుడొకడే దరిద్రులకు బ్రతినిధిగా మోకాలుదిగని కొల్లాయ కట్టుకొనుచుం డగా నేనాకయేదాదిపాటు దరిద్రుల దుఃఖ మెంతయో కనుగొనుటకు నూకలకూడు తినజాలనా? అదియుగాక కాయకష్ట మొ నరించి మన సంపదలో గొంతకు గాకు న్నను గొంతకు కారణమయిన మన యీ కూలివాండ్ర తరువాతనే యీ దరిద్రులు, మన గుమాస్తాల తరువాతనే ఈ దరి ద్రులు. మన యింజనీరుల తరువాతనే యీ దరిద్రులు.”

హేతువూర్తమైన యీ వాక్ ప్రవా హపు టురవడికి నాగరాజు మనస్సు చాల దవ్వుకొట్టుకొనిపోయెను.

సరిగా ఈ సమయమునకు మాత రమ్మ వారి ముందరికి వచ్చి కొంచెము వెనుకకు దగ్గి తలుపుచాలున నిలువబ డెను.

నవ్వేది ఈ బంగారు నగలు, సామ్రాజ్యం  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే  
 నవ్వేది నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ అయ్యే



Nagajuna Fertilizers  
 and Chemicals Limited

Nagajuna Hills  
 Hyderabad - 500 482

Phone 37207/8/9

NAM/NFC/4/91



# మోహిని తాండవం

## డా. కొత్త రవీంద్రబాబు

**భారతవరకూ సాగినకథ-19:** ప్రజావనాధీను పాత్య చేసిన మోహిని గురించి వివరాలు అలా తీయాలనుకున్న వందీ కేశ్వర చావు దెబ్బతింటాడు. స్వల్పబోగా పీలు వలడే రవిలేజను కలుపుకునేడుకు వెళ్ళిన రేణు తండ్రికి నవాయవడేందుకు రవి తన గురూజీ అయిన నాన్దాసాహెబ్ అనుమతితో భయనముపుతాడు. జైన విహారంలో వున్న డేవిడ్ ను రవి, బీంలు కలుసుకుంటారు. అనర్థాలకు కారణమైన మోహినిని ముట్టు చెట్టాలన్న ఉద్దేశ్యంతో రవి, రేణు, బీం-డిదియేవూర్ వెళ్తారు. అనేక దోపిడీలతో సంబంధంవున్న మోహిని మరణించిందని రవికి ప్రతాప్ సింగ్ తెలియజేస్తాడు.

[గత సంచిక తరువాయి]

మోహిని మరణించిందని ఆమె కొడుకు శవానికి దహన సంస్కారం చేస్తున్నాడని తెలిసిన బలగంతో అడవిని చుట్టుముట్టాడు.

చితిమీద దాదాపు తగలబడిపోతూ కన వడింది మోహిని. మమ్మల్ని చూచి అక్కడున్న కొండజాతి ప్రజలు చెల్లాచెదర్చి పోయారు.

చివరకక్కడ ఒకే ఒక అమ్మాయి మాత్రం మిగిలింది.

“ఎవరు నువ్వు-మోహిని నీకేమవుతుంది?” అని అడిగాను.

“మోహిని మా అమ్మ” అంది ఆ అమ్మాయి.

“మోహినికి పిల్లలులేరే?”

“ఆకలి అయినప్పుడు అన్నం పెట్టి నామె అమ్మ గాక ఏమవుతుంది?”

మోహిని శవం పూర్తిగా దహనమై పోయాక ఆ అమ్మాయి వెళ్లిపోయింది.

ఇన్ స్పెక్టర్ ఆ అమ్మాయిని అటాకాయించబోయాడు.

వద్దని వారించాను. మోహిని ఎటు గూడ మరణించింది! ఆమె మురా చెల్లాచెదర్చిపోయింది. తల్లి శవానికి దహన సంస్కారాలు చేయడానికి కన్నబిడ్డ కన్న మిన్నగా పెంచిన పెంపుడు కొడుకు రానే

లేదు.

చయసులోవున్న అందమైన కొండ జాతి పిల్లను అరెస్టు చేసి రాజాకు తీసుకువస్తే మా వాల్లెవరైనా దుర్బుద్ధి పుట్టి అపూయిత్యం తలవెడితే తర్వాత నాకు పెద్ద తలనొప్పి వస్తుంది.

అందుకే ఆ అమ్మాయిని అడవిలోకి వెళ్లిపోనిచ్చాను- ఆ తర్వాత మోహిని కొడుకు సంగతి ఎవరికీ అచూకీ దొరకలేదు. నిజానికి అతన్నిగూర్చి ఎవరమూ పట్టించుకోలేదు.

మోహిని తాండవం ముగిసి పోలీసు ఫోర్స్ తేలికగా వూపిరి పీల్చుకుంది

“మోహిని ఫాలో వుందా అంకుల్.”

“లేదు రవి-మేము వెళ్తేసరికి ఆమె శరీరం గుర్తుపట్టటానికి వీల్లేనంతగా దహనమైపోయింది. అందువలన ఆమె యిలా వుంటుంది అని చెప్పగలిగిన వాళ్ళు మా డిపార్టుమెంటులోనే లేరు!”

“మోహిని పెంపుడుకొడుకు ఫాలో వుందా అంకుల్!”

“ఉహా! ఆ విషయంలో మోహిని చాలా జాగ్రత్తపడింది. అతన్ని ఎవరూ చూడలేదు! కనీసం తల్లికి దహన సంస్కారాలు చేయటానికి కూడా అతను రాతెడు!”

“మరి చితికి నివ్వెవరంటించారు?”

“అ మాటే ఆ కొండ జాతి పిల్లనడిగాను. కొడుకు రాకపోయినంత మాత్రాన దహనం చెయ్యకుండా వుంటామా? మా అమ్మ చితికి నేనే నివ్వంటించాను” అంది!

“అలాగా-సో స్ట్రోండ్!”

“కొండజాతి వాళ్ళలో అడవిల్లలు తల్లి చితికి నివ్వంటించే ఆచారం వుంది రవి!”

“ఉహూ-థాంక్సుకుల్ వస్తాను.” ప్రతాప్ సింగ్ దగ్గర నెలపు తినుకుని బయటకు వచ్చేసాడు రవి.

అతని మనసంతా గజిబిజి అయిపోయింది. ప్రతాప్ సింగ్ బంగళా నుండి హోటల్ కు తిరిగి వచ్చేదారిలో అలోచనలోపడ్డాడు రవి.

మోహిని నాలుగేళ్ళనాడు చనిపోతే డేవిడ్ చెప్పిన మోహిని ఎవరు?! పోనీ డేవిడ్ మతి చలించి చెప్పాడనుకున్నా రణధీర్ కూడా మోహిని గురించే చెప్పాడు!

మరి యీ మోహిని ఎవరు? బంది పోటు మోహినికి యీ మోహినికి సంబంధం వుందా? బందిపోటు మోహిని కూతురే యీ మోహిని కాదు గదా?

బందిపోటు మోహినికి పిల్లలే లేరు! సందలు గొండులు గుండా హోటల్ కు చకచక నడచివెళ్ళసాగాడు రవి.

రెండు ఫర్లాంగులు నడిస్తే హోటల్ వస్తుందనగా రవికి తనవెవరో వెంబడిస్తున్నారనిపించింది.

గిరుక్కున వెనుదిరిగాడు కాని వెనుక నున్న జనంలో తనను వెంబడిస్తున్న వాళ్ళ వళ్ళో తెలియరాలేదు.

ముందుకు తిరిగి నడుస్తూ వక్కునున్న చిన్న సందులోకి తిరిగాడు.

రెండు పెద్ద బజార్లను కలిపే సందది. సందు చీకటిగా నిశ్శబ్దంగా వుంది. కూలి పోవటానికి సిద్ధంగా వున్న మూడంతస్తుల మేడ వుందా సందులో.

ఆ మేడలోనే కొంత కాలం క్రితం

వరకు స్వగుల్ సామాన్లు, ప్లాస్టిక్ సామాన్లు, గాజులు, పాత బట్టలు, రోల్లు గోల్లు నగలు ఆమ్మేవాళ్ళు.

మూడు నెలల నాడు మూడో అంతస్తులోని బాల్కనీ విరిగిపడి సందులో వెళ్తున్న వ్యక్తి చనిపోవడంతో ఆ మేడలో వ్యాపారం చేసే వాళ్ళంతా పాడావిడిగా ఖాళీ చేసి వెళ్ళిపోయారు.

కొన్ని షాపులు, మూత్రం మూసివేసి వున్నాయి. అయితే తెరిచిన షాపుల కిటికీ చెక్కలు తలుపు చెక్కలు గళ్ళు లాక్కుపోగల్గినంత వరకు లాక్కు వెళ్ళారు.

సందు నిండా గడ్డిగారం, తుక్కుకాయితాలు, అట్టముక్కలు, పారవేసిన అట్టవెట్టెలు వున్నాయి.

తననెవరయినా వెంటాడుతున్నదీ లేనిదీ తెలుసుకోవటానికా సందు అనువుగా పుంటుందనిపించింది. వెంటా

డుతున్నారా? అంతం చేయాలనుకుంటున్నారా?

సందు మధ్యలోకి నడుస్తూ బహుశ్రద్ధగా వినసాగాడు తన అడుగుల చప్పుడు. వెనుక మరో యిద్దరి అడుగుల చప్పుడు మూడో వ్యక్తి దూరంగా ఎదురుగా మూసివేసిన షాపు నీడలో గోడకానుకుని నిలబడి వున్నాడు.

అంతదూరాన వున్న అతని దీర్ఘనిశ్వాసం వినగలిగాడు రవి. గురూజీ దగ్గర అత్యంత శ్రద్ధతో నేర్చుకున్న శబ్దగ్రాహక విద్య అప్పుడుపయోగపడిందతనికి. నోటి నుండి నేమ్మదిగా గాలివదుల్తూ వినవడుతున్న శబ్దాలను విశ్లేషించసాగాడు.

వెనుక నున్న వాళ్ళు ఇరవై అడుగుల దూరంలో వున్నారు. ముందున్న తను వది వన్నెండడుగుల దూరంలో వున్నాడు.

బహు నెమ్మదిగా సద్దు చేసుకుంటూ నడుస్తున్న ముగ్గురూ మామూలు కిరాయి రోడీలు కాదని గమనించాడు రవి.

సందు ప్రశాంతంగా వుండి కాని అది-తుఫాను ముందర ప్రశాంత వాతావరణం. నలుగురు వ్యక్తుల మానసిక స్పందన శక్తితో నిండి వుంది. మిగిలిన ముగ్గురి మానసిక శారీరక శక్తి గురించిన! అంచనాలో వున్న రవి ఉలికిపడేట్లు ముందున్న వ్యక్తి చెంగున గెంతి సందు మధ్యలో నిలబడ్డాడు.

నన్నగా పాడుగ్గా కండలు తిరిగిన అతని శరీరం అణచిపెట్టిన స్పృంగ్ గలా వుంది.

మోకాళ్ళు కొద్దిగా వంచి మీదకు గెంతటానికి సిద్ధంగా వున్నాడతను-సల్లవ్వంటు, సల్ల వర్క్ వేసుకున్న 'చీకటి' హీతుడిని అన్నట్లున్నాడు.

తల తిప్పి చూచాడు రవి. రాతి విగ్రహాలా నిలబడి వున్నారెద్దరూ సందు



మధ్యలో.

ముందున్న తను కొద్దిగా కదిలి చిన్నగా నవ్వి తల అడించాడు, చాలెండ్ చేస్తూ. వాళ్ళు ముగ్గురూ కరాటే నిపుణులనీ ముగ్గురూ టీమ్ గా వని చేస్తారని అర్థం అయింది.

తనకి సరిగ్గా వెనక వున్నతను అందరి కన్న బలవంతుడనీ ముందున్న తను ఎక్కువ చురుకైన వాడనీ అఖర్లో వున్న మూడో అతను మొండివాడనీ నిర్ధారించు కున్నాడు.

కరాటే తంత్రం ప్రకారం వొంటరిగా వున్న ప్రత్యర్థిని ఎదుర్కొనేప్పుడు అలాటి పూర్వాం వస్తుతారు!

రవి మొదటి కదలికకు ప్రత్యర్థులు ముగ్గురూ ఊక్కివడ్డారు.

కుడి కాలి మడమ మీద గిర్రున తిరిగి రెండు చిన్న అడుగులు వేసాడు.

చాలెండ్ చేసిన చురుకైన అతను రవి మధ్యనున్న బలవంతుడిని ఎటాక్ చేస్తున్నాడని చప్పున ముందుకొచ్చాడు.

రవి వెనక్కు తిరక్కుండానే బాగా ముందుకు వంగి కుడి కాలుతో బలంగా బ్లాక్ కిక్ యిచ్చాడు.

చాలెండ్ చేసినతని పొట్ట కండరాలు సంకోచించి వుండ బట్టి బతికి పోయాడు గాని లేకపోతే ఆ దెబ్బకు అతను మట్టిగ రవి వుండేవాడు! ప్రాక్టీస్ చేసేప్పుడు పొట్ట కండరాలు బిగించి కర్రతో బలంగా పొడిపించుకునే వాడతను. రాయిలా బిగుసుకున్న కండరాలు డాలులా మారి కర్ర దెబ్బను కాచేవి!

కాని యిప్పుడు రవి యిచ్చిన బ్లాక్ కిక్ శక్తికి రాటుదేసిన అతనిపొట్ట కండ



రాలు సుజ్ఞయి మూలాల వరకు కదలి ఉదర పితానం కలుక్కుమని కిందవడిపోతూ నిల దొక్కుకోవాలని విశ్వ ప్రయత్నం చేసాడు. కాని అప్పటికే కళ్ళు బూజులు గమ్మి వడపోయాడు.

కిందవడిన అతని ఎడమ నవరగంతను ఎడమ కాలి మడమతో బలంగాతన్నాడు రవి.

స్పృహ కోల్పోతూ గిర్రున దొర్లాడ తను నేల మీద.

కన్నుమూసి తెరిచినంతలో జరిగిన పారాత్పంఘులకు వెనుక నున్న యిద్దరూ కంగుతిని కోలుకునే లోపల గిర్రున పిల్లి మొగ్గ వేసి యిద్దరి మధ్య రెండు కాళ్ళ మీద నిలబడిన రవి తల వూపుతో వెనుక నున్నతని దవడ విరిగేలా చేసాడు. ఆ దెబ్బతో మొండివాడు పొపు అద్దాల కిటికీలోంచి గాజు పెంకుల మధ్యవడిపోయాడు.

మధ్య నున్నతను నెమ్మదిగా గెంతుతూ రవి మీదకు లంఘించి ముష్టి పూతంతో

రవి దవడ ఎముక విరుద్దామనుకున్నాడు. కాని అందుకు సిద్ధంగా వున్న రవి బలవంతుడి పిడికిలిని వొడిసి పట్టుకుని మెలి తిప్పి అదే సమయంలో మోకాలు వంచి దొక్కలో తన్నాడు.

కిందవడి మళ్ళీ నిలదొక్కుకుని లేచి నిలబడి మరింత ఎలర్టుగా మారి పిడికిలి బి గించి వెనుక నుండి రవి దవడ మీద ముష్టిపూతం యిచ్చాడు రవి మోచేతి వక్రంగా వెళ్ళిన ముష్టిపూతం వెళ్ళి అతని దవడను తాకింది. బలమైన ఆ ముష్టి పూతం తాకిడికి రవి సందు వక్రనున్న పాత బట్టల షాపులో పోయివడ్డాడు.

నేల మీద బంతిలా దొర్లుతూన్న రవి తన వెనుకే అదోతులా వస్తున్న బలవంతుడిని తప్పకుని వక్రకు జరిగారు. అతను పొపు లోపలకు దూసుకు వెళ్ళగానే విజృంభించాడు రవి.

చేతిని బల్లెంలా మార్చి అతని ముక్కు దూలం మీద మోదాడు. రెండో దెబ్బ అతని గొంతు మీద మోదాడు.

నిశ్శేష్టడై తెప్పరిల్లుకుని చేతిని బల్లెంగా మార్చి రవి ముక్కు మీద బాద బోయాడతను కాని రవి వక్రకు తప్పుకోవలంతో అతని ఎటాక్ వ్యర్థం అయింది.

రవి నూడో దెబ్బకు అతను కుప్ప గూలే వాడే-కాని తెలివిగా దెబ్బతప్పకుని కిందవడి దొర్లి రవిని కాళ్ళతో నెట్టి తను అవతలకు దొర్లాడు.

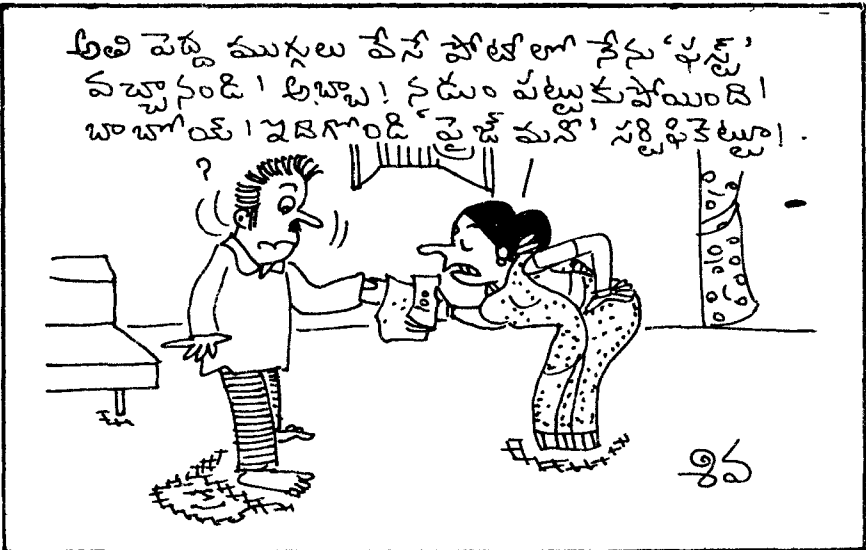
వంట్లో గుచ్చుకున్న గాజు పెంకులను దులుపుకుంటూ వచ్చాడు. వెనక నున్న నూడో అతను అతని ముఖం జబ్బులు గాజు పెంకులు గుచ్చుకుని రక్తం కారుతూ వుంది! ప్రత్యర్థులిద్దరి మధ్యగా లోపలకు వెళ్ళిన రవి చీకటిలో వాళ్ళిద్దరికీ కనపడలేదు.

అడ్డదిడ్డంగా కుడివైపుకూ ఎడమవైపుకూ పూగుతూ చేతులు చాచి ముందుకు వస్తున్న నూడో అతని దవడ మీద ఎగిరి కాలి మడమతో తన్నాడు రవి.

అది వరకే విరిగిన అతని దవడ మరింత సుజ్ఞయి కుప్పకూలిపోయాడతను.

క్షణం తర్వాత బలవంతుడు తన్నిన తాపు ఎడమ మూత్రపిండానికి తగిలి కరెంట్ షాక్ తగిలినట్లు విలవిలలాడాడు రవి. కాని క్షణంలో తెరుకుని రెండడుగులు ముందుకు వేసి బలం కొద్ది కాలును వెనక్కు తన్ని కిందవడ్డ బలవంతుడిని ఎత్తి కిటికీ గుండా సందులోకి విసిరేసాడు రవి.

నొప్పిని లెక్క చెయ్యకుండా ముందుకు గెంతాడు రవి. ముందుకు గెంతుతూ





దుర్గాదేవి అమ్మవారు

# మహా రుషులు

## కట్టిన గుడి!

రథం ఉన్న కారణముగా రథం గుడిగా ప్రచారము లోకి వచ్చింది.

ఈ దేవాలయాన్ని పెద్దాపురం సంస్థానం రాజా వత్సవాయి తిమ్మ జగవతిరాజుగారి హయాంలో అత్యంత సుందరముగా నిర్మించడమైంది. ఇప్పుడున్న రథంకంటే ఇంకా పెద్ద రథం కూడా ఆ కాలమున ఉండేది కానీ అగ్ని ప్రమాదములో అది చెడిపోయిన వృష్ట్యా దాని స్థానములో 1913 సంవత్సరములో "తణుకు పురుషోత్తము"గారి చేత రథము తయారు చేయించారు. ఇప్పుడున్న ఈ రథం ఎత్తు 28 అడుగులు. ఈ చుట్టుప్రక్కల ఇదే పెద్దదిగా చెప్పుబడుతోంది. మకర సంక్రాంతి వెళ్లిన నెల రోజుల లోపున వచ్చే భీష్మ వికాదశి పర్వ దినమున శ్రీ జనార్దనస్వామివారు శ్రీదేవి, భూదేవి సమేతుడై అత్యంత సుందరముగా అలంకరించు కున్న రథములో కొన్ని వేలమంది భక్తుల ఆనంద పారవశ్యముల మధ్య నాలుగు రోడ్ల కూడలి అయిన కలువపువ్వు సెంటర్ కి వస్తారు. మూడో రోజున తిరిగి మధ్యాహ్నమునకి తిరిగి వస్తారు. ప్రతీ ఏడాది రథసప్తమినాడు రథమును ఇవతలికితీసి అలంకరించుతారు. భీష్మ వికాదశినాడు కనవిన ఎరుగని చనసందో హముతో, పట్టణ పోలీసు గట్టు బందో బస్తుతో రథోత్సవం ఎంతో ఆనందముగా జరుగుతుంది.

మరో మణిహారం



శ్రీ జనార్దనస్వామివారి రథోత్సవం

మండపెటలో గల కళావైభవానికి మరో గుర్తుగా నిలిచేది సత్స్రీ సినీ రోడలో దుర్గాదేవి ఆలయములో ఉన్న పెద్ద విగ్రహం. ఈ చుట్టుప్రక్కల ఇంత ఎత్తున్న దేవి విగ్రహమేలేదు. 1989 సంవత్సరములో కేవలం మూడు మాసాల కాలములో 11 అడుగుల ఎత్తులో అందమైన దుర్గాదేవి విగ్రహాన్ని "ఈలి పీఠాపులు" అనే శిల్పి (ర్యాలి)నిర్మించారు. నిత్యమూ పూజలు జరిగినప్పటికీ ప్రతీ ఏడాది విజయదశమికి, ప్రతీ శుక్రవారం ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహిస్తారు. ప్రధాన ఆర్చకులు శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

వ్యాసం : ఏలూరి శ్రీనివాస్,

ఫోటోలు : చక్కారాంబాబు

కుడికాలు మోకాలు పద్ద వంచి జాపుతూ బలాన్నంతా చీలమండలో కేంద్రీకరించి బల వంతుడి మూతి మీద తన్నాడు.

'అజ్ఞా' అంటూ బాధతో మూల్గుతూ పడిపోయాడు బలవంతుడు.

మూడో వాడూ అందర్లో మొండి వాడూ 'ఓయ్' అని అరుస్తూ కాలితో బలంగా రవి వక్ర కైముకల మీద తన్ని రెండు వేళ్ళను ఉక్కు కడ్డెల్లా మార్చి రవి తలను బలంగా వెనక్కు నెట్టాడు. కొంచెం వుంటే అతని వేళ్ళు రవి బ్రతియాసు వారసి వూపరాడకుండా చేసేవే!

చవ్వన వెనక్కు గెంతిన రవి ప్రత్యర్థి ప్రయోగిస్తున్న ముష్టి ఘాతాన్ని గమనించి తల వక్రకు తిప్పి అతని వడికిలి తన బుగ్గమీదుగా రాసుకుపోయేలా చేసి తన మోచేతితో అతని మోచేతిని బంధించి గిరున వెనుదిరిగి చీలమండతో అతని పొత్తి

## మోహనీతాండవం

కడుపులో తన్ని అతని మోచేతిని మెలి తిప్పాడు. టప్ మని మోచేయి తొలగింది.

తొలగిన అతని మోచేయి వదలి వేళ్ళను ఉక్కు కడ్డెల్లా మార్చి మెడ మీద మోదాడు రవి. అతన్ని గిరిగిరి తిప్పుతూ మెడ మీద యిస్తున్న ఆ కరాటే దెబ్బలకు కుప్పకూలి రవి పాదాల ముందు వాలిపోయాడు మొండివాడు.

రవి మిగిలిన యిద్దర్నీ పరీక్షించి చూచాడు. వాళ్ళలో చలనం లేకపోవటంతో ముందుకు నడిచాడు.

17

జగ్గినవాన్ హాటల్ 104వ నంబరు గది తాళం తెరుచుకు లోవలకు వెళ్ళి గది

తలుపు లోవల గడివేసి సోఫా కిటికీ వక్రకు లాక్కుని కూర్చున్నాడు రవి.

కిటికీలోంచి వస్తున్న చల్లటి గాలిని పీలుస్తూ వంట్లో వున్న నొవ్వులను పోగొట్టుకోవాలని ప్రయత్నించసాగాడు.

కనులు మూసుకుని మనో నేత్రం తెరిచి చూస్తున్న రవికి మోహిని, డేవిడ్, కవర్తి కనవడ్డారు.

డేవిడ్ అబద్ధం చెప్పలేదనిపించినదే నికీ. కీలకం తెలుసుకోవాలంటే కైలాస గిరి కొండ అడవులను చూడాలని అనుకున్నాడు.

"కవర్తితో ఒకసారి మాట్లాడితేనే?" దవడ కింద విదో పాకినట్లయి ఉలిక్కిన డిలేచాడు.

ఎదురుగా రేఖ-ఆమె ముఖంలో ఆందోళన "ఏమిటి రవీ-యిలా ఎర్రగా కమిలిపోయి వుండేం?" దవడ కింద

# భ్రాంతి

సంక్రాంతి చేసినందని సంబరపడున్నావా తమ్ముడా!  
గొబ్బెమ్మల సందడికే తొందరపడున్నావా అమ్మడా!!  
ఎలా పండుగ జరుపుకొందామని?  
ఏ విండి వంటలు తిందామని???  
భో గిమంటలు.... బసవన్నలు....  
మేలుకొలుపులు.... రంగవల్లులు....  
ఇంతేనా సంక్రాంతంటే!  
ఏ ఒక్క ముంగిటో భాగ్యం పొంగిపోతే చాలా?  
ఏ ఒక్క సాధానో వెలుగు నిండిపోతే చాలా?  
పండగంటి పూటా పసులున్న వాణ్ణి పలకరించనక్కర్లా?  
పక్కవాడి కప్పాలూ కన్నీళ్ల గూర్చి విచారించనక్కర్లా?  
మొన్నటి దారుణాలు మిగిల్చిన కన్నీటి తరగలింకా యింకనేలేదే!  
నిన్నటి మారణహోమాల్ రక్తపు మరకలింకా ఆరనే లేదే!  
రథ చక్రాల రాక్షస చప్పుళ్లంకా మణగనేలేదే!  
లేత కళేబరాలు కాలూన్న వాసనలింకా మలగనే లేదే!  
తదారిపోయిన పెదవుల్లా చీళ్లు వారిన పొలాలూ  
తుపాను తాకిడితో వల్లకాళ్లయిన ఊళ్లు వాడలూ  
పచ్చి పుళ్లయి ఇంకా సలుపుతూనే ఉన్నాయి  
తుమ్మ ముళ్లయి ఎదల్చి కెలుకుతూనే ఉన్నాయి  
ఇదిగో ఇక్కడ.....  
అల్లుణ్ణి చూసి హర్షాగిపోయిన మధ్యతరగతి మామ.  
అదిగో అక్కడ.....  
అత్తాహుతి కోసం అగ్గిపుల్ల గిసూన్న రమణీలరామ  
ఇటు చూడు....  
రుణాల రొంపిలో కూరుకుపోయిన సన్నకారు రైతన్న  
అటు చూడు....  
జాతి వెన్నెముక నుండి జారిపోయిన మణిపూస.  
ఇక కవుల సంగతంటావా....  
పితృవనంలో సంతర్పణ కోసం  
సమ్యేళనాల సంభావన కోసం  
సత్యాల చెప్పులు తొక్కి  
స్వప్నాల ఛత్రం విప్పి  
కాలం చెల్లిన ఈ కవితా పసుపుతో  
కళ్ళాల్లోని గుర్రాలెక్కి విచ్చేస్తారు!  
మకర రాశిలో సూర్యుణ్ణి  
పిడికిట బిగించి ఎర్రజండాకు గుచ్చేస్తాడో కడు!  
మొసలికన్నీళ్లతో బాపూడీ కంకిత మిచ్చేస్తాడోకొకడు!  
మరొకడు.....  
ప్రేయసి ముఖాని కంటించేసి ముచ్చటపడిపోతాడు!  
ఇది నేటి సంక్రాంతి!  
ఇరులూ మంచుతెరలూ వీడినా  
తెరచుకోని అంతర్నేత్రానికి  
ఇది మిథ్యా ప్రభాత భ్రాంతి!!

-పి. వి. నరసింహారావు

చేతి వేళ్ళతో రాస్తూ అంది.

రవి సమాధానం చెప్పలేదు.

“షర్ట్ యిలా చినికి వుండే-అమ్మో ఏమిటిలా చెక్కుకుపోయింది?” ఛాతీ ఎడమ వేపున మెట్టు తామరపూవులా ఎర్రగా పచ్చగా వున్న ప్రాంతాన్ని చొక్కా చిరుగులోంచి చూస్తూ అంది.

“మన రాక అలజడి సృష్టిస్తున్నది-వాళ్ళెవరైంది మాత్రం తెలిలేదు. కొంత నేపటి క్రితం ముగ్గురు జాడో పైటర్లు నన్ను ముట్టడించి బాధించాలని చూచి భంగపాటు చెందారు.”

“బాబోయ్”

“రేఖా వాళ్ళు వచ్చేవల్లుంటే వెంట డిస్తున్నది తెలియదు. కానీ వాళ్ళు నన్ను భిని గూడా గమనించారేమో”.

“రవీ నాకేమిటో భయంగా వుంది. సీకేం కాలేదు గదా?”

“ఏమీ కాలా-గొంతు మీద తగిలిన కరాటే చాప్తో రెండు మూడు రోజుల పాటు బొంగురు గొంతుతో మాట్లాడాలి అంతే-వంట్లో బెణుకులు, నొవ్వులూ, నన్నేంచేయవు. నేను వాటిని లెక్కచేయను!”

“రేఖా నువ్విక్కడికెలా వచ్చావు?”

“భిం 105 రూము బుక్ చేసుకున్నాడు. ఈ రూం నీపేర అదే మారు పేర బుక్ అయివుంది. నేను 103 రూం తీసుకున్నాను. ఆ రూం నుండి యీ రూముకు వచ్చే వాకిలి తలుపు గడి హెయిర్ పిన్ వంచి తీసి లోపలకు వచ్చాను.”

నువ్విక్కడ సోఫాలో కూర్చుని వుండటంతో నీ దగ్గరకు వచ్చాను.

నువ్వేమో వళ్ళంతా గాయాలతో కనపడ్డవు.

“భిం కనపడ్డాడా! ఎసి ప్రోగ్రెస్?”

“భిం కనపడలేదు! రవీ ఘవార్ అంటే ఏమిటో తెలిసింది.”

“ఏమిటి రేఖా?”

“హావర్ డైరీలో భస్మాసురలో ఘవార్ కన్న ఎక్కువ అయిలో నిల్వలున్నాయని రాసి వుంది.”

ఘవార్ అంటే ప్రపంచంలో తెల్ల ఎక్కువ నిల్వలున్న అయిలో ఫీల్డ్-సాది ఆరేదియాలో వుంది.

“భస్మాసుర ఎక్కడుందో?”

“పేరును బట్టి అది భారతదేశంలోనే ఎక్కడో వుందని అనిపిస్తుంది!”

“నువ్వు చెప్పేది ఆలోచించవలసిన

## మోహినీతాండవం

విషయమే!” రేఖ మాట్లాడకుండా రవి చాటి మీద కమిలి వున్న చర్మాన్ని సవరిస్తూ కూర్చుంది.

“రేఖా ప్రపంచంలోకి వెళ్ల పెద్ద అయిల్ నిల్వను ఎవరికీ తెలియకుండా ఎంత కాలం దాచిపెట్టగలరు?”

“ఏమో రవీ-భీం ఏమైనా వివరాలు తెలుసుకోగలిగాడేమో-వెళ్ళి కనుక్కుంటాను!”

“రేఖా-నువ్వు వీధుల్లో తిరగటం అంత మంచిది కాదు! మన ప్రత్యర్థులను గురించి తక్కువ అంచనా వేసుకోవటం తెలివి తక్కువ వని! అడిగాక మన ప్రత్యర్థులను యింకా గుర్తించనేలేదు!”

“అలాగే రవీ-నువ్వు చెప్పినట్లే చేస్తాను! కాని నువ్వు జాగ్రత్తగా వుండు. నీకు ఏదైనా జరిగితే-”

“నీ తండ్రి వ్యాపార సంస్థలకు ఇతరులు చెరువు చెయ్యకుండా చూడటానికి మరొకడు దొరకుతాడు!”

“రవీ-నన్ను నీ మాటలతో అవమానపరుస్తున్నావు! ఇంతకంటే నువ్వు లేచి బలంగా ఆ చెంపా యీ చెంపా వాయిస్తే ఎక్కువ సంతోషపడేదాన్ని!”

“పూరికే అన్నారే రేఖా!” ఉడికి పోతుంటే ఎంతో అందంగా వుంటావు తెలుసా!

“రవీ” అంటూ దగ్గరైన రేఖను రవి కౌగిలిలో బంధిస్తున్న సమయంలో 105 గది నుండి వచ్చిన భీం.

“సారి బాన్-” అంటూ వెనుదిరిగి వెళ్ళబోయాడు.

చప్పున రవి కౌగిలి నుండి విడిపోయి సోఫాలో కూర్చుంది రేఖ.

“ఏమిటి భీం? ఎవీ ప్రోగ్రెస్?”

“వళ్ళంతా కోతి పీకి పెట్టింది!”

“ఏమిటి భీం?”

“పూరికే వుంటం ఎందుకులే అని పూరంతా తిరిగాను. జనం మాట్లాడుకునే విషయాలు వింటూ బజార్లో వచార్లు చేసాను.”

పిచోలా సర సు దగ్గర ఇరానీ హోటల్ వుంటే టీ తాగుదామని వెళ్ళా.

బాన్ టీ అదృతంగా వుందనుకో!

“భీం-కోతి ఎందుకు కరించినదంటే హరికథ చెబుతావే?”

## మీకు తెలుసా?

అతిపిన్న వయసులో

క్రికెట్ క్యాప్టెన్

ప్రపంచంలో పిన్నవయసులోనే క్రికెట్ క్యాప్టెన్ అయిన ఘనత మస్సూర్ అలీఖాన్ వహాడీకి దక్కుతుంది. 1962 మార్చిలో



బార్మింగ్హామ్ లోని బ్రిడ్జిటౌన్ లో వెస్టిండీస్ లో జరిగిన పోటీలో భారత జట్టుకు నాయకత్వం వహించాడు. అప్పుడు అతని వయసు 21 సంవత్సరాలే.

వరుసగా మూడు టెస్ట్ లు

గెలిచిన క్యాప్టెన్

వరుసగా మూడు క్రికెట్ టెస్ట్ లు గెలిచిన తొలి క్యాప్టెన్ అజిత్ వడేకర్. అతని నాయకత్వంలో 71లో రెండుసార్లు, 72- 73లో ఒకసారి మన క్రికెట్ జట్టు విజయం సాదించింది.

ఎక్కువ టెస్ట్ ఓటమిలు పొందిన

క్యాప్టెన్

ఎక్కువ క్రికెట్ టెస్ట్ మ్యాచ్ లలో ఓటమి పొందిన క్యాప్టెన్ వడే డి. 1962 - 1975 మధ్య వడే డి నాయకత్వంలో వాల్సన్న 40 టెస్ట్ పోటీలలో 19 పోటీలలో మన జట్టు ఓటమి చవిచూడగా 9 పోటీలలో గెలుపొందింది. 12 పోటీలు డ్రా అయ్యాయి.

ఎక్కువ భారత్ స్కోరు

1986లో కాన్పూరులో జరిగిన క్రికెట్ టెస్ట్ లో భారత్ 7 వికెట్లకు 676 పరుగులు చేసింది. కాని ఆ పోటీ డ్రాగా ముగిసింది.

ఒకరోజు రెండు సార్లు ఓటమి

క్రికెట్ టెస్ట్ పోటీలో ఒకరోజు రెండుసార్లు ఓటమి చవిచూసిన ఘనత ప్రపంచంలో మనదేశానికే దక్కుతుంది. మాంచెస్టర్ లో 1952లో ఇంగ్లండ్ లో జరిగిన పోటీలో 58, 82 పరుగులతో ఒకరోజు రెండుసార్లు మనజట్టు ఓటమి చవిచూసింది.

ఎక్కువ మ్యాచ్ లు డ్రా చేయించిన క్యాప్టెన్

ఎక్కువ క్రికెట్ టెస్ట్ మ్యాచ్ లు డ్రా చేయించిన ఘనత గవాస్కర్ డే. 1976



నుంచి 1985 వరకు సునీల్ గవాస్కర్ నాయకత్వంలో మనజట్టు పాల్గొన్న 47 టెస్ట్ లలో 30 టెస్ట్ లు డ్రా అయ్యాయి. 9 టెస్ట్ లు గెలుపొందగా, 8 టెస్ట్ లలో మన జట్టు ఓటమి చవిచూసింది.

సేకరణ : తిలక్

“వుండు బాన్ చెప్పని-కప్పు టీకి రెండు రూపాయలు తీసుకున్నాడు ముఖరం-అతనా హోటల్ ప్రావయిటర్.”

హోటల్ అంటే చిన్న రేకుల షెడ్. లోపల వంట చేస్తారు. పిచోలాసరసు వాడైన కుర్చీలు బల్లలు వేసి టీ సర్వీస్ చేస్తారు.

టీలో యాలకులు, బిస్కట్ పొడి, నెంట్, నిమ్మరసం కొద్దిగా నల్లమందు వేసాడని నా అనుమానం!

“హోటల్ వోనరు బుద్ధిపోనిచ్చుకున్నావు గాడు. అయినా భీం అసలు విషయం చెప్పక యీ సోది ఏమిటి”

“చెబుతున్నా చెబుతున్నా-సరస్సు మీద నుండి వచ్చే శీతల వననాలు పోయిగా పీలుస్తూ టీ తాగుతుంటే ఎక్కడ లేని పుషారొచ్చి యీల వేసాను.”

ఇక చూస్తో బాన్ రేకుల షెడ్ మీద నుండి కాళి కాంటలా మీద దూకింది అడ కోతి.

పీకి, రక్కి, జాట్టు పట్టుకు గుంజి అందిన చోటల్లా కారికి వదిలింది.

“బాబోయ్ యిదేం కోతయ్యా ముఖరం అని గోలెట్టాను-అతను వచ్చి కోతిని తీసుకువెళ్ళి కట్టేసాడు.”

అ కోతి మంచిదేనంటగాని ఎవరయినా విజిల్ వేస్తే మటుకు మీదబడి పీకుతుందట! విసుగ్గా చెవులు మూసుకున్నాడు రవి.

“చెబుతున్నా బాన్-ముఖరం ఇది వరకు కాంటేపోర్టులో టీ పాపు నడిపే వాడట. అక్కడ వచ్చేపోయే వోడలు వేసే విజిల్ కలవాటువడిన కోతి ఉదయపూర్వ వచ్చాక అలాటి ధ్వని విసవడితే చాలు మీదవడి పీకుతుందట పుషారొచ్చి!”

## హోటల్ ప్రావయిటర్

“వోడ విజిల్ లాగా యీలవేసావన్న మాట” అన్నాడు రవి.

వక్కున నవ్వింది రేఖ

“చెబుతున్నా-ముఖరం భాయ్ కాంటే నుండి ఎందుకొచ్చావ్?” అన్నా.

అప్పటికే మందు మీదున్నాడు. పైగా నన్ను కోతి పీకటంతో నా మీద సానుభూతి కల్గినట్లుంది.

‘భాయ్ ఏం చేయమంటావు అన్నను చంపేసారు భయపడి వచ్చేసా’ అన్నాడు.

“ఎందుకు చంపారు? ఎవరు చంపారు?”

అన్న వద్దంటున్నా వినకుండా స్వగ్లింగ్ చేసే వాడు. వడవ వేసుకుని చేపల పట్టేవాడిలా నముద్రంలోకి వెళ్ళి విదేశీ మద్యం, వాచీలు, బంగారం తెచ్చియిచ్చి కిరాయి తీసుకునే వాడు.

ఒకరోజు రాత్రి అరే ముఖరం నముద్రంలో వదిపాను మైక్కుపోయాక విద్యూరం వొకటి కనవడిందిరా అన్నాడు.

“ఏమిటన్నా?” అని అడిగా.

నముద్రం అడుగున తిరిగి చూడటానికి తగిన పరికరాలున్నాయి అన్న దగ్గర

“నముద్రం అడుగున చాలా వోడల బారులు తీర్చి పున్నాయరా! వదిక్షగ చూస్తే అందులో ఒక వోడ నుంచి కొద్ది కొద్దిగా అయిల్ బీక్ అవుతుంది!” అన్నాడు.

అన్న నాకా మాట చెప్పి అవతలకు వెళ్ళాడు పెద్దగా అరుపులు విసవడితే వది నిముషాల తర్వాత వాడి యింటికి వెళ్ళా.

గొడ్డళ్ళతో సరికి చంపారన్నను. భయంతో స్పృహ తప్పిపడిపోయా.

అన్నను ఖననం చేసాక బిచాణా ఎత్తేసి యీలా వచ్చేసా! ఇక అక్కడ పుండలేక పోయాను.

ఎవరికీ యీ విషయం చెప్పకేం “అన్నాడు ముఖరం”.

రవి, రేఖా వొకరి ముఖాల వంక వొకరు చూసుకున్నారు!

“బాన్ మనం కాంటే వెళ్ళి సముద్ర గర్భంలోని వోడలను చూడాలి!”

“చూద్దాం భీం-ముందిక్కడ కైలాస గిరి వెళ్ళి కవర్తిని కలుసుకోవాలి.”

జర్నలిస్టునని ఇంటర్వ్యూ చేయాలనుకుంటున్నానని ఫోన్ చేసి పర్మిషన్ అడిగానా

కవర్తి అనుమతి దొరికింది. వెళ్ళాలి.

“ఇలాగే వెళ్తావా రవి?” అశ్చర్యంగా అడిగింది రేఖ.

చప్పన బాత్ రూంలోకి వెళ్ళి స్నానం చేసి వచ్చి స్క్రిన్ అవతల దుస్తులు మార్చుకుని వస్తూ రేఖా-వస్తూ భీం మళ్ళీ కలుద్దాం అంటూ వెళ్ళిపోయాడు రవి.

“ఏం చేద్దాం రేఖా?”

“ఇరానీ హోటల్ దగ్గరకు వెళ్దాం. ముఖరం నడిగి కొన్ని విషయాలు తెలుసుకోవాలి?”

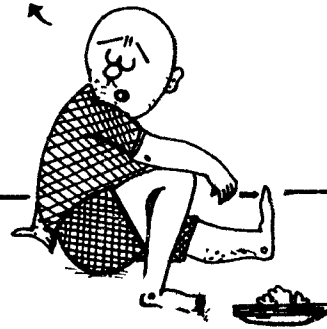
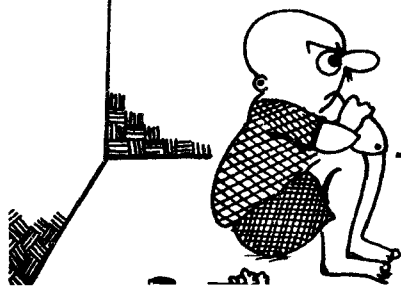
“బాబోయ్ నాకు భయం నేను రాను.”

“కూల నేయకపోతే కోతి ఏం చెయ్యదు. అదిగాక వెళ్ళేప్పుడో అరటి గెలవట్టుకు వెళ్దాం. కోతి అరటి కాయలు తింటూ పుంటుంది. మనం ముఖరంతో మాట్లాడుతూ పుండాం!”

“స్వకే!”

[ఇంకా వుంది]

ఇంటిదగ్గర నుండి వస్తూ, వస్తూ దారో ఏదో ముగ్గు తొక్కెను గూరూ... అది సి.ఐ గారి భార్య వేసిన ముగ్గుని నాకేం తెల్పు..!



భార్యవ్రష్ట...



# చలన చిత్ర పితామహుడు దాదాభాయ్ ఫాల్కే

- ఆరిపాక సూరిబాబు

కోరిక కల్గింది జర్మనీ దేశం వెళ్లి అవసరమైన అచ్చు యంత్రం, ఇతర పరికరాలు కొనుక్కుని వచ్చి పని ప్రారంభించారు తొలి వర్గ చిత్ర ముద్రాపకుడిగా అతని కీర్తి చిరస్థాయి చేసుకున్నాడు

చిత్ర నిర్మాణంపై అధ్యయనం

1903 సం.లో మానక్ సేతీ అను వ్యక్తి "క్రిస్టు జీవితం" అనే మూకీ చిత్రాన్ని బొంబాయిలో ప్రదర్శింప జేశాడు ఆ నాడు మోటార్లు, ప్రొజెక్టర్ గాని లేవు. ఎద్యుట్ శక్తి లేని ఆ రోజుల్లో చిన్న యంత్రంలో ఫిల్మ్ బిగించి- అవధేటర్ చేత్తో హేండిల్ తిప్పుతుంటే ఎదుట తెరపై బొమ్మ పడుతుండేది ఈ చిత్రం నిడివి 2 వేల అడుగులు ఈ విదేశీ మూకీ చిత్రాన్ని బొంబాయి ప్రజలంతా చూచి ఆనందించారు దాదాభాయ్ ఫాల్కే కూడా ఈ చిత్రాన్ని చూశారు అందరిలాగ చూచి ఆనందించడమే కాకుండా,

భారతీయ దేవుళ్లను ఇలాంటి తెరపై చూడగల్గితే ఎంతో బాగుండును అనుకున్నారు మొదట్లో

అప్పుడు ప్రదర్శింపబడే ప్రతి విదేశీ మూకీ చిత్రమూ ఫాల్కే చూస్తుండేవారు అవి అలా చూడంతో తనలో మాతన భావాలు ఉదయించ సాగాయి తను సినిమా నిర్మాణ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభ్యసించాలని నిశ్చయించి విదేశాల నుంచి చిత్ర నిర్మాణానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు తెప్పించి అధ్యయనం జేసేవారు

తొలి మూకీ చిత్రం

ఎట్టకేలకు నానా తంటాలు పడి డబ్బు ప్రొగ్రెస్సివ్ ఇంగ్లాండు బయలుదేరి వెళ్లారు ఫాల్కే కెమెరా, ఫిల్మ్, రసాయనాలు వగైరా కొనుక్కొని బొంబాయి తిరిగి వచ్చారు తాను సినిమా తీయాలనే సంకల్పం బలపడింది అహర్నిశలు కృషి చేసి తన ఊహలకి

భారతీయ సినిమా అవిర్భావానికి మూలపురుషుడు దండిరాజ్ గోవింద దాదాభాయ్ ఫాల్కే. రమారమి ఎనభై ఏళ్ళ క్రితం ఇతను సినిమా నిర్మాణానికి తన సంపదను, శక్తి యుక్తులను పరిపూర్ణంగా అర్పించిన కళా తపస్వి సినిమా అన్ని హంగులతో కళావిలసితంగా ఉండాలని అహర్నిశలు కృషి సల్పి చిత్రాలు తీసేవారు సినిమా సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో అఖండ మేధా సంపత్తి కలవాడుగా కీర్తి నార్జించాడు

భారతీయ చలనచిత్ర పితామహుడైన ఈయన తీసిన చిత్రాలు మనం చూడక పోయినా, ఈ ప్రజ్ఞానిధి గురించి మనం తెలుసుకోవడం ఎంతో అవసరం

నాసిక్కి సుమారు 18 మైళ్ళ దూరంలో వున్న త్రయంబక్ అనే ఊళ్లో సంస్కృత పండితునికి కుమారుడుగా ఫాల్కే జన్మించాడు 1870 సం.లో చిన్న తనం నుంచి ఆయనకు పురాణాలు, చరిత్రలను తెలుసుకోవాలనే తపన కలుగుతుండేది

బొంబాయి, బరోడాలో విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేశారు చిత్రలేఖనం, ఛాయచిత్రణ గురించి ఉత్సాహం, నేర్పుకోవాలనే సంకల్పం కలిగాయి కృషితో వీటిని సాధించారు. ఆ నాటి నాసిక్ సంస్థల వారికి నిన్ను ఎయింబ చేసేవారు ఫాట్ లు తీస్తుండేవారు

భారతదేశంలో వర్గ చిత్రాల అచ్చు యంత్రాలు అప్పటికి లేవు ఫాల్కేకి వర్గ చిత్రాల అచ్చు యంత్రం తెప్పించాలనే



దాదాభాయ్ ఫాల్కే దర్శనం చేసిన 'రామా' చిత్రం



రూపం కల్పించడానికి 6 నెలలు కాలం పట్టింది. ఫలితంగా "రాజా హరిశ్చంద్ర" అనే తొలి భారతీయుల మూకీ చిత్రం తయారయి 3-5-1913న బొంబాయి కొరొనేషన్ థియేటర్లో విడుదలయింది. నాల్గు రీళ్ల చిత్రం 3700 అడుగుల నిడివిగల ఈ చిత్రానికి బహుళ జనాదరణ లభించింది. ఆ నాటి ప్రతి భారతీయుడు ఈ చిత్రాన్ని చూచి ఆనందించి ప్రశంసించారు.

'రాజా హరిశ్చంద్ర'లో తనే ప్రధాన పాత్ర నటించి, నిర్మాణం, దర్శకత్వం, ఎడిటింగ్, ఛాయాగ్రహణం వగైరా కృషిలన్నీ నిర్వహించాడు. తన కొడుకు బాలచంద్ర ఫాల్కే లోహితాశ్వుని పాత్ర వేశాడు. తన మిత్రుడు చేత తారామతి పాత్ర ధరింప జేశాడు. అతని పేరు నాలుంలే.

హరిశ్చంద్ర చిత్రం తీయడానికి ఫాల్కే చాలా కష్టపడ వలసి వచ్చింది. మొదట్లో పెట్టుబడి పెట్టే వారెవరూ ముందుకు రాలేదు. తన దగ్గర నిర్మాణానికి కావలసిన పూర్తి సామగ్రి లేక పాపడం చేత తన భార్యను ఒప్పించి ఆమె నగలు తాకట్టు పెట్టి, ఆ డబ్బుతో ఎనిమిది మాసాల కృషితో చిత్రాన్ని పూర్తి చేసి విడుదల చేసాడు.

చిత్రం ఘనవిజయం సాధించింది. ఫాల్కే శ్రమ ఫలించింది. వెంటనే "మోహినీ - భస్మాసుర" చిత్రాన్ని అరంభించాడు. స్త్రీ పాత్రలను స్త్రీల చేతనే వేయించడానికి ప్రయత్నించాడు. కమల, దుర్గాబాయి భేటీలతో ఈ చిత్రం తీశాడు. దీని తర్వాత 'సావిత్రి' చిత్రం తీశాడు. ఈ రెండు చిత్రాలు విశేషాదరణ పొందాయి.

తను తీసిన మూడు చిత్రాలను 1914 సం.లో లండన్ తీసుకువెళ్లి అక్కడ ప్రదర్శింప జేశాడు. అక్కడ కూడా జనం విపరీతంగా చూచి అంగైయులు - ఫాల్కే ప్రతిభా విశేషాలను ప్రశంసించారు.

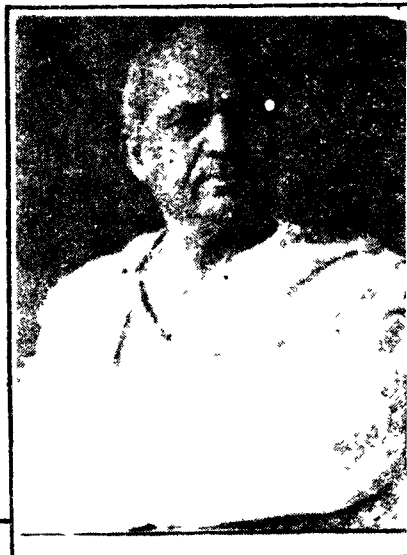
ఒక బ్రిటిష్ నిర్మాత ఫాల్కేని లండన్లో

వుండి మీరు చిత్రాలు తీయవలసిందని కోరాడు. అందుకు ఫాల్కే నిరాకరించి, 'తనకు కావలసిన యంత్ర పరికరాన్నీ కొనుక్కొని బొంబాయి తిరిగి వచ్చేసాడు. తర్వాత ఎన్నో నూతన ప్రయోగాలు సల్పి చిత్రం నిర్మింపగా, కళావిలసితంగా వుండడానికి దీక్షతో చిత్రాలు తీయసాగాడు

#### లంకాదహనం

శ్రీకృష్ణ జన్మ, లంకాదహనం, కాళీయ మర్దన మొదలయిన చిత్రాలు తీశాడు. ఈ చిత్రాలు ప్రేక్షకుల దృష్టిని బాగా ఆకర్షించాయి. 'కాళీయ మర్దన'లో కృష్ణుడుగా తన కూతురు మందాకిని నటించింది. ఈ విధంగా 1917 సం. వరకు 'ఫాల్కే ఫిలిమ్స్' సంస్థ పేరుతో 23 చిత్రాలు తీశాడు. ఈయన తీసిన చిత్రాల్లో 'లంకా దహనం' చిత్రానికి అధికమైన ఆదాయం లభించింది వాళ్ళు వద్ద నుంచి చిల్లార డబ్బుని బండ్ల మీద పోలీసుల సహాయంతో తీసుకు రావలసి వచ్చిందట!

ఈయన తీసిన ఈ పౌరాణిక చిత్రాలన్నింటిలో తాంత్రిక ఛాయా గ్రహణం ప్రేక్షకుల్ని సమ్మోహితులను చేసింది. మేఘాలలో నించి అప్పురసలు రావడం, శివుని మూడో నేత్రం చూపడం, కృష్ణుని మాయలు, బుర్ర కోసి బుర్ర మళ్లా అతకడం వంటి దృశ్య చిత్రీకరణ సాధ్యమవుతుందని నిరూపించు కున్నాడు



ఫాల్కే.

మన తెలుగు చిత్రాలు కుబేరా వారి "మైరావణి, సేతు బంధనం చిత్రాలకు ఫాల్కే ప్రత్యేక తాంత్రిక ఛాయాగ్రహణం నిర్వహించాడు.

#### 97 చిత్రాలు

భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమకు మూలపురుషుడైన ఫాల్కే తన జీవిత కాలంలో 97 చిత్రాలు తీశాడు. 1935 సం.లో కొల్హాపూర్ సినీటోన్ వారి "గంగావ తరణం" చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించాడు. ఇది ఫాల్కే తీసిన తొలి టాకీ, తన ఆఖరి చిత్రము. ఫాల్కే చిత్ర పరిశ్రమపై విసుగు చెందాడు. "నాకు సినిమా రంగంపై విసుగు పుట్టింది. నేను డబ్బు కోసం చిత్రాలను నిర్మించలేను. చక్కటి యితేవృత్తాలను ఉత్తమ కళా విలువలతో చిత్రాలు నిర్మించలేనవుడు ఈ రంగంలో నేను వున్న ఒకటే, లేకున్నా ఒకటే అని భావిస్తున్నాను" అని వెల్లడించా దానాడు

22 సంవత్సరాలు నిర్విరామంగా చిత్ర నిర్మాణ కార్యకలాపాలు కొనసాగించాడు. శారీరకంగా, మానసికంగా చిత్ర నిర్మాణంపై ఉత్సాహం అంతరించి పోయింది. 1935 సం. నుంచి 1944 సం. వరకు ఈ పదేళ్ల కాలంలో సంపాదించిన ధనం అంతా ఖర్చయి పోయింది. ఆరోగ్యం క్షీణించింది చిన్న జంటల్లో దుర్భర దారిద్ర్యంతో జ్ఞాపకపడ వలసి వచ్చింది నాసిక్లోని తన స్వగృహంలో.

ఎందరినో వెలుగులోకి తీసుకు వచ్చిన ఫాల్కేని చరమ దశలో ఎవరూ అదుకో లేదు. వి.కాంతారామ్- ఫాల్కే చిత్రాల్లో పని చేయక పోయినా ఆయన యందు భక్తి గౌరవాలతో వారింటికి వెళ్లి పరామర్శించి ఏదో సాయం చేసేవాడు.

సామాన్య కుటుంబంలో జన్మించి, అసామాన్య వ్యక్తిగా తన సామర్థ్యాలను చూపి 16-2-1944న మృత్యువాత పడ్డాడు. తను జన్మించిన నాసిక్లోనే.

నిర్మాత- దర్శకుడు- నటుడు- ఛాయాగ్రాహకుడు- కూర్పు దారుడుగా



“రాజా హరిశ్చంద్ర”లో ఒక దృశ్యం

తన బాధ్యతలను ప్రతిభావంతంగా నిర్వహించి అందరి మన్ననలను అందుకున్నాడు

మద్రాసుకు ఎడో సందర్భంగా ఫాల్కే వచ్చినప్పుడు వాహినీ వారి “దేవత” ప్రత్యేక ప్రదర్శన చూసి దర్శకుడు బి మన్ రెడ్డి ప్రతిభను అభినందించాడు

### ఫాల్కే రోడ్

ఫాల్కే మరణానంతరం బొంబాయిలో ఆయన విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించి

“దాదాబాయి ఫాల్కే రోడ్” పేరుతో పెద్ద కూడలికి నామకరణం చేశారు

1970 సం ఫాల్కే శత జయంతి బొంబాయి నగరంలో మహా వైభవంతోగా జరుప బడింది ఈ సంవత్సరం నుంచే ఫాల్కే సంస్మరణార్థం భారత ప్రభుత్వం ఆయన పేరు మీద సినిమా పరిశ్రమకు ఉత్తమ సేవ లందించిన కళాకారులకు “ఫాల్కే అవార్డు” ప్రదానం చేయడం ఆరంభించింది

ఫాల్కే తీసిన ఒక్క చిత్రానికి 10 నుంచి 15 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యేది నిర్మాణ కాలం మూడు నెలలు పట్టింది ఇతని వద్ద కాళ్ళత నిబ్బంది నదీనటులు, సాంకేతిక కాఖల్లో పని చేసే వారు కలిసి 95 మంది పని చేసేవారు అన్ని కాఖల

వారికి ఫాల్కే శిక్షణ నిచ్చేవాడు

### తొలి ప్రత్యేక ప్రచారం

హరిశ్చంద్ర చిత్రానికి బొంబాయి, ఇతర ప్రాంతాల్లో జాగా జవాదరణ లభించింది ఈ చిత్రాన్ని సూరత్ లో ప్రదర్శిస్తే జనం చూడానికి రాలేదు ఫాల్కే ఈ పరిస్థితికి నివ్వెర కూయాడు

సూరత్ లో ప్రదర్శించే ఫియేటర్ యజమానితో ఈ విషయం చర్చించగా, అతనే మన్నాడో తెలుసా?

“ఇక్కడి ప్రజలు రెండణ్ణా లిచ్చి మమారు మూడు గంటల పాటు కళ్ళముందు నదీనటులతో పాటలు- మాటలు- అటలతో నాటకాలు చూడానికి అలవాటు పడ్డారు గడ్డిగా గంటన్నర అడవి నీ బొమ్మ చూడానికి మూడణాలిచ్చి ఎవరు చూస్తారు?” అన్నాడా పెద్ద మనిషి ఫాల్కే అలో చనలో పడ్డారు ప్రచార విధానంలో కొత్త విధానం ప్రవేశ పెట్టాడు ఆ ప్రచార కరపత్రం ఇలా వుంది:-

“57 వేల ఫాలోలతో కూడిన రెండు మైళ్ళ నిడివి గల చిత్రం ఈ చిత్ర ప్రదర్శన దిక్కిట్టు కేవలం మూడు అణాలు మాత్రమే!”

ఈ ప్రకటన ఉరంతా ప్రచారం గావించాడు, దీంతో జనం తందోప

తండాలుగా వచ్చి చిత్రం చూడసాగారు

ఫాల్కే భారతీయ తత్వాన్ని ఎంతో గౌరవించే వాడు, దైవ భక్తి, మత విశ్వాసం, సాంప్రదాయాలపై మక్కువ వల్ల అన్నీ పురాణ గాథలనే చిత్రాలుగా తీశాడు

తన పేరుతో పున్న సంస్థను “హిందూ స్టాన్ ఫిలిం కంపెనీ గా మార్చి చిత్ర నిర్మాణం సాగించాడు

నాసిక్ లోనే చిత్రాలు తీసేవాడు బొంబాయిలో ప్రధాన కార్యాలయం వుండేది

1923 సం ప్రాంతాల్లో “దిలిగ్రాం”, “గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ” అనే వార్తా విశేష చిత్రాలు కూడా తీశాడు

సినిమా సాంకేతిక అభివృద్ధి పర్చుకోడానికి గాను మూవింగ్ పిక్చర్స్, బయస్కోప్ వంటి పత్రికలకు విదేశాలకు చందా కట్టి తెప్పించుకుని చదివే వాడు

చిత్రీకరణకు కావలసిన ఎద్యుచ్చక్తికి రెండు ఇంజనీర్లు, రెండు డైనమాలతో ఉత్పత్తి చేసుకొని తీసేవాడు చిత్రాలను సినిమా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని కూలంకషంగా తెలుసుకొని, భారతీయ సినీ జగతికి అద్యుడిగా, చిరస్మరణీయుడుగా మన మంతా ఆయనకు జీవేలు అర్పించక తప్పదు

30-4-1870న జన్మించిన ఫాల్కే తన జన్మను సార్థకం చేసుకున్నాడు

# కువారం లో మీ యోగం

11-1-1991 శుక్రవారం మొదలు 17-1-1991 గురువారం వరకు

మేషం పత్రికారంగాన శ్రమించు వారికి, పాత్రికేయులకు, 'పెళ్ళర్లు' కొనుగోలు చేయువారికి, రాజకీయవేత్తలకు అనుకూలత గలదు సభా మర్యాద యున్నది మాటల చాకచక్యంతో, కొన్ని వ్యవహారాలు సానుకూలమవుతాయి స్త్రీలకు: ఆదాయమందు స్వల్ప పెంపు వృషభం దూర ప్రాంతాలకు వెళ్ళవల నిత్యాయందు పెంపు నూతన మిత్ర సహాగమం అప్రమిత సందర్శనం చుట్టు ప్రక్కల గమనించి మెలగాలి స్త్రీలకు అనవసర తగాదాలు, యిబ్బందులు రావచ్చు గ్రహించండి మిథునం సజ్జన సాంగత్యం, ధనవసతి, యత్న కార్యసాదనం, పెద్దల సహకారం, శుభ కార్యాచరణం, యిత్యాది సకల శుభములు జరుగుటకు 'ద్వితీయ 'గురు' గ్రహానుకూలత గలదు ప్రయత్నించాలి కాని, ధనరాబడికి లోటు లేదు స్త్రీలకు: వస్తు, వస్త్ర సేకరణ, శుభ వ్యవహారాలు కర్కాటకం గురుని ఆశీస్సులు లేవు ఆరోగ్యరీత్యా బహు జాగ్రత్తపడాలి పుత్రయందు చెప్పదగిన మార్పు రావచ్చు కార్యం బారమైనదే, నెత్తిన పడుతుంది ఎలా సర్దుకుంటారో జాగ్రత్త! స్త్రీలకు: కొందరకు ప్రయాణం, కొందరకు వస్తు సేకరణ, కొందరకు ప్రయాణం తప్పక సాగించవలసి రావచ్చు గ్రహించాలి సింహం ఆదాయ లోపం లేదు వ్యాపార రంగాన అనుకూలత వస్తు వాహన సేకరణకు అవకాశం కారుగు పారుగువారు, తోడుగా పని చేయు వారిని గమనించి మెలగాలి కుటుంబానందానికి లోటు లేదు గాని, యింకా కొంత కాలం బాధ తప్పదు స్త్రీలకు ఆదాయ వృద్ధి, కార్యానుకూలత కన్య వారమంతా అనుకూలం సర్వ

విధాలా బాగున్నది అయితేనేం, 'అర్ధాష్టమ' శని బాధ కూడ ఉన్నది రాజకీయాలు తగవు సభా మర్యాదకు లోటు లేదు కార్యసిద్ధికి తాపత్రయపడక తప్పదు కొందరకు, వాహన సేకరణ స్త్రీలకు: వృత్తి ఉద్యోగములందు అనుకూలత గలదు తుల 'అర్ధాష్టమ శని' రోజులు ఎంత జాగ్రత్తగా అహార విహారాదులందు ఉంటే అంత మేలు జెషధ సేవకన్న, మంత్ర జపహోమాదులను ఆచరించుట శ్రేష్ఠం వ్యాపారమందు అనుకూల మార్పు రావచ్చు స్త్రీలకు: ఆరోగ్యమందు జాగ్రత్త అవసరం అధికారుల మన్ననలై యిచ్చిస్తారు వృశ్చికం, శనిగ్రహం రాశి బహుయోగ దాయకుడు సభలందు మర్యాద, వృత్తి యందు పెంపు, ఉద్యోగ నిర్వహణయందు మేలు సుఖశాంతులు 'అనూరాధ'వారికి అఖండ యోగమున్నదని తెలుపుట శాస్త్ర సమ్మతం కళారంగాన సదవకాశుండుట గమనించండి రాజకీయంగా కూడ వారంతాన

మేలున్నది. స్త్రీలకు: అభివృద్ధికరమైన మార్పు రానున్నది ధనుస్సు. ఏ విధంగా మేలుగాదు వ్యాపారమందునా యిబ్బందే వ్యవహార మందునా వెనుక ముందు లాడవలసిన అగత్యం, సాహిత్యరంగాన ప్రసిద్ధత విర్భవనున్నది పాడి పంటలందు అనుకూల మార్పులు స్త్రీలకు: సుఖశాంతులు, ఆదాయం, విలాస వస్తు సేకరణ, ముఖ్య బంధు సహాగమం, గమనించండి మృగరం పయసు మిరిసవాలు జాగరూకతతో ఉండాలి కొందరకు జెషధ సేవ తప్పదు ఆరోగ్య భాగ్యనిజై జెషధ సేవకన్నా భగవద్భావనం, మోనం, గ్రహ పూజ, జపాదులు, చివరకు తపోభావనం కూడ అవసరమే అందునా 'రాహు శని' గ్రహలయుతి గదా! స్త్రీలకు మిత్రానుకూలత, ఉద్యోగ మందు అనుకూలత కుంభం- ధనలోపం లేదు వ్యాపారమందు ఒడిదుడుకులు లేకపోవు 'శని అనుకూలుడు గాదు గదా! అలాగే గురుడు కూడ, బహు దూరం వెళ్ళవలసిన అగత్యం పత్రికారంగాభివృద్ధి అతిధి అధ్యాగతుల ఆదరించవలసిన అగత్యం కూడా లేకపోలేదు స్త్రీలకు సభా మర్యాద రాజకీయరంగాభివృద్ధి, ప్రసిద్ధి, ధనాధ్యుల సహవాసం, గ్రహించండి మీనం కార్యాచరణమున లోపం రాదు గురు, శుక్ర, శని గ్రహాలు అనుకూలురు వ్యాపార దక్షత, పత్రికా రంగానుకూలత, అప్రమిత్రుల రాక, ధనవసతి, అపూర్వ వస్తుసేకరణ, వ్యాపార రంగానుకూలత, కృషియందు పెంపు, వృత్తి రాణింపు స్త్రీలకు: కొందరకు నూతనోద్యోగ ప్రాప్తి, ఆరోగ్య భాగ్యం - విద్వాన్ కోటసత్యరంగయ్యశాస్త్రి'

## బిజీ నీతి

ఆ దేహాల్ని శీతోష్ణములు రుచి చూస్తున్నాయి అకలిదప్పులు అగ్గివుల్ల గీస్తున్నాయి మదత నలగని దుస్తుల్లో నలిగే నీతి చూపగలదా వాడిపై 'నీతి' అబ్బే! తను చాలా 'బిజీ' అడక్కుడదు సుమా 'అపాలకి' ఎవరి రాత కెవరు కర్తలంటూ చెబుతుంది 'గాపాలకి'!

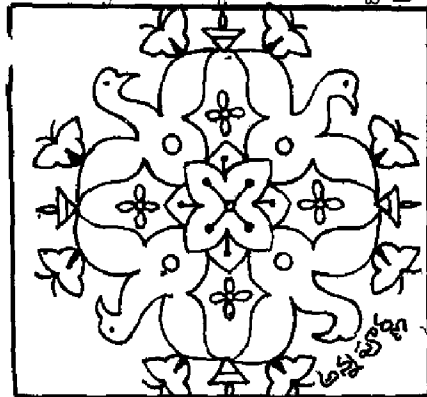
- ఎన్ బి గీతావాణి

# సంక్రాంతికి ముహూర్తం ముగ్గులే!

సంక్రాంతి పేరు చెప్పగానే ఇంటి ప్రాంగణంలో రంగురంగుల రంగ వల్లులు తీర్చిదిద్దడము- వాటిని బంతికేకులతోను- రంగులతోనూ అలంకరించడం జ్ఞప్తికి వస్తుంది. అనవాయితీ ఉన్నవారు గొబ్బిళ్ళు పెట్టి పేరంటం చేస్తారు. దీపావళి అనగానే అబ్బాయిల పండుగ- సంక్రాంతి అనగానే అమ్మాయిల పండుగ అని ఒక సింబల్ ఉన్నది మనం ఎక్కువగా గీతల ముగ్గులు- చుక్కల ముగ్గులు వీటిని ముత్యాల ముగ్గులంటారు స్వస్తిక్



వ్యాస రచయిత్ర కె వాణీ ప్రచారితో వేదుల వెంకట పద్మజ.



గుర్తులు- శంఖులు వడ్డాలు గద, రదాలు ఇత్యాది ముగ్గులు కాక ఇప్పుడు చిల్లల చట్రాలు రకరకాల గొట్టాలు కూడా వస్తున్నాయి

ముగ్గుల కళ కూడా భగవతారాధనకి రూపుదిద్దుకొన్నదని మన సాంప్రదాయాలు తెలియ బరుస్తున్నాయి అమోమమైన కళానైపుణ్యంతో బక్తి విశ్వాసంతో ఈ పండుగ చేస్తుంటాము అంతేగాక నిత్యము ముగ్గుపెట్టడం ఘనకరము ఇంటి ముందు ముగ్గు అతిథి అభ్యాగతులకే కాక- శ్రీమహాలక్ష్మికి కూడా న్యాయతం పల్లుతాయి ఎంత ప్రాచీనమైన ఈ కళ ఆధునిక యుగంలో

కూడా అత్యంత ముఖ్యపాత్ర వహిస్తోందంటే అది గర్వించదగ్గ విషయము

ముగ్గు పెట్టక చుట్టు బోర్డర్ డిజైన్ వేసేందుకు ఎక్కువగా గీతలు- చేపలు- తామరలు పక్షులు, పాములు ఆకులు వంటివాటితో నింపుతారు

బెంగాలీలు శేషనాగ్ ముగ్గును అంటే అందులో నోట పట్టుకొని పాములు పరసగా ఉంటాయి ఇక స్వార్థుడు, చంద్రుడు, వర్షాలు ఇవి చాలా మంది

వేస్తారు మనం ఎక్కువగా ముగ్గులో బియ్యంపిండి కలిపి వాడుతాము ఇది శాంతికి స్వచ్ఛతకు మారుపేరు

కేరళ రాజస్థాన్ లో ముగ్గులు విభిన్న వర్ణాలతో నయనానందకరంగా ఉంటాయి ఈ మోడర్న్ యుగంలో బ్రష్ లతో పెయింట్స్ తో ముగ్గులు పెడుతున్నారు కొంత మంది ఇంటిలో పల స్పిక్స్ వాడినా బయట ముగ్గులు పెట్టడంతో ఆనందం సంతృప్తి పొందుతున్నారు

హిందీ, వ్యాసం-కె వాణీ ప్రచారిత్ర

## క్రాంతి - సంక్రాంతి

వచ్చింది వచ్చింది సంక్రాంతిలక్ష్మి తెచ్చింది తెచ్చింది నవక్రాంతి ముగ్గులు ఇంటి ముంగిట రంగవల్లులు ఇంటిలోన అనురాగ వల్లరులు ఇరుగు పొరుగున స్నేహ వల్లరులు ఇవేకదా ఆనంద వల్లరులు

మరి పార్శ్వమైనా దీప్తమైనా ఎకులమైనా సర్వజనాస్పృఖి నో భవంతు! సదా కౌన్సెల్ ఇదే మనకు సమాధాన శరణాత్మకం శాంతి పుష్పాగర వేసి నవవైతన్య రక్షాన్ని ఆరోపించి క్రాంతి వదాన కదలికాదాం నవక్రాంతి శ్లాఘన కదలికాదాం! వచ్చింది

కచ్చింది వనిచేసి సంవత్సరం ముగిసి శ్రమయేవ జయతేయని నిరూపించి చూపుదాం, హిందూముస్లిం క్రైస్తవులు

సమితి శానకి



# సావిత్రిని మరిచిపోలేము!

ఎటువంటి పాత్రనయినా అవతారిగా పోషించి తన అభినయ కౌశలంతో దాదాపు ఇరవై ఐదు వసంతాల పాటు ప్రేక్షకులను ఉర్రూతలూగించిన 'నట శిరోమణి' సావిత్రి 1936 డిశంబరు 6న విజయవాడలో జన్మించింది.

ఆమె పూర్తి పేరు కొమ్మారెడ్డి సావిత్రి. తండ్రి శ్రీ కొమ్మారెడ్డి వెంకట్రామయ్య చేరరి. తల్లి దుర్గమ్మ.

బాల్యం నుండి ఆమెకు లలితకళల పట్టు అమితమైన అసక్తి వుండేది. మొదట 'రాధాకృష్ణ' నృత్యనాటికలో సావిత్రి కృష్ణుని పాత్ర పోషించింది. అప్పటికి ఆమె వయసు ఏడేళ్ళే. ఆ

తర్వాత కొద్ది కాలానికి ఆమె అరుణోదయ నాట్య మండలిలో చేరి దాదాపు ఒక సంవత్సరం పాటు వారి ప్రదర్శనల్లో పాల్గొన్నది. ఆ నాట్యమండలిలో శ్రీయుతులు ఎన్. టి. రామారావు, జగ్గయ్య, కె. వి. ఎన్. శర్మ తదితరులు నటించేవారు. అనంతరం కొంతకాలం సావిత్రి స్వయంగా నవభారత నాట్యమండలిని ప్రారంభించింది. దీనికి కోట సుబ్రహ్మణ్యశర్మ నృత్య దర్శకుడు. 1950 లో నేషనల్ ఆర్ట్ థియేటర్స్ (దీని నిర్వహణ ఇప్పటి ప్రముఖ నిర్మాత శ్రీ అటూరి పుండరీ కాశ్యపు) వారు



కాకినాడలో బుచ్చిబాబు గారి 'అత్త వంచన' నాటికను ప్రదర్శించారు. ఆ నాటికలో సావిత్రి బెంగాలీ పల్లె పాత్రను అద్భుతంగా పోషించి పుట్టిరాజ్ కపూర్ ప్రశంసలను అందుకొన్నది.

1949 లో నారధీవారు 'అగ్నివరీళ్ల' చిత్రానికిగాను వేళ్ళపాత్ర కోసం సావిత్రిని పిలిపించారు. అయితే మేకప్ డిస్ట్ అనంతరం వయసు చాలదని భావించి ఆ పాత్రకు మరొక నటిని ఎంపిక చేశారు. 1950 మే నెలలో సావిత్రి మద్రాసు చేరింది. సంసారం చిత్రంలో కొన్ని రోజులు నటించాక ఆమెను ఆ చిత్రం నుండి తొలగించి వేశారు. ఆ తర్వాత పాతాళభైరవిలో ఒక నృత్య నాటికలో 'సువ రమ్మంటి రానే రానోయ్' అంటూ అభినయించింది. అనంతరం సావిత్రికి పెళ్ళి చేసి చూడులో మంచి పాత్ర లభించింది. ప్రియురాలు, అదర్శం, రూపవతి, కాంతి ఆమె తొలి చిత్రాలు.

## దేవదాసు

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు పేరేగా నటించిన ఎన్ డా వారి 'దేవదాసు' చిత్రం ఆమె నట దీప్తిని గొప్ప మలుపు తెచ్చింది. విషాదం, చిలిపితనం, శృంగారం మేళవించిన ఎటువంటి పాత్రనైనా అవతారిగా పోషించి మహానటిగా కీర్తింపబడింది. దేవదాసు, మిస్సమ్మ, అర్కాంగి, మాయాబజార్, నర్తనశాల, పాండవ వనవాసం, వెలుగుసీదలు, మూగమనసులు.

1965లో ఎదుదర్శన 'పాండవ వనవాసం'లో సావిత్రి (దైవది). ఎన్. టి. రామారావు (భీముడు)



గుండమ్మ కథ, కోడలు దిద్దిన కాపురం తదితర చిత్రాలు ఆమె అసమాన అభినయకళలానికి ప్రతీకలు.

సావిత్రి దాదాపు 250 చిత్రాలలో నటించింది. తెలుగు, తమిళ భాషల్లో సూర్య తేజంగా వెలుగొందిన సావిత్రి 1968 లో దర్శకురాలిగా మారి అన్ని ముఖ్య విభాగాలను మహిళలకే అప్పగించి 'చిన్నారి పాపలు' అనే చిత్రాన్ని రూపొందించింది. మాతృదేవత, వింత సంసారం, చిరంజీవి (చలం), తమిళంలో 'ప్రాప్తం' (మూగమనసులు) ఆమె దర్శకత్వంలో వెలువడిన ఇతర చిత్రాలు. 1956 లో తమిళ నటుడు జెమినీగణేశన్ ను వివాహమాడింది. తెలుగువారి ఆదరణను, తమిళుల కోడల్ని అని సగర్వంగా చెప్పుకునేది సావిత్రి.

ఆంధ్ర మహిళా సంఘం వారు ఒక ఉత్సవంలో ఆమెకు 'నటశిరోమణి' బిరుదునిచ్చి సత్కరించారు. అలాగే



'పదిన'లో నాగేశ్వరరావు, శ్రీలక్ష్మి, సావిత్రి

## ఖరీదైన కారు

మన నటీమణుల్లో తొలిసారిగా ఆర్థిక ఖరీదైన కారును ఉపయోగించిన ఘనత సావిత్రిదే. ఒకప్పుడు మహర్షి ననుభవించి బళ్ళర్యంతో విరాజిల్లిన సావిత్రి కాల ప్రభావం వల్ల అంతిమ దశలో అడ్డె యింట్లో జీవించవలసి వచ్చింది. మధుమేహ వ్యాధికి,

పాతబోటుకు గురైనప్పటికీ ఆమె మధ్యహాస వ్యసనాన్ని విడనాడ లేకపోయింది. ఈ అలవాటే ఆమె ఆరోగ్యాన్ని క్రుంగజేసింది. 1980 మేలో ఒక కన్నడ చిత్రం షూటింగ్ నిమిత్తం తింగుళూరు వెళ్ళి కోమాకు గురైంది. దాదాపు 20 నెలలు మృత్యువుతో పోరాడి 1981 డిసెంబర్ 26న తుదిశ్వాస విడిచింది. ఆమె చివరి చిత్రం 'రామాయణంలో విడకల వేట'.

ప్రేక్షకుల హృదయాలలో చెరగని ముద్ర వేసుకున్న సావిత్రిని మరచిపోవటం ఎవ్వరికీ సాధ్యం కాదు. ప్రభుత్వం ఆమె పేరిట ఒక అవార్డును నెలకొల్పితే బాగుంటుంది. వరమాన, భావి తరాలకు మార్గదర్శకంగా తెలుగు చలనచిత్ర చరిత్రలో సావిత్రి చిరస్థాయిగా నిల్చిపోతుంది.

-ఆకురాతి శేషచలం



తోడికోడళ్ళు (1957)లో సూర్యకాంతం, కన్యాశుల్కం, సావిత్రి

తమిళ సినీ అభిమానులు సావిత్రికి 'నదిగయర్ తెలగం' అనే బిరుదు నిచ్చారు. సావిత్రి పలు ప్రజాహిత కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నది. భారత్-చైనా యుద్ధం జరిగినప్పుడు నిధుల కోసం 'గలాటా కళ్యాణం' అనే నాటకాన్ని ప్రదర్శించి వసూలైన సొమ్మును ప్రభుత్వానికి అందజేసింది.



'మొస్తామ్మ'లో సావిత్రి, జమున







### త్వరలో "ఏప్రిల్ 1"

రాజేంద్ర ప్రసాద్ వీడియోగ్రాఫర్ అబద్ధాలపట్ల మార్చి 1 నుండి 31 వరకు అన్నీ నిజాలే చెప్పి పక్షంలోనే అతన్ని పెళ్లాడుతానని నాయిక శోభన చెబుతుంది నవనని ఆ మాటమీదే ఉన్న తరుణంలో ఒకసారి నిజం చెప్పి హత్యా నేరంలో ఇరుక్కొంటాడు అప్పుడు అబద్ధం చెప్పి, ఏప్రిల్ 1న విడుదలవుతాడు నిజాయితీగా తనను ఒడిపోయానని ఒప్పుకుంటే కాదు- నువ్వు ఓడి నన్ను గెలిచావు. అంటుంది నాయిక టీన్ ఏజ్ లవర్స్ డ్.ఆర్. అన్నారు వంశీ ఈయన స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వంలో ఏ బాస్కెట్ బాల్ నిర్మించిన పూర్వతేజ

క్రియేషన్స్ ఏప్రిల్ 1 చిత్రంలో రాళ్ళపల్లి మల్లికార్జునరావు పాత్ర

రుంగారావు, ప్రదీప్ శక్తి, కీమరాజు, ఆనందమోహన్, చంద్రబిరం, శ్రీవా ర్షా, కృష్ణభగవాన్ శై విజయ జయవిజయ, జయలలిత లక్ష్మీప్రియ కె వి లక్ష్మి, శుభ వాల్మీకి వారు ఎల్ బి శ్రీరాం మాటలు, సీతారామశాస్త్రి, పాటలు, ఇళయరాజా సంగీతం, ఎం వి రఘు ఛాయ ఆరుత్ గాంధీగారి శిల్పం శివశంకర్ పృథ్వీలు ఏ బ్రహ్మచీ బ్రాదర్స్, గొట్టుముక్కల పద్మారావు నిర్వహణ, ఉమాశంకర్ బాబు కూర్చు చిత్రప్రవంతి సమర్పణలో ముందప గోపాలకృష్ణ ప్రమోటర్

### అనెంబీ రాడ్స్

"స్టూపర్ హిట్ అయిన 'వేలై కడ్డి యూచ్చి' తమిళచిత్రం మూల్యక ఐతే, ఈ చిత్రంలో ఎక్కువగా రాజకీయాల ప్రసక్తి ఉందదు డిసెంబర్ 14, జనవరి 6, జనవరి 13-30, మూడవ శివద్యూత్ చిత్రాలు జిల్లాలో ఏప్రిల్ 7 నుండి 17 వరకు జరగడంతో మూలీంగ్ ముగుస్తుంది," అన్నారు ఎం మోహన్ బాబు ఈయన ప్రధానపాత్ర నిర్వహిస్తూ నిర్మించే శ్రీ శక్తి ప్రసన్న ఫిల్మ్స్ "అనెంబీ రాడ్స్" చిత్రంలో దివ్యభారతి నాయిక సత్యనారాయణ, జగ్గయ్య, వరుమూరి వెంకటేశ్వరరావు, రాళ్ళపల్లి,

బ్రహ్మనందం, రాజ్, అన్నపూర్ణ, జలలిత ఇతర నటువర్గం వరుమూరి రుల రఘు జాలాది గురువర్గ్-కౌసరాజు గీతాలు, కె వి మూదేవన్ సంగీతం, కె ఎస్ ప్రకాష్ ఛాయ, నుందరం / నృత్యాలు, స్టూపర్ మూర్ శిల్పం, ఎం బాబు సంయుక్త దర్శకత్వం, తోట రామకృష్ణ సహకార దర్శకత్వం, గోతంరాజు కూర్చుతో వి వి రఘుజమూర్తి, కువ్వరాజ్ ప్రొడక్షన్స్ ఎడ్జ్ క్యూబిస్, కె ఎస్ ప్రకాష్ ప్రొడక్షన్ కంట్రీలర్, ఎం శ్రీశ్రీ నిర్మాణ సొరథి, బి గోపాల్ దర్శకుడు

—జి.వి.జి.



సీరియల్

# భారతములో కవిత్వము

భోగవతుల సుబ్రహ్మణ్యం

**ఇంతవరకూ సాగినకథ-11:** నాశుక్య ప్రభువు రాజరాజు నరేంద్రుల కుల బ్రాహ్మణుడు నన్నయభట్టారకుడు. మహామంత్రి వజ్జయ, నన్నయల సలహాపై రాజు రాజు నరేంద్రుడు విజయోదిత్యుడిపై యుద్ధానికి నన్నయలను పంపాడు. సోమేశ్వర త్రైలో క్యమల్లుడు రాజ్యదాహిష్ట్యం చేసిన నారాయణభట్టు-నన్నయ ద్వారా రాజ్యాశ్రయం పొంది అగ్రహారాలు దానంగా పొందుతాడు. నన్నయ రచించే ఆంధ్ర మహాభారతం ఆచంద్ర తారాశ్శం నిర్మించుటలంటూ ఆధర్వణాచార్యుడు- నన్నయను ఆశీర్వది పాడు. ఆధర్వణాచార్యుడి శాసనం మూలంగా చీదమూర్తిని ఉన్నట్లు ఉన్నట్లుతాడు.

[గత సంచిక తరువాయి]

35

శకవత్సరం- 982....

చావుతప్పే కన్నులొట్టమోయిన చందంగా తయారైన తాను 'గత ఎనిమిదిన్నర సంవత్సరాలుగా అజ్ఞాతంగా అడవులు వట్టిపోవలసిన దుర్గతి చోళరాజులవల్లనే కలిగింది కదా' అని నిద్రలో నైతం కత్తి నూగుకోసాగాడు విజయోదిత్యుడు.

వట్టవగలే చిమ్మ చీకటిని తలపించే నల్లమల అడవుల్లోని ఓ అత్యంత రహస్య స్థావరం అరణ్యంతర్భాగంలో వుంది. అందులోని ఒక గుహలో దివిటీ వెలుగులో తన ముఖ్య అనుచరులు ఇరవై మందితో విజయోదిత్యుడు సమాలోచన జరుపుతున్నాడు.

చోళ'రాజేంద్రదేవుని' మట్టి కరిపించాలి...

తన పతనానికి హేతువైన రాజాధిరాజును అతడో ధూమ కేతువుగా తలచాడు ఆ తోకచుక్క తల తెగి నేల రాలిపోయింది. కాని అతడి తమ్ముడి రూపంలో అది తలెత్తి తనకు అనుక్షణం అరికాలిలో

ముల్లులా నలుపుతోంది. రాజాధిరాజులాగ రాజేంద్రదేవుడు రణభీషణుడు కాడన్నసం గతి తమకు తెలుసు.

అదీగాక- ఇటీవల గత కొద్దికాలంగా అతడు వేదాంత ధోరణిలో పడి రాచకార్య విముఖుడై నల్లు తనకు అత్యంత విశ్వసనీయంగా తెలిసింది. అటువంటి నిర్దిష్టత తేలిగ్గానే తుదముట్టించవచ్చు! భారీ వరి వారం అవసరం లేదు. తగినంతబలం చాలు!

మామోపాయమే శరణ్యం....

ఒక ప్రాణానికి పది మంది ప్రాణాలు బలి తీసుకోగల సమర్థులలో పదిమంది వెంట వున్నా తన పథకం సత్ఫలితమే ఇస్తుంది.

చోళరాజ్యరమను తేలిగా వంచించవచ్చు!

ఒక స్థిరాధిప్రాయానికి వచ్చిన వాడిలా తల ఊపి, తన ఎదుట వున్న యోధాను యోధుల్లోంచి నలుగురిని ఎంపికచేసి, వారి చెవుల్లో ఏదో రహస్యంగా ఊదాడు విజయోదిత్యుడు. వారు కూడా శ్రద్ధగా విని తలాడించి అభివాదం చేసి అక్కడ్నించి నిష్క్రమించారు. ధక్కిదిశగా కాంచీ పురం వైపు ఏకదీక్షగా సాగిపోతున్నవాడు గంగాధరుడు.

36

అంతాపురంలో యువరాణి సోమలదేవితో అచ్చనగండ్లు అడుతోంది కువము.

"అ గడిలోని రత్నాలు నా స్వాధీన మయ్యాయి సోమా" కువము వందెం గెలుస్తూ అంది.

"అగాగు! గెలువెప్పుడైనా యువరాణీదే!" రత్నాలు తీసుకుంటున్న కువము చేయివట్టుకుంది సోమలదేవి.

"అ!... ఎంత రాణీ వారైతే మాత్రం దగాకోరు ఆట ఆడితే పూరుకుంటామే మిటి?" కువము చెక్కిల చేయిచేర్చి అలవోకగా మూతిలిప్పతూ అంది.

"ఇది మా ప్రాసాదం తెల్సా?" దర్బం ప్రదర్శించింది సోమల.

ఇంతలో- అటు వైపుగా వస్తూ ఆ మాట విన్న చిన్నరాణీ రేవలదేవి "తప్పవూ! జయాపజయాల విధిలిఖితం. అటలోనైనా- అధికారంలోనైనా ఒకటే! షభీ ఆడి చూడండి. ఈసారి గెలుపు మీది కాకూడదా?" మెత్తగా మందలించింది.

కాస్త అతిశయంగా ఓ చూపు ప్రస



ఈ సీరియల్‌ను సమర్పిస్తున్నది **త్రైన్ వక్రపాడి వారు**



రించింది కువమ.

“దావనపిల్ల కెంత బడామో చూడండి మాత్మశ్రీ!” పిర్యాదు చేస్తున్నట్టుగా అంది సోమల.

“అసలు మీది స్నేహమా? వైరమా?” అశ్చర్యంగా అడిగింది రేవలదేవి.

“స్నేహంతగ్గత వైరం” తమాషాగా అంది.

“కారణం ?”

“నిజానికి అవ్వారం. కాని అప్పు డప్పుడు మన స్వేచ్ఛా రాహిత్యానికీ, కువమకున్న స్వేచ్ఛా డీవనానికీ ఇంచుక అసూయ.”

“మనం రాజవంశీకులమమ్మా! అంతా పురం దాటి వెళ్లాలంటే ఎన్నో అనుమతులు. అడుగడుగునా ధక్షణ ఏర్పాట్లు-

ఆ వెభోగం...” తల్లిమాట అందుకొని

“హా!... ఏం వెభోగం ?... ఎంతసేపూ ఇవే కేళివనాలు. ఇవే మందిరాలు. వాస్తవంగా లోకంలో పున్న సహజ సౌందర్యాన్ని తనివితీరా అస్వాదించాలన్నా... పోసీ! అంతెందుకూ, ఆ ద్రాక్షారామ భీమేశుట్టి అందరిలాగా ఉత్సవాల్లో దర్శించుకోవాలన్నా తీరదాయె” దిగులుగా అంది సోమల.

“ద్రాక్షారామమే కదా! తప్పకుండా సంపించే ఏర్పాటు చెయ్యనా?”

“చెలికత్తెలూ వద్దు... ముందూ వెనుకా విచ్చుకత్తుల సేనావద్దు”

“చిత్రం! కాపిన్ని వత్తులూ- దీవపు సెమ్మూ” అందుకుంది కువమ.

“పోవే కువమా!”





“అవును యువరాణీ! భగవద్భావనానికి భూపదీప నైవేద్యాలే కదా కావాలి”

“అవెలాగూ మన వెంట వస్తాయి లేవే! నాకు తోడుగా నువ్వొస్తావా?” సోమలదేవి, తల్లి అక్కడ్నించి నిష్క్రమించడం చూసి అంది.

“ఏమిటి?... మనిద్దరం... ద్రాక్ష రామం...”

“ఏం భయమా?”

“కాదు... ఈ సాహసం ప్రభువుల వారికి తెలిస్తే...?”

“తలలేం ఎగిరిపోవులే గాని... రా గలవా?”

“మా తండ్రిగారు...”

“భారత రచనకోసం మిత్రుల సాహస ర్యంలోనే అహర్నిశలూ గడుపుతుంటారు. వారికేమీ అభ్యంతరం వుండదని నా నమ్మకం. అయినా శతాధిక ఇబ్బందులూ-సాకులూ వుండాల్సింది మాకుగాని మీకు కాదే...!”

“మీకే మమ్మా మహారాజులు...”

“నేర్పావు మహా... చాల్లే... తయారుగా వుండు... ప్రచ్ఛన్న వేషాల్లో ఈ శివరాత్రి సంబరాలకు మనం ద్రాక్షరామం

## భారత మహాకవిత్రియం

వెక్తున్నాం! అంతే!”

37

వసుమతీ వనితకు విభూషణ మనదగ్గ వేంగీదేశానికి నాయకరత్న భాసురమైన రాజమహేంద్రుని అది ఒక రమ్య భర్త్య పార్వ్య తలం. అది సకల భువన ఉత్తీర్ణ లాసం. నాడక్కడ విద్యావిలాస గోష్ఠి జరుగుతోంది. ఆ విద్యర్థుల మధ్య సూర్య చంద్రుల్లా నారాయణ-నన్నయ భట్టులు.

చాళుక్య మన్మధుడు, రాజ మనోహరుడు అయిన రాజరాజనరేంద్రుడు భారతాంధ్రీకృతి శ్రవణానకుడై వున్నాడు.

అరణ్య (పర్వ) లోకి ప్రవేశించాడు నన్నయ.

విద్యజ్ఞన విటపి కూడా గంభీరమై వింటోంది.

రెండాశ్వాసాల సభాపర్యవసంతరం అరణ్యపర్వంలోని మూడు ఆశ్వాసాలు నీతి ధర్మ వినరణాత్మకమైన ఆఖ్యానాలుగా ఉద్దేశించినట్లు చెప్పి కిరాతార్జునీయగాధ, కాల కేయ నివాత కవచుల వధ, భీముని సౌగంధికాపహరణం, నలోపాఖ్యానం, అనంతరం

నహాషుడనే అభిశక్తుని అజగరోపాఖ్యానం, ధర్మరాజు నహాషుని ధర్మసందేహాలకు జవాబివ్వడం, నహాషునికి శాప నిముక్తి వరకు రసస్థావితంగా కథాగానం చేశాడు నన్నయ.

విద్యత్పరిషత్ యావత్తు పార్వమోదాలు వర్షించింది.

సభ్యులందరూ ఆ శ్రవణ సుఖంలోంచి ఇంకా తేరుకోలేక పోతున్నారు.

“ప్రాకట భూసురోత్తమా! నన్న పార్వ! కొన్ని సందేహాలున్నాయి అడగ వచ్చునా?” పరిషత్ గౌరవాధ్యక్షుడిగా వ్యవహరిస్తున్న రాజరాజనరేంద్రుని వినయ సౌశీల్యమిది.

“అడగవచ్చునా అని తాము ప్రస్తావించాలా ఏమిటి కోదండపార్థ! దేని కైనా తాము సర్వవిధాలా అర్హులే! మిత్ర విద్యదంభోజవనపయోజ మిత్రులు తాము అజ్ఞాపించి తీరాలి కూడా!”

“ఎంత మాట? భూసుర ప్రవరులైన నన్నపార్వుల వారి చిరుశంకలు తీర్చిన చాలును. అరణ్యపర్వం మూలంలో ధామ్ముడు ధర్మరాజుకు చెప్పినట్లు, వ్యాస భగవానులు లిఖించిన అష్టోత్తర శతసూర్య నామాలు వైశంపాయనులవారు జనమే

## వారేవా!! రుచిలో అద్భుతం....ఎల్లవేళలా అద్భుతం



మీకు నచ్చేది,  
మీరు మెచ్చేది,

**క్రేన్ వక్రపాడి**

ఇప్పుడు ఒక రూపాయి  
ప్యాకింగులో లభించుచున్నది





# **ధర్మ సందేహాలు** **రచయిత సమాధానాలు**

**బొడ్డువాటి వెంకటసుబ్బయ్య, మచిలీపట్నం.**

ప్ర: మీ నీరియల్లో శబ్దానికి మహత్తర శక్తి ఉందని రాకారు నిజానికి శబ్దానికి అంతటి శక్తి ఉందా?

జ: వుంది 'తా ని విదుర్బ్రాహ్మణా య మనీషిణా' అంటే మత్తర రహితులూ, అలోపులూ, దర్భ దంభ క్రోధ వర్జితులూ, బ్రహ్మ విద్యావేత్తలూ అయిన శిష్యులకు ఒక్కరికీ శబ్ద తత్వం సంపూర్ణంగా గోచరిస్తుంది అంతేకాదు శబ్దోచ్చారణలో వుండే ఎగుడు దిగుడులే లేకపోతే భాష వినడానికి కటువుగా వుంటుంది కూడా! ఇది గమనించే సంస్కృత వైయాకరణులు ఉదాత్త అనుదాత్త స్వరీతాలతో కూడిన శిక్షా శాస్త్రాన్ని కల్పించారు స్వరం తప్పినప్పుడు శబ్దం అవశ్యమై పోతుందన్నారూ అవశ్యం పలికే కొన్ని సందర్భాల్లో నైతే ప్రాయశ్చిత్తం కూడా చెయ్యవలసి వుంటుందని వేదవిదులు అనుశాసించారంటే, శబ్ద శక్తి ఎంత గొప్పదో మీరే అహించుకోవచ్చు! అల్లిన వెంకట రమణమూర్తి, హైదరాబాద్-782

ప్ర చారిత్రకంగా అంత వివరంగా చెప్పడం ఎందుకు?

జ నిజానికి చరిత్ర పారం చెప్పడం నా ఉద్దేశం కాదు చారిత్రకంగా వ్రాసేటప్పుడు

దన్నదేనా అశయం ఉదాహరణకి - నన్నయ తర్వాత దాదాపు 150 ఏళ్లపాటు మహా పారతాండ్రీకృతి మరుగున పడిపోవడానికి ముఖ్య కారణాల్ని ఎవరంగా చెప్పవలసిందే! 'అననుకూల రాజ్య ఎరిస్సియలు' అని ఒక్క ముక్కలో చెప్పి తెక్కిన పారతాండ్రీకరణ చేపట్టిన చక్కర్లుంచి నవల కొన పాగించవచ్చు! కాని - **ఒక్క కుదుపుతో 150 ఏళ్ల కథాగమనం దాటవేసినట్లు వుండకూడదనే భావంతో చారిత్రక వాస్తవాల్ని వాతల వరంగా చెప్పడం జరిగింది**

క. కృష్ణవేణి, మద్రాసు-17

ప్ర మీరు అందిస్తున్న ఐతిహాసిక సీరియల్ చాలా అనక్వికరంగా వున్నది కవితయం ఎ ప్రచోళకు చెందినవారు? తెలుగులోనే ప్రాముఖ్యత నిచ్చి పారతం రాయించడానికి కారణమేమిటి?

జ మీ అభిప్రాయానికి కృతజ్ఞతలు ఏప్రేయంలో - నన్నయ రాజమహేంద్రవరం తెక్కిన నెల్లూరి సీమకు, ఎర్రన అద్దంకి సీమలోని గుడ్డూరుకు చెందినవారు ఇక రాజరాజ సరేంద్రుడు పెక్కు

బాషల్లో పారతం విన్నా, కేవలం తెలుగులోనే పారతం రాయించడానికి కారణాలను కథావరంగా ఎప్పటికప్పుడు నవలలోనే పేర్కొంటున్నాను (ప్రధానంగా వైదిక మతే ద్వరణ కారణం)

**నాహిణి సురేష్ కుమార్, వాలకొండ**

ప్ర నన్నయనాటి శబ్దాలకు, ఇప్పటి శబ్దాలకు మధ్యలో ఏమైనా తేడాలున్నాయా?

జ మంచి ప్రశ్న ఉన్నాయి నన్నయనాటి శబ్దాల్లో కొన్నిటికి ఇప్పటి అర్థాలే వేరు ఉదాహరణకి నన్నయ నాడు 'యవనవతి'ని తెలియజేసే 'అవస్థ' శబ్దం నేడు కాటక్కి కాళ్ళ చాచిన ముసలమ్మలను సూచిస్తుంది అలాగే కంపు శబ్దం పారత రచనా కాలంలో సువాసనను సూచిస్తుంటే, నేడు 'దుర్గంధాన్ని' పలుకుతోంది కన్నడ బాషలో 'కంపు'నకు ఇప్పటికీ గౌరవముంది ఇదే అర్థ వివరిణామం అంటే పూజ్యము శూన్యార్థాన్ని సూచించడం, కైంకర్యం 'కాజేయుట' కావడం ఇలాంటివే!

జయసుకు చెప్పారా- లేదా?"

"చెప్పారు... కాని మూలంలోని ఆ భాగాన్ని నేనే సంక్షేపించాను. 'సూర్యం డర్యముండు భగుండను నివి మొదలుగా గల నామంబుల యుద్ధోత్తర శతంబు విధియు క్తముగా నుపదేశించె' అని ఒక్క ముక్కలో నేను చెప్పడానికి గల కారణాన్నే తమరు ప్రస్తావించారను కుంటాను- అవునా?"

"అదే! సరిగ్గా గ్రహించారు"

"కథాభాగం లేని చోట నామావలి పరితలకు విసుగుకలిగించడమే గాక పునరుక్తిగా కూడా పరిణమించే ప్రమాద ముందన్నది నా వాదన. అదీగాక కొన్ని భాగాలు నేను కథావశాన వెంచవలసి వచ్చింది. సమతుల్యత సాధించడానికి కూడా తప్పని సరిగా అలా చేయవలసి వచ్చింది."

"నలోపాఖ్యానంలో మీ లేఖనీ విశృంఖలత మేమూ గ్రహించాలెండి" రాజరాజు దరహాసం రుప్యతూ అన్నాడు.

"అంతేకాదు బాంధవాంధోజ మణి! అందులో పాంసవల్ల నలదమయంతు లిద్దరూ ఒకరి గుణరూప విశేషాలను ఒకరు పరస్పరం తెలుసుకొని మనః ప్రభవానల బాధ్యమాన లై నట్లు పెంచాను"

"అవునవును! అంతేనా! మూలంలో

లేని అర్థాంతర న్యాసాలంకారాలు కల్పించి చొప్పించిన పద్యాలు ఇంకా మాకు కర్లపేయంగానే వున్నాయి...

"బుద్ధి పూర్వకంగా మార్చిన సందర్భాల విషయంలో న్రభువులు నన్ను మన్నించాలి. అరణ్యం(పర్వం) లో పాండవులు ఏమేమి భుజించారో తెలుపమని జనమేజయుడు వైశంపాయనుడ్ని అడిగినప్పుడు 'బాణపాతితములైన' వివిధ మృగాలను పాండవులు ముందైన బ్రాహ్మణులకు నివేదించి తర్వాత తాము కూడా తిన్నారని మూలంలో వుంది. ప్రస్తుత దేశ కాలమాన పరిస్థితుల రీత్యా సద్విజాలకు మాంసభోజనం నిషిద్ధమని తామెరిగిందే! ఇది బుద్ధి పూర్వకంగానే పదిలేశాను.

"అదేమంత పరిగణనీయం కాదు. మాకూ సవ్యతమే! అసలు వైదిక మత ప్రాభవం- వైదిక మత వ్యాపనమే మా ధ్యేయమైనప్పుడు, ఆ మతాన్నత్యాన్ని నిలపగలిగిన సందర్భాలనే తాము ప్రస్తావించడం తమ ఉచితజ్ఞతకు నిదర్శనం" ప్రశంసించాడు రాజరాజు.

"సహదేవుని దక్షిణ దిగ్విజయ యాత్రా సందర్భంగా- మూలంలో 'అంధ్రాం ప్ర

లవనాం శైవ' అని అంధ్రుల్ని కూడా చేర్చినట్లు వుంది. మన న్రభువులు అరివీర భయంకరులు. అవక్రివిక్రములు. సహదేవుడే కాదు- దేవదేవుడికైనా ఎదురొడ్డి నిలబడగలరని బుద్ధి పూర్వకంగా నేనే ఈ వట్టికలోంచి అంధ్రశబ్దాన్ని తొలగించాను ప్రభూ!"

"భేష్! మీ దేశభక్తి కిది తార్కాణం. నేడెంత పుణ్యదినం... మా కవరిమితా నందం కలిగించి, శ్రవణ పేయమైన భారతామృత సారాన్ని మాకుందించిన మీకిదే మా చిరుకాన్ప." అంటూ ఇరవై బంగారు వల్లెరాల్లో రాశులు పోసిన గద్యాణాలు అందించాడు రాజరాజునరేంద్రుడు.

"ప్రభూ! తమ న్రశంసే చాలు! ఒక్కొక్క ఆక్షరం వెయ్యనిష్కాల సాటి" వారించబోయాడు నన్నయ.

"మా సంతోషం కోసం స్వీకరించండి"

సభలో వార్త ధ్యానాలు మిన్నంటుతుండగా నన్నయ వాటిని పరిగ్రహించాడు.

**38**

విజయాదిత్యుడకింకా కలిసాచ్చే కాలం సమీపించలేదనడానికి తార్కాణం- ఛద్య

వేషంలో చోళరాజ్యం చేరిన గంగాధరుణ్ణి రాజేంద్రదేవుడి దుర్గభక్తలు నిపులులు రెండోకంటికి తెలియకుండా నదిం చడమే! నదించేముందే విజయాదిత్యుడి ఉనికిని ప్రశ్నించి, ఆ వివరాలు చారుల ద్వారా తమ ప్రభువుకు చేరవేశారు.

నిప్పులమీద ఆశ్రయ పోసినట్లు రాజేంద్రదేవుడి వృద్ధయం భగ్గువారిది.

మానువట్టని అతడి మనోగాయం మట్టి రేగింది.

అన్నగారిని కుటలరీతిన పట్టిన పెట్టుకున్న విజయాదిత్యుణ్ణి తాని జన్మలో ఉపేక్షించలేదు. అసలు నాడు రణభూమిలోనే విజయాదిత్యుడి అంతు చూసేవాడే కాని, అది సమయం కాదని- వైగా అతడికి వల్లాసు పలుకుతున్న కర్ణాలు ప్రభువుతో బావగారు సంధికి ఎదురెట్టారనే విడిచివుచ్చాడు. అనాటి రాజకీయ పరిస్థితులు అలాంటిది.

కాలగతిలో, తాను స్వతంత్రించి విజయాదిత్యుణ్ణి అంతంచేయడానికి సిద్ధమయ్యే సరికి అతడు అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లిపోయాడు. ఇన్నాళ్లకి అతడి ఉనికి బయటపడింది. ఇక ఉపేక్షించరాదు. తానిన్నాళ్ళూ ఇదే ధ్యేయంతో సిద్ధపరచిన తన మేనల్లుడి ద్వారానే ఈ కార్యం సాధించాలి.

తక్షణం- కుశోత్తుంగుడికి ఓ వార్త చేరింది. వార్త సారాంశం- 'వెంటనే మధురాంతకదేవితో కల్యాణానికి- చోళ సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకానికి కూడా సంసిద్ధుడై కదలి రమ్మని'. అధికాక బావిగారైన వేంగి ప్రభువుకు ప్రత్యేకాహ్వానం వెల్లింది.

అక్కగారు అమ్మంగి దేవికి, చిన్నక్క

## భారత మహాకవిత్వం

గారైన రెవలదేవికి ఇదే అంశం ప్రస్తావిస్తూ విడివిడిగా అహ్వనాలు వెళ్ళాయి.

బావమరిది ఈ పారాస్పర్శయం రాజరాజ నరేంద్రునికి విన్నయాన్ని కలిగించింది.

ఎప్పటికప్పుడు చిన్న బావమరిది యోగక్షేమాలు విచారిస్తున్నాడు తాను. రాజేంద్రదేవుడికి ఇటీవల వైరాగ్యం అవహించిందని విని కూడా, తాను దానిని అంతగా పరిగణించలేదు. ఇప్పుడే అహ్వన వత్రిక చూశాక అది వాస్తవమే అనిపించింది. ఆ క్షణంలోనే తన పెద్ద బావమరిది రణభూమిలో దీనంగా కోరిన చివరికోరిక కూడా రాజరాజ నరేంద్రునికి గుర్తుకొచ్చింది.

చోళ రాజపుత్రికలతో తమకు పూర్వం నుంచి వున్న సంబంధ బాంధవ్యాలు కొనసాగించడం పైనే అతడి మనస్సు మొగ్గుచూపింది.

రాజమహేంద్ర అంతలా యువరాజు కల్యాణోత్సవాలు భారీ ఎత్తున ప్రారంభమయ్యాయి.

వేదత్రయ మూర్తులు నిర్ణయించిన ఓ శుభముహూర్తాన వేంగి నుంచి మగవెల్లివారు, చోళ రాకుమారై- మాతృవధువు మధురాంతకదేవి రాజ్యానికి తరలి వెళ్ళారు.

39

గంగాధరుడి మరణవార్త విన్న విజయాదిత్యుడికి దిక్కుతోచలేదు తన అశలన్న సమ్మతి అయ్యాయి. తాను కన్న

కలు కల్లలయ్యాయి. మాయోపాయంతో ముందు చోళ రాజ్యాన్ని పట్టుకోవాలనుకున్న తనకు చుక్కెదురు కావడంతో, అసలు పెథకమే మారిపోయింది.

సవతి అన్నగారైన రాజరాజనరేంద్రునిపై పోరు సాగించాలంటే తనకు నిస్సారంగా అర్థబలం, అంగబలం వుండాలి. చేతిలో అధికారం వున్నప్పుడేగదా ఈ రెండూ సిద్ధించేవి. అడవుల్లో కాయ కనరులు తింటూ అజ్ఞాతంగా రోజులు గడుపుతున్న తనకు బలాలు ఎక్కడ్నించి వస్తాయి?

అయిపోయింది... ఇక ఒక్కటే దారి... యశోన్మతికి కించిత్ భంగికరంగా పరిణమించినా పరిణమించవచ్చుగాక! త్రైలోక్యముల్ల సోమేశ్వరుడిని మట్టి శరణువేడటమే మార్గం.

విజయాదిత్యుడు సిగ్గువిడిచి మరోసారి త్రైలోక్య అపావముల్ల సోమేశ్వరుణ్ణి ఆశ్రయించాడు. ఈ అలోచనకు బీజం వేసింది- చేదిరాజు యశా కర్ణదేవుడు.

అడిగిన తక్షణం ఆశ్రయం ఇచ్చి, ఆ కర్ణాటరాజు తన ఉదారబుద్ధి చాటుకున్నాడు. ఓబలంవాడి రాష్ట్రం విజయాదిత్యుడికి ఇచ్చి కంపిలి ముఖ్యపట్టణంగా పరిపాలించు కొమ్మన్నాడు.

'వేంగిరాజు నాకు సామంతుడు' అని పించుకోవాలన్న తపాతపా కర్ణాటరాజుకు చిరకాలంగా వుంది. రాజరాజ నరేంద్రుడి విషయంలో అది తీరలేదు. చచ్చి చెడిన విజయాదిత్యుడు కూడా వేంగి చాళుక్యుడే కావడం అతడు తనను ఆశ్రయించడంతో, ఆ రూపంగానైనా తనకోరిక నెరవేరింద

## రాజరాజు కూతురు సోమల;

## నారాయణభట్టు కూతురు కుపమ

ద్రాక్షారామంలో- రాజరాజ నరేంద్రునిమరణానంతరం అతని కూతురు సోమలదేవి రెండేళ్ల తర్వాత చెక్కించిన ఒక శిలో శాసనం బయల్పడింది. ఇదికాక నారాయణభట్టు కూతురుకుపమ చెక్కించిన శాసనం కూడా ఇక్కడ దొరికింది. కుపమ శాసనంలో, అమె ద్రాక్షారామ ట్రే శునకు అఖండదీపం నిమిత్తం

శాలినాహన శకం 977లో ఒక లోహపు దివ్యే ఇచ్చినట్టు చెక్కబడి వుంది. సోమలదేవి శాసనంలో కూడా ఇటువంటి విషయమే ఉంది. అయితే ఈ శాసనం 987 నాటిది. ఇందులో ఒక సంస్కృత శ్లోకం, ఒక తెలుగు (సీస) పద్యం, అలవెలడి పద్యం ఉన్నాయి. (సోమలదేవి

రాజరాజనరేంద్రునికి రెండో భార్య రేవలదేవి యందు జన్మించింది.)

శాసనంలో సంస్కృత శ్లోకం లోని అర్థం ప్రకారం రేడివంటి కన్నులు గలిగిన దియు, తామరల వంటి బుజములు గలిగినదియు అయిన సోమల, భీమేశ్వరునకు బంగా రముతో చేయబడిన నుందార

పుష్పమును, వెండి ప్రమిదయును అఖండదీపం నిమిత్తం ఇచ్చింది.

అలాగే సీస పద్యంలోని ఆరో చరణంలో 'మణ్ణ' శబ్దానికి దీపపాత్ర అని అర్థం. కొన్ని ప్రాంతాల్లో 'మండిగ' అనే పదాన్ని మూకుడు అనే అర్థంలో వాడుతున్నారు. పెద్ద మూకుడులో చమురు పోసి అఖండ దీపం పెట్టడం గుళ్ళలో మనం చూస్తున్నాం! అలాంటిదో మూకుడు వెండితో చేయించి సమర్పించినట్టు ఈ శాసన విషయం.

సుకొన్నాడు తైలోక్యమల్ల పోమేశ్వరుడు.

విజయాదిత్యుడి కిన్నుడు తన మనో  
రథాన్ని సాదించుకోడానికి తగిన బలం-  
బలగం లభించాయి. ఒక వద్దతి ప్రకారం  
తాను చోళరాజ్యం మీదకు వెళ్తూ, కర్ణాట  
ప్రభువును వేంగిమీదకు దండెత్తేలా పురి  
కొల్పాడు. రెండు రాజ్యాల్లో పరిస్థితులు  
అనుకూలంగా వున్నాయని భావించిన తరు  
ణంలో వీరిద్దరూ యుద్ధం ప్రకటించారు.

40

‘రుషీణాం పునరాధ్యానాం వాచ  
మర్థ్నో ధావతే’ [రుషుల వలుకులు అర్థాన్ని  
అనుసరిస్తాయి]... ప్రాతాకాలం నుండి,  
ఆ నాడెందుకో భవభూతి నుడివిన ఈ  
వాక్యం వదే వదే మృగణకు వస్తోంది వన్న  
యకు.

నిత్యానుష్ఠానాలు ముగించి, యథాప్ర  
కారంగా భారతరచనకు కూర్చున్నాడు.

మొత్తం భారతానికే కీలకమైన అర  
ణ్యవర్ణంలో తాను అంద్రీకరించిన భాగాన్ని  
ఓసారి అనుశీలించాడు. అరణ్య, శాంత,  
అనుశాసనిక పర్వాలు మూడూ భార  
తంలో అతిపెద్ద పర్వాలు కావడంవల్ల  
హెచ్చు తగులెన్ని చేసినా ప్రధాన కథకు  
భంగం కలగకుండా ఉపాఖ్యానాలు నడి  
పించుకుంటూ పోవడానికిముందే నిర్ణయం  
చుకున్నాడు. కిరాతార్జునీయం, నైషధం,  
సావిత్రిపాఖ్యానం అన్నీ సభారంజకంగా  
తాను అరణ్యపర్వాన్ని పర్చించి విన్పించిన  
పుడు రాజరాజనభ తననెంత శ్లాఘించిందో  
గుర్తు చేసుకున్నాడు.

‘అరణ్య పర్వ మనగా

నారణ్య ప్రముఖ షోడశాంతా పర్వా  
దార మయి నకల నూరి న

భారమ్యంబగుత్పరీయపర్వమువెలయన్’

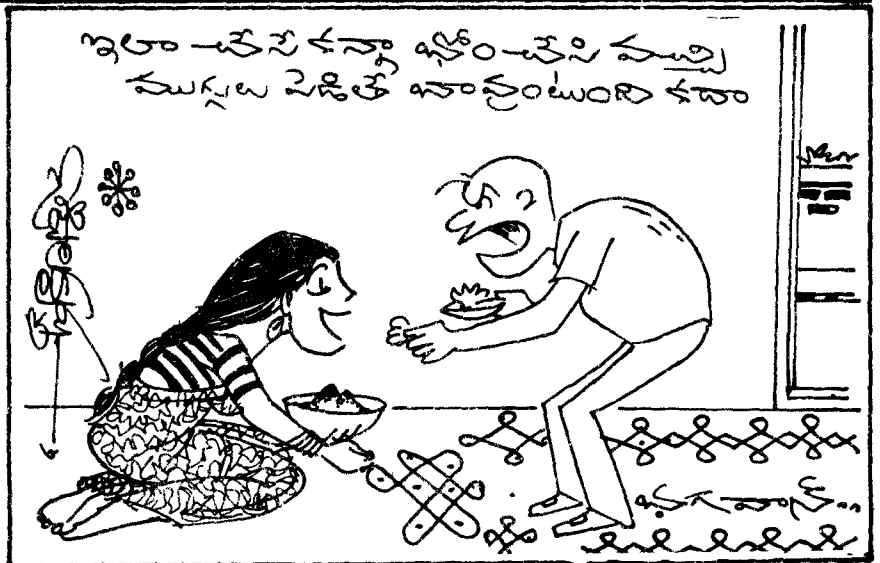
-అని తాను పరించగానే నభలో  
మిన్నుముట్టిన కరతాళధ్వనులింకా చెప్పల్లో  
మార్మోగుతూనే వున్నాయి.

సభాపర్వ అంతంలో పాండవులు అడ  
వికి వెళ్లినమార్గం వివరించాక, నారాయ  
ణుని కోరిక మేరకు చేర్చిన పద్యం ఎంత  
నిండుదనాన్నిచ్చిందో జ్ఞప్తి కొచ్చింది వన్న  
యకు.

‘వీరులగు పాండు సుతులు మ  
హారణ్యనివాస నిరతులయిధరణీబృం  
దారక సహస్రములతో

సారమతుల్ చనిరి నిత్యసత్యవత్తులై’

.... ఈ పద్యం రాసేదాకా మిత్రుడు  
తనని వదల్లేదు. సమయ సందర్భోచిత



వ్యాఖ్యలు అతడిసొత్తు.

అర్జునుడికి యుద్ధంలో శత్రుసేనలను  
చేదించుకుంటూ వెళ్లే ఉపాయం నారాయ  
ణుడు (కృష్ణుడు) చెప్పినట్టు వ్యాసమహర్షి  
చెండాడుతూ పోయే రీతిని నారాయణభట్ట  
చెప్పగలడు. అది అనితరసాధ్యం.

ఒక్కొక్కసారి ఎంత శాంతంగా  
చెప్తాడో, అంత వీరావేశంగా కూడా  
మార్గభ్రష్ చేస్తాడు. ఒకానొక వీరా  
వేశంలో శ్రీకృష్ణుడు చక్రం నెట్టినట్టు,  
మిత్రుడు తనకుమారుగా అతడే ఘంటధా  
రణ చేస్తాడా అనించేలా చెలరేగిపోతాడు.  
ఎన్ని జన్మల తపోవలమో కదా తాని  
టువంటి మిత్రుని బడయుట...

వెచ్చెలిస్తూరణలోంచి కథాగమనంలోకి  
వచ్చాడు వన్నయ.

పర్వతుతు పర్లనం ప్రస్తుత మట్టం...

పాండవులు గంధమాదన పర్వతం చేరి  
వచ్చుడు కురిసిన పర్వాన్ని పర్చిస్తూ

“కురిసే బ్రచండవృష్టి ఘన ఘోషము  
రెల్ల కెలంకులన్ భయం

కరములు గాగె రాలె కరకాతతులొప్ప  
దట్టితొలి పి

స్మరితముగా బ్రహ్మార్ణ జలపూరము  
లగ్నీ కుంజ భూరిని

ర్జర తటివీ విశాల కటసాలవయంబు  
విమూలితంబుగన్” అనే పద్యం రాశాడు.

సహష ప్రశ్నలకు ఉచితరీతిని సమా  
ధానాలొసంగి, ధర్మరాజు నిష్కాశ్రమం చేరిన  
వచ్చుడు పర్లం కురిసిన వైనాన్నిపుడు తాను  
పర్చించాలి.

ఒక్కసారి పర్వాన్ని తల్చుకున్నాడు...

సిద్ధ సంకల్పాదు కనుక, చూస్తుం  
డగానే పర్లం పెళ పెళార్యాటంగా కురి

యసాగింది. పర్లంతోనే పద్యం కూడా  
సాగింది...

“ఖర కిరణ తావమున సురు

తరదవదాహమునకోషితములైన వనాం

తర తరుతలి కాప్యాయన

కరమై పర్వాగమంబు గడుచెడ

గయ్యోన్”

అంత పర్లంలోనూ తడుస్తూ నారా  
యణభట్టు, నన్నయను చూడవచ్చాడు.

“ఘన తరనైశతమంబొకా...” పద్య  
రచన పూర్తి చేసి “మిత్రమా! కుశ  
లమా!” అని అడిగి మఖాశీనుని చేసి,  
పాద్యాదులిచ్చి కపన చర్చకువక్రమించాడు  
నన్నయ.

“ప్రక్షాళనాద్ధి సంకన్య దూరాదన్న  
ర్మనం పరం”- అనే న్యాయం ప్రకారం

సంస్కృత వ్యాకరణాన్ననసరించి నేను  
‘ఇక్షణసారం’ రాశానా! అయినా ఒక్క

సారి వాకే సంకృష్టిగా లేక కొన్ని ప్రత్య  
యాలు వెయ్యలేక పోతున్నాను” నన్నయ్య

అన్నాడు.

“అతడు- వాడు అనే పర్వాయు  
పదాల్లో ‘డు’ అనేది తెలుగు ప్రత్యయం.

అదే కన్నడంలో ‘సు’ అనే ప్రత్యయం  
పస్తుంది. అతను, వాను అని ప్రయోగం

చవచ్చు! ఏ ప్రాంతంలో ఏయే పదాలు.  
ఏ అర్థాల్లో సంకేతముప్రసిద్ధాలయ్యాయో

వాట్నీ సందర్భానుసారం గ్రంథాల్లో  
ప్రయోగించుకోవచ్చు!” నారాయణభట్టు

తేల్చి చెప్పేశాడు.

“ఇహ తు ప్రవ్యాహార్య సంకేతిత ముప్ర  
సిద్ధ మేవవదం”- అని నేనూ ఇక్షణం

చెప్పాను కదోయి!... కాని శిష్టప్రయోగం

చెప్పాను కదోయి!... కాని శిష్టప్రయోగం

ఎలావుందో శబ్దం అలావాదాలన్న నియమానికి కట్టుబడి..." నన్నయమ్మాలు మధ్యలోనే అందుకుంటూ "ఒక్కసారి శిష్టప్రయోగానికి కూడా నువ్వు దూరంగా వెళ్ళిన నందరాలున్నాయి" అన్నాడు నారాయణభట్టు.

"నేనా!... ఎక్కడబాబ్?" అలోచనలో పడ్డాడు నన్నయ.

"నీకు వైదికశిష్ట వ్యవహారపదాలంటే ఎంతో ఇష్టం కదూ! 'భోజనార్థం ఉండు' అనే అర్థంలో 'క్షణియంచు' అనే పదం వాడవు గుర్తుందా?"

"అవును! ఉదంకోపాఖ్యానంలో 'నీవు మా అతిథివి. మా యింట కృతభోజనుడవై వెళ్లు' అని పౌష్యుడు ఉదంకుని క్షణియంచేడు అంటూ ప్రయోగించేను"

"అ!... అదే!... 'క్షణం కృ' ధాతువునుండి క్షణియంచు అనే తత్సమ ధాతువు నువ్వొక్కడివే వేసేవు. అదేం నేరం కాదు. అంచేత ఇకపై ఎన్నడూ పద ప్రయోగాల్లో నీ స్వతంత్ర్యరీతిని- నీ ముద్రని కించపరచుకోకు. భావి తరాలకు అదే మార్గదర్శక మవుతుంది."

"అదినరే!... పయోధారం నన్ను

## భారతమహా కవిత్వయం

ఎక్కువ రాయనివ్వడం. లేదు. మునుపటిలా ఏకదిగిన అరవంధ పద్యాలైనా సాగడంలేదు. దానికితోడు మన హ్యాకులతో ఒకటి..."

"వ్యాకుల చిత్రానికి కారణం?" అశ్వర్యంగా అడిగాడు నారాయణభట్టు.

"ఒహో! నీకు తెలియదు కదూ! విజయాదిత్యుడు మళ్ళీ తలెత్తాడు. మీ కర్ణాట ప్రభువును మళ్ళీ దువ్వి, యుద్ధనన్నద్దు డవుతున్నాడు"

"అన్యాయం!... మనం శ్రమించి చేసిన సంతి..." నారాయణభట్టు మాట అందుకంటూ "సంఖి"నియమాన్ని ఉల్లంఘించి మరి వైతిక పతనానికొడిగడుతున్నాడు. చరిత్రలో చిరస్థాయిగా- మన రాజనీతిజ్ఞతకు గుర్తుగా మిగిలిపోతుందని మనం భావించిన సంతికి కాలం చెల్లనున్నదని పిస్తోంది."

"ఇప్పుడు మనం చేయదగ్గది ?..."

"ఏమీ లేదు- యుద్ధం తప్ప"

"మళ్ళీ యుద్ధమా ?"

"యుద్ధం వస్తే రావచ్చు! ఈసారి యుద్ధం చేసి తీరవలసిందే! విజయమో- వీరస్వర్గమో తేలిపోవాలి"

"ప్రభువులవారు ఇటీవల నీతో జరిపిన సమాలోచన సారాంశమిదా?"

"కేవలం ప్రభువే కాదు!... కత్తి పట్టుగలిగిన మా వంచప్రధానుల అభిమతమూ అదే!"

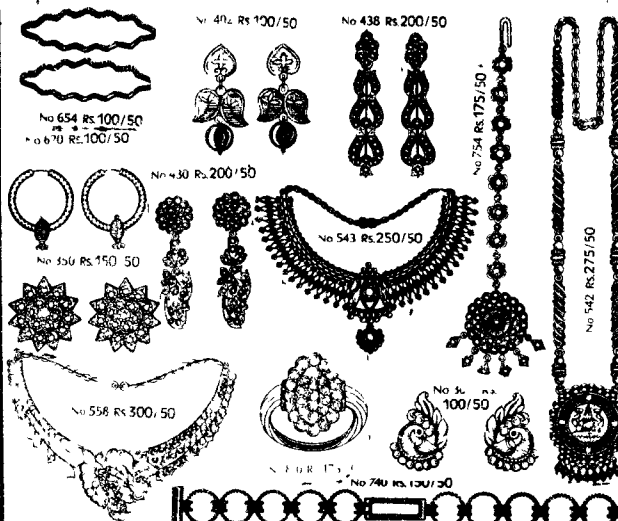
"అంటే... నువ్వు కూడా !..."

"ఈ నన్నయ ఘంటాధారణా విప్లవ భణ మాత్రమే ఇంతవరకు నువ్వెరుగుదువు. యుద్ధం తథ్యమైతే నా ఖడ్గచలన పారిణిత కూడా నీకు దర్శన మవుతుంది."

"నీకు మిత్రుడనైనందుకు నేనెంతో గర్వపడుతున్నాను. నన్నీ! నీ ప్రభుభక్తి- దేశభక్తి నిరంతర శ్లాఘనీయం. కవన లాలి త్యాన్ని వెలయించిన కరకములాలే అయినా, అవనరమైతే కదనసాండితీని ప్రదర్శించాలన్న నీ గుణ విశేషాలు అందరికీ మార్గదర్శకం కావాలి" మన స్మూర్తిగా అభినందించాడు నారాయణభట్టు.

(ఇంకావుంది)

మేల్ గొట్టే కపటగీ జుర్రులరిల్ల పొవమ్మతో అందెవేసిన చేయి ప్రపంచంలోని ప్రపంచరూ నాగతకు - మచ్చికో, వాకలసినని - భరించవలసినవి - అలకరించవలసినవి కంటికివచ్చు యీ అభరణముల కొరకు నేడే మీ ఆర్డరును పంపించండి ఏ ఏ ఏ ద్వారా అభరణములను పొందండి డిజైను సూచిస్తాము మంచు ఉచితమైన కేటలాగులను ప్రత్యేకముగా అడుగుట మరింతోపాటు ఇరతనాట్యాలతో కావలసిన అభరణములు కూడా ఇక్కడ లభించును



**MERIGOLD COVERING WORKS**  
P.O. Box 1405, 14, RANGANATHAN STREET  
T. NAGAR, MADRAS-600 017, PHONE: 444671

'ఆంధ్రవైతిక' ఆదివారం అనుబంధం పాఠకులకు సంక్రాంతి కానుక

'సంధ్యాసమీరాలు' (నవల)

శ్రీమతి జి.భవానికృష్ణమూర్తి (రచన)

మనసు తపిస్తుంది- మమత వరిస్తుంది- మంచి ఫలిస్తుంది- ఇదే నమ్రోజ్ జీవితం. ఇలాంటి వ్యక్తుల జీవితాలపై, వరిస్థితుల ప్రభావం వడి నవ్వుడు ఏమవుతుంది? సంకోచంలేని వారు తెగిస్తారు- సంయమనం గలవారు నుమతులవుతారు. వారు నన్నిహితులైనా, సంపన్నులైనా విభిన్న మార్గాలలో చరిస్తారు. అనురాగబంధం చుట్టేసినప్పుడు, తిరిగి అందరూ కలుస్తారు.

ఇలాంటి ఉదాత్తమైన ఇతివృత్తంతో, మమతానురాగాలు మేళవించిన పాత్రలతో రసరమ్య సన్నివేశాలతో సుప్రసిద్ధ నవలాచరణుర్రు శ్రీమతి జి. భవాని కృష్ణమూర్తి శేఖరినుంచి జాబువారి నుమసారభ భావతరంగాలే 'సంధ్యా సమీరాలు'.

ఈ నవలను ఆంధ్రవైతిక ఆదివారం అనుబంధంలో ధారావాహికంగా ప్రచురించి సంక్రాంతి కానుకగా సమర్పిస్తున్నామని తెలుపుటకు సంతసిస్తున్నాం: -ఎడిటర్

# హుల్స్ డాక్టర్ క్లెయిమ్స్



డా. కొత్త రవీంద్రబాబు

బి.పవన్, విజయవాడ.

ప్ర : వయసు 22 సంవత్సరములు. కీచుగొంతుగావుంది.

జ : నిర్దన ప్రదేశంలో నింపాదిగా కూర్చుని పెద్దగా మాట్లాడడం ప్రాక్టీసు చేసుకోండి.

ఎం.ఎ.శాస్త్రి, కంభంపాడు.

ప్ర : ఉత్తమ సాహిత్యం చదవాలనివుంది.

జ : సాహిత్యంలో నోబెల్ బహుమతి గ్రహీతల పుస్తకాల అనువాదాలు సంపాదించి చదవండి. ప్రాచీన కావ్యాలు, నాటకాలు చదవండి.

ఎ.ఎస్.రావు, గుంటూరు.

ప్ర : విది ఉత్తమ సాహిత్యం.

జ : దేశకాల భేదాలనధిగమించగలిగినదే ఉత్తమ సాహిత్యం.

చై.సిహెచ్.శేఖర్, విజయనగరం.

ప్ర : వయసు 18 సంవత్సరములు. ఆడవాళ్ళతో మాట్లాడుతుంటే భయం, అందోళన, చేతులు వణకుతాయి.

జ : ఇండియన్ పదిమిల్లీ గ్రాముల బిళ్ళ ఉదయం ఒకటి సాయంత్రం ఒకటి వేసుకోండి రెండు నెలలు పాటు.

ఎన్.సాయిప్రసాద్, ఖర్గూర్.

ప్ర : వయసు 21 సంవత్సరములు. రెండు భుజాల మీద వెంట్రుకలు వుండటం వలన ఎదో గావుంది.

జ : యుక్త వయసులో అలా రావటం సహజం.

ఎ.శ్రీనివాసరావు, నర్సరావుపేట.

ప్ర : 17 సంవత్సరములు. సన్నగా వున్నాను. చిన్నప్పుడు పొలియే వచ్చింది.

జ : ఒరబోలిన బిళ్ళ రోజూ వొకటి చొప్పున నాలుగు నెలలు బెస్ట్ జైమ్ టానిక్ ఉదయం సాయంత్రం భోజనం తర్వాత అరునెలలు వాడండి.

ఎన్.సుమతి, ఒంగోలు.

ప్ర : వక్షజాలు సరిగ్గా లేవు. బాధగా వుంది.

జ : ప్లాస్టిక్ సర్జన్ ను సంప్రదించండి.

పి.ఎన్.రెడ్డి, కావలి.

ప్ర : వేశ్యతో కలిశాక అంగం మీద వుండు తేచింది

జ : దాక్కి ఐ గొట్టాలు ఉదయం సాయంత్రం ఇరవైరోజులు వాడండి.

ఎ.సుందరరావు, బాపట్ల.

ప్ర : వాసక్ష్మి చేయించుకున్న దగ్గర్నుండి రతి సామర్థ్యం తగ్గింది. భయంగావుంది.

జ : మీరు అపోహ పడుతున్నారు. వాసక్ష్మి తర్వాత రతి సామర్థ్యం పెరుగుతుంది గాని తగ్గదు. ద్యురవిన్ గొట్టం రాత్రి పడుకో బోయేముందు పది రోజులపాటు వాడండి.

ఎన్.నత, ముక్కామల.

ప్ర : ఋతుస్రావం సరిగ్గా రాదు.

జ : లేడీ డాక్టరు గారికి చూపించుకొని మందులు వాడండి.

డి.శశిధర్, నెల్లూరు.

ప్ర : ఎడమకాలి మీద చర్మవ్యాధితో బాధ పడుతున్నాను.

జ : ఎక్జెమా వ్యాధి తరచు వస్తుంటుంది. అది మీ వంటి తీరు. ఎక్కువగా పూతమందులే వాడండి.

ఎన్.సత్యనారాయణ, కొత్తపేట.

ప్ర : భుజాల మీద ముఖం మీద మచ్చలకు ఎట్ ఫీల్డ్ ఆయింట్ మెంట్ వాడవచ్చా?

జ : ఎట్ ఫీల్డ్ ఆయింట్ మెంట్ వలన ప్రయోజనం ఉంటే వాడవచ్చు. ఆయింట్ మెంట్ కంటికి తగులకూడదు.

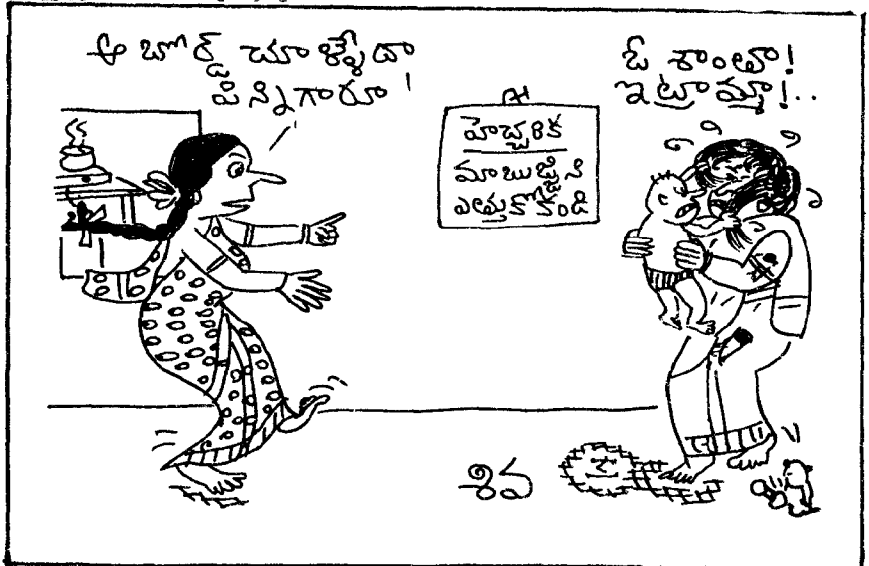
ఎ.ప్రసాద్, చీరాల.

ప్ర : వయసు 21 సంవత్సరములు. రెండు సంవత్సరముల నుండి గేదెతో రతిలో పాల్గొన్నాను. చున్నాను. అంగం కింద నొప్పిగావుంది.

జ : పశు సంపర్కం మానండి. బోరోఎస్ ఆయింట్ మెంట్ అంగం కింద రాసుకోండి. పి.సుశీల, వేజెళ్ళ.

ప్ర : మా అబ్బాయి మట్టి తింటున్నాడు. ఎంత ప్రయత్నం చేసినా మాన్పలేకుండా వున్నాము.

జ : మెటెక్స్ బిళ్ళలు ఉదయం సాయంత్రం మూడు రోజులు వాడండి. జింకో ఫర్ టానిక్ భోజనం తర్వాత చెంచా మందు రోజుకు రెండు సార్లు తాగిస్తుండండి. రక్త హీనత వలన పిల్లలు మట్టి తింటారు.





# అందానికి, పలువరుస చందానికి

## “ఆర్థోడాం టిక్స్” చేస్తున్న సేవ

ఒక దంత వైద్యనిపుణుడు మరొక వర్తమాన  
స్పెషలిస్టు డాక్టర్ తో జరిపిన సాధికార సంభాషణం  
పాఠకులకు మరింత ఉపయోగంగా వుంటుందని అనుకుంటున్నాము-ఎడిటర్

ఆధునిక యుగాన్ని, వైద్యపరంగా స్వర్ణయుగంగా చెప్పకోవచ్చు. కంప్యూటర్ల ప్రాధాన్యత పెరిగి, రోగ నిర్ధారణ అతి సులభతరమయింది. విదేశాల్లో విపరీతమైన మొత్తాలు ఖర్చు పెట్టి వైద్యం చేయించుకోవలసిన వరిస్థితులు మారి, స్వదేశంలోనే తక్కువ ఖర్చుతో వైద్య సదుపాయాలు చెప్పకోదగిన రీతిలో మెరుగయ్యాయి. దంతవైద్య పరంగా కూడా గణనీయమైన అభివృద్ధిని మనం చూస్తున్నాం. అయితే, పాశ్చాత్య దేశాల్లో పోల్చి చూచినట్లయితే, మనం యింకా చాల వెనుకబడి వున్నామనే చెప్పాలి. దంత వైద్యంలో సాందర్య దంత వైద్యానికి అధిక ప్రాధాన్యత లభిస్తున్నది. ఇందులో భాగంగా ‘ఆర్థోడాంటిక్ చికిత్స’ గురించి, విజయవాడలోని ప్రముఖ ఆర్థోడాంటిస్ట్, డా. సి. శేఖర్, ఎం.డి.ఎన్. యేమంటారో చూద్దాం.

ప్ర: డాక్టర్ గారూ! ‘ఆర్థోడాంటిక్స్’ ప్రత్యేక విషయంగా మీరు పి జి డిగ్రీ తీసుకొన్నారు గదా! దీని గురించి కాస్త వివరిస్తారా?

జ: ఆర్థోడాంటిక్స్, అనే వదానికి శాస్త్రీయపరంగా ఎలాంటి అర్థం వున్నప్పటికీ, సామాన్యులకి సైతం అర్థం అయ్యే విధంగా చెప్పాలంటే, ఎత్తు పల్లని, ఎగుడుదిగుడు పల్లని, సంకర టుంకర పల్లని సరిచేయడంతో పాటు, దవుడల్లో కూడా లోటుపాట్లే మయినా వుంటే సరిచేసి, అందమైన పలు వరుసగా తీర్చిదిద్దడం అని చెప్పకోవచ్చు. ఈ చికిత్స పల్ల, పల్లు అందంగా కన్పించడంతో పాటు, కొన్ని దంత-చిగురు, వ్యాధులను అరికట్టే అవకాశం కూడా వుంది.

వయస్సుతో నిమిత్తంఉందా?

ప్ర: ఈ చికిత్సకు, వయస్సు ప్రాధాన్యత యేమయినా వుందా?

జ: వయస్సు ప్రాధాన్యత లేకపోలేదు. 12-20 సంవత్సరాల మధ్య వయస్కులలో యీ చికిత్స చాలా త్వరగా పూర్తవుతుంది. అయితే, ఎలాంటి వయస్సులోనైనా, చిగుళ్ల-పల్ల, ఆరోగ్య పరిస్థితి ప్రోత్సాహకరంగా వుంటే, యీ చికిత్స చేయించుకోవచ్చు. అయితే వయస్సుపెరిగే కొద్ది, చికిత్స సమయం కూడా ఎక్కువగా వుంటుంది.

ఆడపిల్లలకే పరిమితమా?

ప్ర: ఈ చికిత్స కేవలం ఆడపిల్లలకే పరిమితమా? మీ దగ్గరకు ఎవరు యీ చికిత్స కోసం ఎక్కువగా వస్తుంటారు?

జ: మొదట్లో, ఆడపిల్లలే యీ చికిత్స

డా. కె.ఎల్.వి. ప్రసాద్  
ఇంటర్వ్యూ



డా.సి.శేఖర్, ఎం.డి.ఎన్.తో

విషయంలో ఎక్కువ ఉత్సాహం చూపించేవారు. అయితే, దంత సాందర్యానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చే మగ పిల్లలు సైతం యీనాడు ఆర్థోడాం టిక్ వైద్యం కోసం ఎక్కువ అనక్తి చూపిస్తున్నారు.

ప్ర: ఆర్థోడాంటిక్ చికిత్సా విధానంలో భిన్నమయిన పద్ధతులేమయినా వున్నాయంటారా?

జ: పలు వరుస క్రమాన్ని బట్టి, దవుడల పరిస్థితిని బట్టి, చికిత్సను నిర్ణయించవలసి వుంటుంది. అయితే, మామూలుగా చెప్పకోవలసి వస్తే, ఆర్థోడాంటిక్ చికిత్స రెండురకాలుగా వుంటుంది. రిమువబుల్ అప్లియాన్స్ పద్ధతి ఒకటి, రెండోది ఫిక్స్డ్ అప్లియాన్స్ పద్ధతి. రిమువబుల్ అప్లియాన్స్ పద్ధతిలో, అవసరమయినప్పుడు క్లిప్స్ను తీసుకునే సౌకర్యం వుంటుంది. ఈ క్లిప్స్ ముఖ్యంగా పల్ల మధ్య చిన్న చిన్న ఖాళీలు వున్న వారికి, పల్లు తీయవలసిన అవసరం లేనివారికి మాత్రమే వేయబడుతుంది. దీనికి భిన్నంగా, పల్లు బాగా ఎత్తుగా వుండి, కొన్ని పల్లు తీయవలసిన పరిస్థితి యేర్పడినప్పుడు ఫిక్స్డ్ చికిత్సా విధానం అవసరం అవుతుంది. అవసరాన్ని బట్టి ఒక్కోసారి శస్త్రచికిత్స ద్వారా కూడా పల్లు సరిచేయవలసి రావచ్చు. దీనిని స్టర్లికల్ కరెక్షన్ అంటారు.

పల్లు తీయాలా?

ప్ర: పల్లు తీయవలసిన పరిస్థితి అంటున్నారు. ఈ చికిత్సలో తప్పనిసరిగా పల్లు తీయాలంటారా?

జ: ఆర్థోడాంటిక్ చికిత్సలో పల్లు తీయాలనే ప్రత్యేక నియమం ఏమీ లేదు. కాని, పల్లు బాగా ఎత్తుగా వున్నప్పుడు, వీటి ఎత్తు తగ్గించే విషయములో వెనుకకు జరపాలి కాబట్టి,

అవి వెనక్కు జరగాలంటే, దప్పుడలో ఖాళీ ప్రదేశం వుండాలి కాబట్టి, ఆ ఖాళీ ప్రదేశాన్ని కల్పించే విధానంలో అవసరాన్ని బట్టి నై దప్పుడలోని పెనుకపల్లు (ప్రీ-మోలార్లు) రెండు, క్రింది దప్పుడలోని వెనుక పల్లరెండు తీసివేయవలసి రావచ్చు. అయితే, చికిత్స పూర్తయిన తరువాత ఆ ఖాళీ ప్రదేశం కూడా మూసుకు పోతుంది

ప్ర అర్థోడాంటిక్ చికిత్స కోసం మీరు పునయోగించే పరికరాలు మన దేశం లోనే లభ్యమవుతున్నాయా? లేక విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకోవ లసిన పరిస్థితి యేర్పడుతున్నదా?

జ మనదేశంలో అర్థోడాంటిక్ చికి త్సను గురించిన సమాచారం అంద రికి అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల, అవసరానికి సరివేడినంత మంది అర్థోడాంటిస్టులు లేనందున, చికిత్స నిమిత్తం అవసరం అయిన పరికరాలు, మెటీరియల్లు, మనదేశంలో అంతగా తయారు చేయబడడం లేదు అందు చేత మంచి ఫలితాలను దృష్టిలో పుంచుకొని, తప్పనిసరిగా విదేశాల నుంచి కొన్ని సుస్థితిమయిన పరి కరాలు, మందులు దిగుమతి చేసుకో వలసిన అవసరం యేర్పడుతున్నది

ప్ర అర్థోడాంటిక్ చికిత్స సామాన్యడికి అందుబాటులో లేదన్నది కొంతమంది అభిప్రాయం ఇది నిజం అనుకుం టాను కూడా ఈ విషయంలో మీరే చెబుతారు?

జ ఈ అభిప్రాయంలో కొంత నిజం లేక పోలేదంటే! అయితే చికిత్స కోసం పునయోగించే పరికరాలు, మందుల ధరలు పూహించని రీతిలో పెరిగిపో వడం వల్ల ఈ భారం సామాన్యుల మీద పడక తప్పడం లేదు అయితే, హైదరాబాద్ లోని ప్రభుత్వ దంత వైద్యశాలలో మాదిరిగా, కపిసం జిల్లా ఆసుపత్రులలోనయినా, యీ చికి త్సను ఉచితంగా చేసే యేర్పాటు చేస్తే, సామాన్య ప్రజావీకానికి తప్ప విసరిగా మేలుజరుగుతుందని నా అభిప్రాయం

ప్ర డాక్టర్ గారూ! చికిత్సా సమయంలో ఏమైనా యిబ్బందులకు గురి అయ్యే



ట్రీట్ మెంట్ ముందు



ట్రీట్ మెంట్ తర్వాత

ప్రమాదముందంటారా?

జ చెప్పకోదగ్గ యిబ్బందులంటూ ఏమీ వుండవండీ! అయితే క్లిష్టాలు వేసు కొన్న తరువాత కొత్తదనం వల్ల, వల్ల మీద కాస్త ఒత్తిడి వడడం వల్ల కొద్దిగా యిబ్బంది అనిపించవచ్చు అయితే వారం రోజుల్లో పరిస్థితి చక్కబడు తుంది ఇలా కాక ఎక్కువరోజులు ఏవైనా యిబ్బందులు కలిగితే, వాటిని దంతవైద్యుల దృష్టికి తీసుకువచ్చిన వ్యధనమవ్వను పరిష్కరించే పిలపు తుంది

### చికిత్సా కాలం

ప్ర చికిత్స పూర్తి కావడానికి ఎంతకాలం వట్టవచ్చునంటారు?

జ ఈ చికిత్స, ఆయా దప్పుడల-వల్ల, పరిస్థితి మీద ఆధారపడి వుంటుంది



ఫిత్నెడ్ అప్లియన్స్

ఇరవయ్య సంవత్సరాల లోపు వయస్సు గల వారిలో చికిత్స ఒక సంవత్సర కాలంలో పూర్తి కావచ్చు ఇర వయ్య సంవత్సరాలు పైబడిన వారికి, మూత్రం ఒకటిన్నర సంవత్సరాలపైనే వట్టవచ్చు అయితే, నిర్దిత సమయం అంటూ లేదు క్లిష్టాలు ఎంత శ్రద్ధగా వాడగలిగితే, అంత త్వరలో చికిత్స సత్ఫలితాలనిస్తుంది

ప్ర అర్థోడాంటిక్ చికిత్స పొందే వారికి మీరిచ్చే సలహా యేమిటి?

జ. ముఖ్యంగా, యీ చికిత్స పొందే వారి సహకారం పరిగా లేకపోతే, వైద్యులు చేసేది యేమీ వుండదు అపాయింట్ మెంట్ ప్రకారం వచ్చి పరీక్ష చేయించుకోవడం ముఖ్యం క్లిష్టాలు వేసుకున్నవాళ్లు జానుకాయ లవంటి గట్టి పదార్థాలను కొరక కూడదు రోజుకు కపిసం మూడుసా ర్లయినా బ్రష్ చేసుకోవాలి ఇలాంటి వారి కోసం ప్రత్యేకమైన బ్రష్లు కూడా లభ్యమవుతున్నాయి. తర ముగా శుభ్రమయిన సీటితో, నోటిని పుక్కిలించడం అవసరం అన్నింటికీ మించి, ఫలితాల కోసం వైద్యు లను అదేవనిగా తొందరచేయకూ డదు. ఎలాంటి సమస్య వచ్చినా, యితరుల సలహా పాటించక సరా సరి దంతవైద్యులను సంప్రదించడం మంచిది



ఇంతవరకూ సాగినకథ-16: నాటకాల వీధి పుస్తక రామకృష్ణ-గణపతి స్నేహితుల  
య. లా చదివేందుకు అలవాటు చేసుకున్న రామకృష్ణకు సీన్స్-రబీన్ స్నేహితుల  
పుత్రుడు. టి.డి. నాకన నవీతుకు రామకృష్ణ వైద్యం చేయిస్తాడు. ముటుంటానికి  
వచ్చిపోతుడవుతాడు. రామకృష్ణ నవీతును వెంట్ చేసుకోవాలన్న తన నిర్ణయాన్ని  
గణపతికి తెలియజేస్తాడు. నవీతు టి.డి. నుంచి కోలుకుంటున్నదని తెలిసి రామ  
కృష్ణ చింతిస్తాడు.

(గత సంచిక తరువాయి)

23

రామకృష్ణకు విశాఖపట్నంలో చాల ఉల్లాసంగ రోజులు గడచి పోతున్నాయి. పాత స్నేహితులతో కాలక్షేపం బాగానే అవుతుంది. విశాఖ చేరింతరువాత రబీన్ చటర్జీకి, దేవేంద్రసిన్హాకు తనింటికి వచ్చి కొన్ని రోజులుండమని కోరుతు ఉత్తరాలు వ్రాసేడు. రబీన్ తను భార్యతో దసరా శలవులకు అక్టోబరు మాసంలో వస్తానని వ్రాసేడు. దేవేంద్రసిన్హా తన జవాబులో -

"నీ అవ్వనానికి చాల థాంక్స్. వచ్చే నెల మొదటి వారంలో తప్పకుండా వస్తాం. ముఖ్యంగా మా నాన్న, అమ్మ వెళ్ళడానికి చాల ఆత్మత చెందుతున్నారు. నా చెల్లిలు నీలకు నీ మీద చాల కోపమొచ్చింది. నీవు వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని తను నా నుండి తీసుకుని శ్రద్ధగా చదివింది. నీవు నీలను మాతో రమ్మని కోరలేదు. నన్ను, మా అమ్మను, మా నాన్నను మాత్రమే రమ్మని వ్రాసేవు. అందుకే నీల కంత కోపం, అలక. నువ్వు

ఇకముందు రాయపూరు వస్తే నీతో మాట్లాడదట, కనీసం నీకు కప్పు దీని కూడ తన చేతి మీదుగా ఇవ్వదట. మరి నీఇష్టం. మేము మాత్రం తప్పక వస్తాం."

రామకృష్ణ నవ్వుకున్నాడు. వెంటనే నీల పేరున ఓ ఉత్తరం వ్రాసేడు.

"డియర్ ఫ్రెండ్ నీల- నీ అన్నయ్య వ్రాసిన ఉత్తరం చేరింది. నిన్ను అవ్వనించలేదని, నీకు నా మీద చాల కోపం వచ్చిందని తెలియ జేసేడు. నువ్వు

జాలో మాటలు మానేసి, కనీసం దీ కూడ ఇవ్వకపోతే నేను తట్టుకోగలనా? ఇంతకీ నేను మన దేవేంద్రకు వ్రాసిన లేఖలో నీ పేరు వ్రాయడం మర్చిపోయేను ఎమరుపాటున. అంతేగాని కావాలని చేసిన పనికాదు. అందుచేత దీనినే ప్రత్యేక అవ్వనంగ భావించి నువ్వు తప్పకుండా మీవాళ్ళతో కలిసి విశాఖపట్నంకు మా ఇంటికి తప్పక రావల్సిందని కోరుతున్నాను. నా స్నేహితుడి చెల్లిలైన ఈ చిలిపి నీలను చూడాలని మా అమ్మ చాల కుతూహల పడుతోంది. మీ అందరి వివరాలను మా అమ్మకు చెప్పేను. మా అమ్మ తరపున కూడ మీ అందరికీ ఇదే అవ్వనమని నీ అన్నకు, అమ్మగార్ని, నాన్నగార్ని చెప్పు. మీ అందరి రాకకు ఎదురు చూస్తుంటాము."

మరో పది రోజులకు దేవేంద్రుడి నుండి ఉత్తరం వచ్చింది. అందులో మరో వారం రోజులలో వారంత బయలుదేరి గాయపూర్ నుండి లింక్ ఎక్స్ప్రెస్ లో సస్తున్నట్లు వ్రాసేడు వస్తున్న తారీఖు తెలియజేసి.

వారం రోజులు గడిచి పోయేయి నెమరుదిగ. రామకృష్ణ ఇంట్లో మామయ్యకు అత్తయ్యకు, తల్లికి తన స్నేహితుల రాక గురించి చెప్పేడు. వాళ్ళు సంతోషించేరు. తల్లి కాతాదేవి పనివాళ్ళతో మేడమీదున్న గదుల్ని శుభ్రంగా చేయించి, కర్బనను, దుప్పట్లను మార్పించింది. ఆ రాత్రి వచ్చే

అతిథులకోసం రొడ్డిల్ని తయారు చేయించి ఉంచింది.

రామకృష్ణ ఇల్లు చాల పెద్దది. శ్రీందన మిగత గదులతో బాటు మూడు పడక గదులున్నాయి. ఒకగదిలో శాంతాదేవి, మరో గదిలో నరసింహం, అతని భార్య ఉంటున్నారు. మేడమీద మెట్టిక్కగి నేటి హాలు. ఆ హాలుకి మధ్య నుండి ఓ బాగుగా చీ వరండా పళ్ళిమానికుంది. ఆ వరండాకు చెగో నెవున రెండేసి పడక

గదులున్నాయి. రెండు పడకగదులకు మధ్యన బాత్‌రూమ్, లేవటరి అనుబంధితంగ నున్నాయి. కుడిప్రక్క నున్న రెండు గదులలో ఒక దాంట్లో రామకృష్ణ ఉంటున్నాడు. ఆ వరుసనున్న చివరిగదిని స్నేహితుడు దేవేంద్రకు ఏర్పాటు చేసెడు.

అలాగే వరండాకు ఎడమవైపు నున్న రెండు పడక గదులను, ఒకటి సత్యజిత్‌సిన్నాకు, రెండవది నీలకు కేటాయించెరు. మామూలుగ ఎవరైన బంధువులు గాని, అతిథులు గాని వస్తే ఆ మేడమీద గదుల్నే ఉండడానికిస్తారు. శాంతాదేవి దగ్గర చుట్టాలెవరైన వస్తే

దిగువ భాగంలో నున్న ఆ మూడవ పడక గదిలో ఉండనిస్తారు. అందు చేత వాళ్ళింటికి ఎందరు అతిథులు వచ్చిన వారికేమి ఇబ్బంది ఉండదు.

అలాగే పనివారు కూడ వంటికి, ఇంట్లో చిల్లర పెనులకు, బయట సామాన్లు కూరగాయలు తేవడానికి, నరసింహంగారి కారు నిడపడానికి, తోటపని చూడడానికి అందరు మనుష్యులున్నారు



షెడ్యూల్లో ఓ అంబానిడర్ కారు, ఓ ఫియట్ కారు ఉన్నాయి. ఆ రెండు కార్లు తీసుకుని రాత్రి రామకృష్ణ, అతడి మేనమామ నరసింహం స్వేషనుకు వెళ్ళారు. అతిథుల్ని రిసీవ్ చేసుకున్నారు. పరిచయాలయేక ఇంటికి బయలుదేరే సామాన్లను తీసుకుని, ఇంటికి చేరింతరువాత రామకృష్ణ అతిథులందరినీ తన తల్లికి, మేనత్తకు పరిచయం చేసేడు.

బట్టలు మార్చుకుని అందరు భోజనానికి వచ్చి తరువాత శాంతాదేవి దగ్గరుండి పడ్డించింది. వారంత తృప్తి భోజనం చేసి మేడమీదకు వచ్చేక నరసింహం వారి వారి పడక గదుల్ని చూపించేడు. అన్ని సౌకర్యాలతో నున్న ఆ ఇల్లు వారికి బాగా నచ్చింది. సిన్నాకు వారిలా వీరికి ఇండస్ట్రీస్, సినిమా హాల్సు లేకపోయిన రామకృష్ణ కుటుంబీకులు బహు సంపన్నులే అని అర్థమైంది.

మరునాడు అందరు స్నానాదులు అయేక కాఫీ, ఫలహారాలు సేవించేక సిన్నా తన కుటుంబ సభ్యులతోను, రామకృష్ణతోను మేడమీద హాలులో సమావేశమయ్యేడు.

"డాడీ! మీరందరికీ కాఫీయే కావాలని చెప్పేరా? నాకు టీ త్రాగకపోతే అదోలా గుంటుంది," అని నీల గునిసింది.

"ఏం- కాఫీ బాగోలేదా?" చిరునవ్వుతో అడిగేడు రామకృష్ణ

## ప్రణయవల్లరి

"బాగుంది గాని నాకు టీ అలవాటే."

"అదేమి పనికిరాదు. వీళ్ళింట్లో ఉన్న పది రోజులు నువ్వు వాళ్ళు త్రాగే కాఫీయే త్రాగాలి, వారి దక్షిణాది వంటల్నే తినాలి. అప్పుడే మనం వాళ్ళను బాగా తెలుసుకోగలం. మార్పుకూడ మధురంగా ఉంటుంది. రామకృష్ణ మనింటికి వచ్చినప్పుడు మనతో బాటు టీ త్రాగడం లేదు," అన్నాడు తండ్రి సత్యజిత్ సిన్నా.

"సరేండి- మీరంత ఏకీభవిస్తే నేనేం చేయగలను. కాని కృష్ణాజీ మీరు అప్పుడప్పుడు నాకు మా వాళ్ళు చూడకుండా ఓ కప్పు టీ ఇస్తుండండి," అంది చిలిపిగా.

అందరు నవ్వుకున్నారు.

"దానినాన్న గారు, అన్నయ్యలు దాన్నెంత ముద్దు చేసేరంటే దానిష్టమే జరగాలి అలా జరిపించుకుంటుంది నేర్చుకూడ," అని సవ్యతునే చెప్పింది రమాదేవి రామకృష్ణతో.

"సరే- రామకృష్ణ! మేము పది రోజులు ఇక్కడ ఉందామన: కుంటున్నాము."

"అదేంటిసార్- ఆలా వీలుపడదు. నేను ముందుగానే దేవేంద్రకు వ్రాసేను తప్పనిసరిగపడిపోను రోజులుండాలని."

"సరే- ముందా పదిరోజు లైనాక ఇంకా

చూడవల్సిన చోట్లుండిపోతే ఆ సరికి మా నీలకు బోరుగ ఉండకపోతే మా ఉనికిని పొడిగిస్తాం- సరేనా? మరి మేము ఏ ఏ పరిసరాలను చూడాలి- ఎలా ఈ పదిరోజులు సరదాగా గడపాలో చెప్పు. ఓ క్రమబద్ధంగ రోజుల్ని గడపడం నాకు ఇష్టం," అన్నాడు సత్యజిత్ సిన్నా.

"అలాగే కానీండి. ఒకనాడు బీచిరోడ్డ్ మీదుగ కారులో ఏకాఖ నుండి భీమిలి వెళ్ళాం. కొండల మించి పోయే ఆ రోడ్డు, తూర్పు దిశగ మహాసముద్రం చూడ ముచ్చటగనుంటాయి. భీమిలిలో బ్రిటిష్ కాలం నాటి పెదపెద్ద సౌధాలు ఈ నాడు శిథిలావస్థలో నున్నాయి. వాటిని చూసి రావచ్చు.

ఒకనాడు ఇక్కడ నుండి 50 కిలో మీటర్ల దూరంలో నున్న విజయనగరం గ్రాండ్ ట్రంక్ రోడ్ మీదుగ కారులో పోయివద్దాం. అక్కడున్న గంటస్థంబం, అక్కడి కోట ప్రశస్తమైనవే. ఆ ఊరులోనే నాకు పరిచయమున్న గొప్ప చిత్రకారుడు అంట్యాకుల ఫైడిరాజు గారున్నారు. వాళ్ళింటికి వెళ్ళి అతను చిత్రించిన పటాలను చూసివద్దాం. అందమైన అద్భుత చిత్రాలవి.

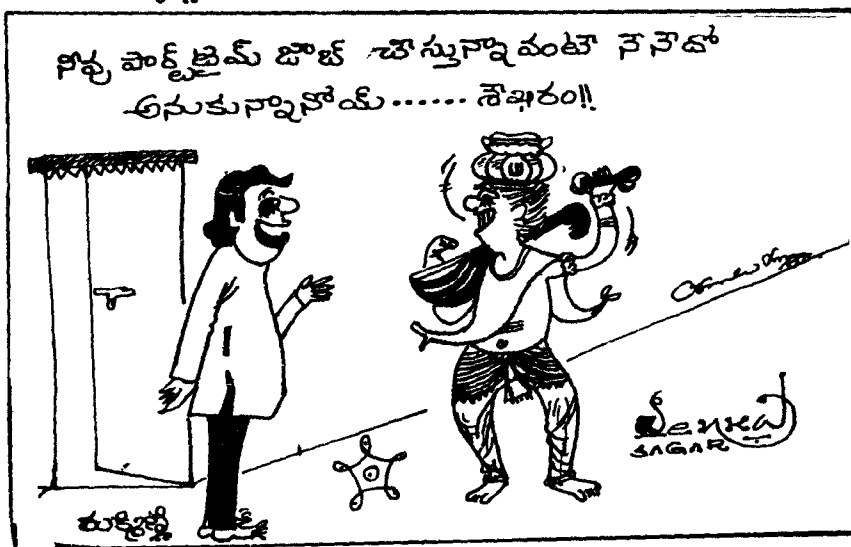
మరోనాడు ఇక్కడకు 12 కిలో మీటర్ల దూరంలో నున్న సింహాచలంకు వెళ్ళాం. అక్కడ సింహం ఆకారంలో నున్న కొండపై నున్న శ్రీ వరహలక్ష్మీ నరసింహ స్వామి వారిని దర్శించి వద్దాం. ఆ దేవాలయం పురాణ ప్రసిద్ధి మైనది.

మరో నాడు అవుటర్ హార్బర్ని సందర్శించి, అక్కడ నుండి పోర్టుకు వచ్చి పోర్టును చూసుకుని పడవలో సముద్ర విహారం చేసివద్దాం.

మరోనాడు ఇక్కడున్న కార్తికెక్కు రిఫైనరీని, కోరమండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ ప్లాంటుని చూద్దాం.

ఇంకొకనాడు హిందుస్థాన్ జింక్ ఫ్యాక్టరీని, భారత్ హాపీ ఫ్లేటు అండవెనర్స్ ఫ్యాక్టరీని చూద్దాం.

ఇంకో నాడు నేపల్ బేస్ని, హిందూస్థాన్ షిప్ యార్డుని చూసాద్దాం ముఖ్యంగ విప్లవార్థుల్లోని పడవల తయారీ చూడవల్సిందే.



ఇంకొక నాడు ఈ ఊరుకు నూట నలభై కిలో మీటర్ల దూరంలో నున్న అరకువేలీకి పోయివద్దాం బ్రయిసులో వెళ్తే సుమారుగ 50 పెద్ద పెద్ద సారంగాల ద్వారా వెళ్ళడం జరుగుతుంది అంత ఎత్తైన కొండలను దొలచి రైలు మార్గానికి సారంగాలను నిర్మించడం ఓ గొప్ప ఇంజనీరింగు నైపుణ్యమనే చెప్పొచ్చు. అరకువాలీ చాల అందంగ ఉంటుంది. అక్కడ చక్కని ఊటానికల్ గార్డెను, ఓరోజ్ గార్డెను ఉన్నాయి. వెళ్ళేప్పుడు బ్రయిసులో వెళ్ళి వచ్చేటప్పుడు కారులో వద్దాం త్రవలో బొర్రాగుహల్ని చూసి రావచ్చు ముందుగ మనకారును అరకు పంపిద్దాం రోడ్డు మార్గము పర్వత శ్రేణులపై నుండి," అని "మిగతా రోజుల్లో ఈ పట్టణ బజార్లు, షాపింగ్, చక్కని సినిమాలు, అహ్లాదపరచే బీచి ఉండినే ఉన్నాయి," అని కార్యక్రమాన్ని ముగించేడు

"ఈ పది రోజులు నేను తప్పనిసరిగ బీచికి వెళ్ళాలి," అంది సీల.

'ఏం-మీ పట్టుంలో బీచి లేదా?' అని అమాయకంగ ముఖం పెట్టి రామకృష్ణ అడిగేడు.

వెంటనే సీల "ఏది- ఎక్కడుంది? మీరు చూసేరుగ మా ఊరుని," అనేని తన తప్పిదాన్ని తెల్పుకొని నాలిక కర్చుకుని "కృష్ణా! మీకు జాగ్రఫీ రాదు," అంది. కాని ఆ సరికే అందరు సీలను చూస్తూ గలగల నవ్వేసేరు.

"మీ అమ్మగారితో ఏ భాషలో మాట్లాడాలి? మీ మామయ్య గారితో ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతున్నాం- ఇబ్బందేమి లేదు" అన్నాడు సత్యజిత్ సిన్హా.

"మా అమ్మగారికి, మా అత్తయ్యకు, ఇంగ్లీషు ధాటిగా మాట్లాడ లేకపోయిన, వ్యవహారానికి పనికొచ్చేంత ఇంగ్లీషు వచ్చు. వారిరువురు ఆ రోజుల్లో స్కూలుపైనల్ పాసయిన వాళ్ళే. వారిద్దరికి కాస్త హిందీ కూడ వచ్చు. అందుచేత మీరు ఏ భాషలో మాట్లాడిన వారికి, అర్థమౌతుంది, గాని జవాబు చెప్పేటప్పుడు ఆ రెండు భాషల్ని కలపి

## సంక్రాంతి

సంక్రాంతి వచ్చింది  
సంతోషం తెచ్చింది!  
వీడుల్లో గంగిరెడ్డు  
ముంగిట్లో రంగుల ముగ్గులు  
వాకిట్లో గొబ్బెమ్మలు...  
సంక్రాంతి వచ్చింది.  
సంతోషం తెచ్చింది!  
రచ్చల్లో కోడి పందాలు  
కన్నెల్లో సంబరాల జోరు  
వాకిట్లో హరిదాసు హోరు  
సంక్రాంతి వచ్చింది  
సంతోషం తెచ్చింది!  
కన్నెల కలకలలు  
చిలుకల గుసగుసలు



పక్షుల కిలకిలలు...  
సంక్రాంతి వచ్చింది  
సంతోషం తెచ్చింది!  
వీధిలో భోగిమంట  
గాదిలో కొత్త పంట  
వలికింది గుడిగంట...  
సంక్రాంతి వచ్చింది  
సంతోషం తెచ్చింది!  
హరిదాసుని పాట పిలుపు  
కొత్త జంటకు మేలుకొలుపు  
ప్రజల హృదిలో సరాగాలు పలుకు  
సంక్రాంతి వచ్చింది  
సంతోషం తెచ్చింది!  
-వచ్చిగోళ్ళ సుధ

ఏదో విధంగ మాట్లాడగలరు. మా మామయ్యకు హిందీ బాగానే వచ్చు. పనివాళ్ళకు కాస్తా, కూస్తా హిందీ అర్థమౌతుంది. వాళ్ళంత హిందీ సినిమాలు చూస్తున్న వాళ్ళే," అని నవ్వుతు చెప్పేడు రామకృష్ణ.

"నేను రెండు పదాల్ని తిలుగులో మాట్లాడగలను. నిన్న రాత్రి మీ అమ్మగారి వద్ద తెలుసుకున్నాను," అన్నాడు దేవేంద్రుడు.

"నాకూ ఒకమాట వచ్చు- కాని నువ్వు ముందుగ చెప్పు" అంది సీల.

"భోజన్ చేయండి- కరీ కావాలా. ఇక నీ మాట చెప్పు" అని నవ్వుతూ చెల్లెలి వైపు చూచేడు దేవేంద్రుడు.

"రామమ్మా! మంచి నీళ్ళు."

అందరు వారి గ్రహణ శక్తికి నవ్వుకున్నారు.

"నేను, వెళ్ళి లోగా తెలుగు బాగా నేర్చుకుంటాను" అని ఎంతో విశ్వాసంతో అంది సీల.

"నీ మాటకేమో గాని మా అమ్మ మాత్రం బాగానే మీ నుండి హిందీ నేర్చేసుకుంటుంది," అన్నాడు రామకృష్ణ.

"మీ మామయ్య గారు మనతో వస్తారా?"

"రాలేరండి- అతనికెప్పుడూ కోర్కె కేసులే. నాయంత్రాలు మనతో గడుపుతారులండి."

"మనలో చూట- మీ మేనమామ ఎమైన డ్రింకు పుచ్చుకుంటారా?" అని మెల్లగ అడిగేడు సత్యజిత్ సిన్హా.

రామకృష్ణ నవ్వేసి- "మా మామయ్య ఏం చేసిన కాస్త సీక్రెట్ గా చేస్తుంటాడు. అందుకే అంత సక్సెస్ ఫుల్ ఎడ్వకేటయేడు. వయస్సులో ఉన్నప్పుడు మా అత్తయ్య మా మామయ్యకు భయపడేదట- ఉప్పుడు రివర్సు. మా మామయ్య ఇప్పుడు మా అత్తయ్యంటే జంకుతాడు. అప్పటికి అప్పుడప్పుడు ఏవో పార్టీలని క్లిబ్బుల్లో కాస్త వెన్కి- సేవించి వస్తుంటాడు. సిన్హాజీ నేనొకనాడు మేడ మీద మీ ఇద్దరికి పార్టీ ఏర్పాటు చేస్తాను. మా అత్తయ్య, మా

అమ్మ కాస్త సనాతనులే అయినా అప్పుడప్పుడు పార్టీలలో మందు సేవించి వస్తే అంత గొడవేం చెయ్యరు," అని చెప్పేడు.

"కృష్ణా! మా ఆయన నాకు చిన్న ప్పుడు భయపడలేదు, ఇప్పుడు నేనంటే జంకులేదు. మీ అత్తయ్యలా నేను! కంట్రోలు చెయ్యలేక పోయేను," అని నవ్వుతునే భర్త మీద చాడిలు చెప్పింది

“రమా! నువ్వు ప్రయత్నించలేదు సరికదా నన్ను నీ సహకారంతో ‘మరింత పాడు చేసేవు.’ అని నిన్నా అనేసరికి ఆమె కాస్త రెచ్చిపోయి-

“మారు మరి మాట్లాడకండి- ఎవరు ఎవర్ని పాడు చేసేరో అందరికీ తెల్పు. ఇంకా నన్ను చెప్పమంటారా కృష్ణాక్షి.” అనేసరికి భర్త నిన్నా నిజంగ జంకి పోయి- “నీకేం కావాలంటే అది కొనిస్తా గాని నా త్రాగుడు కథల్ని మరి చెప్పకు” అని బ్రతిమాలేసరికి అందరు నవ్వుకున్నారు.

ఆ నాటి ప్రాగం ప్రకారం భోజనాల్ని రెండు కార్యార్థంలో సర్దుకొని సముద్రతీరం మార్పుగ భీమిలికి బయలుదేరేరు అంజానిడర్ కారుని తీసుకుని.

కారు వెనుక సీటులో నిన్నా, అతని భార్య, నీల కూర్చుంటే ముందు సీట్లో రామకృష్ణ దేవేంద్ర కూర్చున్నారు. రామకృష్ణ ఆ కారుని డ్రైవ్ చేసేడు. వెనుక ఎత్తైన కొండలు, దిగువన చక్కని సముద్ర తీరం చూస్తూ అందరు చాల సంతోషించేరు. అలా కొంత దూరం పోయేక ఊడిమామిడి తోటలు వచ్చేక అగి వారంతా అమెరికాలోని గ్రాండ్ కానియన్స్ లాంటివి చిన్న నమూనాలో నున్న సన్నది లోయల్లోంచి కాస్త దూరం వెళ్ళి అక్కడున్న

## ప్రణయవల్లరి

ఊడిమామిడి తోటలో జంబు కాన పర్చుకుని అందరు కూర్చున్నారు.

ఏక్విక్ వాతావరణంలో ఆ కార్యార్థులను తీసి భోజనం చేసి అక్కడ కాస్సేపు విహరించి మళ్ళీ కారు వద్దకు వచ్చి భీమిలి వైపుకి బయలుదేరేరు. భీమిలి చేరేక ఆ శిథిలమైన పెద్ద పెద్ద భవనాల్ని చూచి సత్యజిత్ నిన్నా చాల ఆశ్చర్యపోయేడు. అట్లాంటి ఓ భవనాన్ని కొని, ఆ నమూనాలోనే ఆ భవనాన్ని పునర్నిర్మించి అందులో నివసించి రోజు సముద్ర స్నానం చేస్తూ ఆ చక్కని సముద్రతీరంలో గడపుతే ఊహితం ఎంత మధురంగ ఉంటుందో అని ఊహాగానం చేసేడు.

విశాఖపట్నం నుండి భీమిలి వరకున్న ఆ ఊరి రోడ్డు, సరుగుడు చెట్ల తోటలు, ఆ ఊడిమామిడి తోటలు, ఆ విశాలమైన సముద్రతీరం, ఆ ఉత్తుంగ తరంగాలు, కాస్త దూరంలో నిశ్చలంగా నిల్చిన ఆ కొండలు వారందరినీ ఎంతో ఆహ్లాదపరిచేయి. అలా అలా తిరిగి రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు ఇంటికి చేరేరు.

24

ఆ మరునాడు ప్రాద్దున్న ఫలహారమైయేక అందరు కారులో విజయనగరంకు బయలుదేరేరు. విజయ

నగరంలో మహారాజా వారి కోటను దర్శించేరు.

“ఈ కోటను ఒకటవ అనందగజపతి రాజుగారు 1713వ సంవత్సరంలో పునాదులను వేయించి నిర్మింప జేసేరు. ఈ కోట గోడల్ని ఎంత కట్టుదిట్టంగా నిర్మించేరంటే ఆ నాడు ఫ్రెంచి సైన్యం దాడి చేయడానికి సాహసించ శక్తనాగు మహారాజుతో చేతులు కలపి స్నేహం చేసేరు. ఈ విజయనగరం రాజులందరు దానశీలురు, కళాప్రియులు. సాహిత్య, సంగీత, నృత్య విద్యలలో వారికి ఎనలేని అసక్తి, అభిమానం. సంస్కృత, అంధ్ర భాషలంటే వారికి అమితమైన గౌరవం. ఈ విద్యలన్నిటినీ వారు ఎంతో ఆదరణ చూపి ప్రోత్సహించేరు. ఈ పట్నంలో మహారాజులు 1857వ సంవత్సరంలో మిడిల్ స్కూలును తెరిచేరు. 1860వ సంవత్సరంలో సంస్కృత వేదపాఠశాలను స్థాపించేరు. 1919వ సంవత్సరంలో సంగీత కళాశాలను నెలకొల్పేరు.” అని రామకృష్ణ వారికి అన్ని సంస్థలను చూపెట్టేడు.

తరువాత అందరు అంట్యాకుల ఫైడిరాజుగారి గృహానికి వెళ్ళేరు. అక్కడ రామకృష్ణ వారి నందరినీ ఆ మహాకళాకారుడికి పరిచయం చేసేడు. ఫైడిరాజుగారు చిత్రించిన పటాలను వారు సందర్శించి సంతోషించేరు. ఆ చిత్రకారుని కళాభిజ్ఞతను వారు

## కలం స్నేహం

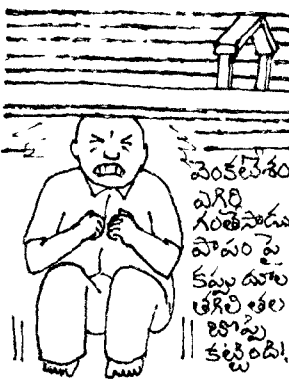
కథ, జాన్యలు:  
జి.వి.ఎస్  
రావు.

అనగనగా జీ వెంకటేశం, ఆతగాడిక ఆమ్మాయిలతో కలం స్నేహం చెయ్యాలని తెగకొరిక, ఇలా ఉండగా-

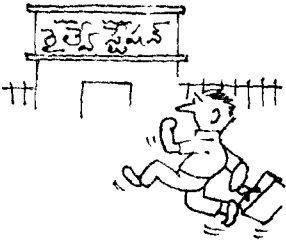
ఒక రోజున ఒక పత్రికల్లో సీత ఆనే ఆమ్మాయి ఎడమ సేకరించే-



ఆ ఆమ్మాయి కూడా జవాబు రాసింది వారి కలం స్నేహం కొనసాగుతుండగా ఒక రోజున “ఒకసారి మాజుంటకి రండి. ఫలహార మైయేలా రామాలి” అని రాసింది సీత.



మర్నాడే రైలేక్కాడు.



కొనియాడేరు.

గంట స్థంభాన్ని చూసేక ఓ హాటల్లో భోజనం చేసి తాటిపూడి రిజర్వాయరును చూడడానికి బయలుదేరేరు. త్రోవలో నీల అంది.

“విజయనగరం అన్ని విద్యలకు, కళలకు పుట్టిల్లు. మహారాజుల పోషణలో అభివృద్ధి చెందింది గాని బోను అంత దర్జీగా ఉండేది. పగలే అన్ని దోమలు విజృంభించి కరుస్తున్నాయే- ఎవ్వరూ పట్టించుకోరా? ఆ సన్నటి గతుకుల రోడ్డు, ఆ కంపు కొట్టే చెరువులు, ఆ పాత పెంకుటిండ్లు అందము చందము లేని అడుకాణాలు- నిజంగ ఆ ఊరు చాల బీదగ, ధూళిగ ఉంది. మున్నిపాలిటి శ్రద్ధ తీసుకోరా? అంతటి చారిత్రక ప్రాముఖ్యత ఉన్న నగరాన్ని అలా గాలికి వదిలేయడం ఏమి బాగోలేదు.” అని తన అభిప్రాయాన్ని నిష్కర్షగ చెప్పేసింది.

“విజయనగరం జిల్లా కేంద్రమయితే తప్పక అభివృద్ధి చెందుతుందని నా ఆశ,” అన్నాడు రామకృష్ణ.

వారందరికీ తాటిపూడి జలాశయం యింతో నచ్చింది. ఆ రమణీయ ప్రదేశం వారికి అవ్వడంగ తోచింది. అలా బ్రిడ్జి మీద నడుచుకుంటు మధ్యకు వెళ్ళి నాలుగు ప్రక్కలకు చూచి ఆనందించేరు అలా గట్టమట్ట నడుచుకుంటు దామ వరకు వెళ్ళి చూచేరు.

## కోరిక!

మూఢాచారపు  
మతోన్మాద పోరాటంలో  
కులం ఒక అడ్డు గోడ!  
మతం ఒక మర్రి నీడ!  
రెండూ తాత్కాలిక భ్రమలు!

మనిషి కోరేది  
మానవత్వం ఐతే;  
మానవత కోరేది  
సమైక్యతా భావం.  
విశ్వశాంతి రాగం!

- ఎల్. ప్రఫుల్ల చంద్ర

అలా తిరుగుతున్నప్పుడు నీల వెనకబడి, రామకృష్ణ ప్రక్కన నడుస్తూ “కృష్ణా! మీరు నేను పదవలో అలా రిజర్వాయరులో విహారం చేస్తే ఎంత బాగుంటుందో,” అంది.

“ఎందుకు బాగుండదు- బాగుంటుంది. కాని ఇక్కడ డాల్ సరస్సులోలా పడవలు లేవుగ.”

“అదేనా చింత. కృష్ణా! మనం ఇన్ని సార్లు కలుస్తున్నాం, కలసి తిరుగుతున్నాం కదా మరి మీకు నా మీద ప్రేమ పుట్టడంలేదా?” అని అడిగింది.

“నా గుండె గది ఖాళీగా ఉంటే ఏమో అనుకోవచ్చు గాని అది నవనీత అనే

అమ్మాయి నువ్వు రాకముందే ఆశ్రమించుకుంది. అందుకే నోవేకన్ని ఇన్ మై హార్ట్” అని నవ్వేసేడు నీల గాథంగ నిట్టూర్పింది.

“చూడు నీల నీ నిట్టూర్పు గాలికి ఎలా ఈ సరస్సులో అలలు పుట్టాయో,” అని చిలిపిగ అన్నాడు.

“అవును మాకంతా జోకుగ తోస్తుంది గాని నా బాధ మోకర మవటం లేదు.”

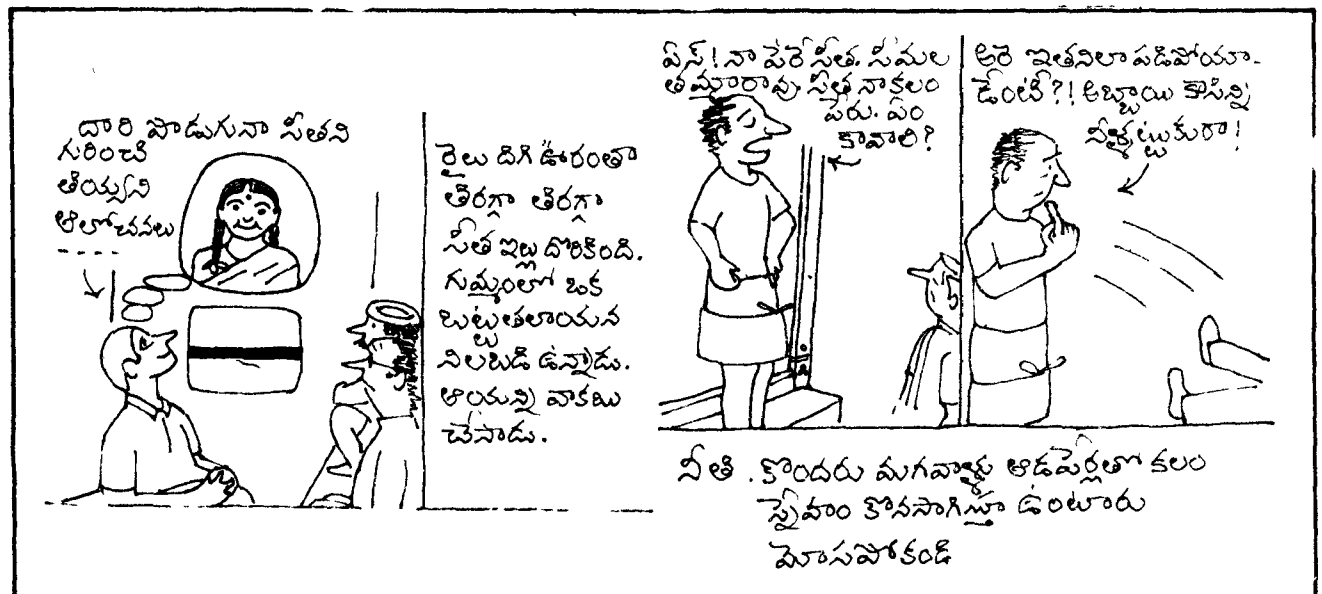
“ఎందు కళ్ళమవదు బాగానే తెలుస్తోంది. అందుకే మీ నాన్నగార్ని చెప్తాను నీకు త్వరగా చక్కని పరుడ్ని చూసి పెండ్లి చేసేయమని.”

ఇంతలో వీరు మిగతా వారిని కలియడంతో ఆ సంభాషణ అక్కడితో ఆగిపోయింది. అక్కడ సాయంత్రం వరకు గడిచి అందరు బయలుదేరి విశ్రాంతి పుట్టకు వచ్చేసేరు కొత్తవలస మీదుగ.

ఆ రాత్రి భోజనాలయేక అందరు కూర్చుని మాట్లాడుకుంటుంటే ఏదో పుస్తకం రిఫరెన్సుకు కావల్సివచ్చి తేవడానికి రామకృష్ణ మేడమీదకు వెళ్తే నీల కూడ బట్టలు మార్చుకుందికని మేడపైకి వెళ్ళింది. మేడమీద రామకృష్ణ యథాలాపంగ నీలను అడిగేడు.

“నువ్వు బి. ఏ. వాసయేవుకదా. మరేమైన పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సు చదవుతావా?”

“నాకు మరి చదవాలనిలేదు. పయస్సు





వచ్చిందికదా హాయిగ నీలాంటి చల్లని వాళ్ళు చేసుకుని పిల్లల్ని కనాలనుంది" అని సన్నగనవ్వుతుంది

"నీల! నువ్వు వతి సిగ్గులేనిదానివి నిన్ను అడగడం నాదే తప్పు" అన్నాడు

"నాకు కావల్సినవాడివి - నీ దగ్గర నా కెందుకు సిగ్గు"

"నాకు నా మనస్సులో భావం చెప్పిన మవ్వా మాటను వదలడంలేదే"

"నేను రాబర్ట్ బ్రూస్ లాంటిదాన్ని త్రి అండ్ త్రి అంటిల్ యు సక్సీడ్ అన్నది నా మతం"

"అయితే నేను చాల జాగ్రత్తగ ఉండాలి"

"సరే నీ జాగ్రత్త నీది - నా అశ నాది" అని నవ్వని తన గదిలోకి పోయింది

రామకృష్ణకు ఎందుకో కాస్త బెదురు కల్గింది నీలను కాస్త దూరంగా నుంచడం యిందుకేనా మంచిదను కొన్నాడు

అ మరునాడు అందరు ప్రోద్దున్నే

## ప్రణయవల్లరి

బయలుదేరి పంపావలంకు వెళ్ళేరు కొండ దిగువనుంచి అలయం వరకున్న మెట్ల వరుసని చూసి

"మెట్టిక్కి వెళ్ళడంలో ఓ ఫ్రిల్ ఉంది వదండి మెట్టిక్కి వెళ్ళామన్నాడు దేవేంద్రుడు

"అన్ని వందల మెట్లను ఎక్కడం ఈ వయస్సులో నా తరం కాదు మీ అమ్మ హర్ష సంగతి మీకు తెల్పుగ అమెను ఎలాగు ఎక్కనివ్వను అందుచేత మేమిద్దరం కారులో కొండపైకి పోతాం మీరు ముగ్గురు కష్టపడి సరదాగా మెట్టిక్కి రండి" అని నవ్వుతు చెప్పి తను ఆ కారును డ్రైవ్ చేసుకుంటు పోయేడు డాక్టర్ సత్యజిత్ సిన్హా

రామకృష్ణ, నీల, దేవేంద్రుడు సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటు ఆ మెట్లమీదుగ పోయేరు

కొండపైన అలయంలో దేవుని పూజలు

జరుగుతున్నప్పుడు రామకృష్ణ ఎడమ చేతిని తన కుడి చేత్తో నెట్టుకుంది. ఎవరైనా చూస్తే చూడని అన్న సాహసంతో రామకృష్ణ చేతిని మెల్లగా తీసుకొనడం యేడు గాని నీల వదలలేదు. ఆ విషయాన్ని మొదట చూసిన నీల తల్లి రమాదేవి భర్తకు చెక్కి చూపెట్టింది. కండ్లతో సంజ్ఞచేసి సత్యజిత్ సిన్హా చూసి చిరునవ్వుతో తిరుగుకున్నాడు దేవేంద్రుడు చూసిదో లేదో కాని అతను సాధారణంగా చెల్లిని విషయంలో ఏమి వచ్చించుకోడు

సత్యజిత్ సిన్హా ఇంటి వాతావరణమే అంత ఎవరి స్వేచ్ఛ వాళ్ళది ఒకరి అదుపాజ్ఞలలో ఒకరుండరు అలాగని తిరుగుబాటుదార్లు కారు వాళ్ళంత ప్రేమతో పెరిగినవాళ్ళ వారంతా ఒకే కుటుంబ సభ్యులని మరచిపోలేదు ఆ అనురాగబంధముంది కాని పిల్లలంతా స్వేచ్ఛాప్రియులు ఆ విషయంలో వారికేమి నిబంధనలు, కట్టడులు లేవు

ఒకవేళ నీల, రామకృష్ణ ప్రేమించుకుంటే ఆ ప్రేమకు నివిధమైన అభ్యంతరం ఆ ఇంట్లో ఎవ్వరు చెప్పరు ముఖ్యంగా ఆఖరు పిల్ల నీలంటే ఆ తండ్రికి ఎంతో అనురాగం అమె అనందాన్ని దేన్ని కాదనడు ఆ తండ్రి ఆ తల్లి మాత్రం అప్పుడప్పుడు కూతుర్ను తన పరిధిలో ఉంచడానికి ప్రయత్నిస్తుంది

రామకృష్ణకు ఇబ్బందిగనున్న ఆ పరిస్థితులో అందరి మధ్యన ఏమి అనలేక తిరుగుకున్నాడు ఆ పూజారి వారిరువురు నవ దంపతులనుకొని రామకృష్ణ గోత్రం, సిన్హా గోత్రం అడిగి ఆ విధంగా పూజలు జరిపించేడు ఆ విధంగానే దీపించేడు

ఆ ప్రదేశమంత తరువాత తిరిగి, ఆ కొండపైనున్న సంవంగి పూలనుచూచి రమాదేవి, నీల చాల ముచ్చటపడగ ఆ చెట్లవద్దనున్న ఆ సామికి అయిదు రూపాయలిచ్చి ఓ వంద పువ్వుల్ని కొయించి వారికిచ్చేడు కాస్సేపయేక అందరు కారులో ఇంటికి తిరుగు ప్రయాణ మయ్యరు

(ఇంకా ఉంది)

## సెక్స్ బాంబ్

సెక్స్ బాంబ్గా అందరూ అనుకుంటున్న సోనువాలియా 'అన్ని' వ్యవహారాల్లోను బాగా ఎదిగిపోయింది క్రిదేవి, మినాకీ శేషాద్రి వంటి తారలు ఎక్కడైనా మాటింగ్లకు వెళ్లేప్పుడు తల్లుల్ని వెంట తెచ్చుకుంటారు కాని సోను మాత్రం మామయ్యను వెంట పెట్టుకొని వెళ్తోంది వెళ్లటమేకాదు నానా 'పాట్లు' (?) వదుతోంది 'ప్రేజాన్' చిత్రం మాటింగ్ యూనిట్ వల్ల వ్యవహారం చూసి అవాళ్ళయి పోయారట వాళ్ళు మాత్రం నిరాటంకంగా, నిర్విరామంగా 'ప్రేమ యాత్రలకు బృందావన' మని తేలిపోతున్నారట మరి సెక్స్ బాంబ్ బిరుదు సార్వకం చేసుకోవద్దు వ్వే



# యువత్! కవిత్వ!!

## మానవత్వం

మనిషిలో మంచి  
ఉద్బోధిస్తే  
మానవత్వం  
వికసిస్తుంది...  
ఇది ప్రకృతి!  
మనిషిలో మృగం  
ప్రజ్వలిల్లితే  
మానవత్వమే  
నశిస్తుంది...  
ఇది నికృతి!!

- పి. యస్. కృష్ణమూర్తి

## మతం

మతం- నిద్రిస్తున్న త్రాచుపాము  
మతం- అడవి గర్భంలో దాచుకొన్న నిప్పు!

మతం-

విషవాయు విహారంలో కలరా!

మతం-

సుఖ వంశ్యంగంలో నున్న ఎయిడ్స్!

మతం-

రక్తం రుచి మరిగిన జలగ!

మతం-

చప్పుడు లేకుండా వచ్చే 'గజ్జా'!

మతం మత్తు మందుకు

ఇవి నానార్థాలు-

వదలకుంటే తప్పువు

మనకు అనర్థాలు!

- బి. నాగభూషణం

## పుణ్యాత్ములు!

గుళ్ళో ధైవానికి మొక్కి  
గుప్పిల్లతో ఇస్తారు  
దక్షిణలు!  
గుడి బైట ముప్పిదానికి  
పైసా రాలబూనికి చూస్తారు  
ఉత్తర దక్షిణాలు!!

- వై. రాజేష్



కాటుక

నీ అందమైన చతువులకు  
మరింత అందాన్ని చేర్చానని  
అనుకుంటుంటే  
హాగిహాయా!  
కాని  
కర్మమే పాదాల క్రింద  
నలిగి నీవు పడిచే  
కప్పీరులో కలిసి  
జారి పోవలసి వచ్చి  
కృంగిహాయా!

- భరత్ కుమార్, బి.

## భావపీఠ

తీయని కోరికల వైపు  
మనసు మొగ్గినప్పుడు  
ఆశయాల ఊసులు  
మొగ్గ తోడుగుతున్నప్పుడు  
వరాకుని చేయకుమని  
స్పందనా సమిధలు  
పొటు పొడవగ  
హృదయ వికాసంతో  
భావపీఠ మ్రోగుతుంది  
మమతా సమతా  
సోయగాలను మిటుతుంది!

- జి. శ్రీశైలం

## నేటి భారతం

వెన్ను పొట్టు  
రాజకీయంలో!  
పన్ను పొట్టు  
బడ్డట్లో!  
కత్తి వేట్టు  
దౌర్జన్యపు గూట్లో!  
కన్ను గీట్టు  
కుట్రల కుంపట్లో!  
అటు పొట్టు  
సగటు జీవి ఇంట్లో!  
అవినీతి పొట్టు  
అక్రమాల వాకిట్లో!  
అన్ని పొట్టు  
బిగించిన పొట్టంలో!  
వస్తువు వల్లిన  
రేట్లు తూట్టు  
పెద జీవి ముంగిట్లో!

- చివుకుల వాసుదేవమూర్తి

## అతి

'స్వేచ్ఛ' వుండాలి  
అతి స్వేచ్ఛ  
అరాచకాలకు మూలం!  
తెలివి వుండాలి  
అతి తెలివి  
అసర్థాలకు మూలం!  
సంతానం వుండాలి  
అతి సంతానం  
కష్టనష్టాలకు మూలం!  
ప్రజాస్వామ్య దేశంలో  
'అతి'ని అందలం ఎక్కినై  
అక్రమాలకు అన్యాయాలకు  
దోపిడి దౌర్జన్యాలకు  
అదుపు లేనట్లే...  
ప్రమాదం  
కొని తెచ్చుకొన్నట్లే!  
అందుకే  
'అతి సర్వత్ర వర్షయేత్'

- చివుకుల వాసుదేవమూర్తి

# “రాజకీయాలమీద పూర్తి దృష్టి సారించవలసిన స్థితి”

(గత సంచిక తరువాయి)

“నాకూ ఆశ రేకెత్తుతూ  
వుంటుంది...”

“నాకు చాలామంది స్వయంగా తెలియజేస్తున్నారు. మీరు ‘చిత్రరంగం నుండి, రాజకీయ రంగానికి మారిన తర్వాత మేము చిత్రాలు చూడం మానేశామని చెప్పారు. నామీద ఎంతో అభిమానంగల కళావోషకులు- ధన్య జీవులు- నా అత్తీయులు వున్నారు. నాకూ ఆశ రేకెత్తుతూ వుంటుంది- గాని... ఇప్పుడున్న పరిస్థితులు.. నేను రాజ ‘కీయాలమీద దృష్టిని సారించినంత వరకూ- పూర్తి న్యాయం చేకూర్చలేనేమో నని నా భావన..” అన్నారు శ్రీ రామారావు.

**రొమాంటిక్ హీరో**

శ్రీ ఎన్టీఆర్- అటల్- ఓ ‘సర్క్యూస్ రాముడు’- పాటల్లో- ‘శృంగార రాముడు’. ‘చేష్టల్లో- ‘ఛాలింజ్ రాముడు’. ‘ఎటునుండి- ఎటు చూసినా ఆయన సెభాద రాముడే’...

‘ఆరేసుకోబోయి పారేసుకున్నాను’ అని-కవ్వించినా,

‘ఓలమ్మితిక్క రేగిందా’- అని ఊరించి,

‘లేచింది మహిళా లోకం’- అని ప్రజోదించినా,

‘చేతికి చిక్కావే పట్టా’- అని ఉలికించినా,

‘అలిగితివా సఖీ’- అని ఊరడించినా,

‘వగల రాణివి నీవే- సాగను కాడను నేనే’- అని విడిపించినా,

‘మంటలు రేపే నెలరాజా - ఈ తుంటరి తనమూ నీకేల?’ అని వేదన చెందినా,

“తెలుగు జాతి మనది

**ఎన్. టి. ఆర్.**



యువరత్న బాలకృష్ణ, వసుంధర దంపతుల తొలి బిడ్డ ముద్దుల మనవరాలు చిరంజీవి ‘బహు’తో.

నిండుగ వెలుగు జాతి మనది...”

-అని పాడిన పాటకే,

-నడిచిన బాటగా ఎంచుకున్న తెలుగు తల్లి ముద్దు బిడ్డ - శ్రీ ఎన్టీఆర్

**కరువు నివారణకు నడుం  
కట్టిన ‘కథా నాయకుడు’**

1952వ సంవత్సరంలో దారుణ క్షామానికి గురయింది- రాయలసీమ అక్కడి ప్రజలు అన్నార్తులై అలమటించిపోతుంటే,

‘శ్రీ రామారావు నడుం కట్టి ముందు కొచ్చారు. సీరంగంలోని కొంతమంది నదీ నటుల్ని కలుపుకున్నారు కోస్తా

‘నటరత్న’తో ఆంధ్రపత్రిక సీనియర్ ఎడిటర్ శ్రీ భీశెట్టి జరిపిన ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ

జిల్లాల్లో విస్తృత పర్యటన జరిపారు. నాటకాలు వేశారు. అపదలో వున్న అభాగ్యుల కోసం జోలితారు. రు. 1,50,000 వసూలుచేసి పంపించారు కరువు నివారణకు నడుం కట్టిన మొట్ట మొదటి కథా నాయకునిగా చరిత్ర కెక్కారు అందుకే ఆయన ఓ ‘దీన జనోద్ధరకుడు’

**జాతీయ రక్షణ నిధి**

1965వ సంవత్సరంలో - పాకిస్తాన్ యుద్ధ సమయంలో- జాతీయ రక్షణ నిధికి- అపద్బాంధవుడు శ్రీ రామారావు మళ్ళీ చేశాడు కోసం ముందుకొచ్చారు. రాత్రింబవళ్ళూ శ్రమించి పది లక్షలు వసూలు చేశారు దానిని ఆనాటి ప్రధాని శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రికి అందజేశారు. అందుకే ఆయన ఓ ‘త్యాగధనుడు’.

**తుఫాను నిధి**

1977వ సంవత్సరంలో కనీవినీ ఎరుగని భయంకర ఉప్పెన కోస్తా జిల్లాల్ని కళాపికలం చేసింది వేలాది మందిని పొట్టన బెట్టుకుంది. అంతకు పదిరెట్లు మందిని, నిర్వాసితుల్ని చేసింది ఆ భయంకర- దారుణ- విపత్కర సమయంలో చలించిపోయాడా వరాల దేవుడు పదిహేను లక్షల రూపాయలు వసూలుచేసి ‘ఆంధ్ర తుఫాను సహాయ నిధికి’ అందజేశారు. అందుకే ఆయన- ఓ ‘కారుణ్యమూర్తి’

**శ్రీకృష్ణ పాత్ర**

శ్రీకృష్ణ పాత్ర అంటే- శ్రీ రామారావుకి ఎంతో ఇష్టం. ఆయన నటించిన 42 పాత్రాల్లో 17 చిత్రాల్లో ఆయన ‘శ్రీకృష్ణ’ పాత్రధారణ చేశారు. అందుకే ప్రపంచ

**ఈ శ్రీకృష్ణను సమర్పిస్తున్నవారు సూర్య రికార్డింగ్ కంపెనీ**



ప్రజల మన్ననలూ- అరాదనలూ పొందిన  
అయిన 'రూపం దేవుని రూపానికి ప్రతి'  
రూపంగా నిలిచిపోయింది

### చారిత్రక పాత్రలు

శ్రీ ఎన్ టి ఆర్ బ్రహ్మనాయుడు-  
చంద్రగుప్తుడు- మొగల్ సామ్రాజ్యాది  
నేత అక్బర్- ఆంధ్ర బోజుడు శ్రీ కృష్ణదేవ  
రాయలు- దుష్యంత మహారాజు  
సత్యహరిశ్చంద్రుడు- సాహస బట్టి  
విక్రమార్కుడు- వాత్సీకిలాంటి అరుదైన  
అపురూప పాత్రలు దరించడం వల్లనే  
ఆయా పాత్రలలో ప్రాజవమొచ్చింది.  
ప్రాణ ప్రతిష్ఠ జరిగింది

### జానపద పాత్రలు

అందానికి- రీవికి- రాజసానికి- అసలు  
సినలైన రాకుమారుని రూప లావణ్య  
లకు పెట్టింది పేరు- శ్రీ రామారావు  
తెరమీద ఆయన కత్తి యుళిపిస్తే  
ఓ- 'జయసింహ మెరుస్తాడు  
ఓ- తోట రాముడు కళ్ళముందు  
స్థలుస్తాడు.



'గుండమ్మకథ'లో సావిత్రి

చరిత్రలో నిలిచిపోతాయి -

మీరు నటించిన లవకుశ  
మాయా బజార్ పాండవ వన  
వాసం శ్రీకృష్ణ పాండవీయం లాంటి  
ఇలా ఒంటాంటు చూసిన కోట్లాదిమంది

ప్రేక్షకులు- ఇటీవల టి వి లో ప్రసార  
మైన 'రామాయణం' 'మహా  
బారత్ ల కంటే మనంగా నేపనల్  
నెట్ పర్క్ ప్రోగ్రామ్ లో మీ నుండి ఒక  
మహాత్మర కళా వైభవాన్ని కల్లారా  
చూడాలని ఉవ్వెళ్ళారుతున్నారు ఆ  
ఆశ నెరవేరే ఆపకా ముందంబారా?

### సుముఖుడనుకాను'

"నాకు ఏరామం లేదు జీవితానికి  
విశ్రాంతి అన్నది ఇంతవరకూ లభించ  
లేదు 'విశ్వామిత్ర' చిత్ర నిర్మాణమే  
నా ఏకాగ్రతను పంచుకోవడం  
జరిగింది ఇంకా టి వీ సీరియల్స్  
బిడదగా- నా జుజ్జులందాల మీదుగా  
పెట్టుకోవడం నా కిష్టం లేదు ఇన్ని



తమిళుని తనయుడు 'కల్యాణ' పత్ర పరిశ్ర

ఓ- 'రేచుక్క తళుక్కుమంటాడు  
ఓ- 'జగదేక వీరుని కద'- తెర కావ్యంలా  
నిలుస్తుంది

అలాగే శ్రీ రామారావు నట పట్టాభిషేకా  
నికి- 'మత్స్యేశ్వరి'- 'చిరంజీవులు - 'రక్త  
సంబంధం'- గుడి గంటలు చిత్రాలు  
తరతరాల జీవీ గుర్తులుగా చలన చిత్ర





'నటరత్న' - యువరత్న

హ్యాండ్ షర్టు వేసుకొని- 'హీరో'లా వచ్చారు

యువ శిశోరంతా వచ్చారు  
ఒ రాకుమారునిలా కన్పించారు

'ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక' కోసం ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్నారు మంచి కథ కుదు అంటూ బాలకృష్ణకు విశ్వ విఖ్యాత సార్వభౌముడు 'ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక' స్పెషల్ రిపోర్టర్ గురించి ప్రశంసా పరిచయం చేశారు

అభినందించారు శ్రీ బాలకృష్ణ  
అ తర్వాత-

ఎదురుగా పోలుకు మధ్య భాగంలో టేబిల్ మీదున్న బుద్ధుని విగ్రహం కన్పించింది

ఇంటర్వ్యూ కోసనాగిస్తూ "సార్! బుద్ధుని విగ్రహం- పోలుకు మధ్యగా పెట్టివుంది అది మీకు అభిముఖంగా వుంది సిద్ధార్థుడంటే మీకంత యిష్టమా? మీ అభిప్రాయం?" ప్రశ్నించాను

ఒక్కసారి శ్రీ రామానాథగారు బుద్ధుని వేపు దృష్టిని సారించారు చెప్పడం మొదలుపెట్టారు

బుద్ధుని గురించి ఆయన చెప్పిన దేమిటి?

(ఇంకావుంది)

దృక్పథాలు పెట్టుకున్న వ్యక్తి- అచ్చింటికి సరైన న్యాయం చేకూర్చ లేదని నా అభిప్రాయం ప్రత్యేకతలేని ఏ పనీ చేయడానికి నేను సుముఖుడను కాను ' అని చెప్పారు శ్రీ రామానాథు

అప్పటికి సమయం అయిదున్నర గంటలు

అదే సమయంలో-

'యువరత్న' సందమూరి బాలకృష్ణ మాటంగ్ ముగించుకొని వచ్చారు నల్లని ప్యాంటుమీద తెల్లని షుట్



PRODUCED & MARKETING BY

**Surya**  
**RECORDING COMPANY**

MFRS PRE RECORDED AUDIO CASSETTES  
No 4 E BLOCK CHALLAPALLI BUNGALOW  
PRAKASAM ROAD GOVERNORPET  
VIJAYAWADA 520 002 PHONE 68121  
GRAMS SURYARECO  
BRANCH OFFICE  
67, SCHEME ROAD, MAHALINGAPURAM,  
MADRAS-600034 PH 473720(PP)



# భయంనీడలో జరిగిన అద్భుతమైన టెన్స్ పోటీ!

ప్రపంచ క్రికెట్ 'టెస్ట్' కేంద్రాలలో క్రొత్తగా 'చండీమడ్' యిటీవల చేరింది. దీనికి కారణం హర్యానావాసి, నేటి మేటి ఆటగాడు 'హరికేష్' (ఘోషాన్) గా ఖ్యాతి పొందిన కపిల్ దేవ్ కృషి యున్నది. మొట్టమొదటి చండీమడ్ టెస్టులో మన దేశం శ్రీలంకపై గెలిచింది. ఎంతో ఉద్రేకము, అలజడిగాయున్న వంజాబ్, హర్యానాలో 'టెస్టు' పోటీ నిర్వహించుట కష్టతరము అయిన వని. క్రికెట్ అభిమానుల, అధికారుల కృషి వలన ఎటువంటి దుర్ఘటన జరగకుండా, ముందు ఆలోచనతో నిర్వాహకులు తీసుకొన్న సెక్యూరిటీ ఏర్పాట్లవలన టెస్టు పోటీ దిగ్విజయముగా ముగిసింది. టెస్టు ఆటగాళ్లు, నిర్వాహకులు, మీడియావారు, పోలీసులు- టెస్టు పోటీ ఎటువంటి అవాంఛనీయ సంఘటన



కపిల్ దేవ్ పిచ్ సరిచేస్తున్న చిత్రం



చండీమడ్ స్టేడియంలో భద్రతా సిబ్బంది

## శ్రీలంకమీద

## భారత్ గెలుపు:

## ఒక సమీక్ష

లేకుండా ముగిసినందుకు పోయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

చండీమడ్ మన దేశంలో ఆధునిక నగరం. వంజాబ్, హర్యానాలు విడిపోయి నప్పుడు ఉమ్మడి రాజధానిగా రూపొందించబడిన నగరం. ప్రపంచ అగ్రగామి నగర స్వాతంత్ర్య, లీ కార్నిజర్న్ తయారుచేసిన హైమల ప్రకారం 'సెక్టర్ 16' గా యీ నగరం విభజించబడినది. ప్రస్తుతం నెలకొల్పబడియున్న సరిస్థితులలో యీ నగరవాసులు జీవనాధారం సంపాదించుకొనుటకు, కుటుంబ పోషణకు కావలసిన సమృద్ధి కొనుగోలుకు మాత్రం వీధిలోనికి వస్తారు. ఇతర సమయాలలో యింటిలోనే వుంటారు. ఇటువంటి సమయంలో టెన్సుపోటీ తిలకించుటకు యిల్లు వదలి ప్రజలు రాకపోవుట వలన టెన్సు పోటీ జరిగిన నాలుగు రోజులలో మూడు రోజులు 'సెక్టర్ 16 స్టేడియం' ఖాళీగా కనిపించింది. కాని టెన్సు జరిగిన నాలుగు రోజులు తుపాకి శబ్దము వినిపించిన కపోవుట ఆ నగర వాసులకు విచిత్రము అని

పించింది. అందుకే ధైర్యముచేసి తమ అభిమాన ఆటగాళ్లను తిలకించుటకు ప్రజలు ఆఖరి రోజు వచ్చారు. ఇదివరలో యిదే సరిస్థితులలో కరాచీలో జరిగిన టెన్సు పోటీ కాలములో తుపాకుల, బాంబుల మోతకు ప్రేక్షకులే గాక, ఆటగాళ్లు సహితం భయభ్రాంతులు అయ్యారు.

## భారీ భద్రతా ఏర్పాట్లు

కొందరి అభిప్రాయములో కావలసిన దానికన్నా ఎంతో ఎక్కువగా 'సెక్యూరిటీ' ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి. కొన్నివేల సంఖ్యలో ఆయుధములు చేతబట్టిన పోలీసు, మిలటరీవారు స్టేడియంలోవల, బయట కనిపించారు.

దీనితో క్రికెట్ అభిమానులు, స్థానిక ప్రజలే గాక టెర్రరిస్టులు సహితం భయపడ్డారు. సెక్యూరిటీ జవానులు టెన్సు ఆటగాళ్లు, అధికారులు వుండే నిషేధ ప్రాంతములో సహితం ఆకమించుకున్నారు. ఇది శ్రీదాకారులకు కొంత అసౌకర్యము అని పించింది.

ఇండియా రెండు ఏళ్లలో ఆడిన 14 టెన్సు పోటీలలో యిదే మన ఛాంపియన్లైన మనం పాదించిన మొదటి గెలుపు.

ఇప్పుడు చండీమడ్ ప్రపంచంలో 53వ టెన్సు కేంద్రం. దోంబాయి, కొలంబో, జోహన్నెస్బర్గ్ లలో మూడు స్టేడియంలలోను, బ్రిస్బేన్, డర్బన్, లాహోర్, మద్రాసులలో రెండు స్టేడియంలలో టెన్సు పోటీలు యిప్పటికి జరిగాయి. అనగా 63 టెన్సు స్టేడియంలు అయ్యాయి.

చండీమడ్ మన దేశంలో 14వ టెన్సు కేంద్రం. అవ్వాదాబాద్ (2), బెంగళూరు (9), దోంబాయి (31), కంకణ్ (26), కటక్ (1), ఢిల్లీ (22), హైదరాబాద్ (3) జైపూర్ (1), జలంధర్ (1), కాన్పూరు (16), చక్కో (1), మద్రాసు (29), నాగపూరు (3), టెన్సులు జరిగిన కేంద్రాలు. ప్రపంచంలో టెన్సు కేంద్రాలలో మన దేశం ప్రథమ స్థానం. పాకిస్తాన్ 9 కేంద్రాలలో ద్వితీయ స్థానం, ఇంగ్లాండు 7 కేంద్రాలలో తృతీయ స్థానం, అస్ట్రేలియా 6 కేంద్రాలలో నాల్గవ స్థానం, న్యూజిలాండ్ 5 కేంద్రాలు, వెస్టిండీస్ 5 కేంద్రాలు, డక్షిణ ఆఫ్రికా 4 కేంద్రాలు, శ్రీలంక 2 కేంద్రాలు కలిగియున్నవి.

- ముకరమ్

# సీరియల్ సాంగరమ్యము

## అదివి సూక్ష్మము

**ఇంతవరకూ సాగిన కథ-21:** శ్రీలంక ట్రెంకోమలిలో నెలకొల్పిన నేపా గ్రాంలో జయసూర్య డాక్టర్ గా చేరతాడు. సాగర్ ఆచూకీ కోసం పోలీసులు నేపా గ్రాంకి వస్తారు. డచ్చిపోర్టులోని కోటలోకి ప్రవేశించిన సాగర్ ను సింహళ ఈలం నభ్యులు చుట్టుముడతారు కాని సాగర్ తప్పించుకొని వాళ్ల నుండి నమాచారం రాబ డతాడు. ఆ సమాచారం అందించిన వారిని కాల్చివేయమని స్థితబోధి అడేశిస్తాడు. కొంతమంది రౌడీలు శక్తిని, నేపాగ్రాంలోని వారిని ఎత్తుకు వెళ్ళినట్లు తీర్మాన సాగ ర్ కి తెలియజేస్తాడు. శక్తి చాకచక్యంతో మహావీరదూత ఎస్టేట్ అంతా ధ్వంసం చేస్తుంది. ఎస్టేట్ లోకి ప్రవేశించిన సాగర్ ని లొంగిపొమ్మంటాడు.

అసలప్పటికే అతను అగ్నిపర్య తంలా ఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఉదుకుతూ వస్తున్న లావాలా పైకొచ్చేవాడు.

ఇంతలో అతని మీదికి జాన్ శామ్మూల్, రసూల్ వచ్చారు ముగ్గుర్ని మూడు నిమిషాల్లో మట్టి కరిపించి మహావీరదూత జాట్టు పట్టుకొన్నాడు. ఈడ్చి గోడకేసి కొట్టాడు. అతని నుదురు పగిలింది, రక్తం ధారలు కట్టి నోట్లోకి ఉప్పగా వస్తోంది

‘చెప్పు, శక్తి ఎక్కడ?’

మళ్ళీ ఈడ్చి దొక్కలో తన్నాడు. అతని కడుపులో నెలాలన్ని ముద్దలా ఒకచోట చేరుకున్నాయి తెగి,

కుప్పలా పడిపోయాడు కింద.

అతన్ని వదిలేసి ఆ హల్ నుండి ప్రక్కగదిలోకెళ్ళాడు సాగర్

(గత సంచిక తరువాయి)  
దూరం నుండి పోలీసు వ్యాన్లు, డీవులు వస్తున్న సైరన్లు వినిపించాయి.

ఆ గదిలో లేడు. అవతలి గదిలో రక్తపు ముద్దలా పడివుందామె

‘శక్తి’ అతని పెదవులు భయంగా ఉచ్చరించాయి. గబగబ దగ్గరి కెళ్ళి చూశాడు. శ్వాస ఆడుతోంది.

భుజంలో కాళ్ళలో చేతుల్లో బుల్లెట్లు దిగాయి. ఆమెను అలాగే చేతుల మీద వేసుకొని వెనక వైపు నుండి గబగబ కిందికొచ్చాడు.

‘దిలీప్ అతని కెదురే...’ ‘వాళ్ళందరిని పంపేశాం’ అన్నాడు.

‘ముందు అర్థింటుగా డీప్ తీసుకురా’ అన్నాడు.

‘జయసూర్య ఎది?’ అడిగాడు.

‘వాళ్ళతో వెళ్ళిపోయారు. ఇక్కడ అందరిని పోలీసులు స్వాధీనపరచు

కుంటున్నారు’ అన్నాడు ‘పరిగడుతూ దిలీప్.

పోలీసులు దిగిన డీవులున్నాయక్కడ.

శ్రీవర్ సీటులో కూర్చున్నాడు దిలీప్.

శక్తిని ఒడిలో పడుకోబెట్టుకొని కూర్చున్నాడు సాగర్. డీప్ సంధించిన బాణంలా దూసుకుపోతోంది.

“శక్తి... శక్తి...” విలుస్తున్నాడు సాగర్.

డీప్ కుదుపులకి మెల్లిగా కళ్ళు తెరిచిందామె. ‘శక్తి!’ అతని చేతులు ఆమెను చుట్టుకొన్నాయి. మొహం ఆమె వైపు వంగింది. ‘శక్తి’ మళ్ళీ విలిచాడు సాగర్ అదుర్దాగా.

‘మీరు... మీరు అగ్నికదూ’ శక్తిని కూడదీసుకొంటూ అస్పష్టంగా అడిగింది. అతని కళ్ళల్లో మెరుపు.

‘ఎలా కనుక్కున్నావ్?’

‘ఈ చేతులు... ఈ చేతులు ఆ రోజు ఆడవిలో... సిలన్ స్ప్రింగ్ వాళ్ళని చంపి నాకు చూపుతూ.... ఈ చేతులు ఈ స్పర్శ... అదే.. కదూ’

‘ఔను. వాళ్ళు నన్ను తెలుసుకొన్నారు. నన్ను చంపేందుకు కారులో బాంబు పెట్టారు లక్ష్మీగా ఏమైందంటే నీకు వీరె కొందామని కారు దిగి వాపులో కెళ్ళాను. ఇక్కడ కారు పేలిపోయింది. నేనే పోయాననుకున్నారు. భట్టాచార్య ప్రత్యేక

**ఈ సీరియల్ సమర్పిస్తున్నవారు ప్రొఫిటబుల్ పబ్లికేషన్స్**





మైన మాస్క్ తయారు చేయించారు. కనుపాపలు, కళ్ళు కూడా ఇలా కన్నడేట్లు ప్రత్యేకమైన మేకప్ చేయించుకున్నాను.

“నన్ను... నన్నెంత బాధ పెట్టారు. నాకు చెప్పకూడదు”

‘సారీ... భట్టాచార్య ఎవరికి తెలిసి యుద్ధన్నారు. అఖరికి నీక్కూడా. మాటకీ కట్టుబడిపోయాను. నిన్ను చాలా బాధ పెట్టాను. నన్ను నేను కంట్రోలు చేసుకో దాని కెంత శక్తి కూడగట్టుకోవా ల్సిచ్చిందో...’ అంటూ నవ్వేసి ‘అక్కడ నువ్వే కావాల్సివచ్చింది’ అన్నాడు

శక్తి మాట్లాడలేదు

‘శక్తి... శక్తి’ మైగాడ్... దీర్ఘ త్వరగా పోనీ’ అన్నాడు

శక్తి స్మృతి విహీన అయ్యింది. ఒక గంట తర్వాత అమెను జయసూర్య కప్పగించాడు సాగర్. అమె శరీరంలో దిగిన బుల్లెట్లు తీసి డ్రెస్సింగ్ చేశాడు జయసూర్య. విల్లలంతా ఎదుస్తూ నిలబడ్డారు. అమెకే ప్రమాదం లేదని

వెప్పాకగాని వాళ్ళు కదలలేదు

మర్నాడు...

ఉదయం ఎనిమిది గంటలవేళ స్థిత బోధికి టెలిఫోన్ వచ్చింది. ‘ఫోన్ ఎత్తాడు అయిన. “నాలోన్ మీకు చిరపరిచితమే. రాత్రి మహావీరదూత ఎస్సేబ్లీలో జరిగిన మారణకాండని గొప్ప విశేషంగా మీ రనుకుంటుండొచ్చు. కాని అంతకన్న గొప్ప విశేషాన్ని నేను కనుక్కున్నాను. ఇందుకు సంబంధించిన పూర్తి సాక్ష్యాలు నేను సవినయంగా మీ ముందుంచ. దలచుకొన్నాను. సరిగ్గా ఈరోజు పదిన్నర గంటలకి విధాన పరిషత్ సెంట్రల్ హాల్లో ఒక ఐదారు వందల మంది హోల్స్ పడానికి వీలు కల్పించండి. ఇది శ్రీలంక రక్షణకి సంబంధించి మొట్ట మొదటి, చివరిమెట్టు కాగలదు. అక్కడే మీరు నన్ను చూడగలుగుతారు, నేనెవరో తెలుసుకుంటారు. అయితే ఒక్కమాట అక్కడికొచ్చే ఏ ఒక్కరిపైనగాని మీ రెలాంటి దెర్మన్యానికి పాల్పడినా మీరెవరూ మిగలరు’ అని పెట్టేశాడు

ఐదు నిమిషాలు గట్టిగా ఆలో చించాడు స్థితబోధి వెంటనే స్పెషల్ బ్రాంచి అధికారులతో మాట్లాడి సెంట్రల్ హాల్లో పదిన్నర గంటలకి సమావేశానికి ఏర్పాట్లు చేశాడు గట్టి హోలీసు బందోబస్తుకు ఆదేశించాడు. ఫీఫ్ సెక్రటరీకి ఫోన్ చేసి అయన్నాహ్వనిస్తూ ఆయనతో వాటు అంతరంగిక శాఖమంత్రి ఆ శాఖ కార్యదర్శిని, సీనియర్ మిలిటరీ అధికారుల్ని రమ్మనమని కోరాడు. అతని కిప్పుడా అజ్ఞాతవ్యక్తిపై నమ్మకం కుదిరింది.

పదిన్నర గంటలవుతోంది.

ఒక్కరు కూడా యూనిఫారమ్లో లేకుండా అనేక వందల మంది హోలీసులు విధాన పరిషత్ చుట్టూరా అడుగడుక్కి నిలబడి ఏదో పని చేసుకుంటున్నవారిలా నటిస్తున్నారు.

సరిగ్గా అదే సమయంలో

కొన్ని బస్సులు, టిప్పులు ఊరేగింపులా వచ్చి అగాయి. మట్టిలో వున్నవారు స్కాము వుల్లా నిలబడి చూస్తున్నారు. ముందు టిప్పులో నుండి దిగిన వ్యక్తిని అనుసరించి





రజన, ఉమాదేవి- నాజివీడు

ప్ర సాగరమధనం కల్పిత కదా?

జ కాదు సంఘటనలు (సాద్యమైనంత వరకూ) యధార్థాలు

ప్ర ఈ నవల వ్రాయడానికి మీకు గల ఇన్స్పిరేషన్ ఏమిటి?

జ క్షుద్ధంగా చెప్పాలంటే శ్రీలంకలోని దారుణ పరిస్థితుల్ని ఉటంకించే ఒక పీడియో ఫెల్లోషిప్ నేనీ నవల వ్రాయడానికి ఇన్స్పైర్ చేసింది. ఇవిగాక- మెక్ డొనాల్డు బ్రెయిన్ క్లాగ్లీ మొదలగువారు వ్రాసిన వ్యాసాలు- ఈ నవల వ్రాయడానికి బాగా ఇన్స్పైర్ చేశాయి

శ్యామల కె - గన్నవరం ప్రకాశి- తొన్నూరు

ప్ర మీరు పాతకులకి ఈ నవల ద్వారా ఏం చెప్పదలచుకున్నారు?

జ సమైక్యతాభావం, జాతుల సామరస్యం లోపిస్తే దేశం ఎలా నాశన మవుతుందో శ్రీలంకని ఉదాహరణగా చూపించాలనుకున్నాను రెండు- ఈ



## రచయిత్రులు

అరాచక శక్తుల్ని అవకాశంగా తీసుకొని విదేశీ శక్తులు ఎలా ఒక దేశ సమగ్రతకి బంగం కలిగించేది-

మూడు- శ్రీలంకలో భారత్ ఐ సి కె ఎఫ్ ద్వారా జోక్యం కల్పించుకోవటం భారతదేశ రక్షణకెంత అవసరమో వివరించి చెప్పడం

లక్ష్మీ సరసింహాచార్యులు దిట్టకవి.- రావెల శృష్టారావు- ఎర్రగొండపాలెం

ప్ర వైవిధ్యం గల ఈ సీరియల్లోని పాత్ర చిత్రీకరణ మీకు కష్టమన్నించలేదా?

జ లేదు సీరియల్లోని పాత్రలు చాలా వరకు శ్రీలంకలోని సజీవ పాత్రలే ఎక్కడో ఒకటి, అరాతపు పాత్రే ఏ పాత్రలు, ఏ లక్ష్యంతో తమ పనులు కొనసాగించటానికి శృషి చేశాయన్న విషయం అర్థం చేసుకోవడానికి కొంత పరిశ్రమ అవసరమైంది నాకు నూతక్కి వెంకటేశ్వర్రావు-

జమ్మలమడుగు బరద్వాజ- తిరుపతి  
ప్ర ఎటువంటి రచనలు ప్రస్తుతం పన్నే బాగుంటుందని మీ ఉద్దేశం?

జ వ్యక్తిని సంస్కరించే రచనలు కేవలం సమస్యని సామాజిక జీవితాన్ని అవిష్కరించి పరిష్కారాన్ని పొరకుడికే పదిలేయకుండా చిన్న సూచన ఇస్తూ రచనలో పన్నే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం

## సాగరమధనం

ఆశ్చర్య పాతారు

అదిగో ఆ చివరినుండి హాలు మూడొంతులు ఆక్రమించిన ఐదు పందల మంది శ్రీలంక విద్యార్థి నాయకులు - నిన్నటిదాకా మహావీరదూత చెరలో మగ్గిపోయి జీవచ్ఛవాల్లా మారిన ఈ దేశ బావి పారులు ఆ తర్వాత కూర్చున్నవారు ఏ ఏ ఏ ప్రతినిధులు సమరసింహు మేమవర్ణలు వారి గ్రూపు సభ్యులు ఆ తర్వాత కర్నూల్ పరంబ్యోతి సిలన్ స్ప్రింగ్ నిర్మాత వారంతా సిలన్ స్ప్రింగు సభ్యులు

అని అతననగానే కూర్చున్న అధికారుల గుండెల్లో అణుబాంబులు పేలి నట్లయింది స్థితబోధి ఆశ్చర్యంగా సాగర్ వైపు చూశాడు అతను క్రితంలో చేసిన కొన్ని పనుల ద్వారా అతనిపట్ల ఓ అభిప్రాయానికి వచ్చాడు స్థితబోధి

తూర్పు పడమరల్లాంటి ఈ గ్రూపులను, వారి నాయకులను

సభ్యులను ఎలా కలువగలిగాడు, ఎలా ఒక తాటిమీదికి రాక్కు వచ్చాడు? ఎవరి సాగర్? ఏ అద్భుతానికి ఇతనిలో వుంది? స్థితబోధి, తన అధికారం కూడా మరిచి అయోమయంగా అతని వైపు చూస్తున్నాడు

'డియర్ ఫ్రెండ్స్, నేనెక్కడ మీ ముందు ఇలా నిలబడింది కేవలం రెండుమూడు ప్రశ్నలడగడానికి మీరు దయచేసి సమాధానం ఇవ్వండి మొదటి ప్రశ్న వీరి డిమాండ్స్ తీర్చటానికి మీకున్న అభ్యంతరా లేమిటి?

స్థితబోధి మైకండుకొని, అసలు వారి డిమాండ్స్ ఏమిటో చెప్పమనండి' అన్నాడు

దానికి సాగర్ తాను చెప్పాడు రాష్ట్ర స్థాయిలో తమిళం అధికార భాష కావడం, వారి పిల్లలు తమిళ మీడియంలో చదువుకోవడం, వారి ప్రాజెక్టులు పార్లమెంటులో అప్రూవ్ చేయబడి

కేంద్రం చేతనే ఎగ్జిక్యూట్ చేయబడటం ఇవి ముఖ్యమైనవి

వారంతా అతి క్రమశిక్షణతో లేవరితీ నడిచే వారు ఒక్కరు కూడా మాట్లాడిన శబ్దం లేదు అందరూ వెళ్ళి పోయిలో కూర్చున్నారు వీరంతా కూర్చోగానే యాంటీ రూమ్స్ నుండి స్థితబోధితో పాటు అనేకమంది ప్రత్యేకంగా అహ్మ నించబడ్డ అధికారులంతా వచ్చి కూర్చున్నారు

స్థితబోధి వచ్చినవారి సుదృశించి ఫ్రెండ్స్ మీ క్రమశిక్షణ నాకు నచ్చింది నాతో ఈరోజుదయం టెలిఫోన్లో మాట్లాడిన వ్యక్తి ఎవరో వచ్చి నాతో మాట్లాడాలి' ఈ డయాన్ మీదికి అతన్నాహ్వానిస్తున్నాను' అన్నాడు

అనగానే సాగర్ లేచి డయాన్ మీదికి కొచ్చాడు స్థితబోధితో కరచాలనం చేస్తూ అయామ్ సాగర్ అన్నాడు అని 'మీరు పర్మిషన్ సే నేను మీ అందరితో కొద్దిసేపు మాట్లాడతాను' అన్నాడు

స్థితబోధి సరెనట్టు తలూపాడు

ఫ్రెండ్స్ ఇక్కడ సమావేశమైన వారంతా ఎవరా అని మీకాశ్చర్యంగా వుండకదూ! వారెవరో తెలిశాక మీరింకా

స్థితబోధి వాటికి సమాధానంగా 'ప్రాజెక్టుల విషయంలో డిస్మిక్స్ దెవలప్మెంటు కెన్సిల్స్ నిర్ణయం తీసుకుంటాయి. దానికి ఛైర్మన్ ప్రెసిడెంటు చేత అప్పాయింట్ కాబడి, ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ కలిగివుండి డిస్మిక్స్ మినిష్టర్ మెంబర్గా వ్యవహరిస్తాడు. ఇన్ డైరెక్టుగా ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వపు పరిధిలోనే వుండకదా! ఇకపోతే లాంగ్వేజి విషయంలో- తమిళాన్ని ఈ రోజు అధికార భాష చేస్తే రేపు ఉర్దూని అధికార భాషగా చేయమని మూర్ఖ అడిగే అవకాశం ఉంది. ఇలాగే ఇంకొకరు. ఈ విధంగా చేస్తూ పోతే దేశం మొత్తం బలహీనమైన కొన్ని రాష్ట్రాలుగా ఏర్పడి ఏ స్వార్థపూరితమైన దేశం వత్తిడికో లొంగి శ్రీలంక రక్షణకి గొడ్డలిపెట్టు కాగలదు" అన్నాడు స్థితబోధి

సాగర్ అందుకొని 'నార్త్ అమెరికాలో క్యూబెక్ జాతీయులకి రాష్ట్ర హోదా యిచ్చి పూర్తి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చారు ఇన్ని సంవత్సరాలుగా అక్కడ ఎటువంటి సమస్య రాలేదే? అలాగే స్పెయిన్లో 'బాస్క్యూ' జాతీయులకు కూడా ఇచ్చారు అక్కడ ఎటువంటి సమస్య లేదు కదా?' అన్నాడు సాగర్.

'అవి శ్రీలంక అంత చిన్న దేశాలు కావు. అందుకే అక్కడ సాధ్యమైంది' అన్నాడు స్థితబోధి.

సింగపూర్ శ్రీలంక కన్నా చిన్నదే కదా మరి అక్కడ తమిళం, చైనీ భాషలు అధికార భాషలుగా వున్నాయి. అలాగే స్విస్ దేశంలో జర్మన్, ఫ్రెంచి, ఇటాలియన్ భాషలు అధికార భాషలుగా

చెలామణిలో వున్నాయి. ఎక్కడా లేని సమస్యలు మీకే వస్తాయనుకోవడం వాస్తవాన్ని విపరీతంగా అతి చించడమే' అన్నాడు సాగర్.

'అ దేశాల్లో మరి వారెలా పరిష్కరించుకుంటున్నారో గాని ఈ కంట్రీలో ఇంప్లిమెంట్ చేయటం కష్టం' అన్నాడు స్థితబోధి.

'అలా ఎందు కనుకోవాలి? ఏకేంద్రీకరించ బడ్డ రాష్ట్రాలకి ప్రత్యేక కోర్టులు, కార్య నిర్వాహక శాఖలు, స్వంత చట్ట, విధాన సభలు, విశ్వవిద్యాలయాలు ఉంటాయి ఫెడరల్ ప్రభుత్వం దేశభద్రత, కరెన్సీ, ఎగుమతి దిగుమతులు, విదేశీ శాఖ, పౌర హక్కులు, జాతీయాభివృద్ధి మండలి, పొరుగు రాష్ట్ర వివాదాలు- ఈ సబ్జెక్టులు మటుకే డీల్ చేస్తుంది అటువంటప్పుడు వారికి ప్రత్యేక రాష్ట్రాలివ్వటానికి ప్రత్యేక స్వయం ప్రతిపత్తి ఇవ్వటానికి మీ కభ్యం తర మేమిటి? యూరపు, ఫ్రాన్స్, స్పెయిన్, ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ జర్మనీలలో ఇలాగే వుంది నేను కేవలం అదే ప్లాటన్ ఫాలో కమ్మని అనడంలేదు వాటిని మార్గదర్శక సూత్రాలుగా మాత్రమే తీసుకొని మనం కొత్త రూల్స్ వ్రాసుకోవచ్చు"

'నేనీ విషయాలన్నీ ప్రధాన కార్యదర్శితో, మిగతా సంబంధిత మంత్రులతో చర్చిస్తాను' అన్నాడు స్థితబోధి. వెంటనే అంతరంగిక మంత్రి (దేశ వ్యవహారాల మంత్రి) డయాన్ మీదికొచ్చి-

"ఇక్కడున్న గ్రూపుల నాయకులతో కమిటీ ఫామ్ చేసి వాటి

ఇంప్లిమెంటేషన్కి చర్యలు తీసు కుంటాను" అన్నాడు.

సాగర్ లేచి మాట్లాడుతూ 'మనం ఇప్పుడు రెండు పహారుల కూడలిలో వున్నాం. సదపక్షాత్ అందరూ కలిసి ఒక మధ్యే మార్గాన్ని ఎంచుకొని తమిళ శ్రీలంక అన్న పదాలు మర్చిపోయి శ్రీలంక నేషనల్స్ గా అందరూ జీవించటం ప్రారంభిస్తే ఇప్పుడు మీ చేతం కొల్పోయిన అస్తిపాస్తుల్ని తిరిగి పొందటానికి కనీసం 50 సం లు పడుతుంది అలాంటి జీవితాన్ని ప్రారంభించి శ్రీలంకని స్విస్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్ అనిపించుకొంటారో లేక విద్రోహ చర్యలతోనూ, ద్వేషంతోనూ, జాతి తిరుగుబాటు తనంతో మారణ హోమాన్ని పెంచుకుంటూ లెబనాన్ ఆఫ్ షాత్ ఈస్ట్ ఏషియా అవుతారో మీరే నిర్ణయించుకోండి. ఏ ఉద్దేశంతో రాష్ట్రాలకి స్వయం, ప్రతిపత్తి ఇవ్వకూడదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందో ఆ ఉద్దేశం పూర్తిగా దెబ్బతిని ఈ రోజున స్వార్థపరులైన అనేక దేశాలవారు శ్రీలంకని తమ శక్తికొద్ది నాశనం చేశారు. అతి త్వరలో మీరంతా ఒక అవగాహనకొస్తే భారతదేశానికి ఎంతో సంతోషంగా వుంటుంది ఐ.పి.కె. ఎఫ్.ని మీ దేశానికి పంపడంలో కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల నష్టం భరించింది. ఎందుకంటే పొరుగుదేశం క్షేమంగా ఉండాలి.' ఇరుగు పొరుగు దేశాలు ఒకరి క్షేమాన్ని మరొకరు కాంక్షించాలి. అందుకనే సార్వ సమావేశాలు, అతీనోధ్యమాలు స్థాపించింది. (ఇంకావుంది)

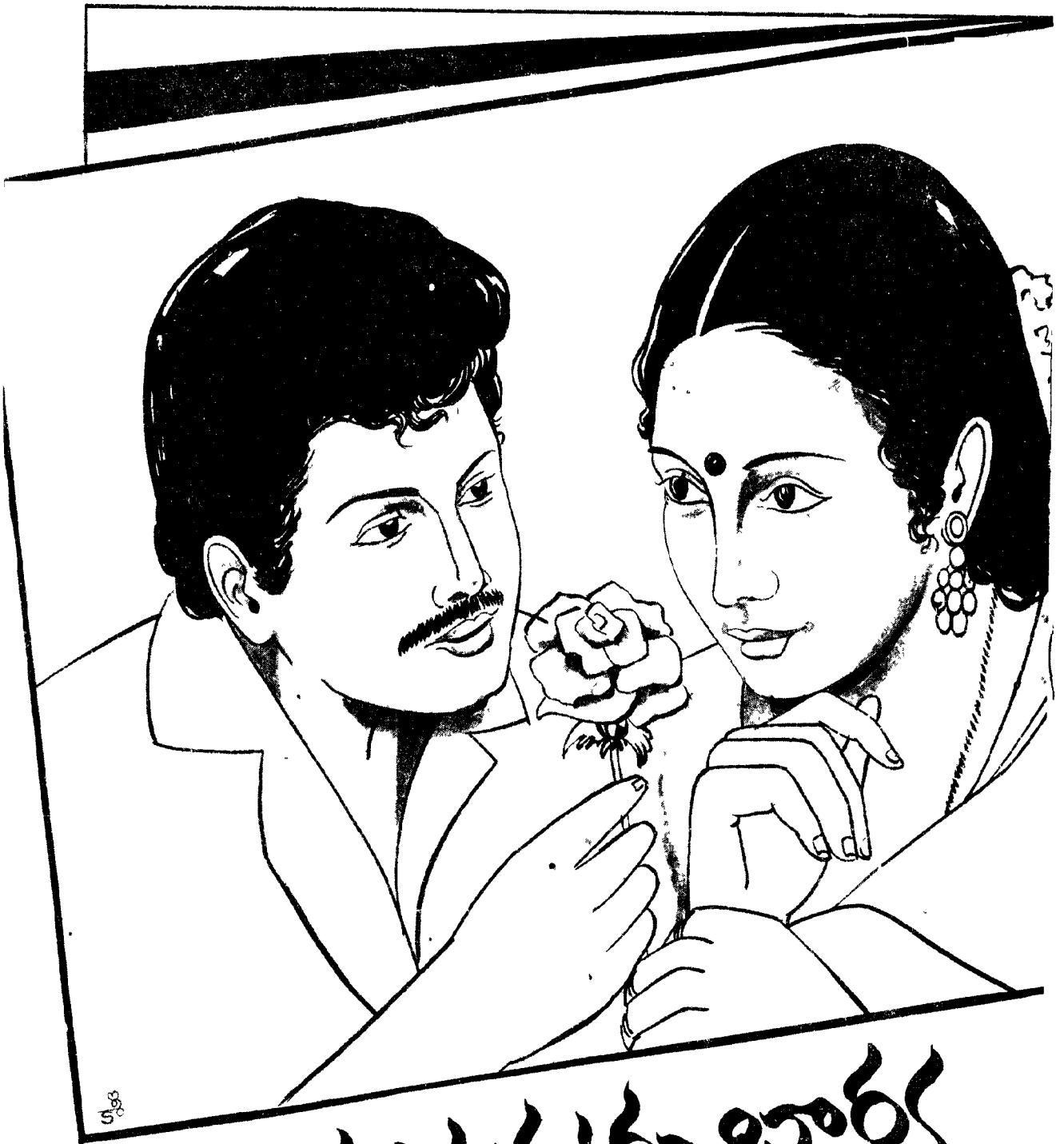
హాయిగాలిపే...  
మియామి హవామి

# మియామి క్రుషన్

డిస్ట్రీబ్యూటర్స్: ప్రొఫిటబుల్ ఫ్యూచర్

6 నెలలు  
పూర్తిగ్గారంటే!





శ్రీరవీసుకున్న భార్య

తేజిత్



హావిడిగా ఆఫీసు వైపు అడుగులేస్తున్న నేను రాజారావు ఇంటిముందు వున్న గుంపును చూసి నడక వేగం తగ్గించి ఆ గుంపు దగ్గరికి చేరుకున్నాను.

“ఏమైంది?” ఒకతన్ని అడిగాను.

“రాజారావు భార్య చనిపోయింది” చెప్పాడతను.

ఉలిక్కిపడ్డాను నేను. ఆ రెండు పోర్టన్ల ఇంటిలో ఒక దాన్ని అడగడిగా, రెండోదాన్ని ఇంటిగా వాడు కుంటున్నాడని రాజారావు దంపతులు.

“నిన్నరాత్రి అగ్నిపెట్టె, సిగిరెట్ ప్యాకెట్ కొన్నప్పుడు బాగానే వుంది. అంతలోనే ఇంత దారుణమా?” నా మనసు ఆక్రోశించింది.

“ఎలా చనిపోయింది?” అడిగాను నేను.

“ఆ ఏదో మొగుడూ పెద్దాం తగ్గుపు. అంత మాత్రానికే పురి పోసుకొంది మహా తల్లి.”

గుంపును తోసుకొనిపోవలికెళ్ళాను నేను.

ఆమెను వరండాలో పడుకోబెట్టి పున్నారు తెల్లటి గుడ్డ మెడ వరకు కప్పబడి వుంది నా కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి ఇక అక్కడ నింబడలేక పోయాను. భారంగా ఆఫీసు వైపు కదిలాను.

ఆమెను గురించిన ఆలోచనలు నాలో తుమ్మెదల్లా ముసరి సాగాయి. ఆమెంటే నాకు గౌరవం, ఆరాధన తెల్ల కలువలా స్వచ్ఛంగా వుండే ఆమెంటే నాకెంతో ఇష్టం. నల్లగా వుండే అతనంటే నాకెందుకో అయిష్టం. ఆమెను చూడకొనమే నేను రోజూ ఆ అంగడి కెళుతుంటాను. కానీ ఆమె నాకేసే చూసినప్పుడు ఆ చూపుల్లో ఏ ప్రత్యేకతా వుండేది కాదు. ఆ చూపులు మామూలుగా-చాలా మామూలుగా వుండేవి. కానీ ఆ చూపులంటే నాకిష్టం. అంత నాకిష్టమైన చూపులు నాకివ లభించవన్న సత్యాన్ని నాగుండె భరించలేకుంది

అరగంట సేపు కూడా నేను ఆఫీసులో కూర్చోలేకపోయాను. సెలవు పెట్టి ఇంటి దారి పట్టాను. దారిలో ఆ ఇంటి వైపు చూశాను. ఇండాకటి జనం అక్కడ లేరు. శవం కూడా అక్కడ లేదు. నలుగుర్నడుగులు కూర్చోని వున్నారని విశ్వజ్ఞంగా. అంతలా శ్మశాన నిశ్శబ్దం వెలకొని వుంది.

నాకు ఆశ్చర్య మేసింది. రాత్రి బాగా వున్న మనిషి బహుశా ఏ తెల్లవారు రుభామురో చనిపోయి వుండవచ్చు. ఆమె తరపు బంధువులకు, ఆప్తులకు తెలియజేయడానికి, వాళ్ళు రావడానికి కనీసం ఒక రోజున్నా పడుతుంది, ఎవరైనా సాయంత్రం వరకు శవాన్ని వుంచడానికి ప్రయత్నిస్తారు కానీ నీళ్ళ ఇంత పురయాన్నే, ఇంత హడావిడిగా శవాన్ని తర

లించారు. ఎందుకవి?

నాలో ఎందుకో ఏదో అనుమాన దీజం పడింది. నేను ఇంకోటి కూడా గమనించాను. ఇండాక గాని, ఇప్పుడుగాని

విశ్వరూప పెద్దగా ఏడడంలేదు. మొక్కుబడిగా కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటున్నారితప్ప వ్యధయంతో నుండి వచ్చే ముఖం వారెవరిలోనూ కనబడటంలేదు. రాజారావు మాత్రం దూరంగా కూర్చోని గడ్డం కింద చెయ్యిపెట్టుకుని మాన్యంతోకి చూస్తున్నాడు. నాలో అనుమానం వెమ్మడిగా బలపడింది.

ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు. వాడే హత్య చేసి వుంటాడు. అనిలు వాడే దొంగలా వుంటాడు. ఎర్రటి కళ్ళు, వాడి రూపం. పొంతకుడికి కాబలిన అన్ని పొంగులా వాడిలో వున్నాయి. ఏ కట్నం కోసమో లేదా అనుమానంతో చంపేసి వుంటాడు. రాస్మెల్ అది కిప్పిచ్చుదానికి ఇంత అద్దెంటూ శవాన్ని మేసేశారు. ఈ విషయం ఆమె తల్లి దండ్రులకు తెలిసి వాళ్ళు వచ్చి పోలీసు కేసు పెట్టకూడనరు. ఏడు కటకటాల్లోకి పెళ్ళా మానడు” నా మనసు పరి పరి విధాల పోతోంది.

నాలుగు రోజుల అక్కడ విశేషాలేమైనా కనిపిస్తాయేమోనని చూశాను. కానీ అక్కడ ఏమీ జరగలేదు అదే స్మశాన నిశ్శబ్దం. నాకు మాత్రం కళ్ళు తెరిచినా, మూసినా ఆమె ఇం పించనాగింది. “నాకు న్యాయం చెయ్యండి. నన్ను అన్యాయంగా చంపేశారు” అని ఏడుస్తూ కనిపిస్తూంది నాకు నిద్ర కరువైంది.

ఐదో రోజు రాజారావును పలకరించడానికి వెళ్ళాను. కాసేపు అతనికి ఓదార్పు మాటలు చెప్పి ఇంత దారుణం ఎలా జరిగిందని అడిగాను. దాని కతకు “ఎందుకులేండి అయిపోయిందేదో అయిపోయింది. గుర్తుకు తెచ్చు కున్నందువల్ల ఏం లాభం?” అని నిట్టూర్పు విడిచి లేచి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ మాట లంటున్నప్పుడు అతనిలో తడబాటు స్పష్టంగా కనిపించింది. నేను అక్కడి నుండి వచ్చేశాను.

“నీ అక్కకో, చెల్లెలికో ఇలా అర్థాంతర చావు వస్తే పూరుకుంటావా?” అని నా అంతరాత్మ నన్ను ప్రశ్నించడం మొదలు పెట్టింది. ఆమె ఎవరో, నేను ఎవరో, ఆమెకోసం నేనెందుకింత బాధ పడుతున్నానో నాకే అర్థం కాలేదు. మానసిక సంబంధమో లేక పూర్వజన్మ సంబంధమో అంటే ఇదే కాబోలు అని అనిపించ సాగింది.

వారం రోజుల తర్వాత నాకాళ్ళు అప్రయత్నంగా పోలీసు స్టేషన్ లో అడుగు పెట్టాయి. ఎస్.ఐ. నాకు తెలిసిన వాడు కానడంతో వెంటనే ఆ విషయాన్ని అనుమానాస్పద కేసుగా రిజిస్టరు చేసి ముందుగా రాజారావును అరెస్టు చేశారు. అప్పుడు నా మనస్సు

కుదులు పడింది.

పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేషన్ మొదలయ్యింది. శవాన్ని బయటకు తీసి పోస్టు మార్టం చేశారు. ఊర్లో సంచలనం కలిగించింది సంఘం. నన్నందరూ ఒక హీరోలా చూడసాగారు. హఠాత్తుగా ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగిపోయిన ఫీలింగొచ్చింది నాకు. ఒక స్త్రీకి జరిగిన అన్యాయాన్ని వెలికి తెచ్చిన ఆదర్శమూర్తిగా అందరూ నన్ను పొగడసాగారు.

బెయిలు మీద బయటకొచ్చిన రాజారావు ఒక రోజు బజార్లో నాకు ఎదురుపడ్డాడు, మూటిగా నావై పేచూస్తూ నా దగ్గరికి రాసాగాడు. నాకు భయం కలిగింది. సపోర్టు కోసం అటూ ఇటూ చూశాను. నన్ను రక్షించే వారెవరూ కనిపించలేదు. ఈలోగా రాజారావు నా దగ్గరకొచ్చి నిలబడ్డాడు.

“మితో కొద్దిగా మాట్లాడారీ పక్కాకొస్తారా?” నెమ్మదిగా అన్నాడు రాజారావు.

“ఎందుకూ?” అడిగాను కాస్త భయంగా.

“ఏమీలేదు ఇదు నిమిషాల్లో వెళ్లిపోదురు గాని రండి” అంటూ ముందుకు నడిచాడు నేను అతన్ని అనుసరించాను.

ఇద్దరం పార్కులో ఒక మూల సిమెంటు బెంచ్పై కూర్చున్నాము. రాజారావు మాట్లాడడం మొదలు పెట్టాడు.

“నా మీద రిపోర్టు ఎందు కిచ్చారని నే నడగడలేదు. నా భార్య నా పళ్లె చనిపోయిందని కూడా ఒప్పుకుంటున్నాను. అయితే

## ఉరిపోసుకున్న భార్య

ఆ పరిస్థితి ఎందుకొచ్చిందో మీకు తెలుసా?”

తెలియదన్నట్టుగా తలాడించాను నేను.

“మీ వ్యక్తిత్వం నాకు తెలుసు. బహుశా మీరు నా భార్య ఒక అమాయకురాలని, ఆమెను అన్యాయంగా నేను చంపేశానని భావించి నా మీద రిపోర్ట్ ఇచ్చి వుంటారు. నేనూ ఆమెను అమాయకురాలనే భావించాను. చాలా మంది భర్తల్లాగే ఆమెను అపురూపంగా చూసుకున్నాను కానీ నా నమ్మకాన్ని వమ్ము చేస్తూ, నా గుండె లను కోసివేస్తూ ఆమె మా అంగడికి వచ్చే ఒక యువకుడితో సంబంధం పెట్టుకొంది. అది గమనించిన నేను ఆమెను చాలాసార్లు మందరించాను. ఆ పద్ధతి మానుకొమ్మని బతమలాడుకున్నాను. కానీ నా మాటలు ఆమె చెవి కెక్కలేదు. ఆ విషయం బయట పడితే పరువు పోతుందని లోలోపలే అంతలేని మానసిక క్రొవ ననుభవించాను. చివరికి ఆమె ప్రవర్తన శృతి విరిచింది. ఒక రోజు ఆ యువకుడితో కలిసి ఎక్కడికో వెళ్లింది. మరుసటి రోజు తిరిగి వచ్చింది. ఆ రోజు నాలో కోపం కట్టలు తించు కొంది. ఆమెపై కఠినంగా చెయ్యి చేసుకున్నాను. అంతే! ఆ రాత్రి ఆమె పురి పోసుకొంది.

ఇందులో నా తప్పేమిటి? చెడు మార్గాన వెళ్లే నా భార్యను మందరించడమా? పరువు పోతుందని బజార్లు పడకుండా వుండడమా?”

నా గుండె నెవరో ముక్కలుగా తరుగుతున్నట్లునిపించింది. అతను చెప్పిన భయం కరమైన నిజాన్ని నేను జీర్ణించుకోలేకున్నాను. రాజారావు మళ్లీ చెప్పసాగాడు.

“ఆరోజు జరిగిన విషయం, ఆమె ప్రవర్తన ఆమె తల్లి దండ్రులకు కూడా తెలుసు. నా మంచితనం తెలిసిన వారపడం చేత వాళ్లు మౌనంగా వుండిపోయారు. ఆత్మహత్య విషయం బయటపడితే పోలీసు కేసువుతుందని వున్న కాస్త ఎరువు పోతుందని మా పెద్దలంతా ఆలోచించి శవాన్ని తొందరగా తీసుకెళ్లారు. కానీ మీ పుణ్యాన ఆ విషయం పోలీసుల దాకా వెళ్లింది.”

“అయ్యాం సారీ రాజారావ్! ఇంత దూరం నేను వూహించలేదు నీ నిష్పాదే కేసు విత్ డ్రా చేసుకుంటావు” అన్నాను ఉద్వేగంగా.

“లాభంలేదుసార్! కేసు కోర్టులో పైలయిపోయింది. ఎల్లుండే విచారణ” అన్నాడు రాజారావు.

“అయితే కోర్టులో నాది పోరపాటని, అది సహజ మరణ మని చెప్తాను” అన్నాను. రాజారావు శుష్కమైన నవ్వు నవ్వాడు.

## తొలి చిత్రాలు

19-12-90వ తేదీతో వెలువడిన “ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక”లో 16వ పేజీలో “తెలుగులో తొలి చిత్రాలు” తెలియజేసారు బాగానే ఉంది కానీ, తెలుగుదేశంలో మొదటి థియేటర్ మారుతి సినీమాహాలు “విజయవాడ” అని, స్థలం తెలియ జేయలేదు అలాగే, స్వర్ణోత్సవం జరుపుకొన్న తొలి తెలుగు చిత్రం- ‘ప్రేమాభిషేకం’ (1981) అని ప్రాసాదు. కానీ, ‘లవకుశ’ చిత్రం 1964లో స్వర్ణోత్సవం జరుపుకొన్నట్లు ‘స్టేట్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ’లో అప్పటి “ఆంధ్రపత్రిక” (తైలీ)లో ఏదో “వ్యాసం” గూర్చి సేకరించగా 1983లో నేను, నా కళారాచూసాను మరి ‘ప్రేమాభిషేకం’ తర్వాత కూడా స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుకొన్న చిత్రాలు “పిప్లీ” అతో రెండు ఉన్నాయి (అతిగా చేసిన ‘పిప్లీ’లు మినహాయించిన ‘చిత్రాలు’ కాక) మరి

## వీక్లీ పోస్ట్

1977లో “అదవి రాముడు” మాట అది కూడా 1978లో స్వర్ణోత్సవం జరుపుకొంది.

-పెన్నెత్త సురిబాబు (హైదరాబాద్)

## ఇంటర్వ్యూ

నందమూరి తారక రామునికి మీ పత్రిక అందించిన అక్షర కుసుమాలు చూశాను 67 సంవత్సరాల కళా విశ్లూపానిక, 83 సంవత్సరాల పత్రికామతల్లి అందించిన ఆశీస్సులు అవి

‘వృషి’ వుంటే మనుమలు ఋషులైతారు’ అన్న పాటను మీరు అందించే ఘోటోలు ఆర్థికాభివృద్ధి

యం వి ఎస్ హరినాథరావు (నన రమణుల) ఒంగోలు

## అలనాటి చిత్రాలు

శీర్షికలో పాఠ చిత్రాల సమీక్షలు, ఆ చిత్రాల ప్రకటన వివరాలు ఇటీవల ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికలో ప్రతీ వారం ప్రచురించడం పాఠకులకు అనందదాయకం అనే చెప్పాలి అనాటి చిత్రాలు - ఈ నాటి యువతరం చూచే అవకాశం లేనందున నాటి చిత్రాల గొప్పదనం ఈవిధంగా తెలుసుకునే అవకాశం కల్గుతుంది. విషయ సేకరణ గావిస్తున్న భీశెట్టి గార్ని అభినందించి తీరాలి....

అయితే ఈ శీర్షిక పేరుకు తగ్గట్టు “మేటి” చిత్రాల గురించే ప్రచురిస్తే ఈ లేఖ నేను రాయవలసిన అవుసరం వుండేదికాదు. మరదలు పెళ్లి, పుట్టిల్లు వంటివి ‘మేటి’ చిత్రాల జాబితాలో వుండదగ్గవి కాదు. ఆ సమీక్షల్లోనే ఆ చిత్రాల లోటుపాట్లు విశదమవుతున్నాయి. ఆ చిత్రాలు అర్థికంగా

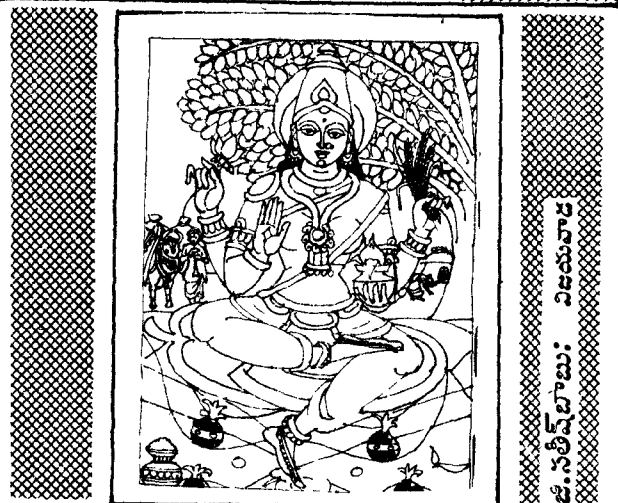
కన్నె మనముల మేలి  
కళల వన్నల జాలు  
తీర్చిదిద్దిన మ్రుగ్గు  
తీరులందున గ్రాలు

సంక్రాంతి సంబరము  
సరి 'గంగి రెడ్డులను'  
'హరిలో' యను 'జియ్య'  
రాట పాటల నుండు

తెలుగు గుమ్మాలందు  
వెలసినవి పూసరులు  
తెలుగు వాకిళ్ళలో  
నిలిచినవి క్రొవ్విరులు

తోట మాతీ కృషి  
దోగాడె చేమంతి  
మిరప తోటల కడల  
విరిసినది పూబంతి

## సంక్రమణ లక్ష్మి



శీత వాతూలమున  
కీర్ణ దేహములను  
చెరబట్టి వణికించు  
శిశిరము జంకినది

ఆశలను పందిళ్ళ  
మోసు లెత్తును విరులు  
పుసి పుప్పొడి రాల్చి  
భువి సంత మురిపించు

ప్రతి యెడడ తన్నయత  
పరవశమున ఆడు  
ప్రతి గృహము సంతోష  
ఋతు బలమున దూగు  
మనిషి హృది మొలకెత్తు  
మధురాను భావములు  
ముగ్ధయగు నీ పసుధ  
మొనసి తొండవ మాడు

పువ్వులటు జనమనము  
నవ్వులను తులకింప  
ఎడదలను అనురాగ  
జడఫి పొంగులు వారు

భువనము సమ్మోహ  
భవనముగా వెలుగు  
సకల మానవ జాతి  
సంతోషమున బొందు!

- రావెళ్ళ వేంకటరామాపు

"మీది అర్థం లేని వాడన. అయినా  
అప్పటి వరకూ నేను బ్రతికుంటే అలాగే  
కానీవ్వండి" అన్నాడతను.

"అంటే?!" నా భృకుటి ముడివడింది.

"నాకు జీవితం మీద విరక్తి కలిగింది  
సార్! నేను పోయేలోగా మీకు నిజం చెప్పా  
లనుకున్నాను, చెప్పేశాను. గుడ్ బై" అతను  
లేచి వెళ్లి పోయాడు.

వెనుక నుండి నేను గొంతు చించుకొని  
అరుస్తున్నా అతడు ఆగలేదు. నేను చేతుల్లో  
ముఖం దాచుకొని కూలబడి పోయాను.

○

దెబ్బతిన్నాయి. విమర్శలకు గురికాబడ్డాయి.

'మరదలు పెళ్లి' చిత్రంలో డాక్టర్ ప్రకాష్- తన భార్యను చంపడం కోసం పాముల వాడిని ఆశ్రయించి గరళం సంపాదించడం అసమంజసంగా వుంది. ఒక డాక్టర్ ఈవిధంగా చేస్తాడా? అని చిత్రం చూస్తున్నప్పుడే ప్రేక్షకుల్లో సందేహం కలిగింది. ఇలాగే కథలో బిగువు లేకుండా సన్నివేశాలు వెలవెల పోయాయి. చిత్రంలో చెప్పుకో దగ్గది ఏమైనా వున్నదంటే అది పి. యల్. రాయి ఛాయాగ్రహణం మాత్రమే. అప్పుడే రెండో చిత్రం "బంగారు సంకెళ్లు" తీస్తానని ప్రకటించి తీయలేక పోయాడు. 'మరదలు పెళ్లి' 'మేట' చిత్రం కానేరదు.

అదేవిధంగా "పుట్టిల్లు"లో కూడా కథా గమనం సరిగ్గా సాగక అవకతవకలుగా తయారయింది. పాటల వరసలు చాలా వరకు హిందీ చిత్రాల

పాటలకి అనుకరణలు. ఈ చిత్రంలోనూ ఛాయాగ్రహణమే చిత్రానికి వన్నె తెచ్చింది.

'పుట్టిల్లు' చిత్రంలో పనిచేసిన నటీనటులకు, సాంకేతిక శాఖ వారికి చిత్రసీమలో స్థానం లభించి స్థిరత్వం సంపాదించుకున్నారు. ఆ చిత్ర రథసారథి డాక్టర్ రాజారావుకు తప్ప!

-అరిపాక సూరిబాబు, విశాఖపట్టణం -1.

## ఇంటర్వ్యూ

ఎన్ టి. రామారావు గారితో స్పెషల్ ఇంటర్వ్యూ ఎంతో గొప్పగా వుంది ఆ మహానటునితో పరిచయం మా ఆంచరికి నచ్చింది సూపర్ గా వుంది నేత్ర ఛనుస్సు హుషారుగా వుంది కొత్త మార్పులు తెస్తున్న మికు శృతజ్ఞతలు కొట శివలింగేశ్వరరావు. విజయవాడ

○

## ట్రాన్సిస్టర్ తోకూడిన టేప్

కేవలం రు. 100/- మాత్రమే

7 సం. గ్యారంటీతో నేషనల్ పేనసోని టేప్ మరియు ట్రాన్సిస్టర్ కేవలం రు. 100/- మాత్రమే. పోస్టేజి అదనం.

MAHESH TRADING [A]

P O LALBIGHA [Gaya]

వైద్యుని వీక్షక ఆక్రమణ వ్యాధి నివారించుటయే విజయం సాధించే ప్రతి వైద్యుడు విశ్వసించేది.

ఫోన్ : 76953

వివేకానంద హోమియోస్టోర్సు

రాజగోపాలాచారి పిడి,  
విజయవాడ-520002.

కాలమునకు ధీటుగా నిలచేది హోమియో వైద్యము మాత్రమే



# వ్యతిరేకతలు!

జైదుబాషీ



## ఇది ఏవిధమైన “సెక్యులరిజం?”

ఏ విషయం ఎలాగైతే నిజయవంతం కాలేదో, అలాగే ఏ వెపల్లం కూడా విఫలం కాలేదు మార్క్సిజమ్ పూర్తి విఫలం అయింది కమ్యూనిస్టులు కొన్ని రోజులకు పూర్వం వారు కలలో కూడా తలంచని విధంగా యిప్పుడు ననులు చేయడం, చెప్పడం మీరు గమనిస్తున్నారు

మార్క్సిస్టులు మతంతో ఎప్పటికీ సమాధాన నడలేదు సవ్యాసులకు ధనం అంటే ఎలా గిట్టదో ఏరికీ మతం అంటే అలా గిట్టదు. మతం అనే మాట చాలెత్త కుండా దానిని వారు తివాసిక్రింద త్రొక్కి వెట్ట ప్రయత్నించారు సోవియట్ రష్యాలో చర్చిలన్నీ వేరహౌస్లుగా, గోడపుష్టుగా మార్చబడ్డాయి మతాచార్యు (ప్రీస్టు)లంతా ద్వాన శిథిలాలకు తరలించబడ్డారు స్వతంత్రస్థలం కడివేవారిని కూడా చంపేస్తామని భయపెట్టి నిషేధించారు వేలాది మతాచార్యులు చంపివేయబడ్డారు తెదా బహిష్కరించబడ్డారు-సోవియట్ కమ్యూనిస్టులకు బహిష్కారం అనే పదం చాలా ప్రీతిపాత్రమైన పదం - పెద్ద మొత్తంలో చర్చి ఆస్తులంతా ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంది

అయితే మతం అనేది పోలేదు శ్రీ గోర్బచేవ్ తల్లి రహస్యంగా తన కుమారునికి జ్ఞానస్నానం (బాప్టిజం) చేయించారు ఎవ్వడు, ఎక్కడ అది జరిగిందో శ్రీ గోర్బచేవ్ కూడా తెలీదు ఏది ఏమైనా మతాన్ని నిషేధించడం అనగా నిజాన్ని నిషేధించడమే అని ఆ మేరకు తమ పార్టీ చేసిన పని తప్పే అని శ్రీ గోర్బచేవ్ అంగీకరించారు

భారతదేశంలోని మన క్రైస్తవమూత్రం గారి మామూలు ప్రకారం తెలివిగా పుండసు ప్రయత్నించారు శ్రీ డాంగ్ దేవాలయాలు అవి ఏదో చీడ అన్నట్లు భావించి వెళ్లడం మానుకున్నారు కానీ, తన స్వంత పుస్తకాల అరలో మూత్రం శ్రీ భగవదీతా, తదితర పుస్తకాలను పుంచుకున్నారు శ్రీ నంబూద్రి పాడ్ మూత్రం బడుటికి గొప్పగా కనిపిస్తారు

కానీ తమ సతీమణితో కలిసి శలవిమృత పెట్టం దేవారు ఇప్పటికీ వెళ్తున్నారు కూడా శ్రీ

నంబూద్రిపాడ్ కూడా శ్రీ నెహ్రూ గారి లాగే ఒక తొకకవాది తొకక భారతీయులకు చర్చిలకు, మసీదులకు దర్శనార్థమై వెళ్లడానికి అలిజాత్యం పుండదుకానీ, హిందూ దేవాలయాల్లో కన్యంనడానికి మూత్రం యివ్వవడక వారు తప్పించుకుంటూ పుంటారు

కానీ యిప్పుడు అదంతా మారిపోతోంది రష్యాలోనూ చర్చిలు మట్టి వెలిశాయి శ్రీ గోర్బచేవ్ కూడా చర్చిల్లో కనిపిస్తున్నారు



లోక్ సభలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ ఎల్ కె అద్వానీ

సోవియట్ ప్రభుత్వం పాత చర్చిలు, కేటెడ్రల్ లు పునరుద్ధరణకై కొట్టాది రూపాయలను మంజూరుచేసింది అయితే అదేమంత గొప్పవిషయంకాదు విప్లవం అని పిలువబడే పనులు యంతో ప్రభుత్వం చర్చిలను కొల్లగొట్టింది, ఈ రోజు వారు చేస్తున్నది కొల్లగొట్టిన దనాన్ని తిరిగి యివ్వడమే!

రాజకీయాలలోంచి మతాన్ని ఎవరించిన కారణంగా, తొకకషక్షంగా పుండటానికి ప్రయత్నించిన కారణంగానే కమ్యూనిజం విఫలం అయిందని నేను అవారి తొకక రాజ్యాంశో నైతికసిద్ధాంతం కొరవడుతుంది ఈ రకమైన సిద్ధాంతమే మీరు చేస్తున్న పని మంచిదా! చెడ్డదా! అని నిర్ణయించడానికి సహాయపడుతుంది రోజులు గడిచేకొద్దీ జటిలంగా పున్న సంఘం మరికొంత జటిలం అవుతూ పుంటుంది అందుకని అలాంటి నైతికక్షణాలను అవస్థానికంగా సంఘమే సరిదిద్దుకోవాల్సి అవసరం అనిపిస్తోంది

త్నించిన కారణంగానే కమ్యూనిజం విఫలం అయిందని నేను అవారి తొకక రాజ్యాంశో నైతికసిద్ధాంతం కొరవడుతుంది ఈ రకమైన సిద్ధాంతమే మీరు చేస్తున్న పని మంచిదా! చెడ్డదా! అని నిర్ణయించడానికి సహాయపడుతుంది రోజులు గడిచేకొద్దీ జటిలంగా పున్న సంఘం మరికొంత జటిలం అవుతూ పుంటుంది అందుకని అలాంటి నైతికక్షణాలను అవస్థానికంగా సంఘమే సరిదిద్దుకోవాల్సి అవసరం అనిపిస్తోంది

రష్యాలోని రైతులకు స్టాలిన్ గారు ఏమి చేశారో చూడండి తమదేవాన్ని అధునికరణ చేయలేదన్నారు, అది మంచి ఇచ్చిమే, కానీ అందుకు సరైన మార్గం ఆయనకు తెలీదు అన్నిరకాలయిన ఉత్పత్తులను వదిలించాలని మార్క్సిజమ్ పిలుపు నిచ్చిన మొదలు, స్టాలిన్ ఆయన అనుచరులు రైతులనంతా కూడా వారసత్వంగా వారికొచ్చిన పొలాలనుంచి తరిమిక్కట్టి, అంతా ధ్వంసం చేశారు స్టాలిన్ అధునికరణ దండయాత్రలో పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు 20 మిలియన్లకు మించి నశించిపోయారు, నిజానికి రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో నశించినవారికన్నా ఈ సంఖ్య ఎక్కువ అమాయక రైతులు పెద్దపెట్టిన రాశికం అయిన విషయాన్ని చాటివేసే మన క్రైమేడంలో సహా కమ్యూనిస్టులందరూ ఈ దండయాత్రకు జేబేలు చెప్పారు

కమ్యూనిస్టు తమ గ్రంథాలు అలా బోధించాయి గనుక, తాము చేస్తున్నదంతా సక్రమమైనదని నమ్ముతాము. గంభాలు ఎవరు వ్రాశారు? మార్క్సిస్టులు అనే వ్యక్తి వ్రాశారు మతం ఒక మత్తు మందు లాంటిదని, దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమీ పుండదని ఆయన విశదీకరించారు కానీ జన సంపారం తప్ప, మీరు అధునికరణ పేరుతో ఒక సంఘాన్ని విధ్వంసం చేసుకున్నాడను యుద్ధరంగంలో తప్ప విధ్వంసం అనేది తప్పగనుక మీరు రైతుల్ని చంపకూడదు తాత్కాలికంగా విషయం సాధిస్తున్నట్లు భావించినా, ఒక తప్పుపని ఎప్పటికీ విషయం సాధించలేదు

ఏది తప్పు ఏది ఒప్పు తొకక హేతువాదంలో నైతికసమాజం పుండదు గనుక సంపూర్ణ తొకక హేతువాదం మీకు ఏది తప్పు,

ఏది ఒక్క అనేది చెప్పలేదు, తప్పితంగా ఏది నైతికపరంగా తప్పు, ఏది నైతికపరంగా ఒక్క అనేది చెప్పలేదు. మలాన్ని తీసేయండి, నైతిక

ప్రమాణాన్ని తీసేయండి, అలాంటి ప్రమాణం తేకుండా మార్కెట్లో దేశంలోలా ఒక్క పోలి యుట్ రష్యాలోనే కాదు యూరప్ యూరప్ దేశాల్లో కూడా కలతచెందుతాయి.

అయోధ్యా కథనంలో భారత కమ్యూనిస్టులు ఎందుకు-నిద్రాణమై పున్నారనే విషయంకూడా యిది విశదీకరిస్తుంది. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా అయోధ్య సంఘటన ప్రారంభమైనప్పటినుంచి

రాముడు అయోధ్యలో పుట్టలేదని నిరూపించడంలో, అయోధ్య దేవాలయం గురించి యదార్థం నిరూపించడంలో వారు చాలా చురుకుగా పున్నారు. ఢిల్లీలోని కొందరు మూర్ఖపు చరిత్రకారులు, ముఖ్యంగా జనపార్ లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీనుంచి అయోధ్యలో దేవాలయమే లేదు అని నిరూపించడానికి పురాతన పత్రాలను అర్థరాత్రి సమయంలో తగులబెట్టడంలో ఎడతెరిపిలేకుండా పున్నారు. శ్రీ హోమియన్ టి.ఎ. అడుగు ముందుకు వెళ్లారు. పోలీసులు అరెస్టుకు వెనుకకు మరలకుండా చూడమనీ, ఉద్యమం అగే

వరకూ అయుధాగారం నుంచి అన్నిటినీ పునయోగించాలనీ ఆయన శ్రీ ములాఘం సింగ్ కి చెప్పారు. కమ్యూనిస్టుల మెదడులు ఈ విధంగానే పనిచేస్తాయి. వాళ్ళకి హింస ఒక్కటే తెలుసు. పోలియట్ రష్యాలో కూలక్స్ ని పడగొట్టడానికై స్టాలిన్ గారు ఏ రకమైన హింసను ప్రయోగించారో ఆ హింస ఒక్కటే వారికి తెలుసు. శ్రీ హోమియన్ అతని అనుచరుల అధికారమే కేంద్రంలో పున్నట్లుంటే అయోధ్యలో సరిగా వారిలాగే చేపట్టండేవారు. శ్రీ ములాఘం సింగ్ చేసినట్లు వందల్లో గాకుండా వేలల్లో వార్ సేవకులు ఊచకోతకు గురయ్యే వారు.

దేవుని మందిరంలో కేవలం ప్రార్థనలు చేయడానికై వచ్చిన శాంతికాముకులైన కాక్ సేవకులను ఊచకోతకు గురిచేయడం తాకిక వాడమా? తప్పు ఒప్పులను తెలుసుకోలేని యిది ఏ విధమైన తాకికవాడం? రైతులచే కాక్ సేవకులచే మీరు ఏమి చేయించాలనుకుంటున్నారో అది చేయించడంకన్నా వారిని చంపేయడమే మీకు వసతి. ఎందుకంటే అధునిక తాకికవాడ్యం నైతికపరమైన అధారం లేకుండా తప్పు ఒప్పుల బేదాన్ని తెలుసుకోలేదు. అలాంటి రాజ్యం మనదానికి నైతికమైన హక్కు లేదు. ఇందుమూలంగానే కమ్యూనిస్టు హయాం పడిపోయింది. కమ్యూనిజం కూడా అ. మాథ్లాన్నే అనుసరిస్తోంది. 0



హైదరాబాద్ లో 12వ ఆంధ్రప్రదేశ్ దంత వైద్యుల సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తున్న రాష్ట్ర తెవెన్యూ శాఖ ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి శ్రీ కె. ఎస్. ఆర్. మూర్తి (ఐ. ఎ. ఎస్.) దంత వైద్యుల సంఘం కార్యదర్శి డా. ఓ. నాగేశ్వరరావు కూడా చిత్రంలో పున్నారు.



దెబ్బవల రాజమండ్రిలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆనంద కళాకేంద్రంలో "శ్మశాన కాయాన్న ప్రదర్శన"ని ఆంధ్రప్రదేశ్ దూరదర్శన మ్యూన్ రీడర్ శ్రీ శాంతి స్వరూప్ ప్రారంభిస్తున్న దృశ్యం. నేషనల్ అవార్డ్ విన్నర్ శ్రీ పురాణవంద శ్రీనివాస్, యువ కాయాన్ని శ్మశానంను కూడా ఈ చిత్రంలో చూడవచ్చు.



మహబూబాబాద్ లో భారత వికాస పరిషత్, ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ సంయుక్తంగా నిర్వహించిన ఉచిత నేత్ర చైత్ర శిబిరంలో వరంగల్ ప్రాంతీయ కంటి వైద్యుల సూపరింటెం డెంట్ డా. వార్మసాంధరద్రి ప్రసంగిస్తున్న దృశ్యం.





# మళ్ళికంఠుడు

## (ప్రయాగ కమత్)

**ఇంతవరకూ సాగినకథ-7:** మహాశివుని దాంపత్య జీవితం గురించి, భార్య ర్షకాను మోక్షాలను అనుభవించటం గురించి వ్రాసిన తెలియజేయువలసిన బాధ్యతను బ్రహ్మ తన మానవపుత్రుడైన అత్రిమహర్షిపై వుంచుతాడు. అత్రిభార్య అనుమోయ పాతివ్రత్యానికి మెచ్చి త్రిమూర్తులు దత్తాత్రేయుడై ప్రసాదిస్తారు. గాలన మహర్షి కూతురు లీలాదేవిని వివాహం చేసుకున్న దత్తాత్రేయుడు మహిషిని కన్యూని లీలను కసిస్తాడు. నారదుడి నల్లబావి త్రిమూర్తులు సృష్టించిన మహిషం అదృశ్యం కావటంతో మహిషి బ్రహ్మ గురించి తనస్సు చేసి వరాలు పొందుతుంది. మహావిష్ణువు జగన్మోహిని అవతారం ధరిస్తాడు. ఆ జగన్మోహినిని చూడాలని శివుడు ఉబలాట పడతాడు.

(గతసంచిక తరువాయి)

తనెం చేస్తున్నది అయినకే తెలియదు. జగన్మోహిని తన్ను శివుడు మనస్సుకు ఇంకేమీ పొడగట్టడం లేదు.

మహర్షి వూరించి వూరించి చెప్పిన ఆ మనోహరి మంద హాసాలే అయినకు మధురంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ వంచ రంగుల చిలకే పూల రేకులా మెత్తగా మనసంతా వరుచుకుని చక్కిలి గింతలు పెడుతోంది. ఆ సుందరాంగే చేతులు చాచి మడన తాంతో బాధపడుతున్న తనను తన చల్లని కౌగిలిలోకి అహ్వనిస్తూ న్నట్లు బోధాశంకరుడు పెరిగా అన్న దిక్కులకు వరుగెడుతున్నాడు. అందకుండా ఆ అందాల చిన్నది అటు వట్టిస్తోంది. పరమ శివుణ్ణి వుడుపుగా ముద్దుగా ఎగతాళి చేస్తోంది.

'ఈ పిల్లను వ్రేమించ కుండా ఉండడం అసలు ఎవరికీ సాధ్యం కాదేమో!' మనసులోని మాట వైకే అనేశాడు ఈశ్వరుడు.

'చిత్రంగా చాలా విచిత్రంగా వుంది' అన్నాడు నారదుడు.

'ఏమిటి విచిత్రం?'

'కామ క్రోధ లోభ మోహాలని వదిలి పెడితేగాని అత్యుజ్జ్వలం కలగదని చెప్పిన శంకరుల వారేనా ఇలా అడపిల్లకోసం వెంప రాడుతోంది అని....' 'ఓహోను. జీవితం

తామరాకు మీద నీటి బొట్టు లాంటి దని తలచి వ్రనంచాన్ని జీర్ణ వస్త్రంలా భావించి భక్తి పీతాంబరం ధరించిన యోగి పుంగవులు కోమలి సౌందర్య విషయ వివరణలో ఇంతటి నేర్పులెప్పుడయ్యారా అని నాకూ అనుమానంగానే వుంది.'

మహర్షి, మహేశ్వరుడూ ఇద్దరూ ఒకే సారి పెద్దగా నవ్వారు.

ఆ నవ్వులు విని విష్ణుమూర్తి వైకుంఠ ద్వారాలు తరుచుకుని బయటకు వెళ్ళాడు.

అశ్రవ్యం'

అయిన వెనుక కనులు మిరుమిట్లు గొలిపే ప్రకాశంతో ఒకానొక అఖండ నీల కాంతి. చాలాసేపు శివ నారదులిద్దరూ 'విష్ణుదేవుణ్ణి అలాగే చూస్తూ నిలబడిపోయారు.

వాళ్ళ అంతరంగమంతా ఆయన నీల కాంతితో నిండిపోయింది.

'మహర్షి! నువు చెప్పిన మోహిని కన్నా ఈ మోహనుడు మరి మనోహరంగా లేడూ! ఆ బలం, ఆ సౌందర్యం, ఆ రూపు రేఖలు, ఆ రీతి, ఆ ఔదార్యం, ఆ అమృత మయ నీలకాంతి...'

నిజమే, కాని ఈ దేవదేవుణ్ణి, జగన్నాధుణ్ణి నేను చెప్పిన జగన్మోహిని రూపంలో చూశాక అప్పుడు చెబుదువు గాని...'

'అలాగా....!'

శ్రీ మహావిష్ణువు అంతా వింటూనే ఏమీ తెలీనట్లు 'ఏమిటి భార్యవా?' అని అడిగాడు. భార్యవుడు చేతులు బోడించి ప్రభూ! క్షీరసాగర మధన మప్పుడు నువ్వు మోహిని రూపం ధరించి రాక్షసుల్ని నమ్మోహితుల్ని చేశావుట. అప్పుడు నీ కళ్ళు ముద్దుగా, నీ పెదాలు ముద్దుగా, నీ చెంవలు ముద్దుగా, నీ పాదాలు ముద్దుగా, నువు నిలువెల్లా ముద్దుముద్దుగా వున్నావట. నువ్వు తనే రంగులో మెత్తగా చెయ్యి వేస్తే జారిపోయేట్టు, జగత్పతిత్వనా, జగత్పితృత్వనా నిన్నెగరేసుకుపోయి స్వర్గంలో ఎవరికీ తెలియని చోట అనందపు పాలి మేరల్లో విహరిద్దామా అనే పిచ్చి కోరికను కలిగించేట్టు వున్నావని నారద మహర్షి చెప్పాడు. సర్వ లక్షణ సమనితగా, శోభిల్లు నన్న స్వర్గ సుందరిగా వ్రేమ సర్వస్వంగా, చిక్కదనం, చక్కదనం సౌకుమార్యాలతో మధుర నమ్మేశనం పొందిన సౌందర్య నిధిగా వెలుగులు చిమ్ముతూ కన్యత్వం, స్త్రీత్వం, దేవతాత్వం, అన్నీ ఏకత్ర మూర్తి భవించి ఏక రాశిగా ప్రకాశించి కన్నుల పండుగ చేశావుట. లీలామానుష విగ్రహ స్వరూపా! అప్పటి నీ జగన్మోహిని రూపంతో నా కళ్ళకూ ఇప్పుడు విందు చెయ్యి అని ప్రార్థించాడు. శ్రీ మహా

విష్ణువుక అర్థమైంది. ఇదంతా నారదు డాడిస్తున్న నాటకమని తెలిసిపోయింది. 'నారదా! నీ విశేష వాగ్దేవతతో, నీ మోహిని దండకంతో వరమేశ్వరుణ్ణి పిచ్చివాణ్ణి చేశావు. బ్రతుకొక కలలాంటి దని చెప్పిన భార్యవుణ్ణి కలలోకి నెట్టావు. జీవించినన్నాళ్ళూ అంటే ముట్టనట్లు బ్రతికి భవబంధాలను తేంచుకోమని ఉపదేశించిన శివుణ్ణి ఉన్నాడిని చేశావు. ఈ పార్వతీపతి విలక్షణమైన తత్త్వమూర్తి. నిర్గుణుడు. మాయాగుణాలైన రుచిసృష్టతమోతమస్సులను లీలాగా భావించే లయకారుడు. నువ్వు దేవేంద్రాది దేవతలకు సహాయం చేసేందుకని తెలివిగా శివుణ్ణి నా మీదకు ప్రయోగించావు. శివ కేశవులకు భేదం లేదని శివుడి కోరిక ఎంత అసహజమైన దైనా అయిన అభిప్రాయాన్ని నేను మన్నిస్తానని తెలిసి...' విష్ణుమూర్తి చెబుతున్నది పూర్తి కాకుండానే నారదుడు మధ్యలో అందు



ఈసీరియల్ను మీకు సమర్పిస్తున్నది స్టైలైజుడ్స్



కుని-

‘నారాయణ నారాయణ’ అన్నాడు.

ఈ లోవున శివుడు విష్ణుదేవుడి చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తూ ‘లక్ష్మీనీతి! నేను చూడలేదుగాని నారదమహర్షి చెప్పాడు. మోహిని అందం భువనకే మోహనమైన నీ నవ్వులాగ, అమె నేత్ర ద్వయం నీ విశాల భావాలలాగ, ఆమె కంఠ స్వరం నీ సంగీతం లాగ, ఆమె అందెల రవళులు వైకుంఠంలో మోగే జేగంటల్లాగ పుంటాయటకదూ!

ఒక్కసారి చూడనీయ్. మోహిని దర్శనంతో నా నేత్రాలకు సంతృప్తిని కలగనియ్యి’ అని పేడుకున్నాడు.

ఘనవిష్ణువుకి శివుణ్ణి చూస్తే జాలేసింది. ఆయన ఉద్వేగాన్ని ఉపశమింప చేసేందుకైనా మోహినిగా మరొకసారి మళ్ళీ మారక తప్పదనుకున్నాడు. ఆ క్షణమే ఆయనకు జరగబోయేదేమిటో స్పష్టంగా

తెలిసిపోయింది. ఆయన నవ్వి నారదుణ్ణి దగ్గరకు పిలిచి ‘మహర్షి! మోహిని కంట బడగానే శివుడేం చేస్తాడో తెలిదు. వివరితమైన అవేశంలో వున్నాడు. కామోద్రేకంతో ఆమెను కౌగలించుకున్నా కౌగలించుకుంటాడు..’ అని ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుంటే.

‘హానివ్వు స్వామీ! దానివల్ల జరిగే నష్టమేముంటుంది. అన్నాడు నారదుడు.

‘బ్రహ్మచారివి. అంతకంటే నీకేం తెలుసు! అడ మగ అకర్షితులైతే కామాన్ని బోగాన్ని అనుభవించాలనిపిస్తుంది. ఇద్దరూ చక్రవాక మిథునాల య్యోగ...’

‘అ.. అయ్యోక...’

‘ఎన్నడూ అయితే రసానందం కలుగుతుంది. ఇష్టాదుమాత్రం రసాభాసపు తుంది. నాకిష్టం లేదు. నేను మోహిని కాను, కాలేను’ అని స్పష్టంగా చెప్పాడు శ్రీమహావిష్ణువు.

పరిస్థితి చెయ్యిజారిపోతోందేమో అని పించింది నారదుడికి. ‘మహానుభావా! మహేశ్వరుడు కోరిన చిన్న కోర్కెను తీర్చడానికి నువ్వెందుకంతగా అభ్యంతరాలు చెబుతున్నావో తెలియడం లేదు నాకు. నన్నిహితవు, నవా ధర్మము అయిన మీకే ఒకరి మీద ఒకరికి విశ్వాసం లేకపోతే ఇక సామాన్యుల మూట చెప్పేదేముంది?



చౌజన్యం, సహకారం త్రిమూర్తుల్లోనే లేక పోయాక లౌకిక జీవనుల్లో సామరస్యం, సదవగాహన లోపించాయని బాధపడడమెందుకు?’ అన్నాడు కావాలనే కొంచెం సిహ్సారంగా.

శ్రీమహావిష్ణువు మౌనంగా గంభీరంగా కొంతసేపు వూరుకుని ‘మహర్షి! నేను మోహినిగా మారతాను. కాని ఆమెవల్ల ఎవరూ అనుచితంగా ప్రవర్తించినా అందుకు నువ్వే బాధ్యత వహించాలి సరేనా?’ అన్నాడు.

నారదుడు సరేనని తలూపాడు. మరుక్షణం మహేశ్వరుణ్ణి తీసుకుపోయి ఎత్తయిన బండమీద చాలా దూరాన కూర్చోబెట్టాడు. మోహిని ప్రత్యక్షం కాబోతోందని తెలియగానే ఆయన తనువు, మనసు పులకరించాయి. ఆమె సౌందర్యాన్నీ మాధుర్యాన్నీ వూహించుకుంటూ మహానందాన్ని పొందుతున్నాడు.

చూస్తుండగానే పరిసరాలన్నీ చిత్రంగా మారిపోయాయి. వైకుంఠం అదృశ్య

మైంది. పూల సువాసనలతో గుబాళించే సుందర నందనోద్యానము వెలిసింది. అక్కడ మల్లె, మొల్ల, మాలతి చెట్లు మొగ్గలు విచ్చుకుంటున్నాయి ఎత్తయిన చెట్లమీద గూళ్లుకట్టుకున్న పక్షులు రకరకాల రాగాలు శృతి చేస్తున్నాయి. నెమళ్ల నడ

కలు, చిలకల వలకరింపులు, కోయిల కుహా కుహాలు, పూలలోని మకరందానికై వచ్చిన తుమ్మెదల ఝంకారాలు, వాటి విన్యాసాలు పృథ్వీగా ఉన్నాయి. నేరేడు చెట్ల కొమ్మలనిండా వున్న సల్లటి వళ్లు కిందకు రాతి నేలమీదవున్న రాయి రవుకు కొట్టుకుని ఎర్రబడుతున్నాయి. ఎంత చూసినా తని వితీరని దృశ్యం. ఆ వాతావరణంలో, ఆ చల్లగాలిలో, ఆ ఆకుపచ్చదనంలో, ఆ పూలరంగులో ఎంత హాయి తెలిచింది!

శివుడు అలాగే చూస్తూ ప్రతిమలా కూర్చుండిపోయాడు. విష్ణుమూర్తి ఆయనను చూసి నవ్వుతున్నాడు. విష్ణుడే పుడే తన మందహాసాలతో, మధుర గీతాలతో, సంగీతాలతో, లాస్సాలతో, విలాసాలతో, ఉద్యానవనాన్ని నింపేస్తున్నాడనిపించింది శివుడికి. శ్రీహరి సన్నగా చల్లగా నవ్వుతూ వెలుగు తీగలా మిలమిల్లాడుతూ

### మణికంఠుడు

సల్లప దొంతర మేమూలలో దోబాచులాడే నెలవంకలాగ అనిపిస్తున్నాడు. ఆయన చుట్టూ పరుచుకున్న నీలకాంతి రాసు రాసు చిత్రవర్ణ రంజితమే కాంతిమంతమే, సాగమల కృష్ణ, అందాల భరితై నేలి చింది.

ఆమెను చూస్తూనే శివుడు ప్రపంచాన్ని మరచిపోయాడు. ఆమె అడుగు తీసి అడుగు వేసినా, క్రీగంట చూసినా, బుగ్గలు సొట్టలు పడేలా నవ్వినా, మీన నేత్రాలు చక్రొల్లా గుండ్రంగా తిప్పినా శివుడి మనసంతా కలకలం, కోలాహలం, కదన కుతూహలం. ఆమెను గాఢంగా గుండెలకు హత్తుకుని ఆమె వంటిని బిగుతుగా చుట్టేసుకుని పెనవేసుకుని, ఆమె స్తన వస్త్రాన్ని లాగేసి ఆమె వయ్యెద చింపేసి.. పరవశుడై, వివశుడై, స్ఫుటిలేని స్థితిలోకి జారుతున్నాడు ప్రేమశివుడు.

హరహర! మోహ పారవశ్యం ఎంతటి అధః పతనాన్ని కలిగిస్తుంది. ఇంద్రుడైనా, చంద్రుడైనా, రుద్రుడైనా కామాన్ని జయించలేకపోతున్నాడంటే ఏమవుకోవాలి? శివుడు అంతెత్తు బండరాయి

మీద నుంచి గభావన కిందకు దూకి మోహిని వైపు వరుగెత్తబోతుంటే 'అగు! అగు!' అని నారద మహర్షి గట్టిగా కేకలు పెట్టాడు.

శివుడు వినిపించుకోలేదు.

ఉన్నత్తుడై ఆమె మీదకు దూకి తన బాహువులతో ఆమెను దగ్గరకు లాక్కుని తన బిగి కౌగిలిలో బంధించాడు.

ఆమె ముఖాన్ని దగ్గరకు లాక్కుని పెదవులను బలవంతంగా చుంబించాడు. దానితో శివుడికి మహోద్రిక్త స్థితి కలిగింది.

మోహిని తడబడుతూ 'ఈశా! నన్నాదులు. ఆడపిల్లమీద అమాయిత్యం జరవడం నీకు తగదు' అంది. అలా అంటూనే అతన్నించి దూరంగా జరిగేందుకు విశ్వప్రయత్నం చేసింది.

భార్గవుడు వదిలిపెట్టలేదు.

ఆయనకు రేతః పతనం కాబోతోంది. తన్మయత్వంలో వున్నాడు.

సంహారకర్త అయిన శివుడి తేజం నేలమీద పడడం ప్రమాదకరమని గుర్తించి ఆ శివశక్తి బిందు సందోహాన్ని విష్ణుమాయా మోహిని తన దోసిటిలోకి తీసుకుంది.

[ఇంకా వుంది]

రూ.1,20,000/-లు విలువగల  
బహుమతులు గెలవండి  
ఎంప్రీ రుసుము లేదు

7	12	5
6	8	10
11	4	9

మొదటిబహుమతి  
రాజ్ దూత్

8		
	9	
		10

మోటార్ సైకిల్,

కలర్ టీ.వి.

కన్సోలేషన్ బహుమతి: మ్యూచువల్ టెనిఫిట్ స్కీము  
1300 టూ-ఇన్-వన్ ట్రాన్సిస్టర్, పోటోగ్రాఫిక్ కెమెరా.

పై తెలిపిన నమూనా ప్రకారం 9 గళ్ళను పోస్టు కార్డు  
మీద తయారు చేసి 5 నుండి 13 నెంబర్లను ఉపయోగించి  
నిలువుగా, అడ్డముగా, ఏటవాలుగా ఎటు కూడిన మొత్తము  
27 రావలయును. ఒక నెంబరును ఒకసారి మాత్రమే  
ఉపయోగించవలెను. 15 రోజుల లోపు మీ ఎంప్రీలను  
పంపవలెను. మొదటి 10 ఎంప్రీలకు చేతి గడియారము  
ఉచితము. మీ ఎంప్రీలను అర్జినరీ పోస్టు కార్డు మీద  
పంపవలెను.

KONICA SALES [247]

CHANDER NAGAR - 201011

Ghaziabad [U. P.]

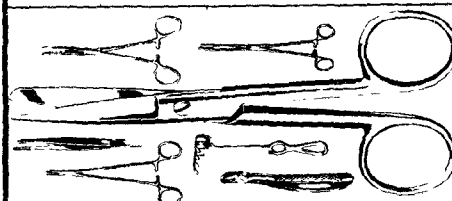
grams

వైద్యపుత్తిలో

25

సంవత్సరముల  
నిరంతర సేవలో...

DEALERS IN  
LABORATORY CHEMICALS, REAGENTS  
LAB EQUIPMENTS, X RAY FILMS &  
CONTRAST MEDIA



SURGICAL  
INSTRUMENTS  
POLIO VACCINE &  
OTHER VACCINES &  
LIFE SAVING DRUGS

APPROVED RATE CONTRACTORS TO GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

THE ANDHRA MEDICAL STORES

Phones 77124 O  
74395 R  
74393 R

GRAMS STERILAIDS





## పారంపరిక బంగారు విలువలు ఆప్తో సంక్రాంతి సంబరాలు

ఈ సంక్రాంతికి ఆప్తో అందించే డిజైన్ల రంగుల రవళి.  
అద్భుతమైన పోచంపల్లి, గద్వాల, నారాయణ పేట,  
ధర్మవరం, కొత్తకోట మరియు వెంకటగిరి చీరలు.  
ఆకర్షక డ్రెస్ మెటీరియల్, మాటింగ్స్, రెడీమేడ్స్ .....  
వస్త్రాలంకరణ ఒక కళగా గుర్తించే వారికి.

### ఆప్తో శ్రేణి

- సిల్క్ చీరలు ● కాటన్ చీరలు
- బ్లౌజ్ మెటీరియల్ ● డ్రెస్ మెటీరియల్
- పురుషుల వస్త్రాలు ● పిల్లల వస్త్రాలు
- గృహోపకరణ వస్త్రాలు ● ఫర్నిషింగ్ మెటీరియల్
- దుప్పట్లు

ఆప్తోమోహములను దర్శించండి.



**20% పుత్యేక**  
**తగ్గింపుతో**



**ఆంధ్రప్రదేశ్ ఔన్నత్యపు**  
**నిలువటడ్డాలు ఆప్తో చెనతలు**

పాలియెస్టర్ మాటంగ్స్ మరియు పర్మింగ్స్ పై 40%  
తగ్గింపు కూడ పొందండి.

జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నం. 330 తేది 16/8/90 పైనాన్ను  
మరియు ప్లానింగ్ (F.W. A&L) డిపార్టుమెంటు వారిచే విడుదల  
చేయబడిన ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వోద్యోగులు  
గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లతో సహా ఆప్తోనుండి వస్త్రాలు కొనుగోలు  
చేయుటకై ప్రత్యేక పండుగ అడ్వాన్సును 31-3-1991 వరకు  
వినియోగించుకొనడానికి ఇప్పుడు అర్హులు.